REPUBLICA POPULARĂ ROMÎNĂ

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DOS. Nr. 40006 VOL. Nr. 6

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Fond operativ [illegible]
CONSTANTIN-TITEL
şi alţii

Data

Urmează vol. nr. 7

Tip. M.A.I. — c. 0755/1963

III

PROCES - VERBAL

Astăzi 26 luna X anul 1974

Subsemnatul Toma

am procedat la scoaterea filelor Nr. 382

din dosarul Nr. 6283-681 Vol.

care au fost introduse la Dos. Nr. . . . . . Vol. .

Ataşat la D.u. 006183/10/1974

Semnătura,

[signature]

II

PROCES - VERBAL

Astăzi 27 . . luna XI . . . anul 1959

Subsemn. Trucătia . . . .

am procedat la scoaterea filelor nr. 195/11 . . .

din dos. nr. 6283 . . . . . . vol. . . . .

care au fost introduse la dos. nr. 74182. Ind. .

vol. . . . . -

Semnătura Trucătia

1. Numele și pronumele.— 2. Profesia.— 3. Ultimul
alte indicii pe identificare.— 7. Gradul și semnătura celui car

Semnătura,

I

PROCES - VERBAL

Astăzi 21-I luna 955 anul . .

Subsemnatul Lt Hosiou

am procedat la scoaterea filelor nr. 206-207

din dos.nr. 62.715. 50 vol. . . . .

care au fost introduse la dos.nr. 4886 . . .

vol. . . . .

[signature]

...mnătura

crt.

NUMELE ŞI PRONUMELE

1. Numele şi pronumele.— 2. ...

alte indicii pe identificare.— 7. Gradul ...

...ri	Semnătura

Vol 5

IV

3
40006
vol II

6283

ELE ŞI PRONUMELE

1. Numele şi pronumele.— 2. ...
alte indicii pe identificare.— 7. Gradul ş...

1. — 1. ___
4. ___

C. Titel Petrescu
- avocat -

001

000 000

40305

N O T A

6 Aprilie 194[illegible] OPERAT LA FIȘE

Avocatul Titel Petrescu, domiciliat în Capitală, Str. Brezoianu Nr. 29, vice președinte al fostului partid social-democrat a primit acum câtva timp din partea "Biroului Internațional pentru Pace" dela Geneva, în cadrul unei anchete întreprinsă de acesta, un chestionar cuprinzând o serie de întrebări în legătură cu problema bazelor păcii viitoare.

In răspunsul la acest chestionar, avocatul Titel Petrescu începe prin a arăta că regimul social care a supraviețuit răsboiului a fost incapabil să creieze o stare de stabilizare politică și pace economică câtuși de puțin relative și că în prezent popoarele au ajuns la convingerea că "este imposibil de a reconstrui viața economică și politică a statelor europene fără noui formule cari sunt tocmai cele emise de doctrina socialistă".

Popoarele, continuă Titel Petrescu, trebue să impună printr'o acțiune concretă peste guvernele de astăzi și contra voinței multora din acestea, ideia de colaborare economică și pacifică a tuturor națiunilor "preludiul instaurării unui regim economic socialist, care este singurul capabil de a rezolva problemele dezarmării generale și a păcii definitive".

Titel Petrescu susține apoi că o stare de pace și unitate economică nu poate fi realizată atâta timp cât va subzista în anumite țări "regimuri totalitare și de tiranie absolută".

./.

Pentru înlăturarea acestor regimuri Titel Petrescu preconizează ca modalităţi revoluţia internă şi răsboiul de uzură, după care continuă arătând că popoarele odată eliberate vor putea impune:

1. Reorganizarea complectă a Societăţii Naţiunilor, care trebue să se desvolte progresiv în sensul ideilor cari sunt baza socialismului internaţional.

2. Realizarea Statelor-Unite ale Europei prin înlocuirea tratatelor de pace din 1919 cu noui acorduri consimţite în mod liber sub egida Societăţii Naţiunilor.

3. Dezarmarea complectă sub controlul permanent şi vigilent al unui for superior, pe deasupra Statelor şi care să dispună de o forţă militară internaţională capabilă să impună respectarea tratatelor consimţite în mod liber.

4. Inlăturarea tuturor datoriilor internaţionale.

5. Stabilirea pe lângă Societatea Naţiunilor a unei comisiuni cu atribuţiuni economice, juridice, financiare, politice etc., având ca misiuni reglementarea unităţii economice şi monetare, revizuirea definitivă a posesiunilor coloniale prin repartiţia echitabilă a materiilor prime şi accesul la toate materiile prime şi organizarea naţională a schimburilor în cadrul Federaţiei Europene.

Mai departe Titel Petrescu susţine că salvarea naţiunilor europene depinde de organizarea lor în cadrul principiilor federatiste şi de transformarea regimului economic şi social intern, încheind cu susţinerea că lupta conştientă a masselor populare, cât şi a clasei intelectuale cea mai distinsă trebue să fie îndreptată către scopul imediat al federatismului european, de realizarea acestui ideal depinzând "dezarmarea, liniştea generală şi pacea în Europa".

C.TITEL PETRESCU
Avocat
Telef.3.56.71

Bucureşti 28-III 940

3
003
002

B.

OPERAT LA FIŞE

Onor. Biroului Internaţional pentru Pace

Strada Charles Bonnet Nr.8

GENEVA.

Cerems scuze pentru întârzierea la răspunsul nostru la chestionar,pe care aţi avut bunăvointa de a ni-l trimite.

Cum chestiunea federalizării Europei este de actualitate,credem că ancheta dvs.este foarte oportună:în vederea elucidării acestei probleme care, sperăm că va face obiectul păcii viitoare.

Binevoiţi a primi salutările noastre distinse şi omagiul faţă de acei care luptă cu atâta desinteres pentru victoria celei mai înalte idei: aceea a păcii.

(ss) Titel Petrescu

avocat: fost membru al consiliului de disciplină al Baroului de Bucureşti (Ilfov).Vice-preşedintele partidului social-democrat.

/actualmente disolvat/.

PENTRU CONFEDERATIA EUROPEI

Timp de douăzeci de ani după războiul mondial care trebuia să fie ultimul război, şefii de state au încercat în zadar să organizeze Europa Pacifică.

Astăzi popoarele au ajuns la convingerea că este imposibil de a reconstrui viaţa economică şi politică a Statelor Europene fără noui formule (soluţiuni) care sunt tocmai, acele emise de doctrina socialistă.

Pacea după tratatul dela Versailles, n'a fost propriu zis, decât un armistiţiu.-

Regimul social care a supravieţuit războiului mondial a fost incapabil să creieze o stare de stabilizare politică şi pace economică câtuşi de puţin relative.

Peste guvernele de astăzi şi contra voinţei multora dintre ele, popoarele trebue să impună - printr'o acţiune concretă- ideia de colaborare economică şi pacifică a tuturor naţiunilor, preludiul instaurării unui regim economic socialist, care singur este capabil de a rezolva problemele desarmării generale şi a păcii definitive.

Unire pentru a trăi şi prospera -iată deviza pe care trebue să şi-o impună de îndată toate naţiunile dacă vor să restabilească liniştea şi pacea în toate căminele.

Nu vedeţi că este imposibil de a se ajunge la stabilirea păcii între naţiuni şi la o armonie în relaţiunile lor politice, prin violarea şi schimbarea frontierelor ?

Nu vă daţi seama că Europa este pe cale să se prăbuşească în prăpastie dacă nu se federalizează în vederea organizării vieţii sale economice financiară şi politică pe un plan unitar ?

Recunoaştem că o stare de pace şi unitate economică nu poate fi realizată, atât timp cât va sbsista în anumite ţări "regim totalitar şi de tiranie absolutistă".

Asemenea regimuri şi tirani trebue să fie înlăturaţi prin revoluţii interne sau războaie de uzură continuă.

Scopul răsboiului actual şi pacea pe baze federative şi de unitate economică trebue să fie aduse printr'o propagandă internă la cunoştinţa popoarelor cu regim totalitar.

Popoarele odată eliberate, ele, vor putea impune:

a) reorganizarea complectă a Societăţii Naţiunilor, care trebue să se desvolte progresiv în sensul ideilor care sunt baza socialismului internaţional.

b) Realizarea statelor-unite ale Europei, prin înlocuirea tratatelor de pace din 1919 prin noui acorduri, consimţite în mod liber sub egida Societăţii Naţiunilor.

c) Dezarmarea complectă sub controlul permanent şi vigilent al unui for superior, peste state (deasupra) şi care să poată dispune de o forţă militară internaţională, -singurul organ executiv capabil să impună respectarea tratatelor consimţite în mod liber.

d) Inlăturarea tuturor datoriilor internaţionale.

e) Stabilirea unei comisiuni economice, juridice, financiare, politice, etc. pe lângă Societatea Naţiunilor, şi care să fie expresiunea colectivităţii Statelor Unite ale Europei, care să aibă ca misiune de a rglementa: unitatea economică, unitatea, monetară, revizuirea definitivă a posesiunilor coloniale prin repartiţia echitabilă a materiilor prime şi accesul la toate materiile prime; organizarea raţională a

./.

schimburilor în cadrul federaţiei europene.

Principiile Societăţii Naţiunilor trebue să fie legea supremă a Statelor Unite ale Europei şi ajutorul mutual organizat contra oricărei încercări de ruptură a legii internaţionale.-

Federalism politic, cooperaţie economică a Europei, ajutorul reciproc şi dezarmare generală, unirea tuturor naţiunilor de pe continentul nostru pentru prosperitate şi pacea generală - iată în câteva cuvinte ideile care pot reda popoarelor viaţa şi siguranţa.

In această ordine de idei gruparea de câţi mai mulţi oameni iubitori de ordine, prosperitate şi pace, "alcătuesc planuri care vor servi la construirea Europei de mâine".

Aceste planuri se adaogă la acelea elaborate de către organizaţiunile socialiste internaţionale.

Se preconizează chiar, ca federaţia europeană de mâine să aibă ca bază uniunea federală franco-britanică (care ar trebui lărgită prin adeziunea tuturor statelor şi dominioanelor care participă actualmente, direct sau indirect la lupta pentru triumful dreptului, a democraţiilor sociale şi a civilizaţiei pacifice).

Unitatea economică şi federaţia politică a Europei se impun din ce în ce datorită tuturor transformărilor vieţii materiale, prin toate faptele economice, sociale şi ştiinţifice.-

Nici o ţară nu poate trăi astăzi numai prin ea însăşi, închisă printr'un zid chinezesc.

Dependenţa între toate interesele, datorită desvoltării uriaşe a forţelor capitaliste, este atât de mare încât toate naţiunile sunt indisolubil legate unele de altele.

Graţie mijloacelor de comunicaţie şi de transmisiune în plin progres pe zi ce trece, datorită

./.

progreselor technice în continuă creştere,atât interesele cât şi ideile,ştiinţele,artele necunoscând granițe.Europa de astăzi constitue o colectivitate care tinde către unitate,cu toate aparenţele sale contrarii.-

Ideia federalistă îşi croeşte un drum,zi de zi,în spiritele conştiente de tendinţele evoluţioniste,ale societăţilor moderne şi obosite de coşmarul războiului permanent.

Dacă statele Europei,împărţite în două câmpuri s'au supus într'un timp de douăzeci de ani la o disciplină unitară de distrugere,nu vedem raţiunea pentru care ele nu se solidarizează,în scopul de a se supune la o disciplină unitară de creiaţie şi viaţă.

Federalismul european va realiza această unitate umană care va menţine pacea pe continentul cel mai înaintat în civilizaţie,şi va lucra pentru prosperitatea şi fericirea generală.

Salvarea naţiunilor europene depinde de aceste soluţiuni: organizarea lor urmând principiile federaliste şi transformarea regimului economic şi social intern.-

Cât este de justă fraza ilustrului nostru concetăţean D-l Titulescu:"graniţele aşa cum(sunt)au fost delimitate în trecut,constituesc,oriunde sunt fixate,o povară grea,căci ele despart oamenii. Şi nu schimbând frontierele cu câţiva kilometri la Vest sau la Est se va servi mai bine pacea dintre naţiuni şi armonia în relaţiunile politice şi sociale.Ceeace trebue făcut pentru a se asigura pacea şi prosperitatea generală,este ca popoarele ,în toată sinceritatea,să lucreze împreună pentru a spiritualiza graniţele prin acorduri internaţionale de tot felul pentru stabilirea unei vieţi economice internaţionale,cu totul deosebită."

./.

Lupta conştientă a masselor populare,cât şi a clasei intelectuale cea mai distinsă,trebue să fie îndreptată către scopul imediat: federalismul european.-

De realizarea acestui ideal imediat depind: dezarmarea,liniştea generală şi pacea în Europa.-

(ss) Const.Titel Petrescu.

Avocat,fost membru al consiliului de disciplină la Baroul din Bucureşti.Vice-preşedintele partidului socialist-democrat (actualmente dizolvat).

Sngone

9

OPERAT LA FIȘE

C.-TITEL PETRESCU
AVOCAT
TELEF. 3.56.71

București
Str. Brezoianu 29

28/ III / -1940

009

BUREAU INTERNATIONAL de la PAIX

8 rue Charles Bonnet ,

GENEVE .

Nous nous excusons du retard de notre reponse au questionnaire, que vous avez eu l'obligeance de nous faire parvenir.

Comme la question de la federalisation de l'Europe est d'une brulante actualite, nous pensons que votre enquete est des plus opportune, en vue d'eclaircir ce probleme qui, souhaitons-le tous, fera l'objet de la paix prochaine .

Veuillez recevoir nos salutations distinguees et l'hommage envers tous ceux qui luttent avec autant de desinteressement pour la victoire de la plus sublime idee : celle de la paix.

C.-Titel Petresco

avocat : ancien membre du Conseil de l'Ordre au Barreau de Bucarest. Vice-president du parti social-democrate.
(actuellement dissous).

67808

OPERAT LA PIEȘE 10

1

010

POUR LA CONFÉDÉRATION DE L'EUROPE

Durant vingt ans après la fin de la guerre mondiale, qui devait être "la dernière", les chefs des Etats ont essayé en vain d'organiser l'Europe pacifique.-

Les peuples sont aujourd'hui arrivés à la conviction qu'il est impossible de reconstruire la vie économique et politique des Etats de l'Europe sans des nouvelles formules (solutions), qui sont justement celles émises par la Doctrine Socialiste.-

La paix, après le Traité de Versailles, n'a été, à proprement parler, qu'un armistice.-

Le régime social qui a survécu à la guerre mondiale a été incapable de créer un état de stabilisation politique et de sécurité économique aussi relatif soit-il.-

Au delà des gouvernants d'aujourd'hui et à l'encontre de la volonté de beaucoup d'entre eux, les peuples doivent imposer - par une action concrète - l'idée de collaboration économique et pacifique de toutes les nations, prélude de l'instauration d'un régime économique socialiste, qui est le seul capable de résoudre le problème du désarmement général et celui de la paix définitive.

S'unir pour vivre et prospérer - voilà la devise que doivent se dire de suite toutes les nations si elles veulent retablir la tranquilité et le bien être dans les foyers.-

Ne voyez-Vous pas qu'il est impossible d'arriver à l'établissement de la paix entre les nations et à une harmonie dans leur relations politiques, par la violation et le changement des frontières ?

Ne voyez-Vous pas que l'Europe est vouée à s'éfondrer dans le gouffre si elle ne se fédéralise pas en vue d'organiser sa vie économique, financière et politique sur un plan unitaire.-

Nous reconnaissons qu'un climat de paix et d'unité économique ne peut se réaliser, tant qu'il subsistera dans certains pays des régimes "totalitaires et des tyrannies absolutistes".-

De pareils régimes et tyrans doivent être écartés par des révolutions intérieures ou des guerres d'usures continues.-

Les buts de la guerre actuelle et la paix sur des bases fédératives et d'unité économique doivent être portés par une propagande interne. à la connaissance des peuples à régime autoritaire.-

Délivrés, les peuples pouront imposer:

a) la réorganisation complète de la S.D.N., qui doit se developper progressivement dans le sens des idées qui sont le fondement du socialisme international.-

./.

6787B

b) la réalisation des états-unis de l'Europe, par le remplacement des traités de paix de 1919 par de nouveaux accords, librement consentis, sous l'égide de la S.D.N.-

c) le désarmement complect sous le controle permanent et vigilent d'un for supérieur, au dessus des états et qui puisse disposer d'une force militaire internationale, le seul rouage exécutif capable d'imposer le respect des accords librement consentis.

d) La suppression de toutes les dettes internationales.

e) L'établissement d'une Commission économique, juridique, financière, politique etc. auprès de la S.D.N. qui soit l'expression de la collectivité des Etats-unis d'Europe, qui aura pour mission de reglementer:

L'unité économique, l'unité monétaire, revision complète des possessions coloniales par la répartition équitable des matières première et l'accès à toutes ces matières premières; l'organisation rationelle des échanges dans le cadre de la fédération européenne.

Les principes de la S.D.N. doivent être la loi suprême des états-unis d'Europe et l'assistance mutuelle organisée entre toute tentative de rupture de la loi internationale.-

Fédéralisme politique, coopération économique de l'Europe, assistance mutuelle et désarmement général, union de toutes les nations de notre continent pour la prospérité et la Paix générale - voilà en quelques mots les idées maîtresses qui peuvent rendre aux peulples la vie et la sécurité.-

Dans cette ordre d'idée, des groupements de plus en plus nombreux d'hommes aimant l'ordre, la prospérité et la paix, rédigent des "plans" qui serviront à construire l'Europe de demain.-

Ces plans s'ajoutent a ceux élaborés par les organisations socialistes internationales.-

L'on préconise même que la fédération européenne de demain ait comme fondement' l'union fédérale franco-britanique (qui devrait être élargie par l'adhésion de tous les états et dominions qui participent actuellement, directement ou indirectement à la lutte pour le triomphe du Droit, des démocraties sociales et de la civilisation pacifique).-

L'unité économique et la fédération politique de l'Europe s'imposent de plus en plus en raison de toutes les transformations de la vie materielle, par tous les faits économiques, sociaux et scientifiques.-

Aucun pays ne peut aujourd'hui vivre de par lui même renfermé par des murailles chinoises.-

La dépendance entre tous les intérêts, due au développement géant des forces capitalistes, est si grande que toutes les nations sont indissolublement liées les unes aux autres.-

Grace aux moyens de communications et de transmissions, en plein

./.

progres journaliers, grâce au progrès technique en croissance continue, les intérêts aussi bien que les idées, les sciences, les arts ne connaissent plus de frontieres. L'Europe d'aujourd'hui constitue une collectivité qui tend vers l'unité, malgré les apparences contraires.-

L'idée fédéraliste se creuse un chemin, jour par jour dans les esprits conscients des tendences évolutionnistes, des société modernes et fatigués du cauchemar de la guerre permanente.-

Si les Etats d'Europe, divisés en 2 camps, se sont soumis dans un interval de 2o ans à une discipline unitaire de destruction, nous ne voyons pas xxxxqxxixxxxxxxx la raison pour laquelle ils ne se solidariseraient pas, afin de se soumettre à une discipline unitaire de création et de vie ?

Le fédéralisme européen réalisera cette unité humaine, qui maintiendra la paix sur le continent le plus avancé comme civilisation et travaillera pour la prospérité et le bonheur général.-

La sauvegarde des nations européennes dépend de ces solutions: leur organisation suivant les principes du fédéralisme et la transformation du régime économique et social intérieur.-

Combien est juste la phrase de notre illustre concitoyen Mr. Titulesco: " les frontières telles qu'elles ont été conçues dans le passé, constituent, où qu'elles soient fixées, un lourd fardeau, car elles séparent les hommes. Et ce n'est pas en changeant les frontières de quelques Km à l'Est où à l'Ouest que l'on servira mieux la paix entre les nations et l'harmonie dans les relations politiques et sociales. Ce qu'il faut faire pour assurer la paix et la prospérité générale, c'est que les peuples, en toute sincérité, travaillent ensemble pour spiritualiser les frontières par des accords internationaux de toutes sortes, pour l'établissement d'une vie économique internationale, tout particulièrement."

La lutte consciente des masses populaires, de même que de la classe intellectuelle la plus distinguée, doit se diriger vers ce but immédiat: fédéralisme européen.-

De la réalisation de cet idéal immédiat dépendent: le désarmement, le bien-être général et la paix en Europe.-

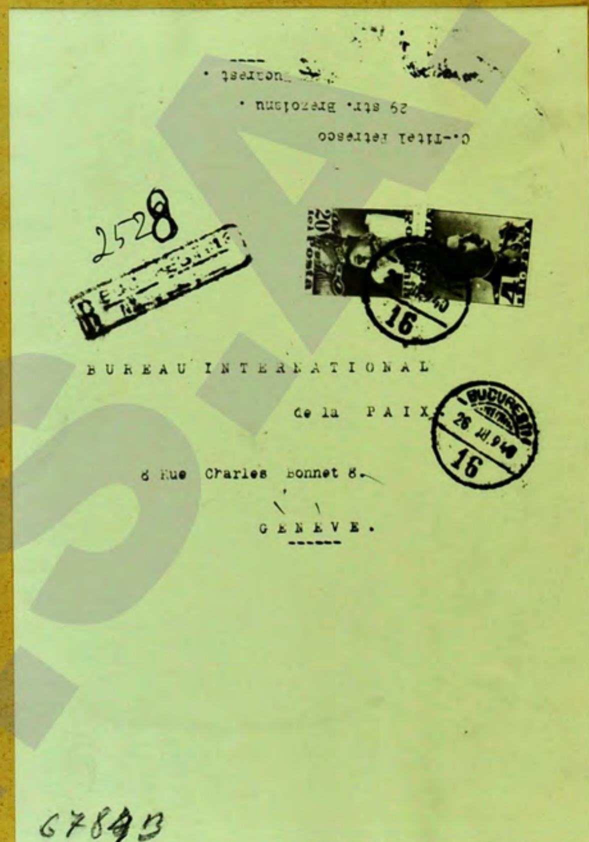
Const. -Titel Petrescu
Avocat, ancien membre du Conseil de l'Ordre au Bareau de Bucarest. Vice-président du parti socialiste-democrate (actuellement dissous).-

Const. Titel Petrescu

13

OPERAT LA FIȘ

013

14

6283 14

28 Iunie 1943

014

CONSTANTIN PETRESCU zis

TITEL PETRESCU.

In ziua de 9 Octombrie 1924, orele 8 seara Titel Petrescu a ţinut o conferinţă în sala Brezoianu Nr.[illegible] în cadrul tineretului socialist.

In luna Mai 1925, Costel Târu a însărcinat pe Titel Petrescu pentru angajarea unei săli în Capitală să ţină o mare întrunire publică, convocată de Liga "Drepturile omului".

Titel Petrescu a fost condamnat la închisoare de către Tribunalul Militar pentru insulte aduse armatei prin presă; făcând recurs acesta a fost casa[illegible]

Titel Petrescu a participat ca delegat al partidului social-democrat român, la congresul parti[illegible] social-democrat Ungar, care s'a ţinut la Budapesta în zilele de 19, 20 şi 21 Mai 1929.

Printr'o adresă a Inspectoratului de Poliţie Iaşi, Titel Petrescu, a fost semnalat în Iunie 1929, că frecventează cartierele comuniste din acea regiune.

In ziua de 5 Octombrie 1930, a fost semnalat c[illegible] a ţinut o conferinţă în sala din Calea Griviţei Nr.2[illegible] intitulată "Comuna Socialistă".

A colaborat la ziarele social-democrate sub pseudonimul Dr.Stokman.

La 8 Noembrie 1933, a trimis o scrisoare cu antetul "Consiliul Baroului Ilfov", ziaristului S.S. Soifer, din Cernăuţi Str.Islazului Nr.3 A, adresându-i-se destinatarului cu cuvintele: "Stimate tov.Soifer".

In ziua de 13 Septembrie 1935, Titel Petrescu a ţinut o conferinţă la sediul sindicatului ceferist intitulată "Fascism şi Democraţie".

In ziua de 12 Octombrie 1935, a ţinut o conferinţă la sediul central al partidului social-democra[illegible] Str.Isvor Nr.37, intitulată "Desfăşurarea evenimentelor externe în legătură cu conflictul italo-abisinia[illegible]

In ziarul "Lumea Nouă" din 12 Ianuarie 1936, Titel Petrescu a scris un articol intitulat "Frontul Democratic".

In ziua de 21 Martie 1936 orele 21, a ţinut o conferinţă la sediul partidului social-democrat din Str.Isvor Nr.37, vorbind despre atitudinea Germaniei prin denunţarea tratatului dela Locarno.

In ziua de 17 Mai 1936, a ţinut o conferinţă in cadrele tineretului partidului social-democrat din S[illegible] Isvor Nr.37, tratând despre "Pace".

In ziua de 10 Iunie 1936, o conferinţă la sediul Casei Poporului din Str.Isvor Nr.37, despre "Rolul social al democraţilor în guvernele din Franţa, Belgi[illegible] şi propaganda de guvernământ.

In seara zilei de 26 Septembrie 1936, a ţinut o conferinţă în sala Casei Poporului din Str.Isvor Nr. 37, vorbind despre situaţia politică internă şi exter[illegible]

nă la care a participat numeroşi muncitori din toate întreprinderile industriale din Capitală.

La 2 Iulie 1937, a fost semnalat că a plecat la Paris unde participa ca delegat al partidului social-democrat din România, la congresul partidului socialist francez, ce a avut loc la Marsilia în zilele de 11-14 Iulie 1937.

Tot cu această ocazie a luat parte şi la desbaterile conferinţei internaţionale a juriştilor, unde contează ca membru în comitetul de conducere, în ziua de 16 Iulie 1937 la Paris.

C OPP I E 16

16

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI
CORPUL DETECTIVILOR
Secţiunea IV-a

18 Noemvrie 1933

016

R E F E R A T

Potrivit delegaţiunei primite, făcând cercetări foarte discrete în Capitală, despre avocatul P.PETRESCU, prevăzut în nota informativă, aci alăturată, cu data de 11 Noemvrie cor, avem onoare a raporta cele ce urmează :

1. Semnalatul P.Petrescu, avocat, domiciliat în strada Crişana nr.31, Bucureşti, este una şi aceeaş persoană cu CONST. PETRESCU zis TITEL PETRESCU, proprietar în susarătata stradă şi avocat înscris în baroul de Ilfov, fine cunoscut la această Direcţiune, din lucrările aflate în dosarul nr.9731 A.S. ca unul din principalii conducători ai partidului social democrat.

In calitate de avocat însă, a luat parte în dese rânduri, la apărarea comuniştilor în diferite procese.

2. S.A.SOIFER, prevăzut în nota sus menţionată, după cum ne informează Inspectoratul Regional de Poliţie Cernăuţi, unde ne-am adresat telefonic pentru informaţiuni, este SMIL ADOLF SOIFER născut în anul 1897, în localitatea Hrodenko-Polonia, are însă indigenatul în comuna Vijniţa, judeţul Storojineţ-Bucovina.

Domiciliază în oraşul Cernăuţi din anul 1918 în strada Islazului nr.3 A, căsătorit cu doi copii.

Fost redactor la ziarul „Arbeiter Zeitung", iar în prezent în serviciu la banca evreească „Joint" şi redactor şef la ziarul local „Cernovitzer Bletter", ziar sionist de stânga, încă din anul 1929.

Serviciul militar l'a satisfăcut în armata austriacă, liberându-se cu gradul plotonier, iar de la obţinerea indigenatului în România a fost repartizat la atelierul de reparaţiuni al Corpului IV de armată.

./.

17 017/17

Este absolvent al Facultăţii de Filozofie din Cernăuţi.

La 19 Septemvrie 1933, a avut la Cernăuţi un proces,pentru delict de presă (a scris în ziarul Cernovitzer Bletter, articole prin care lua apărarea fracţiunei Moscauteanu, aducând insulte la adresa poliţiei), pentru care a fost judecat de către Judecătoria mixtă din Cernăuţi şi condamnat prin sentinţa nr.4106/933, la 100 de lei amendă.

Mai are un proces, tot pentru delict de presă la Tighina, fiind cercetat la Cernăuţi de către Chestura de Poliţie, pentru că a scris în ziarul local un articol intitulat „Libertatea Poliţiei din Tighina" - ziarul poartă nr.104 din 2 Decemvrie 1931 - în care se arăta că poliţia din Tighina schingiueşte pe arestaţi.

Actele încheiate au fost înaintate Inspectoratului Chişinău şi probabil că, acesta este procesul despre care se vorbeşte în nota de informaţiuni alăturată, pe care a cerut să fie strămutat la Inalta Curte de Casaţie şi pentru care avocatul TITEL PETRESCU i-a scris lui Soifer, adresându-se cu cuvintele „Stimate tovarăş".

In prezent Smil Adolf Soifer este ţinut în supraveghere de către organele poliţieneşti din Cernăuţi, fiind suspectat de comunism şi că primeşte din străinătate, în special de la Viena, broşuri, ziare şi diferite scrieri cu caracter subversiv, prohibite la intrarea în ţară.

Consultând şi lucrările aflate în arhiva Direcţiunii am stabilit că Smil Adolf Soifer, este cunoscut ca fiind implicat în organizaţiunea comunistă descoperită la Cernăuţi în anul 1921, pe când era însă student la Facultatea de Filozofie din acel oraş, lucrări despre care tratează dosarul cu nr.9731 A.S.

COMISAR
ss Indescifrabil

R E F E R A T 18 **C O P I E**

21 Decemvrie 1920

018

18

CONSTANTIN PETRESCU zis TITEL PETRESCU, avocat, domiciliat în strada Crişana 31, este un înfocat adept al ideilor şi principiilor socialiste. Incă înaintea războiului s'a afirmat ca atare şi lua parte activă la toate acţiunile partidului, în vederea educaţiunei muncitorimei.

In timpul când o parte a teritoriului ţărei era ocupat de trupele austro-germane, în Bucureşti se înfiinţase o organizaţie socialistă clandestină, cu scop de a provoca revoluţia şi la noi, după modelul celei ruseşti. Printre conducătorii acestei organizaţii se afla şi Constantin Petrescu, cari au fost arestaţi de autorităţile ocupante pentru faptul de răspândire a unor manifeste sediţioase. Afacerea a fost deferită spre instruire Tribunalului Ilfov iar după vreo două luni de cercetări dl.Judecător de Instrucţie Negrea a dat ordonanţă de neurmărire.

După reîntoarcerea autorităţilor române în teritoriul vremelnic ocupat, activitatea socialistă a început să se afirme ca o mişcare revoluţionară. Constantin Petrescu a luat parte la toate întrunirile ce se ţineau şi la multe din ele a luat chiar cuvântul.

Cu ocazia serbării zilei de 1 Mai 1919, la grădina Bordeiu, Constantin Petrescu a vorbit muncitorilor despre însemnătatea acestei zile şi a citit o scrisoare a deţinuţilor, cu care ocazie a găsit momentul favorabil să spună că condamnaţii politici vor fi liberaţi în curând şi atunci burghezia se va închina lor, probabil voind să înţeleagă prin aceasta că regimul socialist va fi întronat şi la noi în ţară, iar condamnaţii în mod forţaţi vor fi eliberaţi şi eliberaţi şi condamnaţii.

In cursul lunei Iulie 1919, Constantin Petrescu a plecat în Italia şi de aici în Elveţia la studii. In această ţară a stat

./.

foarte puţin timp şi a trecut în urmă la Paris, unde alluat contact cu conducătorii organizaţiilor respective. Pe când se afla în Elveţia a fost subvenţionat de partidul socialist spre a studia organizaţiile respective din Apus.

In cursul lunei Octomvrie 1920 s'a înapoiat în Capitală cu care ocazie urma să ţină mai multe conferinţe asupra organizaţiilor socialiste din Apusul Europei. Din cauza evenimentelor ce au avut loc în acea lună când se punea la cale de către comitetul executiv al partidului socialist greva generală, nu-şi a putut desvolta conferinţele proectate. A luat parte în schimb la multe întruniri muncitoreşti, unde a îndemnat la organizare.

La întrunirile ţinute de partidul socialist în zilele de 12 Septemvrie în sala Griviţa precum şi la 19 Septemvrie 1920 din sala Sf.Ionică 12, Petrescu a îndemnat muncitorimea să adopte sistemul lucrătorilor italieni şi să ocupe prin forţă fabricile, cum au s'a petrecut şi în Italia.

La greva generală declarată în cursul lunei Octomvrie 1920, Petrescu nu a avut o acţiune directă şi nici nu a semnat ultimatumul adresat guvernului, căci nu făcea parte din Consiliul general al partidului.

----=----

10

~~011~~ 22.6.943 020
~~C10~~
C20

OPERAT LA FIȘE

Costel (Titel) Petrescu

Serviciul Poliției de Siguranță
SECȚIA FIȘELOR
ARHIVA
NECUNOSCUT
194_ Luna ___ ziua ___

6283

CENTRUL BASARABIA

B.2.

SECRET

CSP 2-8-943

21

021

NOTA Nr.1604/B.2.-

30 Iulie 1943

Titel Petrescu, fost demnitar politic, domiciliat în Bucureşti Str. Brezoianu Nr. 39, într'o discuţie avută cu Rezidentul nostru din Ismail, rudă cu numitul, a afirmat în mod categoric că răsboiul va fi pierdut de germani şi în curând în Ţară se va produce un plebiscit în urma căruia se va schimba conducerea.-

Deasemenea s'a interesat în general, de situaţia din Basarabia rugând pe Rezidentul nostru ca atunci când se va deplasa la Bucureşti să-i mai aducă unele informaţiuni.-

După felul categoric şi provocator cum s'a exprimat referitor la situaţia răsboiului şi situaţia internă, nu este exclus ca Titel Petrescu să fie în slujba unei puteri străine.-

----

Comunicat :

- Secţiei C.I.-

RAT LA

S.S.I. C.I. Agentura 1-a 13 Octomvrie 1943

Dosar 22

14 OCT. 1943

H

la tabel apoi dosar

operat Zamp

6283

14-10-1943

Necunoscut la fișe

Anghelescu

OPERAT L.

022

I.

La sediul din Calea Victoriei Nr. 91/93 al biroului italian Beretto se desfăşoară o vie activitate cu caracter antifascist care este dirijată de Etore Silifronde, Giacinto Beretto, Gavazi Anselmo şi Rambaldini Fasto cari conduc întreagă această acţiune şi pe aceia de la Casa Italiană din str. C.A. Rosetti 5 şi au contact cu avocatul comunist Titel Petrescu.

6283 Dos per

v. Pol.   6283   23

D[l] Titel Petrescu acţionează pentru refacerea partidului socialist.

In România, noţiunea partidului social-democrat se confundă cu acel de comunist.

Masa de lucrători şi muncitori de toate categoriile cari se înscriau în acest partid o făcea împinsă de gândul îmbunătăţirei condiţiunilor de salarizare de muncă etc, o făcea însă şi de ura ce acumulase din cauza atâtor nedreptăţi.—

Intelectualii ştiau acest fapt, dar nu încercau să definească noţiunile. Ast-fel un partid social democrat în România nu poate fi decât comunist şi prin aceasta periculos ordinei în stat.—

Ori cât ar crede teoreticianii unui asemenea partid că el se rezumă numai la principiile social democratice este de ne înlăturat că masa evoluează şi sfârşeşte la Comunism.—

Aşa a fost, aşa va fi.—

In ultimul timp, acţiunea lui Titel Petrescu despre care am vorbit acum câtva timp, se intensifică. Cu ce bani nu ştim desfăşoară o vie activitate pentru organizarea partidului sau mai bine zis pentru strângerea la olaltă a tuturor elementelor conducătoare a vechiului partid social democrat.—

./.

Titel Petrescu a invitat lângă el şi pare că au primit pe: Lotar Rădă-
023 ceanu teoriticeanul partidului social democrat din ultimul timp, pe Georgescu funcţionar la Banca Comercială, pe Eftimie Hieruan, pe Jumanca, Vaporeanu Gănescu, Rusu Simion, Moglaşu, Bragadireanu, Arghiropol şi alţii.
Tratează cu grupul profesorului Constantinescu Iaşi.-
Noi ştiam că Mihai Ralea este în lagărul Tg. Jiu, se spune însă că este liber şi tratează cu Titel Petrescu.-
Semnalăm pericolul.-
Trebue urmărit de aproape această chestiune.-
Ori câtă bună voinţă ar avea Titel Petrescu nu va putea face nimic bun decât în cel mai rău caz va da posibilitate extremiştilor să se adune ca apoi să-l dea peste cap.-
În curând vom da lămuriri mai complecte.-

Serban Voinea (Gaston Boeve).-

Va urma.
Luni 2 Aug. 43 la ora 5 p.m. am întâlnire cu câţi-va

16 Noembrie 1943.

Printre conducătorii partidului social-democrat un grup condus de dl. Titel Petrescu socotește că partidul - refuzat de comuniști pentru o colaborare - trebue să capteze prietenia dlui Mihail Ralea și a prietenilor săi din rândul muncitorimii.

Dl. Mihail Ralea se arată însă circumspect și evaziv, deoarece amicii săi din lagărul muncitoresc îi atrag atenția că, nu poate decât să piardă angajându-se cu conducătorii suficient de compromiși ai fostului partid social-democrat.

AGENTURA A R D E A L
S i b i u

Nr. 5925.-
27. Ianuarie 1944.-

26

6283

31-I-1944

OPERAT LA FIȘE

N O T A

025

Din sursă de încredere aflăm că la Bucureşti, paralel cu gruparea D-lui MIHAIL RALEA fost ministru, în care sunt încadraţi intelectualii cu vederi de stânga, a mai luat fiinţă o grupare politică de stânga sub conducerea D-lui TITEL PETRESCU fost vicepreşedintele al partidului social-democrat, în care sunt încadraţi muncitorii marxişti foşti membri a-i diferitelor organizaţiuni de stânga.

Ecourile grupării D-lui TItel Petrescu au străbătut până la Sibiu, găsind o bună primire în rândurile muncitorimii.-

Nu putem afirma dacă muncitorimea locală are sau nu legături cu această grupare cert este însă că se comentează existenţa ei şi produce un răsunet favorabil între muncitorimea care a mai activat sub conducerea distinsului advocat penalist şi emeritului doctrinar socialist marxist Titel Petrescu din Bucureşti pe vremea când existau partidele politice.-

-.-.-.-.-.-.-.-

33

ROMÂNIA

PREŞEDINŢIA
CONSILIULUI DE MINIŞTRI
SECRETARIATUL GENERAL
Nr. 308519/D/1943

SERVICIUL DE DOCUMENTARE ŞI INFORMATII

PRES. CONS. DE MINISTRI SERV. S. I.
Nr. 177948 28 SEP 1943
REGISTRATURA GENERALA

Bucureşti, 27 Septembrie 1943.

27

26

OPERAT LA ...

1.26

S E C R E T .

B.C. 412

C.I. Gr. Politică

pt discuţie cu lucrările

DOMNULE DIRECTOR GENERAL,

In nota "Din activitatea cercurilor politice" datată 21 Septembrie c., punctul 2, se afirmă că avocatul Titel Petrescu a încunoştiinţat pe D-rul Lupu, că "fruntaşii social-democraţi s'au regrupat şi că ar dori să fie primiţi printre elementele democrate".....

Domnul Mareşal doreşte să ştie: cine sunt aceşti fruntaşi social-democraţi ?

Vă rugăm să binevoiţi a ne comunica numele fruntaşilor vizaţi în nota de mai sus.

Primiţi, Domnule Director General, asigurarea distinsei noastre consideraţiuni.

Preciziuni, urmând a prezenta lucrarea D-lui Director Gral

2 Oct. 1943

SECRETAR GENERAL
Ovidiu Vlădescu

ŞEFUL SERVICIULUI DE
DOCUMENTARE ŞI INFORMATII
Gh. Popa

33291
1. X. 1943

S'au cerut preciziuni, verbal, la Linia Y, care a dat informaţia.
[illegible]

DOMNIEI SALE
DOMNULUI EUGEN CRISTESCU
DIRECTOR GENERAL
SERVICIUL SPECIAL DE INFORMATII

C. 15.809. — M. O., Imprimeria Naţională.

027

E 34

F.F.URGENT

~~29 Octombrie 1943~~ 28

Nr. 3304 P

Linia Y.

27

Revenire la Nr.3237 P. din 2 Octombrie a.c.

Rugăm a ne comunica de urgenţă numele acelor fruntaşi sociali-democraţi cari s'au regrupat şi doresc a fi primiţi printre elementele democrate, cât şi orice relaţii asupra acestora.

Deasemeni mai interesează scurte date biografice cât şi activitatea pe care o desfăşoară în prezent.

Reamintim că aceste informaţiuni v'au fost cerute şi verbal acum circa 4 săptămâni.

E F.F.URGENT.

~~20 Oct.1943~~

Linia Y.

Nr. 3237 P

Rugăm a ne comunica de urgenţă numele acelor fruntaşi social-democraţi cari s'au regrupat şi doresc a fi primiţi printre elementele democrate, cât şi orice relaţii asupra acestora.

Deasemeni mai interesează scurte date biografice cât şi activitatea pe care o desfăşoară în prezent.

Reamintim că aceste informaţiuni v'au fost cerute şi verbal acum circa 2 săptămâni.

-----

35 28 29

4 Noembrie 1943

.URGENT

Nr. 3347 P. C.S

LA DOSAR

Linia Y.

Revenire la Nr.3237 P.din 21 Octombrie şi Nr.3304 P. din 29 Octombrie a.c.

Rugăm a ne comunica de urgenţă numele acelor fruntaşi social-democraţi cari s'au regrupat şi doresc a fi primiţi printre elementele democrate, cât şi orice relaţii asupra acestora.

Deasemeni mai intereseazã scurte date biografice cât şi activitatea pe care o desfăşoară în prezent.

Reamintim că aceste informaţiuni v'au fost cerute şi verbal acum circa 4 săptămâni.

----

36 029 029 30

Pentru "Eugen"
17 Noembrie 1943

f. 6/ 29 Nr. 3444-P

Revenire la Nr. 3444-P din 17 Noembrie

Rugăm a ne comunica de urgență în ce stadiu se află reorganizarea grupării social-democrate cât şi a ne da numele partizanilor cari s'au alăturat lui Titel Petrescu, cunoscut fruntaş social-democrat.

OPERAT

Pentru "Eugen"
9 Decembrie 1943

f.f. urgent 29 Nr. 3591-P

Revenire la Nr. 3444-P, din 17 Noembrie şi Nr. 3503-P, din 21 Noembrie a.c. și Nr. 3591-P din 9 Decembrie a.c.

Rugăm a ne comunica de urgență în ce stadiu se află reorganizarea grupării social-democrate cât şi a ne da numele partizanilor cari s'au alăturat lui Titel Petrescu, cunoscut fruntaş social-democrat.

Pentru care motiv nu răspundeți?

----

030 30

E 37

31

29

~~Pentru "Eugen"~~

~~24 Noembrie 1943~~

~~Nr. 3503-P~~

ff urgent

Revenire la Nr.3444-P din 17 Noembrie a.c. Nr. 3503-P din 24 Noembrie

Rugăm a ne comunica de urgenţă în ce stadiu se află reorganizarea grupării social-democrate cât şi a ne da numele partizanilor cari s'au alăturat lui Titel Petrescu, cunoscut fruntaş social-democrat.-

----

38

31 031

Pentru "Eugen"
8 Februarie 1944

F.F.URGENT

Nr. 57ii-P

Revenire la Nr.3444 P.din 17 Noembrie, Nr.3503 P din 21 Noembrie Nr.3591 P din 9 Decembrie şi Nr. 3711 P din 29 Decembrie 1943;

Rugăm a ne comunica de urgenţă în ce stadiu se află reorganizarea grupării social-democrate cât şi a ne da numele partizanilor care s'au alătura lui Titel Petrescu, cunoscut fruntaş social-democrat.

Pentru care motiv nu răspundeţi.

~~37ii~~ 32

Pentru "Eugen"

~~29 Decembrie 1943~~

F.F.URGENT.

29

Revenire la Nr.3444-P., din 17 Noembrie şi Nr.3503-P, din 21 Noembrie şi Nr.3591-P, din 9 Decembrie a.c. Nr. 37ii-P din 29 Decembrie 1943;

Rugăm a ne comunica de urgenţă în ce stadiu se află reorganizarea grupării social-democrate cât şi a ne da numele partizanilor cari s'au alăturat lui Titel Petrescu, cunoscut fruntaş social-democrat.

Pentru care motiv nu răspundeţi ?.

Nr. 2200 39
19/II-944

OPERAT [stamp]

032 33 32

PENTRU GRUPA POLITICA

La Nr.511 din 10/II.1944 cu privire la stadiul în care se află reorganizarea grupării social-democrate, vă redăm întocmai răspunsul lui Eugen :

"Stadiu mort. Social Democraţii nu sunt organizaţi. Intrucât nu au o latură economică nu are nici prezenţă politică".

Grupa VIII-a C.

40

~~34~~

033

29 Ianuarie 1944

33

OPERAT LA FIȘE

Dl. Constantin Titel Petrescu incearcă din nou o sforţare de coalizare in jurul său a următoarelor grupe de cameni:

a) Foştii socialişti plecaţi din partid in momentul când grupul Mirescu -Jumanca-Flueraş pusese mâna pe partid.

b) Grupul foştilor iunianişti, in special cei grupaţi in jurul inginerului Tudor ~~Popescu~~ Ionescu.

Vor avea loc in cursul săptămanii viitoare câteva consfătuiri in vederea punerii in practică a proectelor de mai sus.

41

Gr. Politică

34 35

034

30 Octombrie 1943

Cu privire la activitatea si pozitia actuală a fostilor fruntasi social-democraţi, am aflat următoarele :

In timpul şederii dlui Maniu in Ardeal, dl Josif Jumanca a luat contact indirect cu acesta.

La Bucuresti, dl Titel Petrscu l-a văzut pe dl dr Lupu si in urmă pe dnii Malea si Tătărăscu.

Ce au urmărit fruntasii socialisti ? Sa afle mai intâiu care este punctul de vedere national-ţărănesc asupra situatiei. Apoi, să vadă dacă au sanse să participe la o eventuală uniune naţională a democraţilor.

In discutiile ce au purtat, social-democratii au precizat doua puncte :

1. Că nu sunt organizati si că nu exista in acest moment decat ca indivizi izolati, putini la număr si nepregatiţi material si moral pentru o lupta de partid.

2. Că ar dori totusi să fie acceptati printre democrati, intr'o eventuală coalitie, intrucat au speranţa că vor putea fi utili ţării prin captarea unor mase muncitoresti si orăşănesti care ar merge altefl la comunism . Democratii ar urma deci să-i ajute pe social-democrati in lupta lor impotriva extremismului de stânga.

Dela intrevederile de mai sus au trecut mai multe săptămâni. Dnii Maniu si Lupu au declarat ca suggestiile sunt interesante si că le vor studia. Dar de atunci nu au

./.

mai dat nici un răspuns. Realist, dl Maniu si a dat seama că o colaborare cu elemente care nu au masele in spatele lor inseamnă o povară pentru democrati. Pe de altă parte, a da ajutor material socialistilor, chiar daca acestia ar fi anticomunisti, ar insemna a leza interesele de popularitate ale partidului ţărănesc, mai ales in Ardeal.

De atunci, deziluzionati, leaderii social-democraţi hibernează. Jumanca si Titel Petrescu isi castiga existenţa din meseriile lor. Ilie Moscovici este muritor de foame si trăeste din pomana prietenilor. Dl Mihai Popovici l-a ajutat de doua ori in mod discret. Drul Ghelerter este bătrân si complet ramolit, intretinandu se din meseria sa de medic. Lotar Rădăceanu o duce destul de greu. ?

In general, se poate spune că social-democratii, care nu au nici o priză in masele populare, care nu dispun de nici o personalitate proeminentă si dinamică, care n'au fonduri de rezistenţă si de activare, sunt priviti cu neincredere si de partidele democrate, pentru care ei nu prezintă nici o bază de seriozitate si de forţă.

Y/5

Răspuns la nota 3237 P din 2i oct,crt.

43

37

36

036

Grupa C.

OPERAT LA FIȘE

5 Noembrie 1943

Răspuns la no.3347 P.

P/2.

La intrebările repetate cu privire la activitatea social-democratilor, am răspuns in cursul săptămânii expirate in doua rânduri : in primul rând, intr'o notă spcială, referitoare la fiecare din fruntaşi in parte; in al doilea rând intr'un raport special cu privire la grupările româneşti de stânga.

Y

Pr. 9/XI/943

44

AGENTURA FRONTULUI DE VEST Sursa: R.S.3

Centrul Nr.4

B.2.C.I. 037

SECRET

OPERAT

38

37

N O T A Nr.1233

16 Noemvrie 1943.

In ultimul timp, la Reşiţa se observă o tot mai strânsă legătură între vechii membrii ai Partidului Social Democrat, care au început să se întâlnească în mici grupuri prin locuri cât mai izolate.

Toată atitudinea lor din ultimul timp, lasă să se creadă că aceştia pregătesc ceva?.

Dintre aceştia semnalăm pe următorii:

Ion Stoicovici maestru la Secţia 660, P. Berman muncitor la Secţia 640, Müller şi I. Lindner. (ultimul se află în interes de serviciu la Bucureşti)

==========

B2

La unui urgent

20.XI.43

C38 39

23 Noembrie 1943

Pentru "Radovan"

38

OPERAT LA FIȘE

Revenire la Nr. 3279-P. din 27 Octombrie a.c.;

Rugăm întocmiți de urgență o situație a stadiului în care se găsește organizarea mișcărei socialiste din România.

Totodată să fie precizată și poziția lui Titel Petrescu, în mișcare, precum și numele celor cari îl urmează pe acesta, atât în Capitală, cât și - eventual - în provincie.

48

C293713 40

F.F.URGENT

Pentru "Radovan"
29 Decembrie 1943

39

Revenire la Nr.3279-P.din 27 Octombrie, Nr.3509-P.din 24 Noembrie şi Nr.3590-P.din 9 Dec.1943;

Rugăm întocmiţi de urgenţă o situaţie a stadiului în care se găseşte organizarea mişcării socialiste din România.

Totodată să fie precizată şi poziţia lui Titel Petrescu, în mişcare, precum şi numele celor cari îl urmează pe acesta, atât în Capitală cât şi - eventual în provincie.

Pentru care motiv nu răspundeţi ?

Pentru "Radovan"

~~9 Decembrie 1943~~ ~~Nr. 3590-P~~

F.f. urgent 29

Revenire, la Nr.3279-P, din 27 Octombrie şi Nr.3509-P, din 24 Noembrie ~~a.c.~~ şi Nr 3590-P din 9 Decembrie a.c.

Rugăm întocmiţi de urgenţă o situaţie a stadiului în care se găseşte organizarea mişcării socialiste din România.

Totodată să fie precizată şi poziţia lui Titel Petrescu, în mişcare, precum şi numele celor cari îl urmează pe acesta, atât în Capitală, cât şi - eventual în provincie.

Pentru care motiv nu răspundeţi ?

----

59 Nr. 3713 / 040 60

F.URGENT   Pentru "Radoven"
29 Decembrie 1943

N'are contrapartidă

Revenire la Nr.3279-P.din 27 Octombrie, Nr.3509-P.din 24 Noembrie şi Nr.3590-P.din 9 Dec.1943;

Rugăm întocmiţi de urgenţă o situaţie a stadiului în care se găseşte organizarea mişcărei socialiste din România.

Totodată să fie precizată şi poziţia lui Titel Petrescu, în mişcare, precum şi numele celor cari îl urmează pe acesta, atât în Capitală cât şi - eventual în provincie.

~~Pentru care motiv nu răspundeţi ?~~

50

6283

C41
3 Ianuarie 1944

Nr. 115 - 131

41

OPERAT LA FIŞE

Grupa Rezidenţe
Centrul Galaţi

Revenire la Nr.3621 P.din 13 Dec. 1944 ;

La Nota Dvs.Nr.1011 din 19 Noembrie 1943 ;

Rugăm daţi preciziuni complimentare asupra constituirii partidului politic al "Solidarităţii".

Grupa Politică.

51 42 42

13 Decembrie 1943.
C42

Grupa Rezidenţe
Centrul Galaţi

OPERAT LA FIŞE

Nr. 3621 - 6

La nota Dvs. Nr. 1011 din 19 Noembrie 1943;

Rugăm daţi preciziuni complimentare asupra constituiri partidului politic al "Solidarităţii".

Grupa Politică.

S. S. I.
CENTRUL C. I.
GALAŢI
1011
19 NOEM. 1943

043

OPERAT ÎN FIŞE

către
SECTIA C.I.

Semnalăm următoarele:

Stiri primite dela persoane de încredere venite din Capitală, au lansat svonul, că acolo, ar fi luat fiinţă un partid politic denumit "al Solidarităţii".

Promotorii acestei organizaţii, sunt D-nii TITEL PETRESCU şi MIHAIL RALEA'. -

Acest partid ar avea o doctrină socialistă şi s'ar bucura de sprijinul multor elemente socialiste.

Seful acestui nou organism politic pare să fie D-l TITEL PETRESCU.

53

6283

44

33291 12 III. 1944 044

CIFRAT ... ŞE

către
PREŞEDINŢIA CONSILIULUI DE MINIŞTRI
- Secretariatul General -
Serviciul de Documentare şi Informaţii

La Nr.308519/D din 23 Septembrie 1943;

Acum câteva luni av.Constantin-Titel Petrescu, care contează drept îndrumătorul fracţiunei rămase din fostul partid social-democrat, a luat contact cu Dr.N.Lupu, Mihail Ralea şi Gh.Tătărăscu, spre a stabili care este punctul de vedere al grupărilor democrate faţă de problemele la ordinea zilei, cât şi pentru a discuta principial posibilităţile unei colaborări politice, în cazul când conjunctura ar permite-o.

Paralel cu aceasta şi în acelaş scop fruntaşul socialist ardelean Iosif Jumanca a luat contact în mai multe rânduri cu Maniu, cu care are vechi legături încă depe vremea monarhiei austro-ungare.

Este de notat că Maniu are o consideraţie personală pentru Jumanca şi că totdeauna a declarat că legăturile internaţionale ale socialiştilor pot fi cândva folosite.

In ce priveşte pe Titel Petrescu acesta, cu ocazia contactelor amintite, a declarat, din motive de oportunitate politică, că fruntaşii social-democraţi s'au regrupat, faptul necorespunzând decât

./.

într'o mică măsură realităţii,în sensul că această regrupare se reduce la un schimb de vederi politice între câţiva socialişti.

Petrescu a mai declarat că,în cazul unei coaliţii a democraţilor,socialiştii ar dori să facă parte din aceasta,având convingerea că ar putea fi utili prin posibilităţile ce ar avea de a capta unele elemente muncitoreşti,contracarând astfel extremismul de stânga.

Maniu,căruia i-au parvenit aceste sugestii, le-a apreciat,în primul moment ca interesante şi a declarat că le va studia,fără a mai da însă un răspuns pozitiv.

Probabil că Maniu nu a dus mai departe discuţiile,întrucât a fost informat că,cel puţin momentan,social-democraţii nu au priză în massele muncitoreşti şi sunt lipsiţi de organizare.

Constatând lipsa de rezultate a demersurilor sale pe lângă naţional-ţărănişti,Titel Petrescu reflecta în cursul lunei Ianuarie a.c.la o încercare de apropiere de foştii iunianişti,întrunaţi actualmente de ing.Tudor Ionescu.

Acest proect,la rândul său,nu a dus,până în prezent,la rezultate concrete.

Este de relevat că toate aceste încercări ale lui Titel Petrescu dovedesc faptul că este conştient de lipsa de forţă a social-democraţilor şi că încearcă diferite soluţiuni pentru a putea,în ca-

./.

57   16   46

046

zul când evoluţia politică ar îngădui aceasta, să mai joace un rol fie chiar cu concursul sau ataşat unor grupări de centru.

ŞEFUL SERV.SPECIAL DE INFORMAŢII
DIRECTOR GENERAL

56

6283

47

S.S.I.

14 Iunie 1944

047

N O T A

Din cercurile democrate.

1. Atât în cercurile social-democrate, cât şi în cele de extremă stânga, ezitările lui Maniu faţă de începerea unei acţiuni decisive pentru încheierea armistiţiului cu U.R.S.S. au provocat vii nemulţumiri.

Cu prilejul ultimelor întrevederi, Constantinescu-Iaşi şi Titel Petrescu,au arătat că ar trebui începută,fără întârziere,o acţiune de lămurire a opiniei publice asupra evenimentelor ce sunt de presupus că se vor întâmpla curând.

Cei doui au susţinut că lumea muncitorească este în bună parte lămurită,însă că opinia publică intelectuală şi militară din ţară ar trebui lămurită neîntârziat,atât asupra necesităţii de sprijinire a blocului democratic,pentru salvarea ţării,prin încheierea grabnică a păcii,cât şi asupra motivelor ce au determinat închegarea acestui bloc.

Rolul de lămurire şi captare a lucrătorilor - au arătat cei doui - revine în primul rând grupărilor muncitoreşti şi acest rol este într'adevăr mai facil.

Rolul al doilea revine însă grupărilor de centru,cu priză mai puternică în lumea militară şi intelectuală.

Maniu nu s'a arătat de acord cu această propunere,declarând că trebue aşteptat momentul declanşării acţiunii de încheiere a armistiţiului,când se va face simultan şi propaganda de lămurire a opiniei publice.

./.

57

048

S'a arătat lui Maniu că,întocmai situaţiunei din Italia, trebuie pregătită viaţa politică şi nu rezumată numai la prezenţa unor oameni politici cu activitate trecută.

Deşi unii fruntaşi naţional-ţărănişti s'au declarat de acord cu acest punct de vedere,totuş Maniu nu s'a lăsat convins şi tergiversează hotărârea.

2. Cercurile liberale,în special ale tineretului,manifestă o stare de nemulţumire faţă de tratativele duse cu grupările de stânga,susţinând că cele două conduceri de centru au cedat "modei",imitând exemplele din Italia,Grecia,etc.,unde s'au realizat înţelegeri între toate grupările.

In străinătate,însă, -relevă cercurile menţionate -acordurile au fost realizate în vederea unei acţiuni,pe când la noi în vederea păstrării "statu-quo"-ului,adică a pasivităţii.

Pentru pasivitate,afirmă tineretul liberal,nu era nevoie de un acord special,întrucât putea fi menţinută şi cu propriile puteri.

Tinerii liberali mai obiectează că,dacă din punctul de vedere al acţiunii discuţiunile sunt ineficace,din punctul de vedere al prestigiului sunt dăunătoare,întrucât vor face din grupările de stânga arbitrele situaţiei de mâine.

Tineretul liberal se face purtătorul de cuvânt al tezei unei acţiuni,cu orice preţ,şi în acest scop preconizează iniţierea imediată a acesteia prin extinderea sa şi în cercurile militare.

Aceste sugestii au fost bine primite de către majoritatea fruntaşilor vârstnici ai grupării şi vor fi luate în discuţie cât mai neîntârziat.

58

Ora 9,32

9 Iunie 1944

Nr.3.79.74 Petrescu Constantin-Titel
a fost sunat.

Iancovici - Allo! Domnul Titel? Aici Iancovici.
Titel - Unde eşti, aproape?
Iancovici - Da, pe la Athenee. Pot veni.
Titel - Da, dar mai bine vino pela 11,30 sau 12 fără un sfert că am treabă . Mă duc cu maşina afară din Bucureşti.
Iancovici - Bine atunci pe la 12,30.

60

6283

050 50 57

Nr. 1392-A

Din 31.VII.944

GRUPA POLITICA

OPERAT LA FIȘE

AGENTURA I-a

Rugăm faceți informații asupra numitului Litografschi, cunoscând că interesează legăturile sale politice pe care le are cu Petrescu Titel, după cum reese din alăturata convorbire telefonică.-

-----

61

Ora 11. 051 21 Iulie 1944 ~~52~~ 51

OPERAT LA F...

3.79.74 - Petrescu Titel
(formează nr.?)

Petrescu - Dl. Litografschi?

Litografschi - Da.

Petrescu - Aici e Petrescu, pe la 4,3o (16,30) poţi veni pe la mine?

Litografschi - Da, cred că da, dar unde mănânci azi?

Petrescu - Cred că la un prieten politic.

Litografschi - Ce adresă aveţi, Brezoianu 29. Nu?

Petrescu - Exact, etaj II apartament lo.

Litrografschi - Bine, viu după masă.-

GRUPA POLITICA 6283

Nr. 1443 - 1 52
Din 11.VIII.944

OPERAT LA FIŞE

AGENTURA I-a

Rugăm faceţi informaţiuni asupra numitului Pleşa, avocat, cunoscând că interesează legăturile sale politice pe care le are cu Titel Petrescu, după cum reiese din alăturata interceptare telefonică.-

------

63 053 54 53

Ora 8,50 2 August 1944

OPERAT LA FIȘE

Nr.3.79.74 Titel Petrescu

formează număr.

Petrescu - Allo! cu Dl.Av.Pleşa, aici Petrescu.

Pleşa - Să trăeşti coane Titel.

Petrescu - Ala a venit?

Pleşa - Vino pela 11 la mine la Eforie şi mai vorbim.

Petrescu - Până atunci caută tu să concepţezi ceva.

Pleşa - Da, un articol condiţional.

Petrescu - Şi nu uita de scrisoarea de garanţie a lui Nicolau.

Pleşa - Bine coane, toate în regulă, atunci pela 11 la mine la Eforie, la revedere.

Petrescu - La revedere.

64

0.54

Nr. 1439 - [illegible]

Din 11. VIII. 944

6283

55

54

OPERAT LA FIȘE

GRUPA POLITICA

AGENTURA I-a

Rugăm binevoiţi a face informaţiuni asupra numitului Bercovici, cunoscând că interesează legăturile sale politice pe care le are cu Titel Petrescu, după cum reiese din alăturata interceptare telefonică.-

----

65

055 56

Ora 8. 4 August 1944

55

3.79.74 - Petrescu
este sunat.

Bercovici - Dl.Titel?

Titel - Da.

Bercovici - Bună dimineața, aici e Bercovici.
Domnule Titel cât mai stai aici?

Titel - Plec mâine. Dacă e liniște poți
trece pe la 12.

B ercovici- ... E bun?

Titel - E bunișor. Vorbim noi amândoi.

-----

056 57

24.1444 - A 56

Di 11.VIII.944

GRUPA POLITICA 6280

TRECUT LA FIȘE

AGENTURA I-a

5 Rugăm faceți informațiuni asupra numitului Vâlcu, cunoscând că interesează legăturile sale politice pe care le are cu Petrescu, după cum reiese din alăturata interceptare telefonică.-

-----

67 057 58

Ora 8,48 2 August 1944

57

Nr.3.70.74 Titel Petrescu

formează număr.

Petrescu - Allo! Cu Dl.Vâlcu, aici Titel Petrescu.

Vâlcu - Vă salut Dle Titel, aici Vâlcu,am fost împreună la pădure.

Petrescu - Ar trebui să ne întâlnim să mai discutăm, mai ai notiţa aia?

Vâlcu - Da sigur, e la mine.

Petrescu - Pe Dl.Frangati nu-l pot vedea?

Vâlcu - Nu...e plecat în Vlaşca.

Petrescu - Atunci cum facem?

Vâlcu - Mai staţi aici mult? In zece minute poate trec pela Dvs.?

Petrescu - Bine mai dă-mi un telefon dacă ai ceva.

Vâlcu - S'a făcut, la revedere.

-----

68 6283 058 ~~59~~ 21.v. i 447-P Du 11. VIII. 944 58

GRUPA POLITICA

AGENTURA I-a

Rugăm faceți informații asupra numitului Vinea, cunoscând că interesează legăturile sale politice pe care le are cu Titel Petrescu, după cum reiese din alăturata interceptare telefonică.-

----

68 060 60
Ora 8,25 2 August 1944
55

Nr.3.79.74 Titel Petrescu
este sunat.

Vinea - Allo!cu Dl.Titel Petrescu, aici Vinea

Petrescu- Eu sunt, salutare dragă.

Vinea - Să trăeşti nene Titel, urma să-ţi telefoneze Voitec şi să ne vedem azi.

Petrescu- N'o să putem să ne vedem azi şi uite de ce, dela Ploeşti nu mai vin trenurile, din cauza bombardamentului s'au stricat liniile şi nu a putut veni, aşa că rămâne mâine sau poimâine să ne vedem.

Vinea - Bine Dle Titel, altceva ce mai nou?

Petrescu- Probabil mâine o să mai am ceva noutăţi mai dă-mi un telefon.

Vinea - Bine coane, la revedere.

Petrescu- Să trăeşti.

Grupa Politică. 12 August 1944 61 60

Agentura I-a

Nr. 1457-P

6283

OPERAT LA FIȘE

Rugăm faceți informațiuni asupra numitului Dr. Banu, cunoscând că interesează legăturile sale politice pe care le are cu T. Petrescu, după cum reiese din alăturata interceptare telefonică.

71

0061 62

61

Ora 9,27 9 August 1944

3.79.74 - Petrescu Const.Titel
este sunat.

Dr. Banu - Bună dimineaţa.

T.Petrescu- Bună dimineaţa. Stii că aseară trebuia să am informaţia aia,însă persoana n'a fost în Bucureşti, cred că le voiu avea după masă, sau dacă nu deseară.

Dr. Banu - Atunci îţi dau eu un telefon la ora 1 (13).

Petrescu - Foarte bine. Să trăeşti.

Dr. Banu - La Revedere.

58

062 49

Pentru Agentura I-a

62

6283

15 Iunie 1944

Nr. 1097 - O

Rugăm faceţi informaţiuni asupra numitului Iancovici, cunoscând că interesează legăturile sale politice pe care le are cu Petrescu Constantin Titel, după cum reese din alăturata interceptare telefonică.

Grupa Politică.

72

6283

4 Septembrie 1944 ~~63~~ 63

063 63

RAT LA ...

D-Lotar Rădăceanu, secretarul general al partidului socialist spune că între dnii Titel Petrescu şi Pătrăşcanu a intervenit un acord electoral. Comunişti şi socialiştii vor candida pe liste comune. Bine înţeles că proporţia mandatelor nu va fi egală. Partidul comunist va lua 70 la sută d din mandatele cartelului.

72

6283

Libertatea

064

5 SEP. 1944

CUM S'A AJUNS LA ARMISTIȚIU

D. C.-TITEL PETRESCU, CONDUCĂTORUL MUNCITORIMII SOCIALISTE, NE POVESTEȘTE EPISOADE DIN PERIPEȚIILE LOVITURII DE STAT

Lovitura de stat dela 23 August, când România s'a desprins din Axă și a venit aliată sinceră a forțelor ruso-anglo-americane a fost o fabilă lovitură militară și politică. Consecințele ei sunt hotărîtoare pentru soarta Europei din sud-est — și catastrofale pentru trupele germane „dispersate" în Balcani și în sutele de insule din Marea Egee. Toate aceste armate germane cad acum prizoniere, pentru că orice cale de retragere le este interzisă. Pe la noi nu se mai pot trece iar pe drumurile din vestul peninsulei vor întâlni formațiile Mareșalului Tito. Deci: moarte.

Din punct de vedere militar soarta Germaniei este pecetluită în Balcani. Nimeni nu se mai poate îndoi.

Lovitura măiastră dată de România acum douăsprezece zile este însă în același timp și o performanță politică. Adică: în timp ce Finlanda se chinue de luni de zile să ajungă la un angajament de armistițiu cu Rusia Sovietică; în timp ce guvernul bulgar pertractează în speranța că poate rămâne cu o Bulgarie mare în paguba vecinilor; în timp ce Turcia încă se chinue pentru o atitudine mai clară, pe care n'a luat-o la timp; România a fost singura țară care s'a pronunțat urgent, a revenit la vecchea matcă fără pertractări discret dar solid, și a răsturnat tot eșafodajul politic și militar al Germaniei în Europa de sud-est.

Rar s'a întâmplat în istoria militară o lovitură ca aceea pe care am trăit-o și o trăim.

Opinia publică are dreptul să fie lămurită, cel puțin acum și în parte, despre fazele bătăliei politice care a dus la situația de azi. De aceea ne-am adresat d-lui ministru de Stat Const. Titel Petrescu președintele partidului socialist democrat, cu rugămintea să ne spună ceva din frământarea de eri.

Doi ani de activitate clandestină

D. ministru C. Titel Petrescu în fuga unei convorbiri la Președinția Consiliului de miniștri ne povestește următoarele:

D. C. TITEL PETRESCU

— Istoria amănunțită de mâine va reda cu fidelitate și obiectivitate peripețiile prin care au trecut partidele politice din România în ultimii ani în activitatea care trebuia să ducă la lovitura de stat din 23 August. E bine ca opinia publică să știe însă chiar de acum că actul dela 23 August n'a fost o simplă lovitură de teatru adică n'a fost o acțiune spontană ci rezultatul logic al unei coordonări între cele patru partide de guvernământ din România cuprinzând cele două partide burgheze democrate: național-țărănist și național-liberal împreună cu cele două partide proletare: socialist și comunist.

Partidedle politice fuseseră desființate încă de pe vremea regelui Carol II dar adevărul este că ele au continuat totuși să activeze clandestin. Asta înseamnnă că au lucrat fiecare pe cont propriu dar fără registre de membri fără cărți de membri, fără întruniri publice și fără presă.

Singurul partid care a avut o presă clandestină a fost partidul comunist care avea o experiență căpătată în timp ded 22 ani de activitate clandestină.

Cele patru partide care reprezintă întreaga opinie publică a țării au lucrat pe cont propriu pentru dărâmarea regimului ex-mareșalului Antonescu dar au avut legături și între ele, legături care au dus apoi la o coordonare disciplinată a acestei acțiuni. Căci deși atât de deosebite ca doctrină totuși aceste patru partide s'au regăsit pe linia *interesului național: eliberarea României din ghiarele hitlerismului și încetarea unui război nenorocit.*

O operă de epurație

Partidul social-democrat al cărui președinte sunt prin încrederea pe care mi-au acordat-o tovarășii mei de luptă și-a reluat activitatea disciplinată încă de acum doi ani, după ce făcuse fuziunea cu socialiștii-unitari. Primul nostru obiectiv a fost acela de a face curățenie în propria noastră casă. Este adevărat că în partidul nostru nu au fost niciodată afaceriști dar au fost în conducerea trecută anumite elemente care, printr'un oportunism exagerat dăunau bunul renume al ideii socialiste. Incă de acum doi ani și până la jumătatea anului trecut am terminat purificarea cadrelor partidului de aceste elemente.

Astfel am pornit cu fruntea sus la acțiunea pentru salvarea țării alături de celelalte partide politice. S'a constituit un comitet executiv al partidului care a luat contact cu tovarășii și organizațiile socialiste din provincie pentru ca rezultatul final la care țintEam și pe *care l-am atins* să fie expresia întregei muncitorimi socialiste din țară nu numai a unui grup de cocnducători socialiști din Capitală.

Iar acum câteva luni s'a contopit în sânul partidului nostru, și pe baza programului nostru, fostul partid țărănist-radical, adunându-ne aportul a numeroase elemente luptătoare.

Comitetul executiv al partidului nostru compus dn elemente tinere, energice, hotărîte, capabile și verificate printr'o lungă activitate socialistă, m'a însărcinat încă de anul trecut să iau contact cu conducerea partiddului comunist, cu d. Iuliu Maniu și cu d. Dinu Brătianu.

In principiu eram de acord cu toții că Germania a pierdut războiul că România s'a angajat într'o aventură nenorocită alături de o Germanie dictatorială și împotriva unui mare vecin socialist și că trebue cu orice risc să înlăturăm regimul nefast ÎNCĂ ÎNAINTE DE DESNODĂMÂNTUL FATAL AL ÎNTREGEI PROBLEME EUROPENE.

La începutul anului acesta legăturile între cele patru partide de azi deveniseră din ce în ce mai strânse. Intre partidul nostru în special și tovarășii din partidul comunist s'a încheiat în prealabil o alianță cu denumirea Frontul unic muncitoresc și cu țelurile arătate mai sus. Imediat apoi, în urma înțelegerii noastre cu d-nii Iuliu Maniu și Dinu Brătianu am putut închega acum trei luni Blocul Național Democratic al celor patru partide.

Nu putem trece cu vederea rolul imens pe care l-a avut în această acțiune patriotică Majestatea Sa Regele Mihai I, ale cărui sentimente și convingeri le cunoaștem, dar pe care căutam pe cât posibil să-l ținem departe de toate aceste frământări politice.

Interesant și înălțător însă în același timp este că paralel și independent de acțiunea partidelor Majestatea Sa activa în acelaș sens împreună cu parte din comandanții de mari unități sau sub diferite forme conducători cu autoritate în armată, oameni care-și dădeau seama că țara merge spre un dezastru iremediabil.

Nu pot să dau prea multe amănunte, dar cred că pot să spun astăzi, că în ultimile două luni șefii celor 4 partide au luat contact și cu Majestatea Sa Regele, care era ajutat în acțiunea Sa, pe plan militar, de d. general C. Sănătescu, Mareșalul Palatului, d. general Aurel Aldea, actual Ministru de Interne, d. general Mihail Racoviță, ministru de război actualmente, d. general Dămăceanu, etc., plus personalități proeminente ca d. Barbu Știrbei, C. Vișoianu, Stârcea-Moczonyi, etc.

Paralel aveam legături cu U.R.S.S. în vederea semnării armistițiului prin d. Știrbei la Cairo și prin d-na Alexandra Kolontai, ambasadoarea Sovietelor la Stockholm.

Cu câtva timp înainte de lovitura dela 23 August se hotărîse ca d. general Aurel Aldea să plece la Moscova cu plenipotență din partea Regelui și a Blocului Național Democratic, pentru ca să încheie armistițiu. S'au ivit însă dificultăți de ordin militar și tehnic, astfel că misiunea d-lui general Aldea n'a putut fi dusă la îndeplinire. Totuși, pe anumite căi diplomatice, aliații fuseseră informați de starea de spirit din țara românească, de hotărârea partidelor, a Majestății Sale Regelui și Armatei.

Eșirea din Axă și alăturarea noastră de Aliați a întârziat însă deoarece fostul mareșal Antonescu simțise că se pregătește ceva. Cu toate că partidele au lucrat cu absolută discreție, totuși se știa în toată țara că evenimentele se precipită spre un desnodământ fatal.

Fostul mareșal începuse să ia oarecari măsuri de contra-carare a ceea ce bănuia și el că se va întâmpla.

Dar tocmai pentru ca să împiedecăm de a lua măsuri hotărîtoare măsuri care puteau duce până la completa lichidare a acțiunei noastre de salvare a țării, am grăbit, în a doua jumătate a lunii August, lovitura de stat.

GENERALUL ANTONESCU INCEARCA SE TERGIVERSEZE

După ce ne-am pus cu toții de acord asupra datei și modalității loviturii de stat, am făcut în ziua de 22 August o ultimă încercare de a-l determina pe fostul Mareșal Antonescu să încheie el însuși armistițiul, el care deslănțuise tot dezastrul. In seara de 22 August, în numele grupului celor patru partide a fost rugat d. Ion Mihalache—care avea relații personale cu generalul Antonescu — să se ducă la Snagov și să încerce să-l convingă pe fostul mareșal că interesul țării cere imediata încetare a oricăror relațiuni cu Germania hitleristă, alungarea armatelor germane din țară și încheerea păcii. In acest scop ex-mareșalul era invitat să ceară armistițiul. Să nu pară curios că i s'a cerut lui acest lucru. Era într'o linie logică. [...]

[...] rău hăituit de Siguranță, am rugat pe d. George Brătianu, să facă o ultimă încercare în numele partidelor politice pe lângă fostul mareșal, să plece de urgență la Snagov și să ceară răspuns precis la oferta ce i se făcuse prin d. Ion Mihalache: da sau ba.

Ex-Mareșalul ezita. D. George Brătianu, în asentimentul șefilor celor patru partide, i-a sugerat ideia să se prezinte imediat la Palat pentru ca să discute acolo întreaga chestiune cu Majestatea Sa Regele.

ARESTAREA

Ion Antonescu a acceptat. După amiază la ora 4, însoțit de Mihai Antonescu s-a prezentat Regelui, cu care a avut o discuție foarte agitată. Generalul se încăpățâna ***să ceară consimțământul nemților pentru încheierea armistițiului României. CEEACE ERA O ABERAȚIE.*** **Majestatea Sa, în fața acestei atitudini de încăpățânare [...]bească, i-a declarat a[...]tați. Bineînțeles totul făcut cu asentimen[tul] prealabil al Blocului [...]**

CUM S'A AJUNS LA ARMISTIȚIU

(Urmare din pag. I-a)

Peste un sfert de oră membrii actualului guvern au primit investitura. ***Lovitura de stat era consumată.***

Pot să mai adaug că, — dealtfel cred că reese și din cele ce am povestit până acum, — armata și-a făcut complet datoria. Ea a stat strâns în jurul Regelui și alături de partidele politice.

Era interesant că s'a lucrat în așa fel, încât faimoasa poliție secretă germană, fiorosul Gestapo n'a știut nimic. Spre pildă, în după amiaza acelei zile de 23 August, la ora 5, fostul mareșal Antonescu avea întâlnire cu ministrul german Clodius. Nevenind la întâlnire (generalul Antonescu era arestat la ora aceea) ministrul Clodius și-a dat seama că se întâmplă ceva grav. Dar era prea târziu. Gestapo-ul era deja imobilizat.

„CUVANTUL DE ONOARE" AL GENERALULUI HANSEN

Totuși nu se rupseseră toate legăturile cu Germania. Trebuia să aranjăm modalitățile de plecare a armatelor nemțești din țară în așa fel încât populația să nu aibă de suferit. De aceea pentru ora 8 seara au fost chemați la Palat baronul Manfred von Killinger ministru plenipotențiar al lui Hitler și generalii Hansen și Gestenberg comandanții armatelor germane din țara noastră. Li s'a adus la cunoștință că România a rupt legăturile cu Axa că a trecut de partea Aliaților și că armatele nemțești pot pleca libere dela noi fără a fi dezarmate cu condiția ca înaltul comandament german să le dea ordine să se retragă în completă liniște. Generalul Hansen și-a dat cuvântul de onoare că așa se va întâmpla. Baronul von Killinger a fost insolent dar s'a supus în fața realității. Totuși a doua zi dimineața a început bombardarea Capitalei. Cuvântul de onoare al unui general german fusese călcat în picioare iar bucureștenii au avut să trăiască trei zile și trei nopți de teroare nemaipomenite cu imens număr de victime și pagube materiale. De abia când armata română a putut intra în acțiunea de curățire a aerodromurilor ocupate de nemți bravii noștri bucureșteni au putut răsufla mai ușurați.

Voiu povesti poate altădată chestiunile de amănunt partea anecdotică dacă pot spune așa adică peripețiile prin care am trecut noi reprezentanții partidelor atunci când tebuia să ne întâlnim clandestin când la casa unuia când la casa altuia când în apartamentul vreunui prieten comun când în cămăruța cine știe cărui restaurant periferic pentru ca să ne putem înțelege asupra mijloacelor de salvare a țării. Nu mai spun de tovarășii comuniști cari trăiau de multă vreme în completă viață clandestină. Cu toții ne-am riscat capul. Suntem însă fericiți că am scăpat scumpa noastră țară din făgașul nenorocit în care o băgase regimul de dictatură. De acum încolo ne așteaptă o foarte grea muncă de refacere a țării — a încheiat d. C. Țitel Petrescu declarațiunile d-sale.

Rep.

74

6283

065

Ecoul

5 SEP. 1944

D. MINISTRU C. TITEL PETRESCU vorbeşte Tineretului Socialist

In ziua de Duminică 3 Sept. a. c. ora 10 dimineaţa a avut loc la sediul Partidului Socialist Democrat din Bucureşti o şedinţă de organizare a Uniunii tineretului Socialist la care a asistat şi d. ministru C. Titel Petrescu.

Adresându-se tineretului, d. C. Titel Petrescu spune că tineretul trebue să reprezinte activitate şi energie. Orice activitate, cât de neînsemnată, aduce un aport important în lupta de astăzi a partidului, contra fascismului şi pentru instaurarea unei lumi noui, bazată pe dreptatea socială.

După un scurt istoric al mişcării socialiste din România, care datează de 80 ani, d. C. Titel Petrescu spune că astăzi lumea întreagă este convinsă de rolul hotărâtor al mişcării socialiste, şi că confuzia care încă domneşte în unele spirite, va fi în curând împrăştiată şi toate energiile se vor canaliza pe un singur drum, drumul socialismului.

Făcând apel la tineret pentru o organizare sănătoasă şi puternică în jurul vechilor membri ai tineretului cari au practica necesară pentru conducerea acestei importante secţiuni a partidului, d-sa încheie spunând că tineretul este acela dela care se aşteaptă cele mai multe înfăptuiri, atunci când bătrânii vor fi încetat de a activa şi vor fi „simple poze".

Luând cuvântul d. Levin Mişa, în numele Uniunii Tineretului socialist, a mulţumit d-lui Titel Petrescu pentru cuvintele de îmbărbătare adresate tineretului, asigurând în acelaş timp conducerea partidului de hotărârea Uniunii tineretului de a nu precupeţi nici o jertfă pe calea luptei împotriva fascismului şi pentru idealurile socialiste. D-sa a arătat că bătrânii socialişti, departe de a fi inutili mişcării şi poporului, au fost şi sunt îndrumătorii cadrelor tinere şi realizatorii concepţiilor pentru cari au militat o viaţă întreagă. Forţa tineretului şi judecata justă a bătrânilor constitue sinteza luptei socialiste.

Tineretul este gata şi răspunde la apelul partidului de a lupta cu toate forţele împotriva duşmanului care mai cearcă să ne facă rău şi care mai caută să ademenească elementele tinere.

70

6283

Libertatea

12 SEP. 1944

66

066

OPERAT

D. C. TITEL PETRESCU

ŞEFUL PARTIDULUI SOCIAL-DEMOCRAT VORBEŞTE ZIARIŞTILOR ANGLO-AMERICANI

Acțiunea pentru doborîrea dictaturii din România

Sediul provizoriu al partidului social-democrat și deasemeni redacția ziarului nostru au avut eri plăcerea să primească vizita unui grup de ziariști anglo-americani cari au venit în țara noastră pentru a studia stările de lucruri create în urma actului politic dela 23 August. Este vorba de d-nii Cedric Salter, reprezentantul ziarelor „Daily Express", „Sunday Express", „Evening Standard"; Derek Putmore care reprezintă ziarele „Daily Mail", „Observer"; „Cristian Science Monitor"; Frank O'Brien reprezentând „Associated Press Of America"; Alfred Cholerton dela Daily Telegraph", fost corespondent în usia; John Makintesh dela „Arab ews Agence"; Sam Brever dela „Chigo Tribune"; și Archie Gibson dela aily Sketch".

n interviewul acordat oaspeților de să anglo-americani, d. ministru C. el-Petrescu, șeful partidului social-nocrat, a făcut o serie de declarani din care reproducem:

artidul social-democrat sub dictatură

— Sub ultimele regimuri de dictatură cum a activat partidul dvs.?

— „In 1938 Regele Carol al II-lea a desființat partidele politice, și ele au rămas desființate legalmente, până la lovitura de stat dela 23 August a. c. Totuși partidele au activat clandestin, fiecare după curajul și limita posibilităților lor. Partidul social-democrat nu s'a considerat niciodată desființat și a activat în tot acest timp clandestin, și în special în ultimii doi ani, sub regimul dictaturii hitleriste a fostului Mareșal Antonescu. S'a păstrat contactul cu cadrele organizațiilor dizolvate, s'a întregit prin primirea în sânul său a socialiștilor unitari și a fostului partid țărănist radical și a surpat autoritatea regimului hitlerist prin toate mijloacele care i-au stat la îndemână. In anul acesta s'a trecut la o activitate mai viguroasă. In primul rând partidul social-democrat a încheiat frontul unic muncitoresc, a făcut o înțelegere de luptă cu partidul comunist, iar mai târziu, în luna Iunie, s'a format blocul național democratic, compus din partidul nostru, partidul comunist reprezentat prin d. L. Pătrășcanu care se află în delegația română ce tratează astăzi armistițiul la Moscova și cele două partide burgheze democratice: partidul național țărănesc de sub conducerea d-lui Iuliu Maniu și partidul liberal de sub conducerea d-lui Dinu Brătianu.

Ințelegerea noastră privea în special dărâmarea regimului Antonescu, alungarea nemților din țară, încetarea ostilităților cu Rusia Sovietică, și alăturarea integrală de Anglia, Statele Unite și Rusia. Lovitura de Stat dela 23 August a fost deci rezultatul acestei înțelegeri a tuturor partidelor, partide care reprezentau unanimitatea dorinței poporului român: despărțirea de Germania hitleristă, pace și conlucrare cu aliații. In această acțiune partidele politice române au avut înaltul sprijin al Regelui Mihai I, iar, atunci când a fost necesar, — sprijinul conducătorilor armatei. Impreună am lucrat în așa fel încât faimoasa poliție germană Gestapo-ul n'a putut afla despre lovitura ce o pregăteam. Astfel am reușit ca, înaintea celorlalte țări satelite ale Axei, fără interminabile tratative, să schimbăm fulgerător politica externă în care ne băgase țara, un regim nenorocit și să dăm astfel satisfacție unanimității opiniei publice românești care totdeauna a fost prietena Angliei, Franței și celorlalți aliați.

Programul Blocului Național Democratic

— Guvernul blocului național de azi are un program de guvernare mai îndelungat?

— Deocamdată ne-a interesat problema esențială a deslipirii de Germania. Acum vrem să încheiem armistițiul pe care țara îl așteaptă din moment în moment și să recucerim Ardealul pe care ni l'a furat Germania lui Ribbentrop și fosta Italie a contelui Ciano în 1940, prin dictatul dela Viena. In ce privește realizări de ordin popular și larg social, partidele din blocul național român nu au un program comun. Se va vedea mai departe cum va evolua politica internă. Noi, ca partid socialist, avem un program de radicale reforme imediate care țintesc la realizarea socialismului. Reforme în domeniul asigurărilor sociale care trebuesc extinse și lărgite, reforme în politica agrară spre colectivism, reforme pentru muncitorimea industrială, naționalizarea marilor industrii etc. Sperăm să le realizăm cu sprijinul efectiv al tuturor categoriilor de muncitori țărani și intelectuali.

Legături cu Internaționala socialistă

— Aveți legături acum cu alte partide socialiste din Europa?

— Am avut în timpuri normale legături cu partidele socialiste, însă în ultimul timp, datorită lipsei de comunicații, nu am mai putut ține contactul dorit, decât sporadic, și cu deosebire cu Internaționala socialistă prin intermediul Ankarei. Abia așteptăm momentul prielnic și posibilitatea de a relua cu îndoită forță aceste legături în spiritul Internaționalei socialiste ai cărei adepți credincioși suntem și vom rămâne. D. ministru Morisson, unul din conducătorii de frunte ai partidului laburist, a declarat

(Continuare în pag. 2-a)

D. C. TITEL PETRESCU

ŞEFUL PARTIDULUI SOCIAL-DEMOCRAT VORBEŞTE ZIARIŞTILOR ANGLO-AMERICANI

(Urmare din pag. I-a)

că în viitor partidul laburist şi internaţionala socialistă vor da toată atenţiunea colaborării şi vor sprijini efectiv partidele socialiste democratice din celelalte ţări. Sperăm că cu îndeplinirea acestei promisiuni şi cu ajutorul aliaţilor noştri vom vedea victoria definitivă a mişcării socialiste în ţara noastră şi în lumea întreagă. Până la îndeplinirea acestui ideal, luptăm cu toată convingerea, alături de naţiunile unite pentru distrugerea totală a inamicului comun, spre a păşi la o eră nouă de libertate şi dreptate socială.

Legăturile cu partidul comunist

— Cari sunt raporturile partidului social-democrat cu partidul comunist?

— In ceeace priveşte organizaţiile pur muncitoreşti şi revendicările clasei muncitoare, am stabilit unitatea sindicală. In organizaţiile muncitoreşti sindicale pot intra muncitorii pe profesiuni, independent de concepţiile lor politice şi sociale. Prin urmare, toţi salariaţii vor intra în sindicate, fie socialişti, comunişti, naţional-ţărănişti, liberali, sau fără culoare politică. Pe plan-politic, suntem cu partidul comunist într'un front unic muncitoresc. Iar cu celelalte partide, naţional-ţărănesc şi liberal, colaborăm în Blocul Naţional democratic.

Capitalul străin

— Care e atitudinea Dvs în chestiunea capitalului străin?

— Suntem pentru colaborarea cu capitalul străin şi ne gândim în special la marile capitaluri american, englez, francez, pentru a reconstrui complet ţara. România are multe bogăţii naturale. Avem o mână de lucru destul de numeroasă, la ţară şi oraşe, avem şi tehnicieni. Ne lipseşte însă un capital important şi mijloacele tehnice moderne, care să pună în valoare toate aceste bogăţii, ca să clădim o ţară nouă, ridicând standardul de viaţă până în ultima colibă.

Exproprierea agrară

— Reflectaţi asupra unei exproprieri agrare?

— Partidul are în programul său exproprierea numai a marilor proprietăţi, cu despăgubirea echitabilă şi prealabilă a celor expropriaţi. Noulle capitaluri rezultând din expropriere, urmează a fi cointeresate, alături de capitalul străin, în reconstrucţia ţării.

Mica şi mijlocia proprietate vor fi comasate, pentruca pământul, lucrat cu mijloacele tehnice moderne şi muncit în colectiv de plugari, să dea maximum de producţie. O a doua problemă este aceea a distribuţiei bunurilor, după metode mai juste şi mai echitabile Şi în privinţa aceasta, partidul nostru îşi are programul său, care urmăreşte să înlăture pentru totdeauna distincţiunile de până acum: deoparte bogăţia prea mare, de alta sărăcie lucie

Rolul presei

— Cum vedeţi rostul presei în viaţa publică?

— Partidul nostru este pentru libertatea completă a presei. Dorim însă ca, de comun acord cu organizaţiile de presă, să întocmim un regulament care să stabilească o autocritică a redacţiilor, pentru a purifica atmosfera politică de curentele fasciste care au infectat în ultimele zece ani opinia publică.

Drepturile evreilor

— Care e stadiul problemei restabilirii drepturilor evreilor?

— Guvernul urmăreşte să restabilească drepturile evreilor româna. Aşteptăm să se semneze armistiţiul, pentru a desăvârşi această operă de echitate, nici guvernul şi cu atât mai puţin partidul nostru nefăcând vreo distincţiune de rasă.

Relaţiile cu Rusia

— Cum vedeţi relaţiile României cu Rusia?

— Partidul nostru, social-democrat, încă dela 1919 a cerut restabilirea relaţiilor politice şi economice cu Rusia Sovietică şi am sprijinit pe Nicolae Titulescu în acţiunea pe care o ducea în acest sens. Dacă am fi fost ascultaţi atunci, poate nu asistam la dezastrul de azi al ţării, a încheiat d. ministru C.-Titel Petrescu.

77

68

6283

Bd 067

GUVERN NOU

Sub acest titlu, confratele „Libertatea" publică în numărul de eri editorialul de mai jos, sub semnătura d-lui Const. Titel Petrescu:

In sfârșit, după lungi și penibile tratative, țara are un guvern nou.

Alcătuit din coaliția partidelor democrate dar burgheze cu frontul de stânga, național-democratic, nădăjduim că noua echipă ministerială se va înhăma de îndată la opera de guvernare, fiindcă țara are nevoie de conducere, în *ordine* și *autoritate*.

Criza de guvern, prelungită, a slăbit complet autoritatea în stat.

Noul guvern va trebui să lucreze intens, cu toată buna-credință și pe un plan unitar, pentru a înlătura haosul din administrația și gospodăria țării. De sigur, prima grijă a guvernului va fi epurația în administrația statului.

A doua: anularea ultimelor rămășite de legislație hitleristă și tragerea la răspundere a tuturor celor cari au oprimat și jefuit această țară, la adăpostul unui regim de teroare.

Concomitent cu această operă de asanare publică și reinstaurarea unui regim de ordine democratică, va trebui întreprinsă acțiunea de *gospodărie* a țării.

Acțiune zilnică de treerat și însămânțat ogoarele roditoare, de intensificat munca în industrie, de organizat, rațional, activitatea în administrația publică.

Fără producție, fără organizarea mijloacelor de transport pentru a ușura circulația bunurilor dela un capăt la celălat a țării, fără ordine și autoritate în administrația publică, avem haosul și anarhia, în fapte și în spirite.

Și trebue să evităm cu orice preț haosul și anarhia, păgubitoare în prim rând masselor producătoare.

Să nu uităm că suntem încă în războiu. Militarismul hitlerist nu a fost, până acum, definitiv înfrânt și nu se știe dacă nu vom fi constrânși de această tragică împrejurare să facem încă luni de zile grele sforțări de războiu.

Avem apoi obligațiile decurgând din convenția de armistițiu cu Rusia Sovietică, pe care trebue să le îndeplinim cu toată rigurozitatea și loialitatea.

Cum să ne îndeplinim aceste multiple sarcini față de noi înșine și față de marii noștri Aliați, dacă în țară nu se organizează producția și nu se stabilește ordinea, îndoit de necesară în timp de războiu?

Democrații — sincerii democrați — să reflecteze serios asupra acestor necesități, fără de cari însuși *regimul* democratic, abia înfiripat, e amenințat.

Dacă țăranul nu poate să semene și nici să vândă bruma de recoltă agonisită, dacă muncitorul nu lucrează din cauză că mașinile s'au oprit în fabrici, dacă comerciantul nu are ce vinde, la ce le servesc acestor producători toate libertățile pe care le-am restaurat, odată cu lovitura de stat contra regimului dictatorial din 23 August?

Libertatea nu se concepe și nu are o semnificație decât în funcțiune de ordine politică și economică, care să asigure fiecărui ins dreptul la muncă dar și la viață.

Dacă asigurăm masselor muncitoare cel puțin strictul necesar vieții lor, în faza actuală de tranziție dela un regim economic la altul, la ce le folosesc lor libertățile acordate cu atâta largheță prin diferite legiuiri?

Incoherența și haosul în viața materială duc fatal la falimentul regimului democratic, pe care voim să-l instaurăm, nu numai pe hârtie, dar și în fapte.

Țărănimea, muncitorimea, mica burghezie, tineretul, toate aceste categorii sociale sunt astăzi neliniștite pentru viața lor, însăși. Ele își pun toată nădejdea în curentele și partidele de stânga.

Ele nu vroesc să mai meargă spre partidele de dreapta, cari au dus prin politica lor nefastă la dezastrul de azi al țării.

Să nu le decepționăm și noi prin neputința noastră de a ieși din haos!

Dacă împrejurările interne și externe nu ne permit deocamdată să pășim la organizarea unui regim economic și social nou — așa cum îl concepem noi, socialiștii — cel puțin să asigurăm țării mai multă *stabilitate* și o relativă *bună-stare*, în *liniște* și *ordine*.

76

6283

009

67

Tribuna Poporului

22 SEP. 1944

Problema locuinţelor pentru sinistraţi

Declaraţiile d-lui ministru Titel Petrescu

D. Titel Petrescu, ministru de Stat, a făcut declaraţii în legătură cu problema locuinţelor pentru sinistraţi.

După ce a recunoscut dificultatea taesc mfwn mfwyp mfwyp bgzbgbz acestei probleme şi situaţia disperată, acum în pragul iernii, a sinistraţilor rămaşi fără adăpost, d. Titel Petrescu a adăogat:

— „In primul rând ar trebui să se procedeze la rechiziţionarea apartamentelor pe care unii dintre proprietari le deţin de prisos.

In al doilea rând ştiu că au rămas multe barăci nemţesti: ştiu că unele ministere şi instituţiuni au şi ele asemenea barăci, perfect utilizabile şi înzestrate cu cele necesare pentru a le face locuibile pe timpul iernii.

Aceste barăci ar putea fi uşor amenajate pe locuri virane în apropierea atelierelor sau fabricilor şi, date în folosinţa muncitorilor sinistraţi. Pentru această operaţie ar putea fi utilizaţi prizonierii germani, aşa că nimeni nu se poate plânge de lipsa mânii de lucru".

78

6283

69

069

OPERAT LA

82

3 OCT. 1944

D.Titel Petrssu spune că ar fi fost preferabil pentru socialişti cât şi pentru comunişti ca ambele partide să fi putut lăsa liberalilor şi naţional-ţărăniştilor sarcina guvernărei şi să se retragă în opoziţie pentru câteva luni. Numai în opoziţie, spune dsa se vor putea organiza în mod temeinic cadrele partidului.

Tot dsa adaogă că această dorinţă există însă şi la naţional-ţărănişti şi liberali, cari ar voi să vadă compromisă ideia unui guvern de extremă stângă lăsând cele două partide să-şi consume popularitatea în măsuri nepopulare de felul celor ce vor trebui să fie luate.

In ce priveşte rezolvarea crizei politice d. Titel Petrescu a spus aseară la club, că pare a se fi ajuns la o soluţie, dar că "cu d. Maniu nu se poate şti nici odată nimic până în ultimul moment".

79

70

6283

070

LIBERTATEA

30 OCT. 1944

„Foamea este cel mai violent agent provocator"

Un interview al d-lui Const. Titel Petrescu

Ziarul „L'Information Internationale", publică următoarele declarații pe cari i le-a făcut d. Const. Titel Petrescu, președintele Partidului Social-Democrat:

— *„Cum considerați d-voastră problema standardului de viață*

D. CONST. TITEL PETRESCU

a masselor?", a fost prima întrebare a confratelui nostru.

— **„Această problemă este absolut capitală. Guvernul a luat măsur în favoarea salariaților și pentru a începe, a decis sporirea salariilor, ceeace este, desigur, o soluție, dar o soluție absolut insuficientă, departe de a fi definitivă".**

— *„Cum gândiți dv., că s'ar putea soluționa problema economică actuală?"*

„Pentru a satisface nevoile de primă necesitate, nu trebue să ne oprim la formule simpliste care nu vor rezolva nimic.

Problem aeste complexă, soluționarea ei este în directă legătură cu mărirea producției și ameliorarea posibilităților de transport.

Dacă piața abundă în produse și circulația se poate face ușor, direct dela producător la consumator, pentru a evita intermediarii cari scumpesc prețurile produselor, se va rezolva problema, satisfăcând nevoile urgente ale celor ce nu dispun decât de venituri modeste. Toată atenția trebue îndreptată către producție și transport.

Dacă nu se fac eforturi, dacă industriile nu funcționează normal și transporturile sunt neregulate, cu toată majorarea salariilor, ne pândește foametea.

Și foametea este cel mai violent agent provocator".

80

6283

71
071

OPERATIV

LIBERTATEA
8 NOEM. 1944

O ANIVERSARE

de CONST.-TITEL PETRESCU

Se împlinesc 27 ani dela revoluția rusă, — a doua, bolșevică (prima, cunoscută în istorie sub denumirea „leaderului" ei, Kerenski, avusese loc în Februarie 1917).

Două evenimente mari sguduiseră omenirea la acea epocă:

războiul — primul războі mondial deslănțuit în vara anului 1914 — și

revoluția rusă, — ca rezultat al războiului mondial.

Biruința revoluției bolșevice a fost înlesnită de lozincele lui Lenin: pace și pământ; toată puterea sovietelor, adică consiliilor de țărani, muncitori și soldați.

Revoluția a fost victorioasă, pentru că clasa muncitoare din Rusia avea un adversar puțin organizat și pentrucă țărănimea era obosită și sleită de înfrângerile din războі.

Ea s'a întărit pentrucă a strâns în jurul stindardului ei, — când coaliția statelor capitaliste s'a năpustit asupra Rusiei Sovietice, — toate forțele naționale.

A triumfat fiindcă a avut adesiunea țăranilor cărora li se promisese împărțirea pământului, — promisiune ținută. Pământul a fost împărțit între țărani pe parcele individuale, la începutul revoluției.

Lupta contra unei organizații economice și sociale are două aspecte: una destructivă; o a doua, constructivă.

Și aceste două forme — mai exact două etape — trebue să se succeadă imediat.

„Nu se distruge decât ceeace se poate înlocui" formula lapidar, marele filosof francez Auguste Comte, ideea enunțată de noi mai sus.

Și revoluția bolșevică după ce a distrus vechiul sistem feudal al țarismului — cu jertfe imense — s'a înhămat la opera de construcție a unei ordine sociale, nouă.

Operă extrem de grea.

Cu atât mai grea cu cât întreaga economie a statului rus era complect dezorganizată de războiul ce dura de mai bine de trei ani, la care trebue să adăugăm războiul civil care a durat și el aproape tot atât.

(Continuare în pag. 3-a)

LIBERTATEA

11 NOEM. 1944

PE MARGINEA UNEI CUVÂNTĂRI

de AL. CLAUDIAN
Profesor universitar

Pentru oamenii politici obsedaţi de câştigarea, cu orice preţ, de noui partizani şi de viitoare voturi, un discurs ţinut la o întrunire nu este o grea problemă de conştiinţă. Sufletul omenesc este eternul prizonier al speranţelor şi cel care i le întreţine îl domină cu uşurinţă. Omul de pretutindeni, şi cu deosebire omul care suferă, speră în realizarea imediată şi integrală a năzuinţelor lui. Cel care promite mai mult este, adesea, ascultat cu mai multă atenţie.

Dacă omul crede cu fanatism şi speră cu îndărătnicie, de ce nu i s'ar alimenta, prin cuvântări abile, credinţele şi speranţele? Există adesea, în vremurile turburi, un fel de complicitate tăcută între cel care aruncă lozinci simpliste şi o anumită mulţime care, prin telepatie, cere vorbitorului să simplifice problemele complexe şi să-i anunţe fericirea, nu pentru poimâine, ci pentru mâine.

Ce să facă, în faţa acestei „psihologii a mulţimii" omul de înaltă conştiinţă morală, omul care ştie că promisiunile deşarte se răzbună crunt asupra celor care le fac, omul care ştie ce puţin valorează moneta cuvintelor emise fără acoperire, moneta eternei inflaţii demagogice?

Dacă este un sceptic şi un indiferent la suferinţele omeneşti, omul de conştiinţă înaltă se retrage în liniştea vieţii lui profesionale. Dacă este un entuziast şi un credincios, el nu are altă ieşire decât aceasta: să spună totdeauna, şi cu orice riscuri, adevărul şi numai adevărul.

Sinceritatea totală, curajul de a privi în faţă realitatea, curajul de a spune adevărul — au, atunci când se adresează oamenilor care au suferit, un anumit accent greu de imitat, nu ştiu ce vibraţie unică, impresionantă, convingătoare.

Când cel care vorbeşte este stegarul a mai mult decât trei decenii de luptă pentru dreptate şi omenie, — atunci omul care nu mai crede în frazele umflate ale demagogiei se raliază, cu entuziasm, la lupta pentru dreptate şi pentru adevăr.

Da, pentru adevăr. Ar trebui să existe astăzi pretutindeni un cult fervent al adevărului şi al curajului intelectual. Să nu ascundem adevărul atunci când adevărul este dureros: durerea este semnalul de alarmă al organismului bolnav. Să sacrificăm formulele sonore, atunci când ele înşală pe alţii, după ce ne-au înşelat întâi pe noi înşine.

D. C. Titel-Petrescu, exponentul mişcării social-democrate, a ţinut, acum două săptămâni o cuvântare care ar putea fi numită: lecţia inaugurală a unui curs de sinceritate politică.

Fiindcă nu crede (şi nu credem nici noi) că salvarea României constă în domnia unei categorii de cetăţeni asupra altora, ci numai în bunăstarea, materială şi morală, la care trebue ridicată mulţimea care munceşte, — d. C. Titel-Petrescu n'a vorbit de vreun „Stat ţărănesc", după cum n'a vorbit nici de vreun „Stat muncitoresc", în înţelesul restrâns al acestei expresiuni.

Formule de felul „Statului ţărănesc" lasă suspendate în aer problemele de viaţă ale acestei naţiuni sărace, ale acestei ţări cu atâtea bogăţii ascunse, care trebue valorificate.

Faptul că locuesc mai mulţi Români în satele noastre mizere decât în oraşele noastre — acest fapt poate constitui, cel mult, o vagă nădejde electorală pentru o mişcare ce se proclamă „naţional-ţărănistă". Dar nu cu formule electorale se fac programele de partid.

Oricare democrat luminat din ţară îşi dă seama că, fără o mare desvoltare industrială nici una din problemele vitale ale acestei ţări de cumplit pauperism „coninament agricole" nu-şi poate găsi soluţia.

Ceeace ne trebue, a spus-o, sincer şi limpede, d. C. Titel-Petrescu: „organizarea producţiei pe baze economice noui, largi şi variate, punând în valoare bogăţiile naturale ale ţării". Pentrucă pământul, oricât l-am împărţi, nu va ajunge să absoarbă toate energiile satelor. Numai industrializarea ţării poate oferi debuşeu braţelor de muncă ce vor prisosi la ţară. „Stat ţărănesc" înseamnă Stat vitreg tocmai cu mulţimea ţăranilor săraci.

Obiectiv şi departe văzător, d. C. Titel-Petrescu nu opune „Statului ţărănesc „nici o himeră politică şi nici o altă formulă „de clasă" exclusivistă şi îngustă. Preşedintele partidului social-democrat nu dă formulei (cu evident tâlc electoral) a „Statului ţărănesc", a unui stat lipsit de dinamismul transformărilor tehnice şi al prefacerilor sufleteşti, nici o replică demagogică sau extremistă.

Ni se vorbeşte, în schimb, cu largă înţelegere pentru toţi cei care muncesc, pe ogoare, în fabrici, în magazine, în birouri, în şcoli, etc. — de „sporirea activităţii politice a celor mulţi, care formează păturile producătoare ale ţării".

Vrem să punem în relief o altă temă acestei semnificative cuvântări. Departe de a îndemna pe cei care muncesc la încredere absolută în capacitatea lor politică, departe de a măguli ambiţiile atotştiutoare şi de a încuraja iluziile primejdioase, d. C. Titel-Petrescu vorbeşte muncitorimii de nevoia de cultură a maselor noastre. producătoare.

Filosoful Socrate se definea pe sine ca cineva care ştie... câte lucruri NU ştie şi vedea în această lucidă „cunoaştere de sine" semnul înţelepciunii filosofice. Noi vedem în ecoul adânc pe care acest apel l-a avut în sufletul muncitorilor, doritori de cultură cât mai bogată, — cea mai strălucită dovadă de maturitate politică a muncitorimii româneşti.

Amintim, dintre celelalte idei ex-

(Continuare în pag. 3-a)

82

6283

73

073

OPERAT LA

LIBERTATEA
18 NOEM 1944

APROPIEREA ROMÂNO - SOVIETICĂ

de C. TITEL PETRESCU

Deunăzi s'a constituit în București o ASOCIAȚIE PENTRU STRANGEREA RELAȚIILOR CULTURALE între țara noastră și marea vecină U. R. S. S.

Va trebui de azi înainte să ne cunoaștem reciproc, prin organizarea de călătorii, prin difuzarea literaturii, artelor și științelor, astfel cum s'au desvoltat în ambele țări, pentru ca și marea mulțime să poată înțelege și aprecia progresele culturale din Rusia sovietică.

Dar numai contactul cultural nu este suficient.

Va trebui de azi înainte să ne legăm de vecina noastră U R. S. S. și prin RELAȚII ECONOMICE și CULTURALE, cât mai strânse.

La masa oferită Miercuri de ministrul nostru de externe domnului Andrei Ianuarevici Vâșinski — prim locțiitor al comisarului poporului pentru afacerile străine al U. R S. S. — aceasta, în discursul pronunțat, după ce a subliniat că „relațiile între poporul rus și poporul român a fost întotdeauna relațiuni de bună vecinătate până la acest război" a adăogat că de la 12 Septembrie — data armistițiului — au fost așezate temeliile pe care trebue să se desvolte relațiile reciproce dintre popoarele rus și român, ele urmărind „desfășurarea progresivă a legăturilor României cu Rusia Sovietică

De sigur, economia țării noastre nu este complimentara economiei ruse

Ambele țări sunt „eminamente agricole" și cu o industrie în plină desvoltare, — industria rusă progresând în ritm mai accelerat.

Nu e mai puțin adevărat însă, că o strânsă colaborare comercială între ambele țări, cu o economie similară, oferă mari avantaje, dacă se coboară barierele politice și vamale.

Țara noastră este bogată în materii prime, dar puțin industrializată va trebui, chiar de pe acum, elaborat un plan, ce urmează a se desfășura în interval de mai mulți ani — care să ridice potențialul economic al României și — concomitent un plan de colaborare comercială cu Rusia sovietică.

In ultimii zece ani, anterior războiului, țara noastră era într'o continuă creștere a potențialului său de producție.

Conjunctura post-belică va fi și mai favorabilă unei industrializări intensive.

Avem, apoi, imense posibilități de combustibil, petrol și cărbune, (cărbune în special în Ardeal). Nu mai vorbim de căderile de apă neexploatate până în prezent.

Adăogăm la toate acestea: o abondență de mână-de-lucru, pe cale de specializare rapidă.

Dacă trecem la compartimentul agricol — exploatat până azi mai mult extensiv — nădăjduim că vom ține seama de viitor de experiențele din afară și vom păși la o intensificare a agriculturei românești.

Planuri de desvoltare a economiei țării noastre au fost elaborate și în trecut, atât de Consiliul Economic Național, cât și de diferitele oficii de studii și cercetări ce funcționează pe lângă Ministerul Economiei Naționale, Banca Națională, etc.

Ele nu au putut fi puse în aplicare fie din lipsă de capitaluri românești, fie din cauza anarhiei care exista pe piața internațională în materie economică și comercială, în regimul existent capitalist.

Ordinea economică de mâine nu

(Continuare în pag. 3-a)

82

6283

73

073

MANU - SU...

Box organi... Preda, cu ur... program:
Petre Popescu—Mihai Surughu... reprize a 3 minute.
Gheorghe Marinescu—Luca Romano; 3 reprize, 3 minute.
Leonida Cotridis—Victor Dumitr... 6 reprize. 3 minute.
Constantin Cionoiu—Grigore Matei 10 reprize a 3 minute;
Ion Chiriac—Constantin Tudose 10 reprize a 3 minute.
Gheorghe Bidrinnschi — Dumitru Petrescu; 10 reprize a 3 minute.

comisii interimare
...derații
de aseară

Georgescu, Al. Ionescu, Prof. ... Roșală,
HOCKEY: Bâzu Cantacuzino, Prof. Arthur Vogel; Nonel Racoviță.
POPICE: Marcel Constant, Constandache, Paul Popescu.
RUGBY: Raul Vizante, Pul Volvoreanu, Gogu Sfetescu.
SCRIMA: C. H. Rosetti, M. Marinescu, Lt. col. V. Rădulescu
TENNIS: I. Rosetti-Bălănescu, Nicu Madgearu, Nicol Antoniad

Apropierea română - sovietică

(Urmare din pagina 1-a)

va mai fi dezordinea burghezo-capitalistă de ieri. Și chiar dacă în prima fază — de tranziție — de după război, nu se va trece la o economie planificată internaționa-lă, strânsă, cu URSS, poate contri-mie dirijată va armoniza ofertele de bunuri pe piețele mondiale, eliberând statele de surprizele fluctuațiunilor eventuale și de depresiunile economice.

In această fază de tranziție, o colaborare economică și comercială, strânsă, ru URSS, poate contribui la prosperitatea ambilor contractanți, fără a aduce prejudicii independenței lor.

Statele de mâine, fie că vor fi înglobate în federații regionale, fie că se vor constitui într'o largă confederație vor trebui să treacă dela o economie anarhică, la o economie dirijată pe plan internațional.

Interdependența intereselor este atât de mare încât toate popoarele sunt solidare.

Cu atât mai intimă trebue să fie această solidaritate între două popoare vecine cari, prin forța lucrurilor, au mijloace de comunicație și de transmisiune mai rapide.

Numai astfel vom putea așeza — după cum prea bine spunea d. ministru Vâșinski în discursul său, recent — „temelii edificiului relațiilor de bună vecinătate pe care niciodată și nimic nu va trebui să le distrugă".

C. Titel Petrescu

83

S. I. 6283

74

CENTRUL BRAILA

Nr. 492

21 NOEM. 1944

AGENTURA MUNTENIA
INTRAREA Nr. 1778
Ziua 27 luna XI anul 1944

OPER

C74

Bir. Soc. Pol.
28-XI 944

către

SECTIA C. I.

Biroul Social-Politi

Avem onoare a vă comunica că, Sâmbătă 25 Noembrie a.c. Domnul TITEL PETRESCU, Preşedintele Partidului Social-Democrat, va veni la Brăila.

Secţia locală a partidului, va organiza în aceiaşi zi, la orele 17, o întrunire în Sala Teatrului Comunal.

La această întrunire, vor participa şi fruntaşi ai organizaţiei social-democrate din Galaţi.

P.S. Am aflat că nu s'a putut deplasa în localitate.

84

6283

75

LIBERTATEA
9 DEC. 1944

075

ŞI ACUM:
LA LUCRU!

de CONST. TITEL PETRESCU

După o scurtă criză de guvern, am revenit la aceeaşi echipă, cu o mică remaniere ministerială.

De data aceasta să nădăjduim că nu ne vom mai juca de-a poarca cu noul guvern. Ţara trece print'un greu impas. Să fim deci serioşi, pe cât sunt de grave împrejurările economice şi sociale ale momentului de faţă.

Şi, pentrucă la baza politicei noastre trebue să stea deopotrivă atracţia viitorului şi simţul realist al înfăptuirilor imediate, să seriem aceste înfăptuiri în ordinea importanţei pentru ţară.

O primă îndatorire a partidelor democratice care-şi au delegaţi în guvernul de coaliţie este să găsească posibilitatea unei coeziuni între toate elementele componente ale coaliţiei

Fără bună-credinţă, sinceritate şi lealitate nu poate să existe o colaborare trainică.

Şi totuşi, coaliţia de guvernare trebue să dureze, cel puţin până la pace, oricâte inconveniente prezintă participarea la cârma statului, a mai multor partide cu ideologii şi metode diferite.

Câtă vreme durează războiul, toate forţele vii ale neamului trebuesc concentrate pentru a guverna ţara cu maximum de încordare, în vederea biruinţei finale.

Imprejurarea că dezastrele măcelului s'au mai îndepărtat de pământul ţării noastre, nu trebue să ne facă să uităm că războiul contra hitlerismului, nu s'a terminat, că Naţiunile Unite — cărora ne-am alăturat şi noi de la 23 August — fac supreme sforţări, cu jertfe imense, pentru a câştiga victoria definitivă, dar că la jertfele Aliaţilor trebue să contribuim şi noi cu aportul nostru de sacrificii.

Dacă în spatele frontului nu se munceşte pentru a se putea întreţine armata şi cei rămaşi acasă, dacă se dezorganizează producţia şi circulaţia bunurilor, dacă liniştea nu domneşte în ţară, nu numai că sdruncinăm frontul — şi aceasta nu este îngăduit nimănui — dar înrăutăţim şi mai mult viaţa chinuită a maselor populare de la sate şi din oraşe.

Dar dacă masselor producătoare le cerem muncă, în ordine, guvernului îi cerem să gospodărească cu cinste şi competenţă.

Ţara vrea să fie guvernată. Azi, ţara nu e guvernată.

Lipseşte directiva, sus, la conducere. Jos, autoritatea.

Am făcut mai de mult o propunere care dacă era admisă, ar fi adus, cred, o înlesnire apreciabilă în opera de legiferare care macină timpul Consiliului de miniştri. Crearea Adunării Naţionale Consultative.

Imprejurările politice de azi, nu permit deocamdată convocarea corpului electoral pentru alegeri legislative.

Prin lovitura de stat de la 23 August am reintrodus principiile constituţionale. Dar într'un regim constituţional, puterea leguitoare se exercită de Parlament cu colaborarea Capului Statului.

Numai în regimurile dictatoriale în care parlamentul este desfiinţat, puterea leguitoare se exercită de dictator sau de guvernul ales de el.

Dacă nu putem să procedăm la alegeri legislative în plin războiu, să constituim un simulacru de parlament, cum s'a procedat de altfel şi în Franţa.

O Adunare Naţională Consulta-

(Continuare în pag. 5-a)

ŞI ACUM: LA LUCRU!

(Urmare din pagina 1-a)

tivă compusă dintr'un număr nu prea mare de delegaţi de ai partidelor politice ce reprezintă curentele de idei din ţară şi din reprezentanţi — specialişti ai marilor organizaţiuni agricole, industriale, financiare, muncitoreşti, etc.

Acest organism ar avea misiunea de a alcătui, — in colaborare cu Consiliul Legislativ — proectele de legi, de a discuta diferitele probleme care interesează nevoile ţării şi a da soluţii, de a lua iniţiative în toate chestiunile ce interesează nevoile obşteşti, eventual de a interpela guvernul etc.

Dacă s'ar fi admis această propunere încă de la inceputul nouei guvernări democratice, am fi avut poate, o operă guvernamentală mai pozitivă şi am fi evitat crizele şi multe din disensiunile din sânul consiliului de miniştri, care s'ar fi canalizat spre acest for consultativ.

Reinoesc propunerea noului guvern.

O fac aceasta bazat pe experienţa câştigată în prima guvernare din care am făcut parte.

Intreaga operă de abrogare a legiuirilor elaborate sub regimurile dictatoriale şi de noua legiferare în spiritul vremurilor, nu se poate face de un întreg consiliu de miniştri care se dezinteresează de departamente, pentru a asista la interminabilele şedinţe de consiliu, ocupate cu fastidioase şi pasionate redactări de texte de lege.

Toată această operă migăloasă trebue trecută Adunării Naţionale Consultative. Guvernul să se ocupe exclusiv de gospodăria ţării şi să dea directive pentru o muncă constructivă în toate sectoarele vieţii de stat. Altfel ne prăvălim în prăpastie şi întârziem şi victoria militară a Naţiunilor Unite contra hitlerismului.

La lucru, deci, cu bună-credinţă şi sinceritate, pentru ţară şi popor.

Const.-Titel Petrescu

85

76

6283

076

LIBERTATEA
9 DEC. 1944

TELEGRAMĂ PRIMITĂ DE D. C. TITEL PETRESCU

„Organizația social-democrată din Tohanul Vechiu-Brașov, împărtășind în totul principiile dvs. am pornit la acțiunea comună pentru redresarea și înfăptuirea lozincei noastre".

Președinte IONESCU
Secretar BADEA

Un articol al d-lui Const. Titel Petrescu

- O propunere, care trebue luată în discuție -

Oficiosul partidului social-democrat publică în numărul său de eri un interesant articol al d-lui Const. Titel Petrescu, președintele partidului și unul dintre fruntașii de seamă ai Blocului Național democrat.

Sub titlul *„Și acum: la lucru"* d. Titel Petrescu analizează realist situația și semnalează drumul pe care trebue să pornească guvernul pentru a face față gravelor împrejurări economice și sociale ale momentului de față.

— „O primă îndatorire — spune d-sa — a partidelor democratice care-și au delegați în guvernul de coaliție este să găsească posibilitatea unei coeziuni între toate elementele componente ale coaliției.

Fără bună-credință, sinceritate și lealitate nu poate să existe o colaborare trainică.

Și totuși, coaliția de guvernare trebue sa dureze, cel puțin până la pace, oricâte inconveniente prezintă participarea la cârma statului, a mai multor partide cu ideologii și metode diferite".

In continuare d. Titel Petrescu atrage serioasa luare aminte a tuturor că *„războiul contra hitlerismului, nu s'a terminat, că Națiunile Unite — cărora ne-am alăturat și noi de la 23 August — fac supreme sforțări, cu jertfe imense, pentru a câștiga victoria definitivă, dar că la jertfele Aliaților trebue să contribuim și noi cu aportul nostru de sacrificii.*

Dacă în spatele frontului nu se muncește pentru a se putea întreține armata și cei rămași acasă, dacă se dezorganizează producția și circulația bunurilor, dacă liniștea nu domnește în țară, nu numai că sdruncinăm frontul — și aceasta nu este îngăduit nimănui — dar înrăutățim și mai mult viața chinuită a masselor populare de la sate și orașe.

Dar dacă masselor producătoare le cerem muncă, în ordine, guvernului îi cerem să gospodărească cu cinste și competență.

ȚARA VREA SĂ FIE GUVERNATĂ, AZI, ȚARA NU E GUVERNATĂ.

LIPSEȘTE DIRECTIVA, SUS, LA CONDUCERE. JOS, AUTORITATEA".

In încheere șeful partidului social-democrat revine asupra unei propuneri făcută de d-sa primului guvern de după 23 August din care a făcut și d-sa parte.

E vorba de crearea unei Adunări Naționale Consultative care să cuprindă membrii desemnați de toate partidele participante la guvern.

Acest organism ar urma să înlesnească opera de legiferare care macină azi timpul Consiliului de miniștri. Firește că viața acestei adunări ar dura până când s'ar putea convoca corpul electoral pentru alegeri legislative.

Propunerea d-lui C. Titel Petrescu este deosebit de interesantă. Socotim că partidele o vor lua de îndată în discuție și că ea va fi realizată, fiind de utilitate și răspunzând în totul cerințelor democratice.

87

6283

78

TIMPUL
10 DEC 1944

B

078

„COALIŢIA DE GUVERNARE TREBUIE SĂ DUREZE CEL PUŢIN PÂNĂ LA PACE"

UN ARTICOL AL PREŞEDINTELUI PARTIDULUI SOCIAL-DEMOCRAT

In legătură cu formarea noului guvern, d. Const. Titel Petrescu, preşedintele partidului social democrat a scris eri un articol în „Libertatea" sub titlul „Şi acum: la lucru!" în care spune dela început:

O primă indatorire a partidelor democratice care-şi au delegaţi în guvernul de coaliţie este să găsească posibilitatea unei coeziuni între toate elementele componente ale coaliţiei.

Fără bună credinţă, sinceritate şi lealitate nu poate să existe o colaborare trainică.

Şi totuşi, coaliţia de guvernare trebue să dureze, cel puţin până la pace, oricâte inconveniente prezintă participarea la cârma statului, a mai multor partide cu ideologii şi metode diferite.

Câtă vreme durează războiul, toate forţele vii ale neamului trebuesc concentrate pentru a guverna ţara cu maximum de încordare, în vederea biruinţei finale.

Dacă în spatele frontului nu se munceşte pentru a se putea întreţine armata şi cei rămaşi acasă, dacă se dezorganizează producţia şi circulaţia bunurilor, dacă liniştea nu domneşte în ţară, nu numai că sdruncinăm frontul — şi aceasta nu este îngăduit nimănui — dar înrăutăţim şi mai mult viaţa chinuită a masselor populare dela sate şi din oraşe.

Dar dacă masselor producătoare le cerem muncă, în ordine, guvernului îi cerem să gospodărească cu cinste şi competenţă.

Ţara vrea să fie guvernată. Azi ţara nu e guvernată.

Lipseşte directiva, sus, la conducere. Jos, autoritatea.

O Adunare Naţională Consultativă

Am făcut mai de mult o propunere care dacă era admisă, ar fi adus, cred, o înlesnire apreciabilă în opera de legiferare care macină timpul Consiliului de miniştri. Crearea Adunării Naţionale Consultative.

Impre jurările politice de azi, nu permit deocamdată convocarea corpului electoral pentru alegeri legislative.

Prin lovitura de Stat dela 23 August am reintrodus principiile constituţionale. Dar într'un regim constituţional, puterea legiuitoare se exercită de Parlament cu colaborarea Capului Statului.

Numai în regimurile dictatoriale în care parlamentul este desfiinţat, puterea legiuitoare se exercită de dictator sau de guvernul ales de el.

Dacă nu putem să procedăm la alegeri legislative în plin războiu, să constituim un simulacru de parlament, cum s'a procedat de altfel şi în Franţa.

O Adunare Naţională Consultativă compusă dintr'un număr nu prea mare de delegaţi de ai partidelor politice ce reprezintă curentele de idei din ţară şi din reprezentanţi — specialişti ai marilor organizaţiuni agricole, industriale, financiare, muncitoreşti, etc.

Acest organism ar avea misiunea de a alcătui, — în colaborare cu Consiliul Legislativ — proectele de legi, de a discuta diferitele probleme care interesează nevoile ţării şi a da soluţii, de a lua iniţiative în toate chestiunile ce interesează nevoile obşteşti, eventual de a interpela guvernul etc.

Dacă s'ar fi admis această propunere încă dela începutul nouei guvernări democratice, am fi avut poate, o operă guvernamentală mai pozitivă şi am fi evitat crizele şi multe din disensiunile din sânul consiliului de miniştri, care s'ar fi canalizat spre acest for consultativ.

Azi primul Consiliu de Miniştri

Azi va avea loc primul consiliu de miniştri care va discuta legile rasiale, decret prezentat de către d. ministru al Justiţiei Lucreţiu Pătrăşcanu.

D. GENERAL RĂDESCU A PRELUAT CONDUCEREA MINISTERULUI DE INTERNE

Au fost reînoite delegaţiile secretarilor generali. — Pregătiri pentru o epuraţie masivă în rândul personalului de toate gradele a ministerului

D. general adj. N. Rădescu a preluat er după amiază conducerea ministerului afacerilor interne. D-sale i s'au prezentat secretarii generali, directorii generali şi directorii de serviciu cărora d. prim ministru le-a cerut să rămână la posturile lor şi să muncească cu râvnă în sectoarele ce le au.

Tot odată, d. general Rădescu a hotărît ca delegaţiile de secretari generali ale d-lor Lupu şi Rusu să fie reînoite la fel ca şi delegaţiile directorilor generali ai ministerului.

In cursul după amiezei de eri primul ministru a avut la interne o consfătuire cu reprezentanţii siguranţei, pregătind măsurile pentru începerea epuraţiei la acest departament, epuraţie care va fi un exemplu serios pentru felul în care trebueşte făcută această operaţie în toată ţara.

89

6283

80

080

DD.

Jurnalul de dimineață

17 DEC. 1944

DECLARAȚIILE FĂCUTE PRESEI STRĂINE DE D. C. TITEL PETRESCU

D. Const. Titel Petrescu, președintele partidului social-democrat a primit pe reprezentanții presei străine cărora le-a făcut declarații cu privire la ecțiunea și rolul partidului.

După ce a amintit de anii de prigoană și ilegalitate — în care timp s'a luat contact de două ori, prin corespondență trecută ilegal peste graniță cu d. Louis Broncker, președintele Internaționalei Socialiste — d-sa a subliniat participarea partidului social-democrat la lovitura de stat dela 23 August. Astăzi — a spus d-sa — avem trei miniștri în guvern și sprijinim guvernul care trebue să dăinuiască, în această formă — cel puțin — până la armistițiul general.

In continuare d. C. Titel Petrescu a declarat:

Incă din timpul ilegalității suntem într'un front comun de luptă cu partidul comunist. Suntem și rămânem însă un partid aparte cu program, metode de luptă și ideologie distincte de ale celorialte partide.

Alături de alte organizațiuni politice de stânga — inclusiv partidul comunist — constituiți în „Frontul Național Democratic", ducem lupta pentru susținerea războiului contra hitlerismului, democratizarea țării, abrogarea legiuirilor rasiale, și îndrumarea ei pe linia progresului social cel mai înaintat.

Noi, sociali-democrații, am fost partizanii apropierei de Rusia Sovietică încă de acum mai bine de două decenii când nimeni nu îndrăsnea să facă o asemenea propagandă la noi în țară. Mai târziu am susținut politica lui N. Titulescu care era în sensul vederilor noastre. Voim o amiciție eternă și nu numai culturală dar și economică.

Vizita d-lui ministru Vâșinsky care a plecat din mijlocul nostru cu bune impresii, va marca și mai mult sincera apropiere a noastră de marea noastră vecină Rusia Sovietică.

Nădăjduim să reluăm raporturile și mai strânse și cu mari noștri Aliați de totdeauna Anglia, Franța, America care ,alături de U.R.S.S., duc azi războiul contra hitlerismului.

LIBERTATEA
15 DEC. 1944

DREPT DE VOT FEMEILOR

de CONST. TITEL PETRESCU

Deocamdată la COMUNA.

Profităm de ocazia modificării legii administrative și a întocmirii listelor electorale pentru a reclama dreptul de vot TUTUROR femeilor majore, la comune.

In anul 1929, cu ocazia elaborării legii pentru organizarea administrației locale, s'a introdus pentru prima oară în legislația noastră, EGALITATEA POLITICA a femeilor. A fost un început de dreptate, acordat însă numai unei ANUMITE categorii de femei: văduvelor de războî, funcționarelor publice, femeilor cu anumite studii sau decoratelor din război. Socotim momeptul oportun de a întinde acest drept tuturor femeilor majore, întocmai ca și bărbaților.

Alegerile la comune au de scop desemnarea GOSPODARILOR satelor și orașelor. In materie de gospodărie, femeile sunt mai indicate decât bărbații.

In problemele comunale, și anume acele referitoare la aprovizionarea cu alimente de prima necesitate și cu combustibil, asistența socială, higiena publică, locuințe, școli, etc., femeile pot fi tot atât de competente, dacă nu chiar mai mult decât bărbații, să le rezolve, fiindcă sunt chestiuni legate de calitatea lor de gospodine și de sensibilitatea, specific feminină.

Ultima lege administrativă astăzi în vigoare, elaborată sub regimul dictatorial al „Frontului Renașterii Naționale" — la 14 August 1938 — trebue abrogată și modificată în spiritul larg democratic al vremurilor de azi.

O comisie a fost desemnată la Ministerul de Interne, care să indice modificările ce trebuesc aduse acestei legi. O asemenea lege nu poate fi întocmită de un birou administrativ, care nu poate avea viziunea POLITICA a evoluției sociale de azi.

PARTIDELE POLITICE au datoria să redacteze asemenea proecte de legi cu caracter îndoit, — administrativ și politic — și să le prezinte guvernului, susținându-le și trecându-le în forma definitivă de legi.

Partidul nostru va prezenta proectul său.

Azi, ca și în trecut, socialismul luptă pentru acordarea de drepturi politice, femeei.

E mai bine de o jumătate de veac — pe timpul „generoșilor" — de când partidul social-democrat introdusese în programul său ECHIVALENȚA SEXELOR, cerând totdeodată abrogarea tuturor legilor ce puneau femeea în afară de dreptul comun și public.

Prin lupta mișcării muncitorești s'a ajuns treptat-treptat să se cucerească unele din revendicările economice ale femeilor muncitoare, concretizate prin principiul: la muncă egală, salar egal.

Dela EGALITATEA ECONOMICA, relativă încă în unele compartimente ale producției, s'a trecut la EGALITATEA CIVILA. Sunt mai bine de 20 de ani de când au fost abrogate din legislația civilă dispozițiunile care puneau pe femeia măritată sub dependența soțului.

Dela 1929, s'a cucerit o relativă EGALITATE POLITICA, prin acordarea dreptului de vot și de eligibilitate femeilor — unor categorii restrânse — dar numai la comune.

Acest drept trebue astăzi extins, tuturor femeilor majore, prin noua lege administrativă procedându-se apoi la inscrierea lor în

(Continuare în pag. 3-a)

DREPT DE VOT FEMEILOR

(Urmare din pagina 1-a)

listele electorale, pentruca la alegerile comunale ce vor urma lor la începutului anului ce vine, să participe şi femeile la viaţa cetăţenească.

Cu modul acesta vom contribui la trezirea indiferenţei pe care o au, în general, femeile pentru chestiunile politice şi sociale, le vom lumina asupra acestor chestiuni şi le vom emancipa de prejudecăţile care-i robesc încă mintea.

Feminismul socialist inspirat din cele mai înalte concepţii umanitariste, tinde astfel la ridicarea nivelului de viaţă materială şi morală a femeilor care constituesc mai mult de jumătate din omenire, la nivelarea drepturilor şi privilegiilor sexelor.

Idealul socialist este singurul care răspunde aspiraţiilor spre mai bine ale întregei omeniri, singurul care pune PERSOANA UMANA mai presus de orice, — spre deosebire de idealul burgheziei care pune PROPRIETATEA mai presus de persoana umană.

Const.-Titel Petrescu

9e 6285 81

081

LIBERTATEA
25 DEC. 1944

CREŞTINISM şi SOCIALISM

de CONST.-TITEL PETRESCU

Biserica creştină sărbătoreşte naşterea lui Iisus. Prilej de evocare a învăţăturilor marelui Nazarinean şi de paralelă cu învăţăturile socialismului, — ambele doctrine având la bază, afinităţi etice.

In lumea veche păgână, creştinismul, ca religie monoteistă, a răspuns în prim rând nevoii de unificare a spiritului uman, care nu mai putea concepe conflicte şi rivalităţi între numeroşii zei, ce reprezentau tot atâtea manifestări ale forţelor naturii; creştinismul a prins şi s'a răspândit, fiindcă el a apărut ca un reflex al curentului popular de revoltă a celor slabi în contra celor puternici, a desmoşteniţilor soartei în contra privilegiaţilor soartei.

Iisus Cristos născut în iesle, din părinţi săraci, sărac el însuşi, alegând 12 ucenici printre pescarii săraci cari să predice cu toţii revolta în contra bogatului, în această ipostasă singura reală, Iisus apărea ca un vizionar-revoluţionar, ca un simbol al revoltei.

In lumea robită de acum două mii de ani, evanghelia creştină cu învăţăturile ei pozitive de iubirea aproapelui, *de ocrotire a celui slab, şi de* egalitate socială *— „toţi suntem fiii aceluiaşi părinte ceresc; înaintea lui toţi suntem deopotrivă" — apăru ca un ideal îmbrăţişat de toţi cei mici şi umili.*

Treptat-treptat însă, biserica creştină fu acaparată de cei puternici, împăratul Constantin o decretă religie de stat, iar din învăţăturile fiului dulgherului din Nazareth, nu se mai predicară decât lozincile de umilinţă *şi de* resemnare *faţă de cei puternici, cu slaba mângâere a unei vieţi fericite... „în împărăţia cerului".*

Din acel moment ideia religioasă fu asociată la înlănţuirea gândirii libere, la toate nedreptăţile sociale, la toate războaiele care se făceau „în numele crucii".

De la „Petre, bagă sabia în teacă. Cine scoate sabia, de sabie va pieri", s'a ajuns la binecuvântarea celor care preamăreau masacrele între oameni.

Socialismul ca nouă doctrină socială legată de evoluţia religioasă şi de postulatele pozitive ale moralei creştine, poartă în el însuşi realizarea binelui *şi a* fericirii, *aici pe pământ.*

Progresul ilimitat al ştiinţelor pozitive, legile care cârmuesc evoluţia societăţilor omeneşti confirmă credinţa nouă a înfăptuirilor gradate spre acest ideal al unei lumi mai bune, mai drepte, spre o lume socialistă de bună-stare şi de pace pentru toţi.

Toate transformările economice şi sociale operate dealungul veacurilor, tot trecutul ca şi prezentul ne îndreptăţesc să afirmăm că direcţia de viitor a omenirii este spre socialism, — formă de organizare superioară care transpune din cer aici pe pământ, realizarea fericirii tuturor.

Milioane de oameni în lumea întreagă şi-au creat un obiectiv din înfăptuirea socialismului.

Războiul de azi cu masacrele lui înfiorătoare a dat ultima lovitură, mortală, atât contrastelor nedrepte ce există între clasele sociale,cât şi ideii războiului, iar pacea între oameni — propovăduită şi de Iisus — va înceta de a fi un vis utopic al omenirii. Lumea însetată de mai bine, *urmând linia indicată şi de evoluţia socială, caută şi găseşte salvarea în formule noui de organizare socială, care să răspundă nevoii de egală îndreptăţire la viaţă a fiecărui om, prin ridicarea* tuturor *în viaţa publică şi la puterea economică.*

Din religia creştină primitivă, socialismul a extras şi potenţiat două din ideile de bază: ideia de revoltă contra inegalităţii sociale *şi* principiul etic al *iubirii aproapelui *ca element activ de desvoltare a spiritului de solidaritate umană.*

Şi dacă evanghelia atribue lui Iisus lozinca „Impărăţia mea nu e din această lume", socialismul — pozitivist ca concepţie de viaţă — urmăreşte să înfăptuiască împărăţia tuturor oamenilor în această lume, pământească.

Aşa se explică de ce spiritele sunt din ce în ce mai mult atrase de vraja socialismului.

LIBERTATEA
1 JAN. 1945

1945

de C.-TITEL PETRESCU

Incă un an s'a scurs în viața penibilă a poporului nostru.

An de restriște, cu un războiu care continuă, dar și cu un eveniment epocal: lovitura de stat de la 23 August.

Prin acest act istoric, s'a scris o pagină de glorie în cartea neamului nostru, fiindcă țara s'a desprins din „axă" și s'a alăturat Națiunilor-Unite, contribuind astfel la prăbușirea armatelor hitleriste în Balcani.

Ce va aduce anul ce vine, 1945?

Fără îndoială, zdrobirea definitivă a hitlerismului și pacea generală în Europa.

Este exact că în ultimele zile, armatele germane au înregistrat unele succese militare pe frontul de vest. Spiritele înfricoșate se tem de o rezistență de lungă durată a hitlerismului. Nu. Temerea lor nu este justificată. Hitlerismul este zdrobit și prăbușirea este iminentă.

De bună-seamă că faptele de arme mai oferă unele peripeții, cu înaintări și dări înapoi, căci un regim dictatorial de potența hitlerismului, se apără cu disperare înainte de a muri. E așa de greu să te obicinuești cu ideia morții! Adeseori muribundul, în momentul de a expia, mai găsește un ultim și surprinzător elan de vitalitate.

Dar soarta hitlerismului este pecetluită. Anul ce vine — 1945 — va aduce odată cu zdrobirea iremediabilă a regimurilor dictatoriale și întronarea unei păci durabile, definitive, între popoare.

Și pacea se va consolida prin instaurarea unei ordine noui, socialiste, singura în măsură să înlăture rivalitățile dintre popoare și tendințele de expansiune economică a unora din ele, cu corolarul lor: războiul.

Războiul s'a dovedit a fi, chiar pentru cei ce nu sunt partizanii concepțiilor socialiste, starea quasi-normală a regimurilor capitaliste și dictatoriale. Cu cât aceste regimuri se simt mai amenințate în principiile și în existența lor, cu atât ele devin mai războinice.

Ultimul masacru mondial pe care-l trăim — produs al expansionismului economic germano-nipon, — nu numai că a acumulat ruine peste ruine, nu numai că a provocat haosul și dezagregarea unei civilizații în formație, dar el a servit și ca un agent de renovare socială, pe plan internațional, fiindcă el a săpat și mai adânc inegalitatea condițiunilor între oameni.

Clasele conducătoare actuale de pretutindeni, care n'au reușit să asigure pacea lumii, asvârlind omenirea în prăpastie la interval de două decenii, nu mai au dreptul să dea directive de reconstruire a societăților omenești pe aceleași baze, dovedite șubrede și generatoare de războaie.

Salvarea lumii nu se poate obține decât prin crearea unei ordine noui, socialiste, prin organizarea unei vieți economice și politice internaționale (europene, în tot cazul) pe baze colectiviste și prin organizarea securității colective și a păcii între popoare.

Timp de 6 ani, omenirea strâns unită în două tabere războinice, s'a supus unei discipline de distrugere și de moarte, folosind cele mai perfecționate mijloace tehnice, ucigașe, produse de geniul uman.

Nu ar putea ea accepta azi, unită pe deasupra frontierelor, o disciplină de creație și de viață?

Timp de 6 ani toată activitatea oamenilor — bărbați, femei și copii — a fost ordonată pe un plan comun, spre un scop unic: distrugerea reciprocă.

Nu ar putea ea, înfrățită, să facă pentru folosința comună, ceeace a făcut azi, învrăjbită, pentru ruina comună?

Este aceasta o utopie?

Nu. Aceasta este misiunea mișcării socialiste care vrea să introducă ordine și bună-stare în relațiile dintre oameni și pacea între popoare.

Anul 1945 va însemna în istoria omenirii, începutul epocii ei de aur, adică de pace definitivă.

Cu anul ce vine se despică două perioade cu totul distincte: perioada zoologică, bestială, a omenirii, a cărei lege supremă a fost războiul, bellum omnium contra omnes, *de perioada* umană-socialistă, *condusă de legile păcii, de munca pacifică și productivă, de viață și nu de moarte.*

Dacă orice om își pune nădejdea, cu începutul fiecărui an nou, în mai bine, *noi socialiștii, avem siguranța acestui mai bine, de prosperitate, libertate și pace în omenire.*

92

6283

083

83

UNIVERSUL

1 JAN. 1945

LUPTA SINDICALĂ

Conferința d-lui C. Titel-Petrescu

D. C. Titel Petrescu, fost ministru, președintele partidului social democrat, a ținut aseară la radio o conferință despre „Lupta sindicală".

După un istoric al primelor sindicate inițiate în 1905 de Ion C. Frimu și considerațiuni asupra necesității sindicalizării ca expresie a solidarității profesionale, d. Titel Petrescu arată că sindicatele erau în prima lor formă, asociații de fapt, nereglementate prin nicio lege, ba chiar considerate ca ilegale, asociații a căror luptă se împletea cu acțiunea socialistă din țara noastră.

După primul război mondial s'a creiat în 1920 ministerul muncii, iar la 26 Mai 1921 s'a acordat un regim legal sindicatelor muncitorești. Prin presiunea mișcării sindicale dinăuntru și prin influența dinafară a Biroului internațional al muncii, creiat prin însuși tratatul dela Versailles — ceeace atesta puterea imensă pe care o luaseră mișcările sindicale în toată lumea — s'au elaborat, rând pe rând la noi în țară, numeroase legi de ocrotire a muncii.

După ce s'a ocupat de evoluția curentului sindical printre micii funcționari și lucrători ai instituțiilor publice, conferențiarul a evocat personalitatea celor doi fruntași ai mișcării muncitorești dinaintea marelui război, Ion C. Frimu și Ștefan Gheorghiu, martiri ai luptei pentru desrobirea clasei muncitoare.

D. Titel Petrescu descrie apoi un episod tragic din lupta sindicală a muncitorimii noastre: greva generală din Octombrie 1920, când s'a dat ordin de arestare a conducătorilor organizațiilor sindicale și de închidere a tuturor localurilor muncitorești.

După un timp de reculegere, muncitorimea a reînceput să ia drumul organizațiilor sindicale, în special în Ardeal. Congresul dela Sibiu din 1922 hotărî autonomia completă a mișcării sindicale, interzicând orice activitate politică de partid în sânul organizațiilor sindicale. Partidul social democrat, îngăduit de guvern, a fost singurul care a avut influență în sindicate și grație influenței sale au fost cucerite treptat toate legiuirile de ocrotire a muncii, din cari unele au rămas însă literă moartă.

Realizarea țelului luptei sindicale necesită o muncă grea, obositoare, multă tenacitate, dar mai ales organizare temeinică și de luminare a păturilor muncitoare, astfel încât massele muncitoare să poată răspunde cu demnitate la chemarea istorică ce au, atunci când mișcările politice de renovare socială vor desăvârși mâine opera de adâncă prefacere a societăților omenești.

93

6283

84

084

LIBERTATEA

5 JAN. 1945

PUŢINĂ DECENŢĂ, DOAMNELOR ŞI DOMNILOR

E greu de trăit viaţa azi? Scumpetea o face de nesuferit?

Nu s'ar spune de loc, dacă am privi la desmăţul, luxul şi risipa protipendadei banului din Capitala noastră.

Numai în câteva case de îmbogăţiţi —pe care le cunosc— cred că s'a cheltuit de Crăciun şi Anul Nou, zeci de milioane de lei, cu mesele şi cadourile.

Ca să plăteşti 80.000 lei un kgr. de icre moi, 30.000 lei o sticlă de wisky şi 160.000 lei un mic flacon de parfum „arpège", trebue să fii nu numai putred de bogat, dar şi de o risipă care reclamă cel puţin punerea sub interdicţie pentru inconştienţă şi prodigalitate.

In timp ce bieţii noştri soldaţi luptă pe front cu toate mizeriile inerente războiului, apărând ţara — deci şi pe aceşti inconştienţi privilegiaţi ai soartei, în timp ce marea masă a celor sărmani, văduve cu copii, bătrâni, infirmi, abia îşi târăşte o viaţă chinuită în frig şi foame, doamne şi domni, „afacerişti" şi speculanţi, îşi risipesc o viaţă de trândăvie în ospeţe sardanapalice şi petreceri fastuoase.

De sigur şi în alte ţări găsim faţă'n faţă, bogaţi de o parte, săraci de cealaltă, dar cred că nicăeri diferenţierile de clasă nu sunt atât de acute ca la noi şi nicăeri extrema bogăţie a câtorva nu sfidează cu atâta insolenţă extrema sărăcie a celor mulţi.

Puţină decenţă, deci, îmbuibaţilor!

In clipele rare când vă puteţi sustrage plăcerilor trupului, luaţi orice carte de istorie şi răsfoiţi paginile în care se descriu cauzele şi preludiile revoluţiilor, a celor violente şi sângeroase, în special.

Veţi vedea că de cele mai multe ori, mizeria celor de jos, desmăţul şi abuzurile celor de sus au dus la isbucnirea revoluţiilor, a celor mai sângeroase.

Prerogativele ordinelor privilegiate în Franţa — în epoca lui Ludovic al XV şi al XVI, — luxul şi destrăbălarea aristocraţiei de pe acea vreme, a precipitat revoluţia franceză, în forme violente pe care cei ce urmăreau profundele transformări ce s'au realizat, nu le voiau.

Aceleaşi manifestaţii, în desfăşurarea revoluţiei ruse.

Că astăzi traversăm o epocă revoluţionară, — de netăgăduit.

Problema decrepitudinii regimului social de azi a trecut, cu ultimul războiu mondial ce continuă încă, din faza teoretică şi conjecturală, în aceea a faptelor şi realităţilor incontestabile.

Dar noi voim ca aceste prefaceri mari şi adânci, ce se vor opera în toată lumea, să le înfăptuim şi în ţara noastră, însă fără zguduiri sângeroase.

Dece precipitaţi dv. aceste evenimente istorice, în forme pe care noi voim să le evităm?

Nu vă cerem vouă, făţarnicilor, care vă intitulaţi creştini, să urmaţi pilda Samariteanului şi să ocrotiţi pe cei slabi şi nici să vă desfăşuraţi viaţa în scopuri mai înalte şi cu atât mai puţin să vă uitaţi pe voi înşi-vă şi să lucraţi pentru idealurile sociale ale neamului nostru.

Dar puţină decenţă în manifestările vieţii voastre, mai multă sobrietate în traiul vostru ca să nu sfidaţi mizeria celor mulţi, asta v'o cerem în propriul vostru interes — privilegiaţilor de azi — dar şi în interesul ideilor noastre, pe care voim să le înfăptuim în spirit de ordine şi de umanitate.

Const.-Titel Petrescu

94

6283

85

085

Ardealul

5 JAN 1945

Lupta sindicală

D. C. Titel Petrescu, președintele partidului social-democrat, a rostit în ajunul noului an o cuvântare la postul de Radio București asupra «luptei sindicale». D-sa a făcut mai întâi o expunere a istoricului acestei lupte de până la 1900 când ea a fost trădată de intelectualii intrați în bloc în partidul liberal, pentru a forma așa zisul «tineret generos», și de o parte din muncitori care i-au urmat, fie de teamă, fie din alte motive, și apoi a continuat să arate evoluția mișcării dela 1905 când din inițiativa lui Ion C. Frimu, s'a întemeiat sindicatul tâmplarilor.

Conferința d-lui C. Titel Petrescu, ca în general întreaga d-sale activitate spirituală, a fost caracterizată prin dreapta înțelegere a lucrurilor și a situațiilor, prin obiectivitate în cercetarea legăturilor dintre cauze și efecte, și prin temeinica grijă față de soartă și de viitorul muncitorimii noastre. A arătat progresele făcute de mișcarea sindicală în urma războiului trecut, care a recunoscut-o prin tratatul dela Versailles.

Mișcarea sindicală la noi a arătat d. C. Titel Petrescu, constitue și o necesitate de Stat. Ea împiedică anumite elemente de temperament excesiv să alunece pe panta misticilor, excesive și ele. Să nu uităm bunăoară, în această privință, experiența făcută cu legionarismul. Evident că pentru a recolta rezultatele bune pe care suntem îndreptățiți să le așteptăm dela mișcarea sindicală este nevoie ca treptat, și această mișcare să-și vadă realizate postulatele ei elementare. In trecut, într'adevăr, ideia sindicală era pentru clasele burgheze o adevărată spaimă. Astăzi ea reprezintă pentru toată lumea sfârșitul firesc al unui proces, care a fost desbătut și câștigat în favoarea claselor muncitorești. In mijlocul acestei lumi muncitorești sunt o seamă de drepte revendicări ca bunăoară, munca lui să-i procure buna starea de astăzi și asigurarea ei și pentru mâine, timpul necesar liber pentru exercitarea facultăților lui fizice și spirituale și o locuință în care să poată trăi ca lumea cu întreaga familie.

Țelurile acestea sunt atât de legitime, încât se confundă cu chiar interesele de popor și de Stat ale noastre. Poporul românesc are el însuși nevoie să-și protejeze fiii, pentru a-i rămâne credincioși, a se înmulți fiind sănătoși, a-și da seamă de realitățile lui specifice, având pregătirea spirituală necesară. Fără aceste condiții elementare, în loc de cetățeni conștienți în slujba muncii și a ordinei, nu am putea avea decât o revărsare anarhică de inși care în loc să colaboreze cu Statul și cu societatea, să le asalteze pentru a le cuceri ca dușmani.

Conferința d-lui C. Titel Petrescu a lămurit, în această privință, o seamă de lucruri care trebuiau spuse; care fuseseră odată spuse, dar nu fuseseră și înțelese la timp, pentruca să fie apoi uitate lucrări despre care trebuia neapărat să ne aducem aminte azi. Democrația este acum programul de existență viitoare al întregii omeniri, și lupta sindicală constitue mijlocul cel mai sigur al democrației de a evolua, potrivit vremurilor.

Conferința d-lui C. Titel Petrescu a lămurit astfel o serie de probleme care, dacă erau cunoscute de cărturari și de intelectuali, stăteau confuze într'un conglomerat din care eșiau alterate. Astfel, această conferință înseamnă un act, un gest, în sensul latin al cuvântului, făcut în favoarea democrației.

Ion Ciobanu

95

6283

86

C86

88

CURIERUL
5 JAN 1945

Spre democratizare

D. Titel Petrescu menţine la ordinea zilei ideia formulată, indată după 23 August, a unei adunări consultative care să ţină loc de parlament.

Propunerea, după cum am spus şi altădată, nu e rea. Socotim chiar nimerit ca toate curentele democratice să-şi găsească expresiunea, calmă şi civilizată, în desbaterile unei asemenea adunări. Proectele de legi s'ar discuta în faţa poporului care ar putea judeca mai bine pe guvernanţi şi, în orice caz, legile ar fi mai serios pregătite şi întocmite.

N'am mai avea de-a face cu culisele şi necunoscutul ca astăzi, când asistăm la reproşuri şi învinuiri reciproce: cutare problemă nu s'a soluţionat pentru că unii miniştri se opun, fără ca ţara să ştie dacă acuzaţia este întemeiată, ce anume vor „unii" şi ce anume „alţii".

În faţa „adunării consultative" lucrurile s'ar limpezi. Partidele ar fi obligate să-şi spună răspicat cuvântul şi poporul ar afla ce curente de idei se ciocnesc în cârmuirea ţării şi cine are dreptate.

Ar fi un pas înainte spre democratizare.

86

6283

87

8 Ianuarie 1945

CS?

Sursa „Spiridon"

D

In „Libertatea" de Marţi, 9 Ianuarie, Dl. C. Titel-Petrescu îşi va continua criticile sale aduse proectului de decret pentru sancţionarea criminalilor de război şi a vinovaţilor de dezastrul României, critici cari au stârnit un mare interes în rândurile tuturor partidelor.

Tot Marţi, Dl. C.Titel-Petrescu, va cere,ca o măsură de securitate morală, arestarea preventivă a celor presupuşi răspunzători de războiul alături de Germania în contra U.R.S.S.

97

6283

88

088

LIBERTATEA

12 JAN 1945

T. Petrescu

ADUNAREA NAŢIONALĂ CONSULTATIVĂ

Ideea înființărei unei Adunări Consultative a avut — în ultimul timp — onoarea unei discuții largi în presă.

Incurajat, am schițat un proect de lege care va fi supus mai întâi partidului social-democrat (care și-a însușit ideea), apoi F. N. D. și în urmă guvernului. (Avem informații că membrii proeminenți din guvern sunt favorabili acestei idei). Nădăjduim că propunerea va fi primită și pusă în aplicare cât mai curând, pentru a da guvernului o instituție-anexă care să aducă, în opera de guvernare, o contribuție juridică și tehnică, prețioasă.

Care ar fi scopul și economia acestei instituțiuni?

Menit a asista — în mod consultativ — guvernul în întocmirea legilor, până la organizarea reprezentanței naționale *statornicite* prin decretul regal din 31 *August 1944 și alcătuită pe baza reprezentărei partidelor politice și a diferitelor organizațiuni financiare, Adunarea Națională Consultativă ar îndeplini următoarele atribuțiuni:*

a) aceea de a fi consultată în mod obligator, de către Consiliul de miniștri, asupra oricărui proect de lege, pentru a aviza asupra principiilor politice, economice și sociale ce cuprinde și a propune amendamentele pe care le socotește necesare;

b) a propune ante-proecte de legi, ce urmează a fi prezentate Consiliului de miniștri;

c) a aviza asupra proectului de buget general al statului;

d) a interpela miniștrii respectivi în legătură cu punctele pentru care este consultată;

e) a fi consultată de guvern pentru orice fel de chestiuni de interes național.

Regele ar avea, singur, dreptul de a dizolva Adunarea Consultativă.

Ideea unei asemenea instituțiuni, ca reprezentațiune organică a societăței românești de azi și care ar întruni inteligențele și competențele reale din toate partidele ce alcătuesc guvernul național și din toate ramurile de activitate economică și financiară, este hotărît prielnică pentru buna guvernare și pentru stabilitatea țărei.

In aceste vremuri năprasnice de război, cu administrația publică dezorganizată încă, nu putem consulta voința națională, pentru a da țărei o reală putere legiuitoare și a face astfel cu putință o viață politică normală.

Pe de altă parte nici nu putem lăsa să se acrediteze în spiritul unora, ideea că se continuă sistemul guvernărilor oligarhice de pe vremuri, care nesocoteau așezământul constituțional cu instituțiile democratice ce existau doar pe hârtie.

Se știe că la noi, separațiunea puterilor în Stat *era înscrisă în Constituție, dar nu exista și în realitatea vieții publice. In realitate o singură putere exista:*puterea guvernului.

Acest parlament în miniatură — Adunarea Națională Consultativă — înlocuiește puterea legiuitoare *care ne lipsește astăzi și dăm prin aceasta, pe deoparte revendicărilor populare putința exprimărei într'un mod legal, pe de altă parte contribuim la educația cetățenească și politică a masselor populare, în vremurile actuale de transformări economice și sociale.*

Confratele Al. Mironescu examinând în ziarul „Fapta" chestiunea aceasta, aducea în susținerea ei — între alte argumente — unul foarte judicios care trebue reținut.

„Să nu uităm de asemenea— scria d-sa — că acești ani de dictatură cari au înlăturat complect orice viață politică normală, au determinat o mare lipsă de oameni politici.

„Noi nu mai știm de loc cari sunt vocațiile politice ale acestor vremuri. Parlamentul altădată forma și o pepinieră de oameni politici, alimenta viața publică cu oameni cari aveau, prin mijlocirea lui, posibilitatea să se manifeste.

„Adunarea Consultativă, firește nu ar răspunde, în această privință chiar tuturor nevoilor pe care le resimțim, dar într'o mai mică măsură decât Parlamentul ar înlesni ieșirea la lumină a câtorva oameni cu aptitudini politice.

„Și vă asigur că aceasta este o problemă reală și nu e una dintre cele mai mărunte ale noastei existențe democratice pe care am început-o".

Un motiv în plus care pledează pentru înființarea Adunărei Consultative. Printre alte imputări ce am făcut întotdeauna — noi socialiștii — regimurilor personale și dictatoriale, e și aceea că au corupt și compromis pe mai toți oamenii politici ai țărei noastre.

Unii din ei inteligenți, culți și talentați — dar lipsiți de caracter — s'au lăsat ademeniți de binefacerile puterei, pentru a trece de partea cealaltă a baricadei, alături de dictatori, în contra masselor populare care întotdeauna au aspirat spre libertate și mai multă dreptate socială.

La vremurile noui de azi, să dăm putința câtor mai mulți oameni noui să se afirme în viața publică.

Acest simulacru de parlament răspunde — nu numai nevoiei unei guvernări mai temeinice din punct de vedere juridic, economic și tehnic — dar și nevoiei de scoatere la iveală a energiilor politice, necunoscute încă în viața publică a țărei.

Const.-Titel Petrescu

98

6283

89

C99

T. Petrescu

DREPTATEA

13 JAN. 1945

NOTE ȘI COMENTARII

Delavrancea

După operile literare și dramatice cari au apărut în nenumărate ediții, mai, toate epuizate astăzi, se anunță acum apariția pentru prima oară în volum a discursurilor celui mai mare orator al Românilor, — cum îl numea Nicolae Iorga — Barbu Delavrancea.

Imprimată în admirabile condițiuni tehnice, lucrarea va avea menirea să pună la îndoială generației despre mijloacele de cunoaștere a rolului mare pe care l'a jucat Delavrancea în acțiunea pentru întregirea neamului.

Strângerea materialului și coordonarea lui s'a făcut de d. Ion Livianu și d-na C. Bruteanu ziariști și cu ajutorul d-nei Delavrancea-Gibory, fica marelui orator. In felul acesta lucrarea va apare completă și îmbogățită cu minunate clișee din viața oratorului.

Politicoșii

Am trăit s'o citim și pe asta! Ziarul „Scânteia" se declară scutit de a mai polemiza cu noi, pentru motivul că întrebuințăm „un ton de invectivă, plin de venin și de ură".

Nu vă așteptați desigur, ca onorabilii noștri colaboratori din guvern să aibă o sensibilitate de domnișoare de pension. Dar așa este. Și de vreme ce se mărturisesc singuri, îi credem și nu mai continuăm.

D. Alexandru Sencovici împinge amabilitatea pe pagina întâia, până în a recunoaște că național-țărănistul care i-a oferit material pentru articolul de fond, „este un democrat curajos și hotărît", „nu a umblat din partid în partid, a fost și este național-țărănist". Om cinstit, stimat, respectat mult în orașul și județul d-sale. „Nu știm care să fie domnul cu care redactorul „Scâteei" a stat de vorbă. După câte citisem însă în organul comitetului central al partidului comunist român, național-țărăniștii erau niște hitleriști, niște profasciști, niște legionari buni să-i bagi în comisia de epurație, să-i elimini din viața publică, sau să-i înscrii în Uniunea Patriotică.

Desigur că îndrăzneala d-lui Alexandru Sencovici va fi aspru pedepsită, mărturisirea d-sale nefiind probabil în linia tactică a partidului.

Cât despre cuprinsul propriuzis al articolului, ce să mai vorbim? Este un dialog din care d. Alexandru Sencovici reiese tare deștept, tare priceput și tare vioi în argumentare. Sistemul trebuie dealtminteri repede brevetat, deoarece restul redacției s'ar putea să i-l fure. Gândiți-vă și dvs.: inventezi un național-țărănist, îl proclami om de ispravă și de inteligență superioară, îl pui să spună prostii pentrucă așa-ți convine, îl dai tava la gazetă și pe urmă iscălești cu amabilitate și condescență.

Scrisul a devenit cea mai comodă îndeletnicire a timpului.

Călăi din oficiu

D. Tudor Andreiescu atacă în editorialul „Tribunei Porului" pe „avocații criminalilor de război". Aluziile la d. Titel Petrescu sunt cusute cu ață albă. Socoteam totuși că șeful partidului social-democrat după comunicatul binevoitor pe care l-a dat la gazetă, prin care confirma menținerea F. N. D.-ului, F.U.M.-ului, etc., etc., merita măcar să fie înjurat cu mențiune.

Perseverență

Ziarul „România Liberă" continuă să se distreze comentând „intrevederea" sau „intreverile" Vaida—Maniu.

Din faptul că d. Al. Vaida-Voevod l-a vizitat cu titlu personal și în scop de a relua unele relații amicale pe care viața politică le întrerupsese, ziarul respectiv trage cele mai neașteptate concluzii.

Desmințirile devin în asemenea împrejurări de prisos. Reporterii cu tradiție din vremurile de aur ale parlamentarismului știau să strecoare intriga cu mai multă finețe și uneori cu mai mult efect.

D. Grigore Preoteasa, „redactor responsabil" al „României Libere", întrebuințează însă o metodă proprie. Sare cu amândouă picioarele în castronul cu supă. Și are impresia că e delicat.

Recunoștință postumă

Primăria a luat hotărîrea să dea bulevardului Basarab numele lui Nicolae Titulescu. Avem două obiecțiuni de făcut:

Intâia se referă la stradă propriu zis. Prea e lăturalnică și prea fără importanță. Preferam ca o stradă mai centrală și mai frecventată să poarte numele marelui bărbat de stat, căci slavă Domnului sunt destule.

A doua obiecțiune este că primarul se cuvenea să consulte și pe d. Tătărăscu în această chestiune pentru a afla dacă este sau nu de acord cu hotărîrea Primăriei.

Convențiile comerciale

S'a încheiat cu Bulgaria o convenție comercială. In curând vor începe tratative cu Jugoslavia și cu Turcia în acelaș scop. Firește, aceste convenții nu pot decât folosi țării care de atâta amar de ani a fost nevoită să-și exporte bogățiile numai pe drumurile Reichului.

In Bulgaria vom trimite petrol, celuloză și unele produse petrolifere.

Desigur că vom face mari jertfe pentru împlinirea acestei convenții, dat fiind că după războiul crâncen ce am dus și ducem chiar aceste articole cari ne erau proprii s'au împuținat considerabil.

Folositor este în principal faptul că s'a făcut pârtia convențiilor comerciale absolut necesare nu numai nouă dar oricărui stat organizat.

ADUNAREA CONSULTATIVA

— O punere la punct —

de CONSTANT IONESCU

S'au împlinit trei luni de când d. Const.-Titel Petrescu a sugerat constituirea adunării consultative, menită să secundeze guvernul în opera lui de cârmuire a țării, controlându-i activitatea și, elaborând, — în acord cu el —, legile ce se dovedesc necesare bunului mers al treburilor publice.

O sugestie cu caracter de inovație, în România, revelată cu discreție de presa zilnică până săptămâna trecută. Instituția în sine funcționează totuși efectiv, dela 11 Noembrie 1944, în Franța, căreia nimeni nu-i poate tăgădui paternitatea, de seculară perenitate, a formulelor, vocabularelor și înfăptuirilor politice și legislative.

Iată însă că, unul după altul, două articole de fond au preconizat, chiar săptămâna trecută, în două mari cotidiane, realizarea neîntârziată a noului organism de conducere: primul, semnat de colegul Eugen Crăciun, iar celălalt de d. Teodorescu-Braniște.

Toți democrații cu dată certă în activitatea și ținuta noastră, am prețuit fără precupețire valoarea argumentelor prezentate. Inutil deci să mai stărui asupra lor. Voi înfățișa însă, schematic și — în spațiul de care dispun, — doar indicativ, un punct de privire ce se ridică, cred, pentru întâia oară, în ziarele noastre; cine nu ascultă decât un clopot, nu aude decât un sunet, — spune zicala înțeleaptă a francezilor:

(Continuare în pag. 2-a)

Adunarea Consultativă

(Urmare din pag. I-a)

1) Adunarea Consultativă are menirea să fie, nu o recuzită politică momentană, ci fundalul unui decor permanent în regizarea operei pozitive de guvernare românească. Caracterul ei de provizorat, până la consultarea voinţei libere a poporului, să nu amăgească pe nimeni; nu este cazul să amintim cu ironia aceloraşi francezi că: „il n'y a que le provisoire qui dure". *Ea trebue să fie sământa fecundă a viitorului Corp legislativ, tot astfel cum grăuntele de cedru sau de stejar cuprinde, încă din clipa semănării lui în pământ, imaginea maestosului copac de mai târziu. Deci: pe temeliile aşezate de ea şi pe cadrele ce va forma, urmează să se zidească Puterea legiuitoare a României de după război.*

2) Pentru izbutirea acestui scop însă, corsetul „partidelor politice astăzi în coaliţie de guvernare" *apare depe acum ridig, strâmt, depăşit de forţele vii ce pulsează în viaţa neamului. Indicaţia că adunarea consultativă va fi compusă cu reprezentanţi egali la număr, doar din cele trei grupări solidare în gestiunea actuală a gospodăririi naţionale: F.N.D., partidul naţional-ţărănist şi partidul liberal, este de natură să zădărnicească, din capul locului, coeziunea totalităţii acelor forţe. Se întrevăd, din păcate, fisurile, fistulele şi neajunsurile unei atari înjghebări. Unde vor rămâne, în sistemul ce se preconizează, individualităţile* proeminente ale ţării, *neaglutinate nici unei formaţii politice? Care ar fi cota ce trebue imperios rezervată oamenilor de nădejde şi de treabă, cărturarilor idealişti, dar călăuziţi şi corectaţi de realităţile stringente, techinicienilor, profesioniştilor cu experienţă îndelung încercată, clar-văzători şi plini de abnegaţie? De ce se nesocoteşte adevărul că aceste elemente* n'au spirit gregar, *nici afinităţi de cluburi, case de sfat, bisericuţe pe culori municipale, ori de alte aciuări politice, fie ele de centru, de suburbie sau de periferie? De ce se neglijează, cu voinţă anume şi de plano, situaţia de fapt: acei oameni rămân, prin tradiţie cerebrală şi socială, în afara cadrelor politice având chiar un fel de idiosincrazie în această privinţă?*

3) Nu primat politic, ci PRIMAT PATRIOTIC, *prin colaborarea chibzuită, dar firească, a tuturor personalităţilor de salutar aport naţional, fără discriminări iniţiale şi prealabile ale patriotismului unora şi altora, după cum se vor găsi sau nu înregimentaţi în partide. Să nu se pună răspicat accentul pe excluderea tuturor celor ce nu sunt* desemnaţi de *conducerea partidelor sau fronturilor momentan strânse laolaltă. Să nu ne reîntoarcem, — fie chiar sub alte străvezii titulaturi, — la vremurile din Februarie 1938 şi din Iulie 1940 când nici un român n'avea dreptul să respire în ţara lui, dacă nu arăta patalamaua obligatorie dată de Frontul Renaşterii sau de Partidul Naţiunii.. Cum putem uita oare atât de curând prigoanele pornite contra celor neînscrişi încă în acele nefaste şi stranii organizaţii: eliminările din slujbe, excluderile dela licitaţii publice, alungările dela birourile de votare, supravegherile vexatorii dezlănţuite de agenţii siguranţei şi poliţiei, toată asfixianta opresiune ce ne sugruma libera desfăşurare a suflului şi a sufletului?*

4.) Să nu fie deci ostracizaţi aceşti români de seamă, doar pentru vina de a nu fi aderat la o formaţie politică. O repet, nu fără un dram de bărbăţie: massele sunt forţele dinamice cari pot duce ţara înainte, — individualităţile însă sunt singurele forţe cari o pot înălţa. Să nu renunţăm la acest aport, verificat de milenii în toate aşezările etnice ale pământului. Nu este o nuanţă în retorica frazeologiei curente, — ci un adevăr pertinent, ce nu se cade dispreţuit.

Preşedinţii partidelor să se pună deci de acord, chemând în noul Sfat suprem al naţiunii şi pe cei despre cari scriu, — încă dela început. Avem (n'am mai fi avut-o!..) experienţa recentă a monopolului înfiinţat în favoarea componenţilor şi exponenţilor celor trei grupări politice colaboraţioniste: comisiile de triere, arestare şi, mai ales, de eliberare a celor ce s'au dovedit indezirabili pentru convieţuirea neturburată a românilor şi pentru instaurarea integră a românismului integral. Dacă în compunerea comisiunilor cu pricina şi cu ponosul — compunere dealtfel prilocită şi primenită aproape săptămânal — ar fi fost chemaţi şi techniciemi neutri, *dar de un lucid patriotism* intransigent, *desigur că nu s'ar fi aruncat atâtea pietre lucrărilor lor tenebroase, de către opinia publică.*

Căci mâine, când democraţia de-apururi biruitoare, va impune din nou ţării secularul imperativ al separaţiei celor trei puteri de Stat: legiuitoare, executivă şi judecătorească, — în ordinea lor clasică de supremaţie diriguitoare, — entităţile politice singure nu vor fi îndestulătoare vieţii organice reorganizate a României. Să se pregătească din vreme deci colaborarea liberă, leală şi permanentă între cele trei forţe — fiecare activând fireşte în sectorul ce-i este destinat, însă toate împreună contribuind cu eficacitate la preamărirea unei naţiuni, însufleţite de atâta avânt în dorul ei sincer şi curat de a trăi în armonie nestirbită înăuntrul graniţelor ei, de a-şi vindeca rănile, de a-şi repara greşelile şi de a da Naţiunilor prietene şi unite, preţuirea şi concursul nepregetat ce-l merită cu prisosinţă. Cred că asupra eficienţei acestui postulat, confratele Titel Petrescu, — doctrinar obiectiv, cu subtile intuiţii profetice al aşezărilor sociale de mâine — va fi cel dintâi de acord.

Constant Ionescu

NECESITATEA UNEI ADUNĂRI CONSULTATIVE

DECLARAŢIILE D-LUI C. TITEL PETRESCU FĂCUTE ZIARULUI NOSTRU

Am susţinut din primul moment ideia d-lui Const. Titel Petrescu, preşedintele partidului social-democrat, de a se creia o Adunare Consultativă, arătând pe larg importanţa ei, în împrejurările politice actuale.

In lipsa Parlamentului, această Adunare consultativă, reprezintă un cadru legal pentru manfestarea unei colabtrări dintre reprezentanţii curentelor politice şi guvern.

Sub acest raport, Adunarea Consultativă are menirea să ajute şi să colaboreze cu guvernul la întocmirea operei legislative. C utoate aceste argumente, ea n'a fost transpusă pe plan practic de realizare, deşi majoritatea factorilor politici s'a pronunţat favorabil.

DECLARAŢIILE D-LUI C. TITEL PETRESCU

Cerând d-lui C. Titel Petrescu, autorul proectului pentru înfiinţarea noului organism de stat, lămuriri asupra cauzelor pentru care Adunarea Consultativă nu a luat încă fiinţă — deşi în Franţa instituţia există de mult, iar noul guvern naţional ungar dela Debreţin i-a anunţat realizarea — d-sa a binevoit să ne răspundă următoarele:

— Regret că până azi această idee, care dacă s'ar fi realizat ar fi adus mai multă promptitudine şi ordine în legiferare, n'a fost încă înfăptuită.

Nici astăzi nu este târziu s'o realizăm: în interesul unei bune legiferări, a întăririi guvernului şi a consolidării regimului democratic pe care voim să-l coborâm în viaţa de toate zilele a poporului nostru.

(Continuare în pag. 2-a)

național-țărănesc

Primim:

In vederea pregătirii Adunării Generale a Tineretului Universitar național-țărănesc din Capitală, când actualul comitet își va depune mandatul, membrii acestui tineret sunt convocați pe Facultăți în ordinea următoare, în str. Clemenceau 6, pentru ora 16, în zilele indicate:

Miercuri, 24 Ianuarie: Facultatea de Drept; Joi: Facultatea de Științe; Vineri: Facultatea de Litere-Filozofie; Sâmbătă: Academia Comercială; Duminică: Politehnica (ora 10 dim.); Duminică: Facultatea de Medicină umană; Luni: Facultatea de Farmacie; Marți: Facultatea de Medicină veterinară; Joi, 1 Februarie: Facultatea de Teologie.

Festival amânat

Festivalul de gală organizat de revista „ROMANIA AERIANA" care urma să aibă loc în ziua de 24 Ianuarie crt. ora 11 a. m. în sala „ARO", se amână din motive de forță majoră, pentru ziua de 18 Martie crt. ora 11, când va avea loc irevocabil. Invitațiile rămân valabile pentru această dată.

DELA COLEGIUL MEDICILOR

Conducerea Colegiului Medicilor, în calitate de comitet de inițiativă pentru organizarea Sindicatului, convoacă pe d-nii medici din Capitală și județul Ilfov, Duminică 28 Ianuarie 1945, orele 11, în amfiteatrul spitalului Colțea.

Se va proceda la alegerea comitetului de conducere al Sindicatului medicilor.

sparte și amestecate cu scânduri, iar protipendada absentă. Aripa dreaptă a clădirii a fost amenajată și servește de sediu „Uniunii Patrioților".

ULIȚA PUSTIE

Altădată, la orice oră din zi și din noapte, strada nu era lipsită de trecători. Ieșanul nu avea nevoie să dea loc de întâlnire. El spunea simplu: — „Ne întâlnim mâine". — și întâlnirea avea loc pe strada Lăpușneanu. Chiar spre orele târzii ale dimineții, întâlneai trecători, pentrucă orice chefliu întârziat se simțea dator să treacă pe strada Lăpușneanu spre Piața Unirii și, la statuia lui Cuza Vodă, să țină discursuri în fața unui auditor imaginar.

ORAȘUL LUMII NECAJITE

Astăzi strada este pustie. Numai dimineața, la prânz, sau seara, când lumea pleacă sau vine dela muncă, strada Lăpușneanu se mai însuflețește.

Prin aceasta, strada Lăpușneanu nu a încetat de a oglindi și azi adevărata viață a orașului: orașul unei lumi nevoiașe și muncitoare, care a luptat contra celei mai năprasnice morți, iar a[illegible] muncește să reziste și să depășească vremurile aprige.

LA „CINEMA"

Cinematograful „Trianon" a rămas în picioare și funcționează.

Un „negustor", care te miri dacă a depășit vârsta de 12—13 ani și care, cum se vede, ca să poată vedea filmul, și-a încredințat întreprinderea — coșul cu covrigi — colegului întru

Necesitatea
unei Adunări Consultative

(Urmare din pag. I-a)

Fiindcă deocamdată nu putem face alegeri — deci nu putem avea camere legislative — formula de Parlament în miniatură preconizată de mine, ar înlesni discutarea, confruntarea tuturor opiniilor, și, cu ajutorul competențelor din partide și din afara partidelor, s'ar face o operă constructivă mai temeinică și, în acelaș timp, opinia publică a țării, astăzi desorientată în vălmășagul de evenimente și de idei contradictorii, ar găsi în acest Parlament un îndreptar și directive pentru orientarea economică, politică și socială a României de mâine.

CINE VA FACE PARTE DIN ADUNARE

Legile diverselor departamente nu vor mai apare peste noapte fără o discuție prealabilă a tuturor partidelor, legiferarea ar fi mai serioasă și opinia publică ar putea interveni, prin reprezentanții ei, pentru a da cele mai bune soluții în toată acțiunea de guvernare.

Sunt apoi curentele noui de stânga cari s'ar afirma prin inteligențe și talente necunoscute țării, care ar avea posibilitate astfel să se afirme atât în comisii cât și la tribună.

Tot din această adunare consultativă ar trebui să facă parte, după părerea mea, cei mai buni specialiști și tehnicieni (economiști, financiari, juriști, ziariști, etc.) care, cu cunoștințele lor ar putea să contribue la opera de guvernare atât de dificilă în condițiunile actuale.

Ideia constituirii Adunării Consultative a fost aprobată de sfatul social-democrat încă de mai bine de o lună, iar proectul de decret-lege a fost supus spre aprobare, comitetului executiv al Frontului Național-Democrat urmând ca guvernul, adoptând ideia, să dea proectului forma cea mai adecuată care o va găsi de cuviință.

Cred însă că n'ar trebui să se mai întârzie mult.

Să realizăm și noi cât mai grabnic o Adunare Consultativă, în interesul unei mai bune legiferări și unei mai coordonate acțiuni guvernamentale, — a încheiat d. C. Titel Petrescu interesantele d-sale precizări.

AL. LUCIAN

joi

6283

92

082

OPERAT LA FIŞE

LIBERTATEA

27 JAN. 1945

«AUTORITATEA STATULUI SOCIALIST»

In cadrul ciclului de conferințe „Statul de mâine" organizat de Partidul Social-Democrat Sectorul I Galben, d. C. Titel Petrescu, președintele partidului, vorbeste Sâmbătă 27 Ianuarie, orele 6 seara despre: „Autoritatea Statului socialist".

Conferința va avea loc în sala „Libertatea" din strada Academiei Nr. 20.

Intrarea liberă.

102

6283

93

003

Const. Titel Petrescu

„Socialismul în România"

D. Const. Titel Petrescu, prezintă sub titlul de mai sus, aspecte și momente hotăritoare din lupta socialismului în România.

Rândurile de față nu sunt acele ale unui partizan, ci acelea ale unui cititor ce vrea să fie la curent cu trecutul mișcărilor muncitorești dela noi. Și într'adevăr, din acest punct de vedere cartea d-lui C. Titel Petrescu, scrisă fără patimă, cu obiectivitate până și față de cei ce-au trădat mișcarea muncitorească, poate fi utilizată cu folos de orice cetățean, de orice proveniență ideologică ar fi.

Cartea d-lui C. Titel Petrescu nu este decât indirect o carte de doctrină socialistă. Autorul a urmărit să facă mai ales o operă de informare a publicului românesc, asupra mișcării socialiste din România pornind dela «falausterul» lui Diamant, înființat la Scăeni în 1835 — operă a socialismului utopic — trecând apoi la socialismul științific pentru a insista asupra îndatoririlor prezente și viitoare ale socialismului.

Deosebit de important pentru istoria mișcării socialiste dela noi mi se pare capitolul socialismului utopic. Falaustere au fost înregistrate vreo 30 în toată lumea. Dar d. Titel Petrescu stabilește că primul falauster din lume, așa cum a fost preconizat de Ch. Fourier, își găsește materializarea în comuna Scăeni jud. Prahova. Un boer pune moșia sa la dispoziția unui doctrinar și luptător ca Diamant, săvârșind din proprie inițiativă o eliberare a iobagilor și o cointeresare a lor la munca rațională și comunitară. Tot așa primul proect de «familister» — o evoluție a falausterului prin acceptarea capitalismului — pornește tot din România, fiind opera aceluiași Diamant.

Cercetarea acestui capitol, asupra căruia au circulat atâtea impreciziuni este de un real folos pentru istoria politică a României.

Epoca socialismului științific cu luptătorii Nădejde — Morțun — Dobrogeanu-Gherea este mai cunoscută la noi. Nu poți închide paginile acestui capitol fără a simți aceeași revoltă în fața trădării oportuniste a «generoșilor» cari au ancorat direct în partidul liberal după 20 de ani de luptă, revolta pe care o sugerează discret, luptătorul dela 23 August.

Ca orice mișcare de masse, socialismul își are eroii și transfugii săi. Pe lângă informația istorică, d. Titel Petrescu prezintă portrete de ale scriitorilor și luptătorilor socialiști ca poetul popular Neculuță, Zubcu Codreanu, Traian Demetrescu, Dobrogeanu-Gherea etc.

Transfugii sunt numeroși și ei au apărut în momentele cele mai grele: generația «generoșilor» și la începutul dictaturii lui Carol II. Până și președintele partidului Grigorovici și-a părăsit poziția pentru un subsecretariat la muncă.

Față de toți, d. Titel Petrescu păstrează o notă de obiectivitate, care face cinste unui luptător politic, relevându-le meritele față de mișcare, chiar dacă ulterior au părăsit-o. E atitudinea omului care crede într'o idee peste contingențele omenești.

D-sa recunoaște crizele prin care a trecut socialismul la noi. «S'a întâmplat — scrie autorul cu privire la aceste crize ale socialismului — ca la noi torentul să dispară sub stratul gros al persecuțiilor și nelegiuirilor clasei stăpânitoare și atunci au strigat unii interesați în cauză: socialismul a murit.

S'au înșelat. Socialismul nu moare, cum nu dispare curentul de apă, atâta vreme cât nu-i seacă isvorul, și isvorul socialismului îl formează mizeriile celor mulți, exploatarea și prigonirea lor».

Convingerea autorului este că civilizația capitalistă este pe punctul de a apune pentru a lăsa locul unei civilizații socialiste, la baza căreia să stea nu proprietatea privată ci proprietatea socială.

Evoluția politică dela noi și din toată lumea va confirma sau infirma multe convingeri.

Am ținut însă să prezentăm cititorilor noștri o carte scrisă în mijlocul luptelor politice, fără patimă, cu claritate, așa cum se desprinde din vâltoarea actuală și silueta politică a d-lui Titel Petrescu.

E o carte ce poate folosi nu numai socialiștilor ci tuturor acelora cari vreau să lupte pentru drepturile mulțimilor.

Gabriel Țepelea

103

27 Februarie 1945 94

6283

004

N O T A

C.Titel Petrescu, a avut zilele acestea din urmă, câteva întrevederi cu Constantin I.C.Brătianu, la locuinţa acestuia din Calea Dorobanţi. La discuţii au participat şi D-nii Dr.Angelescu, Sassu, Bebe Brătianu, Puiu Angelescu, M.Fărcăşanu şi alţii.

In întrevederea de Sâmbătă, orele 11,30 dim., C.Titel Petrescu, a propus se pare un cartel cu liberalii. Dinu Brătianu a promis sprijin dar cartelul a fost refuzat.

In orice caz C.Titel Petrescu are o foarte bună atmosferă la liberali. Nu aceiaşi atmosferă o are ramura socialistă a lui Lothar Würtzler (Rădăceanu) care este net încadrată în F.N.D.

Se aşteaptă o clarificare a raporturilor dintre socialişti şi fenedişti, pe deoparte şi socialişti - liberali de de alta.

Şt.Voitec caută acum disperat o împăcare.

Vâlsănescu, şeful de cabinet al lui Dinu Brătianu - mi-a spus că azi, este foarte probabil să aibă loc o nouă convorbire cu Titel.

In comunicatul dat aseară de P.N.L. este un pasagiu unde se vorbeşte despre o conlucrare a partidelor şi se înţelege chiar în afara guvernelor.

Intrevederile de tot felul continuă. Şefii tineretului liberal au fost din nou primiţi de şeful

./.

104

- 2 - 095

95

partidului.Li s'a spus că tineretul va trebui să aibă o atitudine mai calmă, să nu răspundă la provocări și să nu poarte arme.(Mulți din ei aveau ceva arme).

Lipsa "Viitorului" este din ce în ce mai simțită. Silințele pentru reapariție au scăzut în ultima vreme, datorită evenimentelor.

B.V.23.

096

96

Notă

27 II 1945.

C. Titel-Petrescu, a avut zilele acestea din urmă, câteva întrevederi cu Constantin I.C. Brătianu, la locuința acestuia, din Calea Dorobanților. La discuții au participat și domnii: Dr. Angelescu, Sassu, Bebé Brătianu, Puiu Angelescu, M. Fărcășanu și alții.

In întrevederea de Sâmbătă, orele 11,30 dim., C. Titel-Petrescu, a propus să vină în cartel cu liberalii. Dinu Brătianu a promis sprijin dar cartelul a fost refuzat.

In nici caz C. Titel-Petrescu are o foarte bună atmosferă la liberali. Nu aceiași atmosferă o are ramura socialistă a lui Lothar Würtzler (Rădăceanu) care este net încadrată în F.N.D.

Se așteaptă o clarificare a raporturilor dintre socialiști și fendiști, pe deoparte și socialiști-liberali pe de altă.

Șt. Voitec caută acum disperat o împăcare.

Vălsănescu, șeful de cabinet al lui Dinu Brătianu - mi-a spus

că azi, este foarte probabil să aibă loc o nouă convorbire cu Titel.

In comunicatul dat aseară de P.N.L. este un pasagiu unde se vorbeşte despre o conlucrare a partidelor şi se înţelege chiar că în afara [illegible].

Interdicţiile de tot felul continuă. Şefii tineretului liberal au fost din nou primiţi de şeful partidului. Li s'a spus că tineretul va trebui să aibă o atitudine mai calmă, să nu răspundă la provocări şi să nu poarte arme. (Mulţi din ei aveau ceva arme).

Lipsa Viitorului este din cele mai simţite. Silinţele pentru reapariţie au scăzut în ultima vreme, datorită evenimentelor.

B. V. 23.

105 6283 98

LIBERTATEA
5 MART. 1945

CCR

SALUT ÎNVĂŢĂTORIMII!

Cu caldă şi sinceră bucurie salut pe învăţătorii socialişti, adunaţi în congres, în capitala ţării.

Prezenţa lor sub cutele steagului nostru, socialist, crează în partid acea atmosferă de încredere de care avem nevoe ca un tonic stimulent, în lupta ce ducem pentru regenerarea ţării noastre.

Personal, niciodată nu am simţit mai mult ca acum, nevoia de a avea un partid social-democrat puternic şi conştient de sarcina grea ce-i incumbă de azi înainte, aceea de a da mai înainte de toate, o *orientare nouă* spiritului public din ţara noastră, orientare care să ducă la progresul real al culturii şi la o desvoltare neîngrădită a tuturor valorilor naţionale.

De aceea noi ne adresăm tuturor categoriilor sociale — deci şi învăţătorilor — să vină să îngroaşe rândurile mişcării noastre, pentru ca astfel, cu forţe unite, să punem *ordine* şi să dăm *directive noui* în dezorientarea şi destrămarea de azi.

D. C. TITEL PETRESCU

„Luminătorii satelor" au tot interesul să contribue la prefacerea economică şi socială de azi.

Prin intermediul lor, voim noi să stabilim contactul intim cu plugărimea, pe care năzuim să o convingem şi să o atragem în mişcarea şi la ideile noastre de transformare a ordinei sociale, inechitabilă şi nedreaptă, de azi.

Partidul social-democrat nu vrea să facă din „apostolii" satelor, agenţi electorali, — cum făceau din ei, pe vremuri, partidele „istorice" — ci factori de progres, avantgardă în acţiunea de ridicare materială şi morală a „tălpii ţării".

Căci speranţa de viitor a statului nostru nu poate fi decât în ridicarea marilor straturi populare de la sate şi din oraşe. Acolo, în adâncime, este isvorul nesecat de elemente curate şi sănătoase, în stare să lărgească mişcarea de renaştere a vieţii noastre economice şi sociale.

De aceea, într'acolo ne îndreptăm privirile şi suntem fericiţi de adeziunea *conştientă* a învăţătorilor, care ne ajută în lupta pentru făurirea unei *lumi noui*, de mai multă bună-stare, de libertate şi fericire pentru toţi.

C.-TITEL PETRESCU

BRAŞOV C. I 106

6238

STRICT-SECRET

20 MART. 1945

Dr. P. S. 699 99

OPERAT...SE

B1 4114

NOTA

18 Martie 1945.

In cercurile Social-Democrate din Făgăraş, se vorbeşte că Titel Petrescu, ar fi dispus ca pe viitor să se înceapă o propagandă separată a partidului social-democrat, nu în cadrul F.N.D., cum s'a făcut până acum.

Membrii partidului social-democrat, comentează că probabil Titel Petrescu intenţionează să iasă din F.N.D., din cauza nuanţei prea puternice de stânga care s'a creiat în F.N.D.-

----

108

6283

190

PETRESCU CONSTANTIN, zis Titel.

Avocat, domiciliat în str. Crişana Nr. 31, este un infocat adept al ideilor şi principiilor socialiste, încă înaintea războiului s'a afirmat ca atare şi lua parte activă la toate acţiunile partidului în vederea educaţiunei muncitorimei.

In timpul când o parte a teritoriului ţării era ocupat de trupele austro-ungare, în Bucureşti se înfiinţase o organizaţie socialistă clandestină cu scop de a provoca revoluţia şi la noi, după modelul celei ruseşti. Printre conducătorii acestei organizaţii se afla şi Constantin Petrescu, care au fost arestaţi de autorităţile ocupante pentru faptul de răspândire a unor manifeste sediţioase.

Afacerea a fost deferită spre instruire Tribunalului Ilfov, iar după vreo două luni de cercetări D-l Judecător Negrea a dat ordonanţă de neurmărire.

După reîntoarcerea autorităţilor române în teritoriul vremelnic ocupat, activitatea socialistă a începutsă se afirme ca o mişcare revoluţionară.

C. Petrescu a luat parte la toate întrunirile ce se ţineau şi la multe din ele a luat chiar cuvântul.

Cu ocazia serbării zilei de 1 Maiu 1919, la grădina "Bordei" Petrescu a vorbit muncitorilor despre însemnătatea acestei zile şi a citit o scrisoare a deţinuţilor, cu care ocazie a găsit momentul favorabil să spună că condamnaţii politici vor fi eliberaţi în

./.

curând şi atunci burghezia se va inchina lor, probabil voind să înţeleagă prinaceasta că regimul socialist va fi întronat şi la noi în ţară, iar condamnaţii vor fi eliberaţi.

In cursul lunei Iulie 1919, Petrescu a plecat în Italia şi de aici în Elveţia la studii. In această ţară a stat foarte puţin timp şi a trecut în urmă la Paris, unde a luat contact cu conducătorii organizaţiilor respective.

Pe când se afla în Elveţia a fost subvenţionat de partidul socialist spre a studia organizaţiile respective din Apus.

In cursul lunei Octombrie 1920, s'a înapoiat în Capitală, cu care ocazie urma să ţină mai multe conferinţe asupra organizaţiilor socialiste din Apusul Europei.

Din cauza evenimentelor ce au avut loc în acea lună, când se punea la cale de către comitetul executiv al partidului socialist greva generală, nu şi-a putut desvolta conferinţele proiectate.

A luat parte în schimb la multe întruniri muncitoreşti, unde a îndemnat la organizare.

La întrunirile ţinute de partidul socialist în zilele de 12 Sept. în sala "Griviţa" precum şi la 19 Septembrie 1920, din sala "Sf. Ionică 12", Petrescu a îndemnat muncitorimea să adopte sistemul lucrătorilor italieni şi să ocupe prin forţă fabricile cum s'a petrecut şi în Italia.

La greva generală declarată în cursul lunei Oct. 1920, Petrescu nu a avut o acţiune directă şi nici nu a semnat ultimatumul adresat guvernului, că nu făcea

./.

parte din consiliul general al partidului.

In ziua de 9 Octombrie 1924 orele 8 seara, a ţinut o conferinţă în sala "Brezoianu Nr. 37, în cadrul tineretului socialist.

In luna Maiu 1925, Costel Tânu a însărcinat pe Petrescu pentru angajarea unei săli în Capitală să ţină o mare întrunire publică convocată de Liga "drepturile omului".

Titel Petrescu a fost condamnat la închisoare de către Tribunalul Militar pentru insulte aduse armatei prin presă; făcând recurs acesta a fost clasat.

A participat ca delegat al partidului social democrat român la congresul partidului social democrat ungar care s'a ţinut la Budapesta în zilele de 19, 20 şi 21 Mai 1929.

Printr'o adresă a Inspect. de Poliţie Iaşi, Petrescu a fost semnalat în Iunie 1929, că frecventează cartierele comuniste din acea regiune.

In ziua de 5 Oct. 1930, a fost semnalat că a ţinut o conferinţa în sala din Calea Griviţei Nr. 26, intitulată "Comuna socialistă".

A colaborat la ziarele sociale democrate sun pseudonimul Dr. Stokman.

In anul 1933 tipăreşte în editura "Tiparniţa" revistă "Mişcarea socială" organ al partidului social democrat.

La 8 Noembrie 1933, a trimis o scrisoare cu antetul Consiliul Baroul Ilfov, ziaristului S. S. Soifer, din Cernăuţi Str. Islazului Nr. 3 A, adresându-i-se destinatarului cu cuvintele: "stimate tovarăşe Soifer".

./.

In ziua de 13 Sept.1935 a ţinut o conferinţă la sediul Sindicatului ceferist întitulată "Fascism şi democraţie".

In ziua de 12 Oct.1935 a ţinut o conferinţă la sediul Central al partidului din Str.Isvor Nr.37,întitulată "Desfăşurarea evenimentelor externe în legătură cu conflictul italo abisinian".

In ziarul "Lumea nouă" din 12 Ianuarie 1936, a scris un articol întitulat "Frontul democratic".

In ziua de 21 Martie 1936 orele 21,a ţinut o conferinţă la sediul partidului social democrat vorbind despre atitudinea germaniei prin denunţarea tratatului dela Locarno.

In ziua de 17 Mai 1936 a ţinut o conferinţă în cadrele tineretului partidului social democrat tratând despre pace.

In ziua de 10 Iunie 1936 a ţinut o conferinţă la sediul Casei Poporului din Str.Isvor Nr.37despre "Rolul social al democraţilor în guvernele din Franţa,Belgia, şi propaganda de guvernământ".

In seara zilei de 26 Sept.1936,a ţinut o conferinţă în sala Casei Poporului din Str.Isvor Nr.37,vorbind despre situaţia politică internă şi externă la care a participat numeroşi muncitori din toate întreprinderile industriale din Capitală.

La 2 Iulie 1937 a fost semnalat că a plecat la Paris unde participa ca delegat al partidului social democrat din România,la congresul partidului socialist francez,ce a avut loc la Marsilia în zilele de 11-14 Iulie 1937.

./.

Tot cu această ocazie a luat parte şi la desbaterile conferinţei internaţionale a juriştilor, unde contează ca membru în comitetul de conducere, în ziua de 16 Iulie 1937 la Paris.

Nedând nici o urmare Decretului Regal din 30 Martie 1938, prin care s'au dizolvat toate asociaţiile grupările sau partidele politice, partidul social democrat a continuat să activeze clandestin condus fiind de Cr.Grigorovici, Lotar Rădăceanu şi Titel Petrescu, care era şeful organizaţiei Capitalei şi Jud. Ilfov cu sediul central la Casa Poporului din Str. Isvor Nr. 37.

In anul 1939 colaborează la ziarul "Jurnalul" al lui C.Vişoianu.

In ziua de 22 Iunie 1943 a avut o întrevedere cu Mihail Ralea la care s'a discutat:

a). Reorganizarea social democraţilor.

Mihail Ralea s'a arătat foarte surprins că social democraţii nu fac nimic pentru a-şi regrupa cadrele şi a lua contact cu conducerea celorlalte partide.

Această acţiune este necesară pentrucă social democraţii ar putea reprezenta la un moment dat o putenică forţă muncitorească având şi misiunea de a contracara activitatea mişcării comuniste, în rândurile muncitorimei.

Titel Petrescu a afirmat că acţiunea politică de acest fel, nu este posibilă deoarece exponenţii vechi ai partidului se tem de o reacţiune a autorităţilor, iar cadre noui social democrate nu există.

b). Atitudinea socialiştilor faţă de U.R.S.S.

Referitor la aceasta Titel Petrescu a declarat că între socialişti şi comunişti se poate ajunge la o atitudine de neostilitate în nici un caz însă la o

./.

713

105

colaborare.

In acest sens a adăugat că exemplul laburiştilor englezi cari nu vor să colaboreze cu partidul comunist din Anglia, constitue o indicaţie referitor la atitudinea care trebue adoptată de socialiştii de pretutindeni şi deci şi de cei din România.

Mihail Ralea a cerut apoi lui Titel Petrescu relaţii despre atitudinea socialiştilor faţă de planurile Beveridge şi Keynes - Petrescu a răspuns că în prezent studiază aceste planuri şi în principiu este pentru "universalitatea"lor, deoarece influenţa socialistă poate abate comunismul".

In Octombrie 1943, ia contact cu antifasciştii din România care au sediile la biroul italian "Beretto" din Calea Victoriei Nr.91-93 şi Casa italiană din C.A. Rosetti Nr.5.

In Sept.1943, contează drept îndrumătorul fracţiunei rămase din fostul partid social democrat, ia contact cu Dr.N.Lupu, Mihail Ralea, pentru a stabilit punctul de vedere al grupărilor democrate faţă de problemele la ordinea zilei şi pentru a discuta principial posibilităţile unei colaborări politice în cazul când conjuctura ar permite.

Circulă svonuri că Titel Petrescu ar fi prieten cu Sir Stafford Cripps şi cu Maiorul Atlee dela care ar primi ştiri.

In afară de cele arătate mai sus, rezultă din toată activitatea desfăşurată că este un democrat convins.

6283

Nota

D.Titel Petrescu a dat o serie de instrucţiuni ziarului „Libertatea". Cele mai importante se referă la problema evreiască şi la chestiunea masselor rurale. Potrivit acestor instrucţiuni, ziarul Libertatea a început să publice lămuriri privitoare la problema evreiască, din care trebuie să se vadă că partidul socialist ~~este un amic sincer al evreilor~~ ar fi un organism politic care sprijină efectiv chestiunea evreiască. Cu privire la cealaltă problemă, ziarul demostrează chiar în numărul de eri că massele rurale, ţărănimea, au constituit preocuparea de totdeauna a partidului socialist şi că la sate simpatiile merg spre acest partid.

CENTRUL S I B I U

19 MAI 1945

Politic

B

Nr.1094.-

11 Mai 1945.

6283

107

N O T A

In ziua de 10 Mai, Dl.C.T.PETRESCU, şeful partidului social-democrat, a ţinut următoarea cuvântare la Sibiu, la sediul partidului:

Luând cuvântul, Dl.C.T.Petrescu este primit cu aplauze furtunoase de cei prezenţi. Aduce mulţumiri celor cari i-au adresat cuvinte omagiale şi întregei adunări pentru calda primire făcută persoanei sale.-

Vorbind de importanţa celor două serbări pe care poporul le-a prăznuit cu însufletire - Ziua Victoriei şi Zece Mai - D-sa a spus între altelea: Avem azi două sărbători. Una care are o importanţă mondială şi alta care este de ordin naţional, adică apartine istoriei noastre şi rezumă cele mai principale evenimente ale desvoltări sale. Zece Mai reprezintă independenţa ţării dela 1877, reprezintă regalitatea la 1881, şi când noi suntem aici şi comemorăm această zi nu putem să nu ne gândim la toţi înaintaşii noştri care au făcut prin sângele lor sau prin rolul lor politic, România de azi.-

Cinci ani şi opt luni a luptat omenirea să sdrobească opresiunea germană şi ziua victoriei a venit fiind sărbătorită şi de suflarea românească cu multă bucurie, aproape în aceleaş timp cu sărbătoarea naţională Independenţei şi Regalităţii. Nu putem să nu ne gândim în această zi la M.S.Regele, care nu este numai Regele Ţării, ci este şi făuritorul actului dela 23 August şi fără El, noi oamenii politici nu puteam realiza acel act.-

Azi când sărbătorim Regalitatea şi Independenţa Ţării primul nostru gând, se îndreaptă spre El, făuritorul actului istoric dela 23 August.-

Arătând pentru ce a fost necesar actul dela 23 August D-sa a evidenţiat aportul considerabil pe care l-am adus în balanţa victoriei aliaţilor, arătând cu mărturii germane, ce a însemnat pentru maşina de război germană ieşirea României din Axă. Astăzi suntem în pragul Conferinţei păci. Nu ştim care va fi soarta rezervată ţării noastre. Sperăm că acest aport deşi adus în ceasul al 12-lea - şi încăodată accentuez, prin vointa Regelui - va fi considerat spre binele Ţării noastre.-

Trebuie ca în acest timp care ne mai desparte de conferinţa păcii să fim uniţi dela muncitor la intelectual, dela opincă la Vlădică, pentru a salva interesele permanente ale Ţării (aplauze).-

In altă ordine de idei a stăruit asupra datoriei intelectualităţii, indeferentă dacă nu opusă faţă de muncitori. Datoria intelectualului este de a veni în rândurile muncitorimii şi de a-l înălţa spre lumină. Noi socialiştii vrem o ţară nouă, cu o stare socială bună pentru toţi

./.

și pentru aceasta cerem concursul intelectualilor de a veni la muncitorime, organizând-o contra exploatării și luminând-o s'o înalte în duh, fiindcă ordinea socială pe care o vrem noi socialiștii nu e o ordine a răsmeritei anarhice și obscurantiste, ci ordinea unei muncitorimi conștiente și a unei țărănimi cultivate. Facem acelaș apel și față de tineretul studios. Societatea pe care o vrem noi intemeiată este o eră nouă; pentru aceasta este nevoie de toate energiile, dar în special de aceia a tineretului studios, care este natural că prin sufletul său, idealist, prin munca și pasiunea sa, prin căldura și entuziasmul actiunilor sale, să stea în fruntea noastră ca avangardă și să ducem această țară pe culmele dorite de orice țară civilizată.-

Arătând apoi principiile călăuzitoare ale mișcării socialiste, vorbește de moștenirile de idei pe care socialismul le are dela Revoluția Franceză și de ce are nou gândirea socialistă. Socialismul vrea să pună în fapt ideile de libertate, egalitate și faternitate ale Revoluției Franceze, dar le depășește vrând să le generalizeze și pe plan economic, urmărind un stat de prosperitate generală.-

Mai departe D-sa a amintit de rolul socialist al învățătorimii și preoțimii, trecând apoi la lămurirea caracterului internaționalist al socialismului, care cu alte cuvinte este o aderare la ideia solidarității internaționale, fără anularea naționalului.-

Arată mersul triumfal al ideilor socialiste ca forme regeneratoare de viață în Europa apuseană, încheind cu un apel adresat tuturor oamenilor cinstiți de a se înregimenta în mișcarea socialistă.-

-.-.-.-.-.-.-.

18 Mai 1945 109

109

6283

OPERATIV

N O T A

Dl.Titel Petrescu l-a vizitat din nou pe Dl.Dinu Brătianu,pentru a-l vedea după scurta sa îmbolnăvire.

Dl.Dinu Brătianu a relatat D-lui George Fotino că Dl.Titel Petrescu s'a plâns de arestările ce s'au operat în Ardeal,chiar în rândurile fruntaşilor locali socialişti.

Dl.Titel Petrescu a spus că," de data aceasta,lucrurile au putut fi aranjate,însă situaţia aceasta de tercare nu mai poate continua mult".

Dl.Dinu Brătianu a cerut şefului partidului socialist părerea asupra evoluţiei viitoare a situaţiei politice,la care Dl.Titel Petrescu a declarat că "ea tinde spre un regim de libertăţi, în genul celui preconizat de democraţiile occidentale".

110

6283

23 Mai 1945

OPERATIA ...

Srv. I.
Vezi rezolutie ... ...

N O T A

Dl.Maniu a fost informat de către avocatul Grigorescu din Ploeşti, că o delegaţie a sindicatului comercianţilor din acest oraş,(ai căror membri sunt în majoritate naţional-ţărănişti), făcând o vizită D-lui C.Titel Petrescu şi arătându-i acestuia îngrijorarea pe care o au faţă de eventualitatea unor "măsuri comunizante" în legătură cu comerţul, şeful partidului social-democrat i-a sfătuit să nu aibă nici o grije, deoarece "guvernul Groza este demisionar", iar "anglo-americanii au reuşit - prin presiunile lor diplomatice faţă de U.R.S.S. - să-şi impună punctul lor de vedere.

Dl.Titel Petrescu a adăugat în continuare că legăturile sale cu Dl.Mihalache sunt astăzi atât de apropiate, încât speră să sosească foarte curând ziua când aceste legături "să devină fructuoase şi pentru ţară".

111

23 Mai 1945

111

6283

OPERAT LA FIȘE

Serv. Politic

Va culege toate informaţiile din Capitală şi provincie provenite în ultimul [illegible] [illegible] repercusiunilor asupra activ. soc-dem.

N O T A

Dl. Titel Petrescu a fost într'o audienţă la Suveran. Despre această audienţă Dl. Titel Petrescu a anunţat numai pe intimii săi şi pe Dl. Dinu Brătianu.

Şeful partidului social-democrat a făcut cunoscute M.S. Regelui ultimele comunicări pe cari le-a primit din Anglia, din partea conducerii Internaţionalei II şi din partea conducerei partidului laburist.

D-lui Dinu Brătianu, pe care l-a văzut în ziua de 21 Mai, Dl. Titel Petrescu i-a declarat că este convins de "venirea la guvern în Anglia a partidului laburist" şi că faptul va avea importante repercusiuni de ordin politic în toate ţările europene".

Dl. Titel Petrescu a revenit în dimineaţa zilei de 22 Mai dela Sinaia.

112

Directiei Inf. Interne
Serv. Politic

S.S.I.

28 Mai 1945 112

6283

N O T A

In ziua de 26 Mai a.c., Insărcinatul cu Afaceri francez, Roger Sarret, a avut invitaţi la dejun pe Preşedintele Partidului Social-Democrat, Titel Petrescu, ministrul Finanţelor, Mircea Durma, ministrul elveţian René de Weck, o persoană care a venit cu automobilul profesorului Henry Prost, şi alte două persoane neidentificate.

Sursă de încredere

No. ....
28 MAI.
DIRECTOR

- S'a exploatat la raportul special.
- aceasta numai pentru lucrările DV. -

B

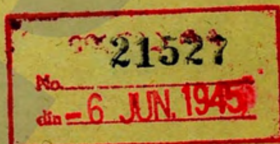
113

Nr. 7132i din - 6 JUN 1945
DIRECȚIA CONTRA-SPIONAJ
către

DIRECTIA INFORMATII INTERNE
Biroul Politic

Conform rezoluției D-lui Director General, se înaintează alăturat una copie după notă exploatată de noi în cadrul Raportului Special.

- 5 JUN. 1945
DIRECTOR,

No. 21527
din - 6 JUN. 1945

114 114

5 Iunie 1945

OPERAT LA FIȘ

N O T A

In cursul zilei de 1 Iunie crt.,dela Legația Franței s'au trimis mau multe scrisori,dintre cari una la Băile Herculane pentru Președintele Partidului Social-Democrat,Titel Petrescu și o altă scrisoare pentru Directorul General al C.F.R.-ului.

[redacted] Sursă sigură

115

16 Iunie 1945 115

6383

OPERAT LA ...

Copie la Serv. Econ.

N O T A

Articolele D-lui C.Titel Petrescu,apărute în Nr.249 şi 250 din ziarul "Libertatea",au dat loc la variate comentarii în unele cercuri economice şi gazetăreşti.

Preşedintele partidului social-democrat argumentează că "în ţară domneşte marasmul şi haosul" şi că "pentru remedierea acestei grave situaţii este necesară constituirea unui Consiliu naţional economic,care să evite "soluţiile empirice şi experienţele,îngăduite numai regimurilor anterioare, reacţionare".

In privinţa înfiinţării unui "Consiliu Naţional Economic",pe care Dl.Titel Petrescu o vede înfăptuindu-se "numai prin strângerea forţelor clasei muncitoare,ale micei burghezii şi ale intelectualităţii",cercurile economice opiniază că această formulă va avea aceiaşi soartă ca şi Adunarea Naţională Consultativă cerută tot de D-sa, în toamna anului trecut,cu scopul de a suplini lipsa unui Parlament.

Sursa Spiridon.

Informaţie serioasă.

19 Iunie 1945 - (P.) 116

116.

6283

OPERAT LA FIŞE

N O T A

Dl. Titel Petrescu a avut o lungă întrevedere cu conducătorul provizoriu al Legaţiei Cehoslovace din Bucureşti.

Dl. Titel Petrescu, care este conducătorul societăţii, "Amicii Cehoslovaciei", a rugat pe Dl. Grasse să transmită un mesagiu personal preşedintelui Beneş.

Raporturile personale dintre D-nii Titel Petrescu şi Beneş sunt de mulţi ani foarte strânse, însă în ultimul timp, comunicările au fost mai dificile.

După informaţiunile cercurilor socialiste, mesagiul Dlui Titel Petrescu tinde să lămurească situaţia reală politică din România.

Demersul Dlui Titel Petrescu a fost făcut la sugestiile Dlor Maniu şi Dinu Brătianu.

Conducătorul provizoriu al Legaţiei Cehoslovace a acceptat transmiterea mesagiului.

Sursa Ursu

Informaţie parţial verificată.

117

21 Iunie 1945-(P)

127

Continuare și ce favorit legătură lui T.P. cu partidele istorice

OPERAT LA FIȘE

628

N O T A

D. Titel Petrescu a declarat, în ziua de 20 Iunie, D-lui Fotino, cu care a avut o întrevedere la Facultatea de Drept, că rămâne partizanul unei adunări Consultative și că dacă se întârzie cu efectuarea alegerilor generale, D-sa va insista pentru crearea acestei adunări.

D. Titel Petrescu și-a exprimat părerea că "situația actuală nu mai poate continua" și că "în special situația economică reclamă o soluție neîntârziată".

"Dacă ar fi existat Adunarea consultativă pe care am propus-o încă anul trecut și la care D-nii Brătianu și Maniu s'au opus, nu am fi înregistrat lunecarea de până acum, cel puțin în ritmul pe care l-am înregistrat", a adăugat Dl. Titel Petrescu.

Sursa Ursu

Informație serioasă

118

Sem. kon
inf. serioasă

8718

OPERATIVE

Cercurile socialiste sunt de acord că situaţiunea guvernului nu este din cele mai bune şi că pentru a se consolida, guvernul va trebui cel puţin să fie remaniat.

D. Titel Petrescu a declarat, în ziua de 20 Iunie, ~~Miercuri~~ Dlui Fotino cu care a avut o ~~cu D. George Fotino~~ întrevedere la Facultatea de Drept, că rămâne partizanul unei Adunări Consultative şi că dacă se intârzie cu efectuarea alegerilor generale, Dsa va insista pentru crearea acestei adunări.

D. Titel Petrescu ~~a fost de~~ şi-a exprimat părerea ~~acord~~ că „situaţia actuală nu mai poate continua" şi că „in special situaţia economică reclamă o soluţie neintârziată".

„Dacă ar fi existat Adunarea consultativă pe care am propus-o încă anul trecut şi la care Dnii Brătianu şi Maniu s'au opus, nu am fi inregistrat lunecarea de până acum, cel puţin in ritmul pe care l-am inregistrat", a ~~spus~~ adăugat D. Titel Petrescu.

119

27 Iunie 1945
"D" 119

6283

N O T A

In redacţia ziarului" Ultima Oră" se afirmă că viitorul prim-ministru al ţării va fi Titel Petrescu.

După aceste cercuri, data schimbării guvernului este foarte apropiată.

In aceeaş redacţie se mai afirmă că tătărăscienii:

1. Ministrul Durma ;
2. " Bejan şi
3. Guvernatorul B.N.R. Tătăranu,

probabil vor demisiona din guvern deoarece nu sunt de acord ca să se emită bancnote de 10 şi 20 mii lei, care odată emise ar prăbuşi şi mai mult moneda ţării şi economia în general.

F/I. 6283

D.G.P. 120

7 Iulie 1945

120

Legăturile de prietenie între Ministrul Elveţiei şi Dl.Titel Petrescu.

Incă din luna Noembrie 1944,Julian Petre, omul de casă al D-nei Martha Bibescu,a mijlocit legături între Rene de Weck şi Titel Petrescu.

Iordăchescu,secretarul partidului social-democrat din România,vizitează foarte des pe Rene de Weck,dealtfel Titel Petrescu se întâlneşte uneori cu ministrul Elveţiei la domiciliul său.

Sursa serioasă

Romeo 1

București, 23/VII 1945 ~~120~~

Alexandrescu
Carol I

6283 ~~121~~ 121

D. Frunză

N O T A

Privește: Titel Petrescu.-

Intr-o convorbire pe care a avut-o informatorul nostru cu mai multe personalități politice și particulare, intre cari enumerăm pe:

1.- Virgil SALOMON, fost ministru național-țărănist
2.- Sever DAN, fruntaș naț.-țărănist, Bld. Reg. Mihai 13,
3.- Sebastian RADOVICI, avocat, cumnatul lui Vasile Stoica,
4.- Lt.cdor. MALINOVSCHI Rudolf, str. Dr. V. Poloni 2,
5.- Ing. Stefan MIHAIESCU, Aleea Zoe No 9,

a constatat că dl. Titel PETRESCU este considerat de către aceștia ca omul viitorului.- Prin tactica și reserva lui, el câștigă din ce in ce mai mult aderenți, in special in cercurile partidelor istorice.- Caută să obțină simpatia anglo-americanilor, prin intermediul Franței, unde ar avea mai simpatii și găsește cel mai bun intermediar in persoana - lui Jean Paul BONCOUR -.

Este interesant de constatat că mulți politicieni, cari l-au calificat pe Dl. Titel PETRESCU drept aventurier, astăzi caută relații cu el și-l consideră drept omul viitorului. -

Trecând la discuția situației politice a țării, aceștia au declarat că guvernul GROZA poate fi considerat falit, partidul său o casă clădită din cărți de joc- și atitudinea lui GROZA față de Ungaria e considerată ca nașterea unui copil mort.-

Atitudinea aceasta exagerat de binevoitoare față de Ungaria nu găsește ecou nici in populație nici in membrii guvernului- nici decum in TATARESCU și Vasile Stoica, cari sabotează efectiv ordinele lui GROZA.- Dealtfel atitudinea lui TATARESCU și STOICA este și sugerată de anglo-americani - cari nu vor să știe nimic de Ungaria.-

In aceasta ordine de idei s-a discutat și incercările partidelor politice cu concursul partidului social-democrat - de a deslipi Uniunea Patrioților de partidul comunist - pentru a pregăti terenul unui nou guvern - de nuanța mai dreaptă.-

Alexandrescu.-

La dosar

122

24 Iulie 1945

6283

122

OPERAT LA FIȘE

N O T A

In cercurile apropiate ale D-lor Virgil Solomon, fost ministru, național-țărănist (manist), Sever Dan, fruntaș național-țărănist (manist), Sebastian Radovici, avocat, cumnat cu Dl. Vasile Stoica, secretar general al Ministerului de Externe, Lt. Comandor Malinovschi Rudolf, domiciliat în Strada Dr. V. Poloni Nr. 2 și Ing. Ștefan Mihăescu, domiciliat în Aleea Zoe Nr. 9, se discută că Dl. Titel Petrescu, președintele partidului social-democrat, este omul cu cel mai mare viitor politic din România.

Menționatele cercuri afirmă că Dl. Titel Petrescu, prin rezerva și tactica politică de care a dat dovadă până acum, a câștigat și câștigă din ce în ce mai mulți aderenți, îndeosebi din rândurile membrilor partidelor istorice.

Pe plan de politică externă, președintele partidului social-democrat încearcă, prin intermediul reprezentantului Franței în România, Dl. Jean Paul Boncour, o apropiere de anglo-americani.

In ceeace privește situația internă, amintitele cercuri spun că actualul guvern nu se mai

./.

bucură de simpatia masselor, datorită, între altele atitudinei binevoitoare a D-lui Dr. Petru Groza față de Ungaria, atitudine care nu este aprobată nici de popor, nici de o parte din membrii guvernului, printre cari se enumără și D-nii Gh. Tătărăscu și V. Stoica.

Atitudinea D-lui Gh. Tătărăscu și V. Stoica ar fi determinată de anglo-americani, care nu vor să știe nimic de Ungaria.

Sursa Alexandrescu.

Informație serioasă.

124 ~~123~~ 124

31 Iulie 1945

N O T A

Dl. IULIU MANIU a avut ieri o întrevedere cu Dl. CONSTANTIN TITEL-PETRESCU, la Sinaia, după audienţa la M.S. Regele.

Se spune - în cercuri liberale - că acum se pun bazele unei înţelegeri politice între P.N.L. - P.N.T. şi P.S.D.R., pentru acţionare în comun.

După perfectarea acordului, cele trei partide vor cere imediat alegeri libere, cu control interaliat, apoi un guvern de concentrare naţională.

Perspectiva unei atari înţelegeri pare să fie serioasă, date fiind tatonările pe care cei trei şefi de partide le-au făcut în această direcţie, încă de aproape o lună.

Sursa : M.A.2

6183 124 125

125

D E C L A R A T I I L E

făcute presei streine de d.Const.Titel Petrescu
(Pres.Partidului Social Democrat Roman)

In urma congresului dela 10 Martie a.c.ale cărei rezoluţiuni viciate de ilegalităţi statutare,de fraude şi de falşuri au fost declarate nule şi neavenite,Partisul Social Democrat s'a scindat în două ramuri.

Marea majoritate a organizaţiilor de partid - mă refer la masele muncitoreşti din Capitală şi din Tară - continuă acţiunea de partid pe linia tradiţională,independentă şi socialistă şi înţeleg ca partidul să meargă singur în alegeri cu programul şi steagul său propriu.

In curând vom convoca o conferinţă şi ulterior un congres,în forme statutare şi cu practice oneste,care vor consfinţi - suntem siguri - acţiunea partidului nostru,salvat în insividualitatea sa.

Nădăjduim să ni se îngădue libertatea de a ţine adunări pe ţară,de a completa lămurirea maselor populare. Fiindcă partidul nostru este ostracizat,printr'o orbire politică guvernamentală,el este considerat ca inamicul public Nr.1.

Este o lună de când am cerut Guvernului autorizaţia de apariţie a oficiosului partidului "LUMEA NOUA" şi până azi nu am obţinut această autorizaţie.

Mi s'au cerut să fac declaraţii publice de către două ziare independente. Dar intervieurile nu au putut să vadă lumina tiparului. Imprimarea lor a fost interzisă. Abia mi s'a îngăduit libertatea publicărei unui manifest adresat Tării.

Dar tipograful - membru al partidului social-democrat independent - a fost crunt maltratat şi azi zace în Sanatoriu.

Noi totuşi sperăm să biruim şi să impunem şi în ţara noastră un regim de sinceră şi reală democraţie.

Profund ataşaţi idei democrate şi socialiste,voim să facem din paetidul social democrat instrumentul politic,indispensabil în opera de reconstrucţie a ţării noastre. Contăm în această acţiune pe sprijinul moral atât al partidelor şi guvernelor socialiste de pretutindeni cât şi pe concursul marei noastre vecine şi aliate

./.

U.R.S.S.

Socot că partidul social democrat,respectuos cu ideologia şi metodele de acţine ale socialismului internaţional este organizaţia politică cea mai reprezentativă a intereselor şi aspiraţiunilor poporului român,popor de muncitori,ţărani şi mică burghezie în marea lui majoritate.

Simpatia de care se bucură în massele populare e datorită tocmai convingerii şi intuiţiei pe care le au aceste masse că partidul nostru este nădejdea de mâine a ţării.

In vederea alegerilor legislative ce sperăm că vor avea loc şi la noi în ţară, vom revizui în curând programul partidului şi vom lansa ţării un program minimal de acţiune. Partidul social democrat voeşte să ia parte la zidirea României Noui cu convingerea că această reclădire economică,politică şi morală nu se poate înfăptui decât cu programul şi concepţiile noui ale socialismului democratic, biruitor azi în toată Europa.

Punem accentul în această operă de reînoire a vieţii sociale şi spirituale pe : ordine şi legalitate,pe organizarea raţională a economiei ţării noastre,pe mărirea producţiei şi achitabila ei distribuţie.

Deasemenea pe instaurarea şi la noi în ţară a unor practice democrate,a unei largi democraţii politice şi sociale.

Dar,cum orice plan de reconstrucţie naţională este zadarnic conceput dacă liniştea nu dăinueşte între popoare,partidul social democrat consideră de a sa datorie să lupte - alături de toate paetidele socialiste din lume - pentruca condiţiunile păcii ce se va instaura în Europa de mâine,să nu mai lase să subziste sau să creieze noui conflicte între popoare.

Partidul nostru social democrat revendică drepturi şi onoarea de a participa prin reprezentanţi autorizaţi la tratativele de pace ce încep la 1 Mai la Paris,pentru a susţine punctele sale de vedere în chestiunile economice,financiare şi naţionale ce privesc România,chstiuni în strânsă legătură cu organizarea şi consolidarea păcii generale între popoare.

Socotim că nu numai pacea,dar şi prosperitatea generală trebuesc considerate indivizibile.

Voim ca cu un ceas mai de vreme pacea cu ţara noastră să se închee pentru a putea participa la O.N.U. şi la toatele organis-

./.

nele de refacerea lumii creiate pe lângă O.N.U.: Fondul Monetar Internaţional,Banca pentru Reconstrucţia Economiei Momdiale, U.N.E.S.C.O.,etc. Numai astfel vom putea pune capăt haosului economiei şi inflaţiei monetare din ţara noastră.

Partidul social democrat urmăreşte o politică de solidaritate cu toate naţiunile şi pune accentul pe o colaborare le~~i~~ală,şi reală cu U.R.S.S.

Zi cu zi această apropiere se va desăvârşi şi sperăm că ea se va cimenta într'o deplică încredere reciprocă.

Nu o politică de desbinare a noastră şi a marilor noştri aliaţi,ci una de unitate şi solidaritate internaţională în interesul făuririi unei civilizaţii superioare de pace şi de colaborare - acesta este crezul partidului social democrat român,pe care am onoarea a-l prezida.-

===== . ======

Ion (informare sigură). Exploatat 127

Comentariile din cercurile n-țărăniste

In legătură cu congresul partidului social democrat Titel Petrescu,- interzis de guvern 128

./.

Joi dimineața s'a prezentat la locuința D-lui Titel Petrescu un comisar care a făcut cunoscut acestuia că guvernul nu a aprobat ținerea congresului. Dl. Titel Petrescu a cerut un ordin scris. Intre timp, desbaterile au fost deschise în sala "Amiciția". La un moment dat, s'a prezentat aci un maior magistrat, care l-a anunțat pe Dl. Titel Petrescu că congresul nu poate avea loc, întrucât partidul D-sale nu este recunoscut.

6283

Președintele P.S.D. n'a ținut seamă nici de această interzicere. In fața acestei situații, maiorul magistrat a revenit, însoțit de două companii de jandarmi, cu care a dizolvat adunarea.

Până în momentul apariției armatei, congresul avansase mult în lucrările sale. După scoaterea celor 160 delegați din sală, congresul a continuat la locuința D-lui Titel Petrescu.

Azi dimineață Dl. Titel Petrescu a adresat proteste la Comisia aliată de control (sovietică, americană și britanică), împotriva abuzului guvernului de a se pune la adăpostul acestei comisii în actul arbitrar de interzicere a congresului.

Ziariștii americani O'Brien și Markham au obținut interview-uri dela Dl. Titel Petrescu asupra celor întâmplate.

La acest congres a participat și Dl. Ion Crețu, socrul D-lui ministru Rădăceanu. Dealtfel, și fratele D-nei Rădăceanu, Căpitanul Crețu, este tot titelist.

./.

Intre altele, congresul a hotărât următoarele : a aprobat un nou program minimal de acțiune pe cinci ani; a modificat unele dispozițiuni din statut; a anulat decizia congresului din 9 și 10 Martie, referitor la cartelul electoral; a exclus din partid grupul Rădăceanu; a trimis telegrame tuturor partidelor socialiste, în vederea reconstituirii Internaționalei; a aprobat manifestul electoral către țară și manifestul către țărani; a confirmat comisiei de studii de pe lângă comisia centrală de judecată și comisia de control; a ales comitetul central, compus din 32 persoane, comitetul executiv (11 persoane) și biroul politic, din 5 persoane.

Comitetul central a fost alcătuit din domnii: Titel Petrescu, Adrian Dumitriu, Romulus Dan, Ion Mirescu, prof. univ. C. Motaș, av. Constantin Vicol, Gh. Niculescu-Malu, prof. univ. Alex. Claudian, Ilie Dumitru, prof. Dr. V. Papilian-Cluj, ing. Adrian Stambuleanu, avocat Vlad Dimitriu, prof. univ. P.P. Stănescu, ing. Bazil Munteanu, protopop Alex. Brotea - Rupea, preot C. Staicu, Mircea Ispir, Insp. școlar ing. agronom P. Rosiade, Ene Gh. Filipescu, Zoe Claudian, Insp. școlar Ion Braita - Deva, Traian Novac - Timișoara, Gh. Cristescu - Grămănești, Iordan Ionescu, Ioan Arhip - Galați, Leon Geller - Iași, Radu Șelaru, Ion Spârlea, Ilie Predaru, Florea Croitoru - Tulcea, Ion Șerban - Sibiu, Mihai Oprișan și un reprezentant al tineretului, care va fi desemnat ulterior.

./.

Cercurile politice sunt convinse că modul cum a procedat guvernul cu interzicerea congresului titelist, duce la concluzia că partidul D-lui Titel Petrescu nu va fi primit să depună candidaturi la alegerile generale, fiind o organizaţie politică ilegală.

---

1 August 1945

Rică

Tot Dr.Schineanu mi-a spus că în ultima întrevedere dintre D-nii Titel Petrescu și Dr.Lupu care a avut loc zilele trecute la Sinaia s'a discutat între altele și chestiunea unui cartel electoral între socialiști și național-țărăniști. Cu acest prilej Dl.Titel Petrescu a spus Dlui Dr.Lupu că întreg partidul, minus o fracțiune neînsemnată condusă de Dl.Rădăceanu este gata să-l urmeze la momentul oportun în acțiunea de datașare de F.N.D. (Această informație o am dela Dl.Sache Botez, fost secretar general la Președinție, unul din intimii Dlui Dr.Lupu).

Cunoscătene

1 August 1945 29

6283

132

130/1

[redacted] Campania propagandistică a Dlui Titel Petrescu in Ardeal este urmărită cu multă atenţiune de toate cercurile politice.

Ultimul său discurs rostit la Bran a reţinut interesul tuturor.

In special fraza şefului partidului socialist, care se referă la incercarea unei minorităţi de a impune reforme adânci şi un nou regim intr'un timp scurt, este mult comentată.

D. Iuliu Maniu a declarat Marţi după cunoaşterea intregului discurs al Dlui Titel Petrescu, că este vorba de un atac direct la adresa partidului comunist şi că şeful partidului socialist a trecut la o iniţiativă periculoasă pentru el.

D. Iuliu Maniu a spus Dlui Dr Virgil Solomon că, atitudinea Dlui Titel Petrescu este consecinţa nouei situaţiuni din Anglia.

D. Iuliu Maniu socoate reuşita partidului laburist ca a unui partid ţărănesc, fiindcă Dsa socoate pe laburişti mai puţin comunişti şi mai mult mici burghezi.

6283
130/2

Demostene

133
2 August 1945
89
133

D. Titel Petrescu a avut o lungă intrevedere cu D. Dr Anghelescu, fost ministru liberal, in ziua de I August, la locuinţa fruntaşului liberal.

Cercurile politice liberale şi naţional-ţărăniste continuă să comenteze discursul recent al Dlui Titel Petrescu şi atacul direct impotriva partidului comunist.

[redacted] D. Dr Anghelescu a ţinut să-l felicite pe şeful partidului socialist asupra atitudinii sale curagioase şi loiale principiilor democratice.

Deasemenea şi D. General Rădescu a trimis Dlui Titel Petrescu o scrisoare prin intermediul colonelului Drăguţescu, prin care il felicită pe şeful socialist asupra atitudinii sale.

131

134

2 August 1945

Demostene

134

6283

Dl.Titel Petrescu a avut o lungă întrevedere cu Dl.Dr.Angelescu, fost ministru liberal, în ziua de 1 August, la locuința fruntașului liberal.

Cercurile politice liberale și național-țărăniste continuă să comenteze discursul recent al Dlui Titel Petrescu și atacul direct împotriva partidului comunist.

Dl.Dr.Angelescu a ținut să-l felicite pe șeful partidului socialist asupra atitudinii sale curagioase și loiale asupra principiilor democratice.

Deasemenea și Dl.General Rădescu a trimis Dlui Titel Petrescu o scrisoare prin intermediul colonelului Drăguțescu, prin care felicită pe șeful socialist asupra atitudinii sale.

------

2 August 1945

6283

132
135

D. Fundu

DECLARATIILE DOMNULUI TITEL PETRESCU

Social-democraţii, îşi dau bine seama, că a sosit momentul politic, şi că ei pot arbitra situaţia, dar nu desfac încă înţelegerea cu comuniştii, din motive de tactică. Atât timp cât nu pot face alegeri libere, din cauza prezenţei în Tară a trupelor ruseşti, ei nu înţeleg să-şi asume răspunderea guvernării. Atât la întrunirea dela Bran, cât şi la comemorarea lui Jaures, Dl.Titel Petrescu a insistat asupra dreptului de libertate pentru care luptă socialismul şi pe care-l vrea asigurat tuturor cetăţenilor acestei ţări şi României însăşi - de aceea partidul social-democrat nu acceptă să guverneze neavând garanţia independenţei actelor sale şi neputând asigura cetăţenilor o manifestare liberă a voinţei lor în faţa urnelor. Social-democraţii se tem apoi de opoziţia ruşilor la formarea unui guvern cu conducerea socialistă. Legăturile cu Londra, n'au fost stabilite încă în condiţiuni care să le asigure libera mişcare, de aceia ei aşteaptă, atât rezultatul Conferinţei dela Potsdam cât şi cuvântul guvernului laburist, al partidului frate. In orice caz, social-democraţii cer schimbarea guvernului Groza cu un cabinet de tranziţie, prezidat, fie de Dl.Barbu Ştirbey - care ar avea şi asentimentul ruşilor - fie de o altă personalitate marcantă neutră, cu preşedinţii celor patru partide din Blocul Naţional

./.

Democratic, ca miniştri fără portofoliu şi cu elemente destoinice din aceste partide ca miniştri primi. Acest guvern ar urma să facă alegerile, dar bine înţeles, când trupele sovietice vor părăsi România. Pentru că este mai greu să se ceară venirea în Ţară şi de trupe anglo-americane, care să asigure imparţialitatea atitudinei autorităţilor şi libertatea totală a alegerilor.

Orice s'ar întâmpla social-democraţii nu vor accepta alegeri sub comunişti şi nu vor încheia nici un cartel electoral cu aceştia. Ei vor lucra pe cont propriu, pentru că îşi dau seama că alături de comunişti ar fi concuraţi şi handicapaţi, iar singuri, de concurenţa partidelor burgheze nu se tem, situându-se mai la stânga decât ele.

S.D.

6283

3 August 1945
Ares 137

OPERATIVE

N O T A

La nota Dvs.Nr.2084-P.din 23 Iulie a.c.,referitor la stadiul actual al relaţiilor dintre C.Titel Petrescu, preşedintele partidului social-democrat şi Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu, conducătorii partidelor ţărănist şi liberal;

Am onoare a vă comunica următoarele:

Incă din anul 1944, Constantin Titel Petrescu a înţeles să facă în numele partidului său, un joc de duplicitate între partidele istorice şi partidul comunist, urmând ca scontând eventualele situaţii favorabile a partenerilor, partidul social-democrat să poată specula şi să poată trage deci foloase.

Astfel după ce la începutul anului 1944, par- social-democrat, izbuteşte să creieze o înţelegere cu partidul comunist şi formează cu aceştia Frontul Unic Muncitoresc, Titel Petrescu trece la câştigare partidelor istorice.

După numeroase întrevederi cu Maniu şi Brătianu cele patru partide izbutesc să cadă de acord, închegând în luna Iunie 1944, Blocul Naţional Democrat.

După 23 August 1944 Titel Petrescu, este nemulţumit de rolul personal şi al partidului social-democrat, acordat în guvernul de atunci. Până la 8 Martie 1945, Titel Petrescu militează cu toată convingerea alături de partidul comunist, pentru for-

./.

marea unui guvern a Frontului Naţional Democrat.

După formarea guvernului Petre Groza, Titel Petrescu urmăreşte cu atenţie situaţia internaţională. Treptat, treptat, Titel Petrescu, începe să nu mai fie de acord cu politica partidului comunist, care prin guvernul Groza este dirijat total spre Rusia şi merge până acolo în această politică, încât nu se teme să nemulţumească reprezentanţele Angliei şi Americei în România, nesocotindu-i interesele.

Ca de obiceiu Titel Petrescu vrea să fie prudent. Dacă partidele istorice, sprijinite de Anglia şi America, ar relua conducerea, partidul social-democrat, ar avea de suportat aceleaşi consecinţe ca şi partidul comunist.

Astfel Titel Petrescu, reia legăturile întrerupte cu Maniu şi Brătianu. El urmăreşte situaţia internaţională. Se iscă semnele unor neînţelegeri între Rusia şi anglo-americani, Titel Petrescu devine foarte tandru cu Maniu şi Brătianu. Poziţia Rusiei redevine fermă, Titel Petrescu răceşte brusc aceste relaţii şi se arată credincios colaborărei cu guvernul Groza.

Dacă am urmări pe o curbă acest joc, am vedea că punctul maxim al disensiunei de partidul comunist se găseşte la începutul lunei Iunie a.c. (la această dată componenţii echipei guvernamentale a partidului social-democrat au prezentat demisia Dlui Prim Ministru Dr.Groza). Dela această dată, Titel Petrescu redevine treptat împăciuitor cu partidul comunist. El însă menţine legături strânse cu Maniu şi Brătianu (participă la consfătuiri cu aceştia, trimite delegaţi la întrunirile şi manifestaţiile

./.

organizate de partidele ţărănesc şi liberal).

Către sfârşitul lunei Iulie a.c. Titel Petrescu, socotind sigură izbânda partidului conservator în Anglia şi faptul că Anglia va ajuta formarea unui nou guvern în România (cel al Dr.Groza,nefiind recunoscut de cele două state),are câteva întrevederi cu Maniu şi Brătianu în care se declară gata a cartela cu ţărăniştii şi liberalii, bineînţeles după ce vor răsturna actualul guvern Groza.

Aceasta este situaţia dinaintea sosirei rezultatului alegerilor din Anglia. La acea dată,Titel Petrescu, se găsea angajat în numele partidului social-democrat mai mult ca niciodată la remorca partidului ţărănist şi liberal.

Dar vine ziua de 26 Iulie a.c. când sosesc rezultatele din Anglia care anunţă victoria electorală a partidului socialist din Anglia.

Rezultatul buimăceşte pe Titel Petrescu şi pe ceilalţi fruntaşi ai partidului social-democrat.

Treptat, Titel Petrescu, întrezăreşte, imensul atu pentru sine şi partidul său, atu care-i cade din cer. El şi fruntaşii partidului sunt cuprinşi de o adevărată stare de beţie.

Titel Petrescu, îşi dă seama că cel mai favorabil moment pentru sine şi pentru partid a sosit acum. E momentul când partidul social-democrat, poate să scape dela remorca celorlalte partide şi să devină el leader.

Tot partidul este în mare fierbere. Comitetul central se întruneşte zilnic şi ordonă, manifestaţii în Capitală şi în toată ţara. Se trimit în

./.

provincie ordinea pentru desfăşurarea propagandei.

La întruniri conferenţiarii cer urgent crearea unei legi electorale, care să garanteze alegeri libere în cel mult o lună de zile. Pentru a obţine aceasta, partidul social-democrat caută să ea cât mai urgent legătura cu partidul laburist din Anglia. Titel Petrescu ţine zilnic legătura cu Misiunea Angliei din România, Titel Petrescu caută a mijloci o întrevedere cu De Rougetelle, ministrul reprezentanţei Angliei la Bucureşti.

Titel Petrescu socoteşte că nu mai are nevoie de sprijinul lui Iuliu Maniu şi Brătianu.

Mai mult chiar, vechile angajamente faţă de aceştia devin apăsătoare şi nefolositoare. Titel Petrescu, deoarece tot se teme, că partidul social-democrat nu ar putea corespunde singur, cerinţelor unei guvernări, hotărăşte ca singura formulă actuală colaborarea cu naţional-liberalii lui Guţă Tătărăscu.

Titel Petrescu, socoteşte această formulă ca supremă diplomaţie, căci a se angaja cu un alt partid, comunist, ţărănist sau liberal, ar ~~fi~~ diminua enorm şansele de a juca rol preponderent în România.

Partidul naţional al lui Guţă Tătărăscu, mult mai slab şi mai fără crez este singurul indicat a face jocul partidului social-democrat.

In linia acestei hotărâri Titel Petrescu, hotărăşte ca primă necesitate de acţiune debarasarea de vechii săi parteneri.

Trebuesc răcite mai întâi relaţiile cu partidele lui Maniu şi Brătianu. Incă din primele şedinţe ale comitetului central ale partidului social-

./.

democrat. Titel Petrescu şi ceilalţi membri hotărăsc să se înceapă acţiunea de răcire faţă de ţărănişti şi liberali.

Chiar a doua zi după sosirea rezultatului din Anglia conferenţiarii primesc dispoziţiuni de a ataca pe ţărănişti şi liberali.

Astfel la întrunirea din Capitală a partidului social-democrat din după amiaza zilei de 27 Iulie a.c. Subsecretarul de Stat Ion Burcă, deschide focul acestei acţiuni. El spune clar: "Speranţele lui Maniu şi Brătianu s'au spulberat. Ei nu mai au ce aştepta dela Londra. Deacum Londra va asculta numai glasul partidului social-democrat din România."

De atunci în Capitală şi provincie, conform instrucţiunilor primite, Maniu şi Brătianu sunt atacaţi sistematic.

Titel Petrescu, foarte ocupat, evită şi va evita să se întâlnească cu Maniu şi Brătianu. Cu aceştia, Titel Petrescu, nu va relua discuţii decât ca subordonaţi şi aceasta nu curând, deoarece după cum am spus se teme şi evită şi va evita discuţii de colaborare.

Dar Titel Petrescu, ajuns omul zilei, a deschis acţiunea de luptă şi contra partidului comunist.

El a dat dispoziţiuni să se atace în propaganda organizaţiilor partidului social-democrat din provincie, atât doctrina comunistă, cât şi principiile dictatoriale întrebuinţate de aceştia în conducerea ţărei.

Oratorii vor arăta că partidul comunist, este

./.

o mică organizaţie care prin forţă şi teroare încearcă să conducă România şi s'o pună sub călcâiul Rusiei.

Partidul social-democrat este partidul oamenilor liberi şi singurul care garantează libertatea de credinţă, gândire şi manifestare.

Titel Petrescu, pentru a cuceri pe ţărani şi massele populaţiei româneşti, face noui declaraţii publice, în care în numele partidului social-democrat, arată că doctrina acestuia este cu totul alta decât cea care s'a crezut.

După 23 August 1944, în Septembrie 1944 Dr. Ghelerter în numele partidului social-democrat a publicat o declaraţie formată din 12 puncte, în care expune doctrina partidului.

Aceste puncte corespund întocmai doctrinei comuniste.

Azi Titel Petrescu, declară că s'a crezut greşit că partidul social-democrat este contra proprietăţei individuale, partidul social-democrat este pentru proprietatea individuală şi pentru folosirea ei de către familie.

Partidul social-democrat este pentru sprijinirea ţărănimei şi este pentru cooperaţia agricolă, numai pentru a pune la dispoziţia ţăranilor materiale technice superioare. Partidul social-democrat este doar contra marei proprietăţi.

Acţiunea este publică aşa că nu mai insist asupra ei.

Voi continua supravegherea activităţei partidului social-democrat şi voi continua să raportez

./.

acţiunile întreprinse de conducătorul ei.

Este de prevăzut ca Titel Petrescu în starea de euforie guvernamentală de care este cuprins să născocească doctrine noui. Le voi comunica.

OPERAT

140/1

6283

3 August 1945

Demostene

143

144/96

OPERAT LA FIȘE

Dl.Titel Petrescu a avut Joi o intrevedere cu Dl.C.Botez, un intim al Dlui Dr.Lupu.

Cu acest prilej, Dl.Titel Petrescu s'a plâns de suspectarea din partea comuniștilor, cari se pregătesc pentru lupta împotriva sa și a partidului socialist.

Dl.Titel Petrescu a arătat că astfel cum a prevăzut încă din Mai, victoria laburistă în Anglia s'a produs.

D-sa crede într'un sprijin consistent din partea guvernului laburist pentru a se forma în România un guvern cu preponderență socialistă, cu atât mai mult cu cât partidul condus de D-sa este cel mai puternic partid muncitoresc.

Dl.Titel Petrescu a subliniat apoi că înregistrează o mare afluență de înscrieri în partidul socialist din partea învățătorilor din toată țara.

In sfârșit, Dl.Titel Petrescu și-a exprimat dorința editării unui mare ziar independent de prânz în locul "Adevărului".

D. Fundu

I

141

4 August 1945
"Demostene".

145

6283

D.Titel Petrescu a făcut joi seară o vizită Dlui.Dinu Brătianu la locuinţa şefului partidului liberal din Calea Dorobanţi.

D.Titel Petrescu s'a declarat gata să participe în fruntea partidului socialist,la un guvern de concentrare cu partidele liberal şi naţional-ţărănist,în forma iniţială dela 23 August 1944.

D.Dinu Brătianu l-a felicitat pe D.Titel Petrescu pentru acţiunea din ultimul timp,în care s'a ridicat împotriva dictaturii proletare.

Comentând informaţiunile din jurul conferinţei dela Potsdam,Dnii Brătianu şi Petrescu s'au pus de acord asupra condiţiunii esenţiale a participării la un guvern care să obţină recunoaşterea aliaţilor,aceia de revenire la un regim sincer de libertate a presei şi cetăţenilor.

----.----

7 August 1945 142
(C.I.-P.) 146
Constantin
146

D - Fundu

6283

In ultimul timp pactul Dinu - Maniu şi Titel Petrescu s'a încheiat complect, formându-se chiar o comisie pentru alcătuirea programului de lucru în vederea noui alcătuiri de guvern ce trebue să se facă cât de curând.

------

8 August 1945
Dumitrescu

D Fundu

S.D

6283

147

D. George Fotino pretinde că, intre Dnii Iuliu Maniu, Dinu Brătianu şi Titel Petrescu s'a stabilit un deplin acord in legătură cu evoluţia situaţiei politice interne.

D. Fotimo arată că, D. Titel Petrescu a convenit asupra formulei de mâine asupra formării guvernului de succesiune a cabinetului Dr Groza.

Pentru provocarea crizei in momentul pe care il va socoti D. Iuliu Maniu cel mai nimerit, s'a decis utilizarea şi a soluţiei demisiei miniştrilor socialişti din guvernul Groza.

D. Titel Petrescu s'a declarat de acord pentru această soluţie, luându-şi angajamentul ca miniştrii socialişti să provoace criza la momentul indicat.

In schimb, Dnii Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu şi-au asumat obligaţiunea de a susţine o formulă de guvern prezidată de D. Titel Petrescu, la succesiunea cabinetului Groza.

S.S.I
C.I

148 ~~145~~ 148

6283

OPERAT

8 August 1945

N O T A

Sambata 4 Augusta.c, după amiază, a avut loc o intrevedere importantă intre Dnii Dinu Bratianu, Iuliu Maniu, si C. Titel Petrescu, la locuinta primului din Calea Dorobantilor.

Intrevederea a durat doua ore 17-19 si a fost fara martori secretul convorbirilor fiind foarte bine păstrat.

Fruntaşii P.N.L. cred însă că există un deplin acord de colaborare intre cele două partide şi că în curând vor înaita un memoriu M.Sale Regelui si Natiunilor Unite

Din ce în ce acţiunea Dlui Titel Petrescu capăta simpatia cercurilor liberale care îi doresc reusita totală. Declaratiile sale dela Bran sunt considerate ca foarte semnificative pentru conduita politică a partidului Socialist.

Azi după amiază, se crede la P.N.L va avea loc o nouă intrevedere între cei teri sefi de partid.

Informator
Voinescu

148 146

10 August 1945
(C.I.-P4) 149
Constantin

6283

Conferința supremă intre D-nii Maniu, Dinu Brătianu şi Titel Petrescu s'a încheiat printr'un acord complect de coaliție în vederea unei guvernări

Dl. Titel Petrescu şi-a luat angajamentul că muncitorimea din industrie şi comerț va fi cu partidul social-democrat. Pentru a realiza acest lucru înainte chiar de formarea guvernului, a cerut prin aceste două partide istorice concursul "Agir"-ului, care format din marii şi mijlocii industriaşi, presupuşi că sunt împotriva comunismului, vor sprijini discret nucleele de organizare muncitorească în sindicatele social-democrate.

Acest lucru a început în ritm accelerat la S.T.B., Malaxa, Vulcan, filaturile din marginea Bucureştiului.

Dl. Dinu Brătianu a avut mai multe întâlniri cu Titel Petrescu, acesta luându-şi angajamentul să fie în contact cu personalitățile mai de seamă din "Labur party" englez.

A devenit de domeniul public versiunea alimentată de altfel de interesați, că sindicatele nu mai sunt stăpânite de comunişti, ci încet încet, încep să se orienteze spre partidul social-democrat.

Acest lucru convine de minune celor două partide istorice şi Dl. Dinu Brătianu nu pierde nici o ocazie să spună în cercul intimilor săi, că Dl.

./.

Titel Petrescu va salva situaţia.

Astăzi 10 August 1945 la ora 11, la clubul central, se discută în biroul lui Puiu Angelescu că Dl.Dinu, Maniu şi Titel se vor prezenta mâine Sâmbătă M.S.Regelui într'o audienţă comună, fiind de acord asupra programului de guvernământ. In afară de prezentarea programului comun, cei trei vor prezenta M.S.Regelui şi un vehement protest contra politicei duse de actualul guvern, care a dizdvat toate asociaţiile, a suspendat ziarele şi au arestat şi arestează încă oameni fără vină.

Memoriul care trebuia să-l prezinte fiecare şef de partid va fi înlocuit cu unul singur iscălit de 3 şefi.

Astăseară se decide data, ora şi locul unde să se prezinte cei trei M.S.Regelui.

După câte am aflat Dl.Dinu Brătianu aşteaptă pe Dl.Titel Petrescu astăseară, care după informaţiunile noastre, se găseşte la Sinaia.

148
151

11 August 1945
(C.I.-P.)
Laurenţiu

D. Fundu

6283

161

OPERAT

N O T A

Dl.Titel-Petrescu a luat dejunul ieri cu Generalul Schuyller, şeful misiunii americane din România.

La dejun Dl.Titel Petrescu a declarat că:

"23 August trebue să găsească un guvern de concentrare democratică. Actualul guvern trebue să plece cât mai de grabă".

D.G.P.
11 August 1945
1169

6283

149
152

152

OPERAT ...

DECLARATIILE FACUTE DE DOMNUL TITEL PETRESCU CU OCAZIA INTRUNIRILOR DIN ARDEAL AU PRODUS IN CERCURILE NATIONAL LIBERALE O DEOSEBITA IMPRESIE.

Printre fruntaşii naţionali liberali din anturajul Dlui. Dinu brătianu printre care cităm şi pe Dr. Daniclopol, Alimănişteanu etc, se comentează impresia făcută de declaraţiile domnului Titel Petrescu, cu ocazia întrunirilor din Ardeal, declaraţii din care reese o atitudine net ostilă faţă de partidul Comunist.

Se precizează că Domnul Brătianu ar fi întrebat pe Dl Titel Petrescu dacă intr'adevăr acesta este punctul de vedere al social democraţilor şi la răspunsul afirmativ al acestora, Dl. Brătianu l-a felicitat călduros, subliniind necesitatea unirii tuturor acelora care simt şi gândesc româneşte.-

---oOo---

S.S.I. - (C.I. P.)

10(13) August 1945

6283

149/1
153

N O T A

In după amiaza zilei de 9 August a.c., Titel Petrescu a semnat, la Sinaia, în numele partidului social-democrat, actul de cartelare cu partidele liberal şi naţional-ţărănesc şi cu fracţiunea comunistă condusă de Lucreţiu Pătrăşcanu.

Titel Petrescu, care nu a fost împuternicit de partid să facă acest act, ar fi lucrat în acest mod numai la îndemnurile palatului.

Cartelul îşi va începe activitatea prin difuzarea unui manifest comun către ţară.

Manifestul, care va fi tipărit în tipografiile ziarelor "Viitorul", "Dreptatea" şi "Libertatea", va fi trimis guvernelor anglo-american, precum şi altor ţări.

Fruntaşii partidului social-democrat sunt profund surprinşi de hotărârea luată de către preşedintele partidului, întrucât se tem că partidele istorice îi vor copleşi şi îi vor pune în inferioritate.

In legătură cu aceasta, se afirmă că guvernul prezidat de Dl. Dr. Petru Groza ar urma să demisioneze şi să predea conducerea ţării până

./.

Marţi 14 August a.c., unui nou guvern sub preşedinţia D-lui General Sănătescu.

Pe de altă parte, D-nii Ion Burcă şi George Silviu au afirmat că M.S.Regele l-a chemat la Palat pe Dl.Titel Petrescu, pentru a discuta formarea de către acesta a unui nou cabinet.

Cum comisia de control sovietică nu şi-a dat asentimentul pentru această formulă, urmează ca formarea unui nou guvern să fie încredinţată D-lui General Ilasievici.

Faţă de această situaţie, Titel Petrescu a declarat că dacă Uniunea Sovietică va continua să sprijine partidul comunist şi va pune piedici partidului social-democrat, va lupta pentru înlăturarea acestor piedici, semnalând totodată acţiunile nelegale misiunilor engleză şi americană.

Galeuire celor 3 partide

D. Fundu

Demostene
13 III 1945
(C.I.P)

150

6783

155

Intre Dnii Dinu Brătianu, Iuliu Maniu şi Titel Petrescu s'a stabilit un acord scris, cu privire la atitudinea celor trei şefi de partide faţă de anumite probleme cu caracter de stat.

Dnii Maniu, Brătianu şi Petrescu s'au angajat să nu facă parte dintr'un guvern in care va intra D. Gh. Tătărăscu.

Cei trei şefi de partide au semnat in acest sens şi un memoriu pe care l-au depus la misiunea britanică.

Dnii Iuliu Maniu, Dinu Brătianu şi Titel Petrescu il indică pe D. Gh. Tătărăscu ca principal vinovat al regimului dictatorial din România.

Deasemenea arată că D. Gh. Tătărăscu a respins garanţiile engleze, făcând apoi politica germano-filă.

Deasemenea, cei trei şefi de partide s'au angajat să nu intre intr'un guvern, ei şi partidele lor, in care va fi şi D. Mihai Ralea.

-.-

mai conciliant la o schimbare de guvern şi pentru a obţine cât mai mult posibil la un cartel electoral cu P.C.-ul.
Este exact că Titel Petrescu speră într'un mare succes în alegeri şi dacă nu ar cădea de acord cu P.C.-ul la un cartel electoral, mai curând P.S.D.-ul va candida singur, decât să facă cartel cu liberalii sau naţional-ţărăniştii.

Hubert

[redacted]

157

Fundu
1/C.

6283
152/1

15 August 1945
(C.I. - P).

Laurenţiu.

157

N O T A

S'a aflat că la Câmpina, în cursul desfăşurării unei întruniri socialiste, s'au petrecut unele incidente între socialişti şi comuniştii locali.

S'a mai spus că însuşi Dl. Titel Petrescu ar fi fost fluerat şi huiduit.

Intrunirile s'ar fi spart de îndată.

158

15 August 1945
(C.I. - P).

6283

Laurenţiu.

152/2

158

Z.
Fundu
C

N O T A

S'ar fi ~~axxxxx~~ aflat la Inspectoratul Jandarmeriei că împotriva D-lui Titel Petrescu s'ar fi proectat un atentat.

Deaceia Dl.General Anton a declarat Sâmbătă dimineaţa unui tânăr liberal că de acum înainte fiecare drum al D-lui Titel Petrescu va fi supraveghiat cu atenţiune.

Sursa I.T.A. 16 August 1945

159

S'a dat la Sur. Pol.

DOSAR

6283

OPERAT

In surdină se difuzează unele svonuri din care reese că s'ar fi produs o înţelegere segretă între Dnii Titel Petrescu, Dinu Brătianu şi Iuliu Maniu.

Această înţelegere ar fi luat forma unui cartel electoral în vederea viitoarelor alegeri.

Se aşteaptă la o schimbare a actualului guvern.

160 157

18 AUG 1945

160

18 AUG 1945

Serv. Pol. P. Ooa

În Ardeal se difuzează unele zvonuri din care reiese că s-ar fi produs o înțelegere secretă între dnii Titel Petrescu, Dinu Brătianu și Iuliu Maniu.

Această înțelegere ar fi luat forma unui cartel electoral în vederea viitoarelor alegeri.

Se așteaptă la o schimbare a actualului guvern.

D. Titel Petrescu s'a declarat in totul de acord cu Dnii Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu asupra necesităţii unei schimbări de guvern.

D. Titel Petrescu a căzut de acord pentru participarea la viitorul guvern in condiţiunile propuse de Dnii Maniu şi Brătianu, adică pe baza unui raport de forţe in genul celui stabilit şi 23 August 1944

D. Titel Petrescu s'a declarat deasemenea de acord pentru a cere la momentul oportun un regim de totală libertate individuală şi de presă, precum şi schimbarea actualei poliţii şi administraţii.

Acordul intre Dnii Maniu, Brătianu şi Petrescu a fost stabilit lalocuinţa şefului liberal.

G.

17 August 1945
(C.I.-P.)
Alexandrescu 162
Şerban

6283

N O T A

Informatorul nostru semnalează că în cercuril[e] social-democrate se discută defavorabil faptul că viza de plecare în Bulgaria cerută de Dl.Const.Titel Petrescu, şeful partidului social-democrat, care fusese invitat să ia parte la congresul socialist din Bulgaria, i-a fost acordată 2 zile după data deschiderei congresului, din care cauză Dl.Titel Petrescu, a renunţat de a mai răspunde invitaţiei.

Această întârziere intenţionată de a elibera viza solicitată, este arătată, în cercurile social-democrate - ca unul din procedeile arbitrare pe car[e] actualul guvern le întrebuinţează contra celor pe cari îi consideră adversari politici.

Procedeul este combătut în cercurile arătate, care sunt ferm hotărâte să aducă la cunoştinţa tuturor acest abuz şi încă multe altele, ca arestări ale membrilor social-democraţi din provincie, făcute de către organele guvernului F.N.D.

De asemenea Dl.Titel Petrescu va comunica cauza nerăspunderei la invitaţia făcută de către socialiştii din Bulgaria, arătând procedeele partid[u]lui comunist.

Fundu

D.G.P. 157
20 August 1945
1389
163 163

6283
OPERAT LA ...E

NOUL GUVERN VA FI PREZIDAT DE DL. TITEL PETRESCU.

Printre ziariştii social democraţi printre care cităm pe dl. ION PAS, ION ALEXIS etc, circulă de câteva zile ştirea după care ultima formulă de guvern ,care ar fi inspirată de anglo-americani ar fi un guvern sub preşidenţia D-lui. TITEL PETRESCU.

In toate cadrele partidului Social Democrat domneşte un m mare entuziasm, ştirea fiind speculată de către fruntaşii organizaţiilor muncitoreşti, care caută în felul acesta să creeze partidului social-democrat o stare de spirit cât mai favorabilă printre muncitori.-

----oOo----

D. Fundu

158

20 August 1945
(C.I.-P.)
" Demostene "
164

6283

OPERAT

N O T A

Duminica dimineaţa, D. Titel Petrescu a comunicat Dlui. Iuliu Maniu rezultatul audienţei sale de Sâmbătă.

D. Titel Petrescu a arătat că a cerut Regelui în numele partidului socialist, demisia guvernului Groza.

D. Titel Petrescu a expus Regelui situaţiunea politică din ţară, spunând că trebuie restabilit un regim de libertate.

In privinţa guvernului de succesiune, domnul Titel Petrescu s'a declarat de acord pentru un guvern de uniune în felul celui dela 23 August 944

Regele a răspuns Dlui Titel Petrescu că va aviza la propunerea sa.

165
G.

21 August 1945
(C.I.-P.)
Demostene 165

OPERAT LA FIŞE

6283

X. Fundu

N O T A

Dl.Titel Petrescu a convocat Luni seara comitetul de direcţie al partidului socialist, cu care prilej D-sa a făcut o expunere asupra situaţiei generale politice.

Dl.Titel Petrescu a arătat că, a cerut cu prilejul audienţei de Luni la Rege, demiterea guvernului Groza şi formarea unui guvern neutru sau de concentrare, pentru efectuarea alegerilor.

Dl.Titel Petrescu s'a ridicat apoi împotriva unor fruntaşi comunizanţi din partidul socialist, pe cari i-a invitat să părăsească partidul, dacă nu se încadrează în doctrina lui.

Dl.Titel Petrescu s'a ridicat împotriva practicilor comuniste, de restrângere a libertăţilor şi a arătat că partidul comunist a făcut cel mai mare rău U.R.S.S. în România, prin felul cum a guvernat dela 6 Martie.

~~168~~ 160 N.

6283

21 August 1945
(C.I. - P.).

166

Ares.

Referitor la întrevederea dintre Titel Petrescu şi Anton Alexandrescu (şeful grupului dizident din Partidul Naţional Tărănesc), informaţia corespunde adevărului. Intrucât această întrevedere a avut loc la începutul săptămânei trecute, ea nu mai are importanţă.

Titel Petrescu, în decursul a două săptămâni, a luat contact cu şefii tuturor partidelor şi grupurilor politice.

Chiar după semnarea cartelului politic cu Maniu, Brătianu, Pătrăşcanu, Titel Petrescu nu a renunţat să aibă întrevederi cu diverşi oameni politici, cu cari eventual ar mai putea face vre-o combinaţie oportună.

Ca exemplu, Dl. Titel Petrescu ~~xxxxxx~~ a căutat să aibă în decursul ultimelor zile o întrevedere cu Dl. Guţă Tătărăscu, Dl. Titel Petrescu este extrem de prudent. El s'a temut că cartelul cu ţărăniştii şi liberalii ar putea să nu dea rezultatele fericite scontate de cei cari l-au semnat. Pentru contracararea acestei eventualităţi, Titel Petrescu s'a gândit să capteze şi pe şefii partidelor dizidente, Guţă Tătărăscu şi Anton Alexandrescu.

./.

Titel Petrescu a plănuit şi un cartel cu Guţă Tătărăscu şi Anton Alexandrescu.

Din informaţiile căpătate de la intimii D-lui Guţă Tătărăscu, acesta evită o întâlnire cu Titel Petrescu (acesta fiind prea angajat în cartelul semnat cu Maniu şi Brătianu).

Dl. Guţă Tătărăscu a socotit că în cazul că guvernul Groza isbuteşte să contracareze şi să desfiinţeze acţiunea cartelului Titel Petrescu, Maniu, Brătianu, el personal şi partidul său, alături de partidul comunist, vor avea extrem de mult de câştigat. (mai ales prin scoaterea partidului social-democrat din luptă).

Deaceia Guţă Tătărăscu a evitat pe Titel Petrescu.

Titel Petrescu a acordat lui Anton Alexandrescu o importanţă secundară. El s'a gândit că grupul acestuia poate juca eventual rol nimerit de umplutură.

Deaceia, Titel Petrescu a ţinut la data întrevederii să aibă şi asentimentul unei eventuale colaborări cu Anton Alexandrescu.

De la acea dată, desfăşurându-se evenimente importante, Titel Petrescu a neglijat sau nu a mai socotit folositoare o întrevedere cu acesta.

169

24 August 1945
(C.I.-P.)
Voinescu 169

162/i

Lemaalaat
Fundu
7
c.

6283

OPERAT LA FIŞE

N O T A

Informatorul nostru Voinescu ne comunică telefonic, dela clubul liberal, că în cursul acestei dimineţi şeful partidului social-democrat, Dl. C.Titel-Petrescu, va prezenta Regelui demisiile miniştrilor social-democraţi.

162
168

22 August 1945.

Pentru D-l Director General

e.1.

D. Fundu

168

6283

OPERAT

N O T A

Viorel Tillea a fost în vizită în ziua de 14 August a.c., ora 19, la Dl. Titel Petrescu, în villa acestuia de pe Cumpătul (Sinaia).

Intrevederea a durat două ore.

Georgescu

6282

~~163~~
170

D.G.P.
25 August 1945
1518 170

OPERAT LA FIŞE

Dl.C.TITEL PETRESCU, VIITOR PRIM MINISTRU ?

După o ştire difuzată de profesorul TACU, având ca sursă clubul central al partidului naţional-ţărănesc, d. CONSTANTIN TITEL PETRESCU, preşedintele partidului social-democrat, va fi, cu asentimentul D-lui IULIU MANIU şi DINU BRATIANU, viitorul prim ministru.

Sursă: serioasă.
Sandu 2.

D.S.P. 104
27 August 1945
1578 171
171

6283

PRESEDINTELE PARTIDULUI SOCIAL DEMOCRAT INTENTIONEAZA SA ELIMINE DIN PARTID PE TREI DEMNITARI SOCIAL DEMOCRATI CARE OCUPA FOTOLII MINISTERIALE IN ACTUALUL GUVERN.

Cu ocazia unie convorbiri, care a avut loc între D-nii. TITEL PETRESCU și o persoană foarte apropiată D-sale. Domnul Președinte al partidului social democrat și-a manifestat indignarea împotriva unor personalități din cadrul partidului, care s'au manifestat împotriva sa.

A arătat că înțelege să procedeze cu o manieră energică împotriva D-lor. LOTAR RADACEANU, BURCA și TUDOR IONESCU, pe care îi va elimina din partid.

Convorbirea a avut loc in ziua de 27 August a.c. în timpul unei călătorii cu trenul.

Persoana căreia i s'au făcut aceste confidențe din partea D-lui. C. TITEL PETRESCU, va avea o nouă convorbire cu președintele Partidului Social-Democrat, chiar în seara zilei de astăzi.

---oOo---

D.G.P. ~~165~~

27 August 1945

172 1577 172

6283

OPERAT LA ... SE

Domnul TITEL PETRESCU REFUZA VICE-PRESIDENTIA CONSILIULUI DE MIIESTRI.

După știri emenete din partea D-lui. TITEL PETRESCU, dl. Dr. GROZA, în cursul întrevederii sale cu președintele partidului social democrat, a propus D-lui Titel Petrecu, postul de vice-președinte al consiliului de Miniștri. Dl. Titel Petrescu a refuzat însă categoric să ocupe acest post, motivând acest refuz pentru considerațiacă, în situația de azi, mai puțin ca oricând, nu ar dori să intre în guvernul actual.-

---oOo---

Cr/G.

28 August 1945 ~~166~~

(C.J.-P.)

Rudy 173

6283

Semnalat

I. Fundu

N O T A

Talex, care l-a văzut pe Titel Petrescu şi se bucură de încrederea lui, mi-a spus aseară următoarele:

"Astăzi se întruneşte comitetul executiv al partidului, în care Titel va dezavua pe miniştrii socialişti ce s'au solidarizat cu guvernul Petru Groza.

"Titel Petrescu a întocmit încă de Vineri dezavuarea care va fi făcută publică azi. Intrucât se prevede că va fi cenzurată, ea va fi difuzată cât mai larg, în foi volante. Titel Petrescu spune că e sigur de Voitec care va merge cu el. Numai Rădăceanu va merge cu guvernul.

Titel Petrescu a mai spus că ştie că e urmărit de N.K.V.D. care ar fi dat la Interne nişte note împotriva sa.

167

D.G.P.
29 August 1945
1642
174

6283

OPERAT LA FIȘE

SEFUL P.S.D. SOCOTESTE CĂ DL PETRU GROZA PRIN RENUNTARE LA DEMISIA GUVERNULUI A FACUT UN IMPORTANT SERVICIU M. SALE REGELUI.

Dl. TITEL PETRESCU, într'o convorbire cu intimii săi, între altele a expus următorul punct de vedere.

Dl. Dr. Petru Groza, bine înțeles fără voie, a făcut regelui un serviciu important renunțând la demisie,. Dacă Dl. Groza ar fi demisionat, Regele ar fi fodt constrâns să formeze un nou guvern. Venirea la putere a acelui gubern ar fi provocat nemulțumire adâncă din partea guvernului sovietic și nu ar fi ușor de prevăzut ce fel de repercusiuni ar avea acea această nemulțumire a guvernului sovieticIn ori ce caz, acest nou guvern, n'ar putea să realizeze mult timp și foarte repede s'ar fi produs o nouă criză guvernamentală și situația generală a României ar fi devenit și mai grea.

In urma refuzului D-lui. Dr. Groza de a demisiona, problema românească s'a mutat din domeniul politic intern în domeniul politic internațional. In această situație, nu există nici o îndoială că Marii Aliați, vor găsi o soluție care va avea caracterul unei soluții durabile. Este de notat că problema României nu reprezintă un caz izolat, ci reprezintă o problemă care atinge toate starele semi-indeoendente. Soluția stabilită de marii Aliați va contribui nu numai la împăcarea internă ci va stabili o nouă înțelegere înte România și Marii Aliați. Acest fapt la rândul lui, va creia pentru România, o situație internațională fermă, durabilă și favorabilă.-

---oOo---

Cr/G.

30 August 1945
(C.I.-P.)
Rudy

6283 175

Semnalat
D. Fundu

OPERATIVE

N O T A

St. Tita, intimul lui Titel Petrescu mi-a spus aseară următoarele:

Dezavuarea pregătită de Titel Petrescu nu mai devine publică în urma hotărârilor din ultima şedinţă de comitet, spre a nu se provoca sciziunea partidului.

Membrii socialişti din guvern rămân la posturile lor până ce demisionează guvernul.

Totuşi dezavuarea redactată de Titel Petrescu circulă în unele cercuri.

6283

169

Cr/Dd.

30 August 1945
(C.I.-P.)

" Demostene "

176

D Fundu

OPERAT LA FISE

N O T A

D.Titel Petrescu încearcă o apropiere de cercurile oficiale sovietice.

In urma unor discuţiuni îndelungate cu dnii Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu, şeful partidului socialist şi-a luat misiunea de a încerca apropierea de ruşi.

In acest scop, D.Titel Petrescu a făcut demersuri pe lângă D.General Susaicov pentru o audienţă.

D.Titel Petrescu urmăreşte să informeze cercurile oficiale sovietice, că nu există un monopol al sentimentelor poporului român faţă de cel sovietic, monopol pe care l-ar avea partidul comunist.

D.Titel Petrescu urmăreşte să pună la dispoziţia cercurilor sovietice partidul său pentru strângerea relaţiilor dintre România şi U.R.S.S. şi în acelaş timp să demonstreze că şi partidele liberal şi naţional-ţărănist sunt pentru această acţiune de apropiere sinceră.-

----

Semnalat

D. Fundu

Cr./I

170
177

6283

30 August 1945
(C.I1-P)
177
Demostene

N O T A

Dl.Titel Petrescu a anunţat Miercuri după amează pe D-nii Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu, despre redactarea unui memoriu pe care l-a încredinţat D-lui St.Voitec, spre a fi predat Consiliului interministerial.

Dl.Titel Petrescu a anunţat pe D-nii Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu că a fost invitat Miercuri la consiliul interministerial, la care a participat şi şefii partidelor aflate în coaliţia guvernamentală.

Pentru a nu fi pus în situaţiunea de a asuma angajamente, Dl.Titel Petrescu nu a participat.

Memoriul D-lui Titel Petrescu cuprinde trei puncte şi anume:

1. Guvernul Groza trebue să plece;

2. Guvernul de succesiune trebue să fie format în sensul vederilor sovietice ;

3. Aceste vederi trebuesc coordonate, la formarea viitorului guvern român, cu cele ale anglo-americanilor.

Copii după memoriu său, Dl.Titel Petrescu le-a predat la Palat şi D-lor Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu. Deasemena a depus memorii şi la misiunile britanică şi americană.

P.P.C. 171

30 August 1945

526
178 178

6283

ÎNAPOIAT LA ...

INTREVEDEREA IULIU MANIU-BRATIANU-TITEL PETRESCU.-

Eri, la orele 6 p.m., a avut loc o consfătuire intimă intre IULIU MANIU, DINU BRATIANU și TITEL PETRESCU.-

Consfătuirea a avut loc la locuința lui DINU BRATIANU.-

Conducătorii partidelor istorice au cerut insistent Dlui TITEL PETRESCU, să demisioneze cu toată formația D-sale din actualul guvern.-

---

S.Sigură
Grigore.-

CR/I

30 August 1945
(C.I.-P)
Demostene

NOTA

Dl.Titel Petrescu a anunţat Miercuri pe D-nii Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu,că a obţinut în şedinţa comitetului executiv al partidului socialist,care s'a întrunit Marţi seara,demisia miniştrilor săi din guvernul Groza.

Dl.Titel Petrescu a anunţat că au acceptat să demisioneze D-nii Voitec, Adrian Dimitriu, Tudor Ionescu.

Dl.Lotar Rădăceanu,care de mult timp manifesta vederi comunizante,a refuzat să demisioneze din guvern,socotindu-se mai aproape de comunişti.

Dl.Titel Petrescu a explicat că demisiile miniştrilor socialişti vor deveni publice atunci când momentul politic o va reclama.

In ceeace priveşte rămânerea D-lui Rădăceanu în guvern,Dl.Titel Petrescu a arătat că acesta este de origină germană şi are temeri că după eventualul său act de demisie,să nu aibă desagramente cu partidul comunist,cu atât mai mult cu cât a fost sub guvernul Antonescu,în Germania.

----

189 190 172

8 - Fundu

Cr/I.

4 Septembrie 1945

(C.I.-P)

Alexandrescu Serban

6283

OPERAT LA

N O T A

In cercurile național-țărăniste și liberale se discută și comentează faptul că Dl.Constantin Titel Petrescu,șeful partidului social-democrat,a fost atacat de către englezii și americani socialiști,cari îl acuză că a compromis mișcarea socialistă din România,prin atitudinea șovăitoare ce o are în actuala situație politică a României, și-i impută că se teme a lua o hotărîre fermă și a eși din sfera de influență a comuniștilor.

In acelaș timp,socialiștii din America îl acuză pe față că s'a manifestat - prin colaborarea cu comuniștii și cu guvernul Dr.Groza - pentru politica " cu fața la răsărit",deci contra celor două mari Națiuni Unite U.S.A.și Anglia.

Faptul este viu comentat.

Comunicat:
- Direcția Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Fundu

152 173 181

6283 OPERAT

N o t a

In legatura cu spiritul si activitatea P.S.D-ului am aflat din sursa absolut autentica ca dl.Titel P e t r e s c u, intr'o convorbire avuta acum o saptamana cu Tudor A r g h e z i i-a destainuit acestuia ca "spera sa dea lovitura de gratie P.N.D.-ului cam peste o luna.

-.-.-.-.-.-.

181

~~174~~ 182

D.G.P.
6 Septemvrie 1945
1852

6283

DL.G.TITEL PETRESCU A INTOCMIT UN PROECT AL NOUII LEGI ELECTORALE.

Cercul de studii al partidului social democrat,i-a fost supus spre examinare un anteproect de lege,pentru reforma electorală întocmit de Dl.Titel Petrescu.

Proectul, suprimă prima majoritară;propune: scrutin de listă cu reprezentare proporţională,vot secret cu garanţii pentru libertatea exprimării lui.După proectul D-lui Titel Petrescu au drept la vot, bărbaţi şi femei dela vârsta de 2o ani; eligibilitatea la 25 ani.

---oOo---

183 175

8 Septemvrie 1945

Sursa : Demostene

6283

183

OPERAT LA FIȘE

N O T A

Joi, a avut loc o întrevedere între D-nii ION MIHALACHE şi C.TITEL-PETRESCU, în locuinţa şefului partidului socialist. Intrevederea a fost relatată de MOS ION CODREANU.

Cu acest prilej, Dl.Mihalache a pus Dlui Titel Petrescu net problema despărţirii partidului socialist de coaliţia cu partidul comunist, la guvern.

Dl.Mihalache a arătat că şi în Jugoslavia, unde exista un guvern de coaliţie în jurul Mareşalului TITO, partidul socialist s'a desprins din coaliţia guvernamentală, trecând în opoziţie alături de celelalte mari partide democratice.

Dl.Titel Petrescu a răspuns că este întru totul de acord, însă rămâne să aleagă doar momentul,pentruca această despărţire să devină publică.

Dl.Titel Petrescu a declarat că D-sa personal este şi împotriva colaborării sindicale cu partidul comunist, care exercită o adevărată dictatură şi în rândurile muncitorimii.

---

184 177 184

D.G.P.

13 Septembrie 1945

2019

6283

MINISTRUL SUEDIEI A TRIMIS D-LUI TITEL PETRESCU O SCRISOARE O SCRISOARE DIN PARTEA PARTIDULUI SOCIAL DEMOCRAT SUEDEZ

Dl.PATRICK REUTERSVARD,a trimis D-lui.C.TITEL PETRESCU,în ziua de 12 Septembrie a.c.o scrisoare din partea D-lui.BJORSSON secretarul general al P.S.D.din Suedia,un fost amic al președintelui partidului social democrat din românia.

Scrisoarea afost trimisă cu mașina 261 C.D.

După spusele Ministrului Suediei,corespondența este o informație formală,a partidului social democrat suedez,către partidul social democrat român,să trimită o delegația la Stocholm, care să asiste la congresul P.S.D.din Suedia.

Acest congres,va avea loc în zilele de 27,28 și 29 Octombrie

Din alte relațiuni,rezultă că dl.Titel Petrescu este chemat în mod insistent în Suedia,pentru a discuta acolo cu delegația altor partide social democrate din Europa,reînființarea internaționalei II,care va avea sediul la Copenhaga (Danemarca).-

---oOo---

178

F/N.

18 Septembrie 1945
(C.I. - P.).

ARES. 185

6283

N O T A

In ziua de 17 Septembrie a.c., Const. Titel Petrescu a sosit în Capitală, venind dela Sinaia.

In după amiaza aceleiaşi zile, la orele 20, preşedintele partidului social-democrat a convocat comitetul executiv al partidului, cu scopul de a pune capăt frământărilor din interiorul partidului, chiar cu riscul unei rupturi în cadrul organizaţiei.

După părerile exprimate de unii dintre fruntaşii partidului, şedinţa va fi foarte agitată, întrucât toţi membrii partidului social-democrat vor o clarificare a situaţiei din partid, într'un fel sau altul.

Comunicat:

- Dl. Zaharia.
- Dl. Fundu
- Dir. Coordonării.

Cr/I. 19 Septembrie 1945

(C.I.-P) 186

Demostene

6283

OPERAT LA FIȘE

N O T A

Dl.Titel Petrescu a declarat Marți dimineață că a cerut miniștrilor socialiști să demisioneze din guvern.

Dl.Titel Petrescu le-a arătat că partidul socialist deține acum o conjunctură unică pentru a câștiga o bătălie mare politică în România.

Demisia miniștrilor socialiști din guvern ar duce la demisia intregului guvern Groza și ar veni în ajutorul Regelui făcându-i un imens serviciu.

Nu ar fi deloc exclus ca partidului socialist să-i revină sarcina de a juca rolul principal în viitoarea desfășurare a evenimentelor politice, aflându-se între partidele istorice și cele din guvernul actual.

Miniștrii socialiști au refuzat să demisioneze din guvern, spunând că situațiunea este stăpânită puternic de sovietici care sprijină la rândul lor, guvernul Groza.

Comunicat:

- Direcția Coordonării
- Dl.Dir.Zaharia
- Dl.Fundu

187
~~180~~

E/I.

Tardivă

21 Septembrie 1945
(C.I.- B) 197
ARES

6283

OFERIT LA P.....

NOTA

In jurul datei de 30 August 1945, Titel Petrescu a predat misiunilor Engleze şi Americane din Capitală un memoriu, în care, între altele, se protestează împotriva stării de teroare instaurată de autorităţile sovietice şi partidul comunist contra celorlalte partide politice din România, inclusiv partidul social-democrat.

Generalul Schuyller a înaintat memoriul forurilor respective din Londra pentru a fi folosit la conferinţa miniştrilor de externe ce se ţine în prezent în Capitala Angliei.

Comunicat:

- Direcţia Coordonării
- Dl. Dir. Zaharia
- Dl. Fundu

Cr/Dd.

181

6283

22 Septembrie 1945
(C.I.-P.)

" Demostene " 158

188

N O T A

D.Titel Petrescu l-a vizitat pe Dl.Dr.Lupu, cu care a avut o lungă întrevedere Vineri.

D.Titel Petrescu s'a plâns de atitudinea fruntaşilor socialişti din guvern, care nu ascultă de injoncţiunile sale şi nu acceptă să se retragă din guvern.

D.Titel Petrescu a anunţat posibilitatea unei mari sciziuni în partidul socialist.

Atitudinea sa este tocmai în direcţia evitării acestei sciziuni, care ar slăbi pentru moment partidul.

D.Titel Petrescu l-a anunţat pe Dl.Dr.Lupu că cercurile britanice pe care le frecventează îl asigură ca situaţiunea din România se va modifica.

Internaţionala IIa va fi în scurt timp refăcută şi consolidată, devenind zidul de nepătruns în faţa comunismului.-

-----

COMUNICAT :

- Dir.Coordonării
- Dl.Ştefan
- Dl.Fundu
- Dl.Zaharia

D.G.P.
27 Septemvrie 1945
2265

6283

PRESEDINTELE "TRADE UNIUNELOR" BRITANICE
VA SOSI IN ROMANIA.

Sir Walter Citrine, preşedintele "Trade Uniunelor "Britanice", fruntaş socialist a acceptat invitaţia D-lui C.T. Petrescu de a veni în România.

Vizita sa va fi anunţată la timp şi este pusă în legătură cu o verificare pe care o doreşte să o facă, privitor la Sindicatele din România care sunt socotite ca fiind masse de manevră politică în slujba exclusiva Kominternului.

S/D

S.S.I.
C.I.
P.

190

6 Octomvrie 1945

Sursa: Crăciun

628

OPERAT LA FIȘE

N O T A

In cercurile social-democratice din apropierea lui C.TITEL-PETRESCU şi TH.IORDACHESCU, MOROIANU şi alţi fruntaşi de nuanţă moderată din p.s.d. - către care înclină foştii radicali-ţărănişti în frunte cu inf.TUDOR IONESCU, ing.A.STAMBULEANU şi av.MIRCEA MANOLESCU, omul de încredere al lui MALAXA - se susţine cu tărie participarea pe liste separate în alegeri a social-democraţilor.

Totuşi, aceste cercuri pretind că partidul comunist nu va admite acest lucru, deoarece nu-i va conveni; în acest caz, ruptura p.s.d. de F.N.D. va fi mai uşor de produs, chestiunea punându-se pe repartiţia mandatelor, unde au toţi membrii interes să capete cât mai multe locuri.

---=---

S/D

S.S.I.
C.I.
P.

191 184

6 Octomvrie 1945

Sursa: Crăciun

191

N O T A

C.TITEL-PETRESCU, supărat de faptul că majoritatea membrilor Comitetului Central al Partidului Social-Democrat nu-l urmează în politica sa anglofilă, a hotărît să se ţină în rezervă, motivând intimilor săi această rezervă prin faptul că „Rusia este încă tare în România" şi că el nu ar voi „să pricinuiască membrilor partidului neplăceri din partea autorităţilor sovietice", dar că „va veni şi ceasul său, deoarece p.s.d. este singurul partid în care laburiştii englezi au încredere".

---=---

192 ~~185~~

S/D

S.I.
C.I.
P.

la Fundu

6283

12 Octomvrie 1945

Sursa : Crăciun

192

OPERAT LA ...

N O T A

In cercurile familiale ale lui C.TITEL-PETRESCU, preşedintele partidului social-democrat, se discută cu aprindere rezultatul alegerilor municipale din Budapesta.

Titel Petrescu spune că a avut dreptate când a spus că alianţa social-democraţilor cu comuniştii în ţările europene se face numai în paguba socialiştilor.

Aceştia „pierd teren din cauza tovărăşiei cu partidul comunist", ce se situează astăzi - în special în ţările eliberate - într'o poziţie falşă, massele văzând în el reprezentantul Uniunii Sovietice, ale cărei armate „au jefuit şi prădat populaţia civilă din ţările eliberate" şi că „numai separareadde comunişti", aşa cum există în Franţa şi ţările apusene va duce la izbânda socialismului".

Sinteză

---

193 ~~186~~

6283

D.G.P.
15 Octombrie 1945
2530

193

INTREVEDEREA DINTRE D-NII LE ROUGETEL SI C TITEL PETRESCU

In ziua de 13 Octombrie a.c.Dl.Le Rougetel,secretarul Legaţiei Britanice,a avut o întrevedere cu Dl.C.Titel Petrescu şeful Partidului Social Democrat din România.

Această întrevedere a fost mijlocită prinDl.EUGEN REGLIS Din informaţiuni deocamdată necomplete care s'au putut lua din anturajul Legaţiei,rezultă că Dl.C.TITEL PETRESCU ar fi dat relaţiuni asupra poziţiei D-sale faţă de actualul guvern,tratând în mod detailat problema Frontului Unic Muncitoresc.

Cercurile Britanice,au afirmat că în ori ce caz Frontul Unic Muncitoresc din România,nu va putea să mai existe multă vreme deoarece nu are coeziunea necesară.

Dintr'o sursă serioasa aflăm că Dl.HAROLD LASKI preşedintele partidului laburist,a trimis încă dela începutul lunei Septembrie a.c.o scrisoare D-lui.C.TITEL PETRESCU.-

---oOo---

Ad ac prov

30 OCT. 1945

6283 ~~187~~

22.X.1945 194

194

Domnul Prefect al Judeţului Braşov comunică:

In ziarul "Poporul" din Braşov a apărut Duminică 21 X 1945 următorul articol:

"Intr'o întrevedere importantă cu Domnul Prim Ministru Petru Groza, tov. Titel Petrescu, preşedintele Partidului Social Democrat, a reuşit să determine măsuri legale faţă de cetăţenii saşi, lăsându-li-se în proprietate câte cinci iugăre de pământ şi dreptul de adăpost în case".

30 OCT. 1945 Starea de spirit stârnită de acest articol este deplorabilă. Care sunt măsurile de luat ?

S.S.I.

---oOo---

195 ~~188~~
195

19 Octomvrie 1945
Sursa Alexandrescu

OPERAT LA FIŞE

10 6283

N O T A

Naţional-ţărăniştii comentează foarte favorabil discursurile ţinute de CONSTANTIN TITEL PETRESCU, şeful partidului social-democrat, cu ocazia inaugurării nouilor sedii ale acestui partid în comuna Militari şi Circ.21.

Declaraţiile făcute cu această ocazie „dovedesc net o divergenţă de păreri între acest partid şi cel comunist, de unde rezultă că declaraţiile fruntaşilor comitetul central al partidului comunist au fost făcute fără o prealabilă înţelegere şi fără asentimentul partidului social-democrat".

Naţional-ţărăniştii merg chiar mai departe şi prevăd „în aceste deosebiri de vederi" dintre partidele menţionate „o inevitabilă ruptură, care va avea urmări binefăcătoare pentru ţară".

Pentru moment, cercurile reacţionare discută „combaterea publică a tuturor afirmaţiilor şi propagandei făcute de guvern, cum că ar fi instituit organizarea economiei, transporturilor, etc. cu ajutorul U.R.S.S.", întrucât în discursul ţinut cu ocazia inaugurării sediului circ.21 p.s.d., Titel Petrescu a declarat că „asupra crizei ce bântue la noi în ţară, guvernul trebue să avizeze asupra ei, organizând temeinic : producţia, transporturile, devalorizarea banului, etc., care în prezent fac ca economia naţională şi individuală să su sufere prin disproporţionalitatea dintre cei cu venituri fixe (salariaţii) şi preţurile obiectelor de primă necesitate".

Această afirmaţie a lui Titel Petrescu este speculată de către naţional-ţărănişti şi este arătată ca o „desolidarizare de acţiunea guvernului F.N.D., care nu poate remedia acest rău social".

S.S.I.
C.I.
P.

196

187

198

20 Octomvrie 1945
Sursa : Crăciun

6283

N O T A

Preşedintăle partidului social-democrat C.TITEL-PETRESCU şi-a manifestat, faţă de intimii lui, supărarea pe LOTAR RADACEANU, ministrul Muncii, pe care-l acuză de incorectitudine, întrucât într'un articol citează nişte declaraţii vechi de un an ale preşedintelui, răstălmăcindu-le sensul, pentru ca să susţină o teză exact contrarie tezei susţinute de Titel Petrescu.

Titel-Petrescu şi-a mai exprimat intenţia de a convoca chiar în cursul lunii viitoare congresul p.s.d., unde să se aleagă noul comitet central al partidului, „care - speră el - nu va mai fi compus din „trădători", care în timpul lui ANTONESCU erau cu nemţii, iar acum sunt cu bolşevicii".

REZIDENTA TIMISOARA

6283

1-4.197 189/i

OPERATIV [stamp]

NOTA INFORMATIVA nr.52.
27.Octomvrie 1945.

187

Titel Petrescu in Valea-Jiului.

T i t e l P e t r e s c u , cu ocazia adunărilor Social-Democraţilor din Valea-Jiului a vorbit in repetate rânduri contra Dlui Prim-Ministru Dr.Petru Groza, precum şi contra miniştrilor comunişti, mai ales impotriva Dlui Ministru de Interne Teohare Georgescu.

Muncitorimea in schimb a ovaţionat călduros şi indelungat pe Dl. Prim-Ministru Dr,Petru Groza, Dnii miniştrii Teohari Georgescu, Gheorghe Dej şi Lucreţiu Pătrăşcanu.

Informaţie dela Inspectoratul de Poliţie.

A. Mircescu

ANUL
Dl. Meszaros Alexandru
Timișoara Str. Zoldorez Nr. 6.
4 pagini 40 Lei
MIERCURI 31 OCTOMBR. 1945

Libertatea poporului

Fondator: Gheorghe Voștinar
Ziar de informație și luptă socialistă
Redactor responsabil: L. DOIŢA
Redacția și Administrația Arad, Str. Eminescu Nr. 7
Telefon 17 — 17
Abonamente lei 13.200 anual
Pentru autorități și întreprinderi lei 30.000

Tov. Lotar Rădăceanu la Arad

Partidul Social-democrat va avea de jucat cel mai important rol în istoria politică a țării

— Statul nu mai trebue să fie un instrument de îmbogățire a bancherilor și moșierilor — Cei care desbină muncitorimea nu sunt nici socialiști, nici comuniști, ci trădători — Cerem din partea tuturor loialitate —

— Un magistral expozeu al Ministrului Muncii asupra problemelor interne —

Pentru întreaga suflare social democrată din Arad, ziua de eri a fost una din cele mai mari. Am avut ocazie să ascultăm unul din cele mai închegate discursuri, una din cele mai substanțiale expuneri asupra atitudinii partidului nostru în fața problemelor care frământă opinia publică. Am putut să ascultăm verbul plin de avânt al Ministrului Muncii, tov. Lotar Rădăceanu, care s'a dovedit așa cum îl știm, unul din cei mai buni oratori și cel mai adânc cunoscător al probelmei muncitoare și al problemelor politice în general.

Și a mai fost în mijlocul nostru tov. Eugenia Rădăceanu, care a accentuat că partidul social democrat a fost singurul care înscris în programul său drepturi politice pentru femei și scoaterea ei din starea de inferioritate.

Tov. Iordăchescu ne-a adus salutul comitetului central al PSD, iar prezența încercaților luptători Mișa Levin și Roman a însemnat un punct nou în întărirea solidarității clasei muncitoare.

In întâmpinarea oaspeților

Incă dela orele 9 dim. tov. Prefect Gh. Voștinar, președintele organizației locale a partidului social-democrat însoțit de dnii primar Pălincaș, chestor Dinu, Raliță șeful siguranței, Feier, vice președintele P.S.D., Mihu, secretar P.S.D., Katapschi, Cercel, Grapini, O. Păcurariu, Conya, tov. Antonescu Olga și ing. David etc.

La orele 10 avionul apare deasupra aeroportului și peste câteva clipe descind din el tov. Ministru Lotar Rădăceanu însoțit de dna. tov. Iordăchescu secretarul general al PSD, tov. Roiman, tov. Mărcuș.

In numele județului și a organizației locale a PSD aduc salutul tov. Prefect Gh. Voștinar, președintele organizației Arad, Feier și Grapini vice președinți, Mihu secretar, dr. Hoffmann, juristconsultul PSD, iar Tovarășa Olga Antonescu oferă un frumos buchet de garoafe tov. Eugenia Rădăceanu, președinta UFM din România.

D. Primar Pălincaș urează bun sosit oaspeților în numele Municipiului după care cei prezenți se îndreaptă spre sediul partidului.

„Pături tot mai largi ale poporului se îndreaptă spre partidul social-democrat

Aci, la cuvântul tov. Iordăchescu care aduce salutul Comitetului Central și arată că partidul nostru crește pe zi ce trece și pături tot mai largi, începând dela muncitori, țărani, intelectuali, mici negustori și industriași vin cu încredere în rândurile partidului, convinși că toate speranțele lor își vor găsi realizarea numai prin PSD.

Tov. Iordăchescu arată apoi că numai PSD poate să ducă la bună starea, deoarece toate străduințele sunt îndreptate în acest scop.

Dsa aduce apoi elogii organizației locale și își exprimă nădejdea că Aradul va corespunde așteptărilor și că încurând va fi în fruntea secțiilor, așa cum este astăzi întreg județul în fruntea gospodăriei județene.

— „Partidul social-democrat a fost primul partid care a înscris drepturile egale pentru femei"

A luat apoi cuvântul tov. Eugenia Rădăceanu care aduce salutul Comitetului Central al UFM din România care numără astăzi 70 de secțiuni. Partidul social democrat spune tov. Eugenia Rădăceanu, este primul partid din lume care a luat apărarea femeii, care luptă pentru înlăturarea nedreptăților și a stării de inferioritate în care a fost aruncată femeia. Astăzi femeile au drepturi politice câștigate și din cele 1,3 milioane de membri ai Confederației generale a Muncii, mai mult de jumătate sunt femei, ceea ce arată cât de mare este aportul femeii în producția țării.

Vom avea încurând alegeri și femeile vor avea și ele dreptul să-și spună cuvântul, căci ele mai mult ca oricine au simțit greutățile războiului și de aceia ele vin alături de partidul social-democrat care luptă pentru binele femeii.

In numele județului, aduce salutul tov. Prefect

Tov. Prefect Gh. Voștinar, președintele organizației locale a PSD aduce salutul județului și spune că mișcarea socialistă a pătruns în Arad pentru prima oară în 1903 în cursul marilor greve care au avut loc pe atunci.

Astăzi partidul social democrat din jud. Arad, numără 64 de secții, organizația femeilor muncitoare și organizația tineretului socialist.

Munca noastră depusă aci a fost recunoscută de către Comitetul Central iar prezența oaspeților în mijlocul nostru înseamnă o nouă recunoștință și un imbold pentru lupta pe care o desfășurăm.

De aceia vă spunem: fiți bine veniți la Arad și duceți Comitetului Central asigurarea că suntem disciplinați la ordinele sale pentru binele poporului muncitor, încheie tov. Prefect salutul d-sale.

„Noi nu suntem un partid care ajunge la scopuri, prin mijloace care nu corespund moralei"

In mijlocul aplauzelor furtunoase, tov. Ministru Lotar Rădăceanu ia cuvântul și spune în esență următoarele:

Tovarăși, tovarășe.

Sunt fericit că sunt la Arad și dacă este vorba să mă refer la cuvintele tov. Prefect, atunci desigur că dsa are dreptate că orașul acesta a fost cam ocolit de către noi. Dar dvs vă descurcați atât de bine și colaborați atât de perfect, încât nu cred că mai este nevoie să vină cineva dela Comitetul Central ca să îndrumeze.

In situația de azi a țării, tovarăși, partidul social-democrat are un rol foarte important și acest rol va crește și mai mult în viitor, datorită muncii și a creșterii organizației pe zi ce trece. Noi nu suntem un partid care ajunge la scopuri prin mijloace care nu corespund moralei, nu mai moralei socialiste, dar și moralei umane, ci suntem un partid, care cu toate greutățile ne-am desvoltat și continuăm să ne desvoltăm în așa fel, încât suntem pe calea de a deveni cel mai puternic partid din țară.

Greutățile în fața cărora stă întreaga țară sunt de natură economică. Am ieșit dintr'un războl lung și greu, secătuiți economicește, cu sarcini de îndeplinit atât în interesul nostru personal, cât și al poporului. Trebuie să mergem de aceia pe calea democrației și a libertății, pentru a creia o țară nouă, liberă independentă în care fiecare să trăiască cinstit.

Continuare în pag. 3-a

8 6011

Ministrul social-democrat Stefan Voitec și școala poporului

Actualul ministru al Educației Naționale, a adus mari schimbări în mersul învățământului nostru primar și secundar. Mari reforme pentru binele poporului nostru și a slujitorilor săi s'au făcut în școală.

Tov. inspector școlar Ioan Dancă reprezentantul direct al Min. Educației Naționale, zilele acestea a ținut un curs de pedagogie cu toți domnii subinspectori școlari din județul Arad, în vederea introducerei nouilor metode de predare în clasa I-a primară. D-sa a fost secondat de către tov. Slăvaru Haralambie. Școala nouă va fi a întregului popor, bazată pe principiul uman. Azi, poporul român dorește ca dimpreună cu toate naționalitățile conlocuitoare să-și reclădească o nouă viață socială și morală, bazată pe o sinceră prietenie și pe realitățile naturale ale sufletului și ale ținuturilor geografice.

Principiul nou al acestei școli cere ca omul să se adapteze mediului. Activitatea copilului să se desvolte prin cooperare cu alții, formând spiritul de socializare și de solidaritate. Școala nouă românească va respecta individualitatea și va urmări creearea de personalități.

Tov. ministru Ștefan Voitec, a înființat gimnaziul unic care va satisface principiul democratic pentru toți fiii neamului nostru, indiferent de clasă socială. Democrația înseamnă aci ordine și disciplină. Conducerea învățământului primar se va face chiar prin învățători. Învățătorii numiți vor primi ajutoare pentru îmbrăcăminte în bani. Ministrul actual începe o operă nouă de alfabetizare. Pentru aceasta cere o muncă asiduă dela învățători până ce analfabetismul va fi anihilat.

Pentru fiii poporului ministrul Ștefan Voitec, a înființat societatea pentru „Asistența copilului" pe care domnia sa o conduce direct în calitate de președinte. In această acțiune este ajutat de d-na dr. Florica Bagdasar, care este marea reformatoare a metodei globale pentru clasa I primară. D-na dr. Bagdasar merită toată stima, fiindcă deși de specialitate este medic de psihiatrie, totuși s'a ocupat și a studiat ani de zile sufletul copiilor de 6—7 ani. Metoda Bagdasar se bazează pe metoda de simplificare a formei de predare. Dă o mare importanță atenției vizuale și a deprinderii mânei. Invățământul abstract ce se baza pe analiză și sinteză se înlocuește cu cel concret, unde cunoștințele sunt percepute foarte ușor de copii.

Metoda lui Marin B[illegible]escu este o metodă globală, în mod integral. Verbalismul va fi înlocuit cu școala activă, unde copilul va lucra cu puterile lui proprii. Școala nouă condusă de tov. ministru Ștefan Voitec și tov. secretar general Mironescu Mera, în felul acesta va forma caracterele, îndeplinind lozinca: „Minimum de efort cu maximum de randament."

Pentru intreprinderile deținătoare de capitaluri și bunuri inamice

Se face cunoscut tuturor intreprinderilor comerciale și industriale, socieități sau firme individuale, din orașul și județul Arad, care intră sau sunt susceptibile de a se incadra în prevederile art. 2 din Legea Nr. 91—1945, deținătoare de capitaluri și bunuri inamice că în conformitate cu dispozițiunile Comisiunei Aliate de Control din România, sunt obligate să depună până la data de 31 Oct. 1945, la Oficiul C.A.S.B.I. (Primăria Municipiului Aard) situațiuni precise, conținând:

a) Denumirea intreprinderei.
b) Sediul intreprinderei:
c) Obiectul activității intreprinderei:
d) Valoarea investițiilor la 13 Sept. 1944 (mașini, instalații, clădiri, mobilier):
e) Valoarea materialelor prime semifabricate, mărfuri și alte materiale la data de 13 Sept. 1944.
f) Tabelul acționarilor cu specificarea cetățeniei la 13 Sept. 1944 și dovezi că nu au părăsit țara după această dată.
g) Capitalul la 13 Sept. 19[illegible] repartizarea lui pe categorii de cetățeni (germani, unguri etc.) inclusiv persoanele refugiate pe teritoriul inamic.
h) Tabelul creditorilor la 13 Sept. 1944 cu arătarea cetățeniei:
i) Bilanțul la 13 Sept. 1944.
j) Bilanțul încheiat la 31 Dec. 1944.

Ori ce abatere va fi încadrată în legea Nr. 65—1945 împotriva celor vinovați de sabotarea Convenției de Armistițiu.

Simțitoare îmbunătățiri materiale pentru deținuții din penitenciare

Săptămâna trecută a avut loc în București conferința regională a penitenciarelor, la care au luat parte directorii din opt județe.

Penitenciarul din Arad a fost reprezentat prin d. Undrea Andrei directorul penitenciarului. La sfârșitul conferinței s'au luat o serie de hotăriri pentru democratizarea penitenciarelor din cari cele mai principale sunt: ținerea de ședințe cu caracter cultural, săptămânal, în scopul reeducării deținuților pentru viața socială.

S'a admis aducerea ziarelor democrate în penitenciar, s'a majorat alocațiile de hrană de 100 lei pe zi la 250 lei pentru majori, 350 lei pentru minori și 400 lei pentru bolnavi. Deținuții săraci vor primi îmbrăcăminte, lingerie și fiecare va primi pat separat cu cearceaf, pătură, etc.

Spectacole

Miercuri 31 l. c. se va reprezenta pe scena Teatrului Popular renumita comedie de G. Ciprian „OMUL CU MARTOAGA".

Este pentru a doua oară când se reprezintă această piesă despre care ziarele locale au făcut cele mai bune critici.

In rolurile principale vor juca N. Marinescu, Valeria Săvoi, C-tin Olaru, Sever Elena Carnaci, Aba Grim, Ion Debrescu, Gheorghe Pașca, C-tin Indricău, Ioan Tugui, Sorin Lepa, Elisabeta Stepan, Ioan Porsila, Ioan Giugacov, Ecaterina Saghi.

Biletele pentru reprezentația amânată din 28 O. 1945 sunt valabile la această reprezentație.

Mica publicitate

Știri școlare

Direcțiunea Liceului Industrial de fete Arad, definitivează înscrierile în clasa I-a, începând la 1 Noemvrie până în ziua de 3 Noemvrie inclusiv.

Cursurile încep irevocabil Luni, 5 Noemvrie ora 8 dim.

Inscrierile pentru clasa I-a la liceul teoretic de fete „Elena Ghiba Birta" din Arad, se fac zilele de 30 Oct. — 5 Nov. c.

Liceul Comercial de fete din Arad aduce la cunoștința elevelor ei, înscrierile în clasa I-a gimnaziu unic, se primesc la această școală, cu acte și taxă, numai în zilele de 30, 31 Oct. și 1 Noembrie crt. între orele 8—13.

După această dată, nici o înscriere nu se mai primește, deoarece încep cursurile.

DIRECȚIUNEA LICEULUI INDUSTRIAL de fete din Arad, anunță deschiderea cursurilor pentru anul școlar 1945—46, în ziua de Luni, 5 Noemvrie a. c.

Pentru elevele rămase repetente din corigență, Onor. Minister a aprobat o reexaminare, care se va ține în zilele de 3 și 4 Noemvrie.

Internatul nu se va deschide până la noui dispozițiuni.

Un magistral expozeu al Ministrului Muncii asupra problemelor interne

(Urmare din pag. 1-a.)

Ne sbatem în fața marilor greutăți economice

Greutățile — după cum le știți — sunt foarte mari. Sforțările noastre au fost mari și sunt mari, chiar dacă ele nu au dat toate rezultatele dorite. Nu am găsit încă mijloace necesare pentru stârpirea speculei, sperăm însă să le găsim. Greutățile noastre economice însă au fost ușurate prin acordul recent încheiat la Moscova, prin care realizăm economii de câteva miliarde pe lună. Am adus, datorită acestor ajutoare oferite de guvernul sovietic, și noi la rândul nostru ușurări salariaților prin ajutorul de iarnă și prin mărirea salariilor funcționarilor publici. Totuși noi, ca social-democrați nu suntem și nu putem fi mulțumiți până când nu vom reuși să aducem salariile la nivelul de scumpete și să stabilizăm prețurile fiindcă nu putem cere răbdare îndelungată claselor muncitoare.

Am avut un an cu o secetă îngrozitoare care a pârjolit total. Luptăm împotriva greutăților care s'au ridicat în fața noastră prin această secetă, suntem gata să cerem orice sacrificii, cu o singură condiție: să nu fim speculați de către inamicii noștri.

Ce fac inamicii democrației?

Dar inamicii tocmai asta fac. Ei aruncă totul pe seama democrației instaurate de noi.

Este drept că la începutul cotiturii istorice dela 23 August 1944 am colaborat cu partidele național țărănesc de sub conducerea lui Maniu și cu partidul liberal de sub conducerea lui Dinu Brătianu ca să punem capăt războiului în care fusesem târâți și pentru a răsturna dictatura antonesciană. Am fost de acord cu ei în această privință dar când a fost să se traseze drumul viitor, când a fost vorba să arătăm ce trebuie să facem părerile noastre s'au ciocnit, fiind partidele istorice care ne au dus la Horia Sima și Antonescu au voit să guverneze numai ele, așa cum ne au guvernat dela războiul trecut încoace.

Clasa muncitoare însă a înțeles că un regim democratic real nu se poate realiza decât cu participarea largă a tuturor pentru ca statul să nu mai devină un instrument de îmbogățire a bancherilor și moșierilor, fiindcă țara nu este formată din bancheri și moșieri.

Victoria va fi a partidului social democrat

Din această pricină colaborarea noas[illegible] cu partidele istorice a fost întreruptă. Evident că acum, ele caută să speculeze situația ca și cum cantitățile de grâu ar crește dacă ar veni ei la putere.

Dimpotrivă, nu numai că nu ar crește, dar ar scădea, fiindcă noi suferim astăzi urmările politicii lor. Dacă ei spun că noi nu suntem buni, în orice caz suntem mai buni, cu toate defectele noastre, decât ei care ne-au adus în situația de azi.

Noi știm că regimul democrat tânăr de azi, are defecte și chiar slăbiciuni, dar noi toți servim cu sinceritate această democrație, iar cei care privesc înapoi să nu uite că trecutul ne-a dus la fascism și la războiu.

Democrația ne duce la victorie și victoria va fi a partidului nostru social-democrat. Astfel vom reuși să ne refacem grabnic, dar trebue mai întâi să câștigăm pacea noastră a claselor muncitoare.

Pacea este într'adevăr un lucru foarte mare. El nu e numai un act diplomatic, ci mai ales este un spirit al păcii pe care trebue să-l realizăm. In acest scop trebue să stabilim relațiuni normale cu Anglia și America pentru a putea semna actul păcii. Iar în ce privește prietenia cu Uniunea Sovietică ea nu este contrară acestui punct de vedere, fiindcă victoria a fost câștigată de națiunile unite, la care a contribuit în mod hotărîtor Uniunea Sovietică.

A cui va fi pacea?

Ne întrebăm acum: a cui va fi pacea? Pentru acest lucru țin să vă amintesc ce a fost după războiul trecut când lumea care a suferit durerile războiului, a dorit o pace veșnică și eliminarea războiului. Atunci popoarele au fost însuflețite de gândul de a fi libere pentru a construi pacea și democrația și prin aceasta să ajungă la socialism.

Aveam pe atunci o mișcare revoluționară înfloritoare, dar nu am ajuns la niciun rezultat fiindcă burghezia și reacțiunea ne-au slăbit pozițiile și astfel primejdia de războiu a crescut în măsura în care fascismul se instaura în toate țările.

Și al doilea războiu a venit. Putem spune că lumea a stat în loc timp de 20 ani, iar astăzi distrugerile începând dela Moscova la Londra sunt îngrozitoare.

Și atunci ne întrebăm: trebue să o luăm dela cap, adică să punem pe vechii înțelepți la locul lor pentru a pregăti un nou războiu?

Iată de ce acum trebue să fim hotărîți să facem totul pentru ca un nou războiu să nu se mai repete.

Și acest lucru nu se poate realiza decât prin aceea că munca nu trebue să servească marele capital, ci numai pe acei care muncesc efectiv.

Dacă noi ne-am lăsa înduplecați astăzi, ar însemna să ajungem la vechea lume. Dar noi vrem să aducem prosperitate și refacerea vieții economice. Iată de ce este necesar să mergem înainte pe linia partidului social-democrat.

Este bine să amintesc aci că muncitorimea are nevoie de colaborare. Nu ne trebue desbinarea și vom lupta împotriva ei. Ori câte greutăți s'ar ivi în cale FUM trebue adâncit, întărit consolidat căci acei care desbină ~~nu sunt nici socialiști și nici comuniști~~, ci sunt trădătorii clasei muncitoare.

Chestiunea partidului unic muncitoresc

La congresul partidului comunist s'a lansat formula partidului unic muncitoresc. Partidul nostru și-a fixat atitudinea prin rezoluția pe care o cunoașteți. Trebue întărit mai întâi FUM și înlăturate divergentele dintre partidele comunist și socialist, divergente de rodin tactic. Noi contăm pe loialitatea tuturor și de aceea orice discuție în această privință este nefolositoare, deoarece ea nu este o problemă a zilelor noastre de azi, ci una de viitor.

Să mergem acum cu hotărîre pe linia noastră socialistă, deoarece vom avea un rol foarte mare de jucat. In orice caz, noi cerem sinceritate și loialitate din partea tuturor.

Am stat 60 ani lângă steagul nostru și am biruit

Vom avea în curând alegeri la care vor păși toți cetățenii țării. Comitetul nostru Central nu s'a pronunțat asupra tacticei. In acest sens se vor ține conferințe ale partidului în zilele de 1 și 2 Decembrie.

Oricum însă, noi trebue să facem ca lupta aceasta să fie câștigată de partidul social-democrat, pentru ca el să-și câștige locul pe care îl merită, datorită trecutului și prezentului care îi acordă o atât de mare încredere.

O democrație reală nu poate fi realizată decât prin partidul social democrat și țara nouă nu poate fi făurită decât prin contribuția noastră.

Am stat 60 de ani lângă acest steag și astăzi am biruit. Prezentul ne dă dreptul la cuvânt, iar viitorul îl privim cu încredere și astfel vom vedea noi ideia noastră biruind.

In numărul nostru de mâine vom relata asupra vizitelor făcute de tov. Lotar Rădăceanu la Comisia Locală și Căminele de ucenici.

Informațiuni

IN ULTIMUL TIMP s'a constatat că diferite persoane streine de localitate se prezintă la instituțiuni, întreprinderi, firme și notabilități ale orașului Arad, cu bilete și invitațiuni pentru spectacole imaginare cu scopul de a încasa anumite sume de bani sau alte beneficii, la plasarea lor făcându-se abuz de numele șefilor de autorități, pentru a se impune forțat cumpărarea acestor bilete.

Pentru a se stăvili această stare de lucruri dăunătoare moralei publice se aduce la cunoștința tuturora, ca ori de câte ori se prezintă asemenea persoane care nu inspiră garanție de cinste și seriozitate, să se anunțe telefonic Chestura Poliției Arad, Biroul Poliției Judiciare sau ofițerul de serviciu, pentru a se lua măsurile cuvenite.

Chestor: DINU GHEORGHE

COOPERATIVA SOLIDARITATEA aduce la cunoștința membrilor ca începând dela data de 29 crt. orariul magazinelor va fi următorul: a. m. 8-13 și d. m. 15—17.

Iar în fiecare Luni și Sâmbătă d. m., masă magazinele vor fi închise.

SE FACE CUNOSCUT că, termenul pentru depunerea declarațiilor pentru taxarea stocurilor la cifra de afaceri s'a prelungit până la data de 1 Noembrie 1945.

Inlesniri pentru unele categorii de intreprinderi comerciale, industriale și ateliere ale meseriașilor patroni

Camera de Comert si de Industrie Arad aduce la cunoștința intreprinderilor industriale și comerciale, precum și a atelierelor meseriașilor patroni, care produc și vând produsele și mărfurile, sau prestează serviciile prevăzute în categoria IV din deciziunea Min. Industriei și Comertului Nr. 7951, publicată in Mon. Oficial nr. 101 din 3 Mai 1945 că Comisariatul General al Preturilor a acordat acestor intreprinderi unele inlesniri cu privire la listele de preturi, registru de calculatie, catalogul de preturi, listele lunare ale clientilor etc

— ✻ —

Prelungirea termenului pentru majorarea capitalului prin reevaluare

Camera de Comert si de Industrie Arad aduce la cunostinta celor interesati că in Monitorul Oficial No. 243 a fost publicată decizinnea Comisariatului General al Preturilor No. 898 cu privire la regimul si normele de calificare pentru magazinele de lux.

Cererile pentru calificare, insotite de toate anexele specificate în această decizie, si adresate Comisariatului General al Preturilor se vor depune la Camera de Comert.

— ✻ —

Regimul și normele de calificare pentru magazinele de lux

Camera de Comert si de Industrie din Arad, aduce la cunostință intreprinderilor comerciale si industriale că in urma deciziei Consiliului de Ministri No. 1335 publicată în Monitorul Oficial No. 242 din termenul pentru majorările de capital social pe calea reevaluării activului societătilor, a fost prelungit până la 1 Decemvrie 1945.

— ✻ —

Ridicarea restricțiunilor pentru autovehicule, piese de schimb și cauciucuri

Camera de Comert si de Industrie Arad aduce la cunostința celor interesati că, in conformitate cu disp. art. V si VI din deciziunea Consiliului de ministri Nr. 1334 publicată in Mon. Oficial nr. 243, toate autovehicolele, părtile componente, piesele de schimb, precum și cauciucurile sunt libere in comert, fără nici o restrictiune

— ✻ —

COMUNICAT

Se pune in vedere tuturor persoanelor de nationalitate germană reintorsi dela munca obligatorie din URSS, că au obligatia să se prezinte imediat ce sosesc, la Comisia de triere din str. Mocioni 14.

ULTIMA ORA

SPRE O INTREVEDERE ATLEE — TRUMAN

— Ce se spune la Londra și Washington —

LONDRA. — In cercurile oficiale din Londra și Washington circulă svonul că in foarte scurtă vreme d. Atlee se va intâlni cu președintele Truman. Stirea nu a fost confirmată nici la Londra și nici la Washington, insă in cercurile diplomatice se speculează acestui svon in sensul că d. Atlee va avea o convorbire directă cu președintele Statelor-Unite inainte ca tratativele financiare dintre cele două țări să se fi incheiat.

De altfel, președintele Truman a anulat toate vizitele pe care urma să le primească din partea personalităților din afara Statelor-Unite, până la data de 5 Noembrie, ceeace lasă să se întrevadă temeinicia svonului intâlnirii celor doi oameni de stat anglo-saxoni.

Ce probleme se vor discuta la conferința tineretului mondial din Londra

LONDRA. — Aseară a inceput conferinta tineretului mondial la Londra, la care participă reprezentanții a 67 țări. Conferinta se va tine intre 29 Octomvrie și 10 Noemvrie și se vor forma mai multe comisiuni speciale care vor discuta pe rând necesitatea cultarii tineretului, desvolarea lui fizică, ajutorarea pentru consolidarea amicitiei dintre tinerii diferitelor popoare și păstrarea echilibrului mondial.

Criminalul de război Sztoyaj a fost adus la Budapesta

BUDAPESTA. — Printre criminali de război care au fost adusi aseară la Budapesta în vederea judecării lor se află și Sztoiav, fost prim ministru al Ungariei in luna August 1944, imediat după cotitura istorică din România și care avea misiunea de a intări regimul fascist din Ungaria.

Hiro-Hito era fiu al soarelui, dar iubea mai mult pământul

TOKIO. — In urma cercetărilor făcute de către autoritățile americane, s'a stabilit că Hiro-Hito, impărat al Japoniei și fiul soarelui, iubea mai mult pământul decât cerul. Astfel el dispune de o avere uriașă compusă din 14 milioane jugere de pământ și pădure, un sfert din capitalul Băncii Naționale Japoneze și alte sume importante depuse la diferite bănci ale Japoniei.

Guvernul britanic este informat asupra cercetărilor germane referitoare la bomba atomică

LONDRA. — Eri, in Camera Comunelor dl Atlee a declarat că se va institui un comitet de cercetări asupra energiei atomice și că guvernul britanic este informat asupra tuturor cercetărilor pe care nazistii le au făcut asupra bombei atomice pe insula Bornholm.

Azi d. a. dl Atlee va face declaratii asupra naționalizării Băncii Angliei. Proectul prevede că statul nu va interveni prea intens in afacerile băncii deoarece există de multă vreme o concordanță între lira sterlină și institutul de emisiune.

Cum văd Statele Unite refacerea Austriei independente

WASHINGTON. — D. Byrnes, ministrul de externe al Statelor Unite a trimis o notă generalului Mack Clark, șeful armatei de ocupatie din Austria prin care i transmite instructiuni referitoare la punctul de vedere american în politica fată de Austria. Aceasta constă in refacerea Austriei și făurirea unui stat liber și democrat, atât din punct de vedere politic cât și economic, stârpirea fascismului, distrugerea oricărei idei de Anschluss și desființarea tutelei economice fată de Austria.

Unde se află șeful fasciștilor belgieni?

LONDRA. — In cercurile bine informate din Londra se declară că Leon Dezrelle seful mișcării fasciste belgiene s'ar afla internat într'un spital din San-Sebastian, unde ar fi bolnav. Lipsesc deocamdată ale amănunte.

Fostul președinte al Finlandei, Rysto Ryti, in fața Tribunalului special

HELSINKI. — Luna viitoare va incepe in capitala Finlandei judecarea primului lot de criminali de războiu finlandezi. Printre cei care figurează pe această listă și va apare in fruntea Tribunalului Special este Rysto Ryti, fost ministru și președintele republicii finlandeze.

Tipografia „DIECEZANA"

S. S. I.   Cr/G.   27 Octombrie 194

S. I. - Pr.   Sursa: Demostene

6283   199

N O T A

In cursul zilei de Miercuri Dl. Titel Petrescu a avut o lungă întrevedere cu Dl. Iuliu Maniu. Intrevederea a avut loc la locuința Dlui Mihai Popovici din Str. Sft. Sofia.

Dl. Titel Petrescu a arătat că a obținut majoritatea în comitetul executiv, în problema partidului muncitoresc unic.

Șeful partidului socialist a declarat că nu este de acord cu propunerea partidului unic, pe care o socoate o manevră comunistă împotriva socialiștilor.

Dl. Iuliu Maniu a vorbit despre rolul important ce revine partidului socialist pentru educarea maselor muncitorești și scoaterea lor de sub influența comunistă.

Dl. Iuliu Maniu s'a declarat în totul de acord cu proectul de rezoluție a partidului socialist împotriva unui partid muncitoresc unic.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu
- Dl. Oprea

S.S.I. Cr/G. 27 Octombrie 1945

S.I.-Pr. Sursa: Demostene

Legea laburistă

6283

OPERAT

200

NOTA

Dl.Titel Petrescu a primit pe ziaristul englez Harrysson dela postul de radio britanic. Acesta i-a adus un mesagiu din partea conducerii partidului laburist, semnat de Dl.H.Lascki.

In acest mesagiu, conducerea partidului laburist își exprimă speranța încadrării partidului socialist român în mișcarea socialistă internațională.

Se vorbește în mesagiu de dorința unei vizite apropiate a Dlui Titel Petrescu la Londra, pentru stabilirea unor puncte comune de acțiune.

Dl.Titel Petrescu a acordat un interview ziaristului Harrysson, vorbind de tendința de formare a unui partid unic muncitoresc, împotriva căreia D-sa și aproape unanimitatea partidului s'au declarat recent.

Dl.Titel Petrescu a spus că comuniștii exercită o teroare asupra muncitorilor, că scot sindicatele la manifestații de partid, deși membrii lor nu sunt numai comuniști, etc.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Fundu
- Dl.Tudor

S. S. I.   Cr/G.   27 Octombrie 1945
S. I. - Pr.   Sursa: Demostene
                                     201

part istoric

192

6283

OPERAT LA FIȘE

N O T A

In cursul zilei de Miercuri Dl.Titel Petrescu a avut o lungă întrevedere cu Dl.Iuliu Maniu. Intrevederea a avut loc la locuința Dlui Mihai Popovici din Str.Sft.Sofia.

Dl.Titel Petrescu a arătat că a obținut majoritatea în comitetul executiv, în problema partidului muncitoresc unic.

Şeful partidului socialist a declarat că nu este de acord cu propunerea partidului unic, pe care o socoate o manevră comunistă împotriva socialiştilor.

Dl.Iuliu Maniu a vorbit despre rolul important ce revine partidului socialist pentru educarea masselor muncitoreşti şi scoaterea lor de sub influența comunistă.

Dl.Iuliu Maniu s'a declarat în totul de acord cu proectul de rezoluție a partidului socialist împotriva unui partid muncitoresc unic.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Fundu
- Dl.Oprea

S.S.I. Cr/Dd.
C.I.-Pr.

202 ~~193~~

30 Octombrie 1945

" Demostene "

Leg. cu Pard. ist. și anglo-americ.

6283

202

N O T A

D.Titel Petrescu a anunţat pe d.Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu că este împotriva legii electorale anunţată de partidul comunist.

Partidul socialist este împotriva desfiinţării Senatului şi se apropie în ceiace priveşte legea electorală, de punctul de vedere al partidelor liberal şi naţional-ţărănist.

D.Titel Petrescu a acordat ziaristului Harrison un interwiew în această privinţă, spunând că în România s'au efectuat foarte puţine alegeri libere şi că, în condiţiunile actuale din România, cu trupele sovietice prezente, s'ar putea foarte greu asigura libertatea alegerilor.

----.----

COMUNICAT :

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Fundu
- Dl.Oprea

S. S. I.
C. I. - Pr.

Cr/G.

Leg. cu cercuri anume

30 octombrie 1945
Sursa: Demostene
203
194
203

6283

OPERAT LA ...

N O T A

Dl. Titel Petrescu a declarat într'un cerc de prieteni politici, că a avut o lungă discuţiune cu un reprezentant al misiunii britanice din România.

Acesta i-a spus că, nici guvernul dela Londra, nici guvernul dela Waschington nu vor recunoaşte vreodată cele ce s'au înfăptuit în ţările eliberate sub imperiul prezenţei trupelor sovietice.

Acordurile economice, politice, teritoriale, etc. sunt socotite nule şi realizate în contra prevederilor dela Yalta, care spun categoric, că la ori ce acorduri cu ţările foste satelite ale Germaniei, trebue să fie prezente U.R.S.S., Marea Britanie şi St.Unite americane.

In afară de aceasta, Dl. Titel Petrescu a declarat că a fost asigurat că guvernele dela Londra şi Waschington nu vor socoti ţările eliberate, ca în măsură de a-şi asigura guvernele cu adevărat libere, decât după părăsirea teritoriilor naţionale, de către trupele sovietice.

Dl. Titel Petrescu a subliniat sursa serioasă a informaţiilor sale.

Comunicat:
- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu
- Dl. Tudor

S. S. I.   Cr/G.   31 Octombrie 1945
C. I. - Pr.   Sursa: Demostene
1204

6283

OPERAT LA FIȘE

N O T A

Dl.Adrian Dimitriu, ministru, a declarat că Dl.Titel Petrescu a luat Luni contact cu Generalul Schuyller, șeful misiunii americane.

Dl.Titel Petrescu a aflat cu acest prilej,că Dl.Harriman a vizitat pe Generalisimul Stalin pentru a verifica versiunea asupra morții acestuia.

In al doilea rând, Dl.Harriman a primit răspunsul Generalisimului Stalin la mesagiul președintelui Truman.

Invitarea premierului britanic Attlee ar fi în legătură cu discutarea propunerilor pe care Stalin le face în răspunsul său, pentru soluționarea tuturor problemelor litigioase între aliați.

Dl.Titel Petrescu a declarat că Generalul Schuyler l-a asigurat că anglo-americanii nu vor ceda dela atitudinea și principiile afirmate și că rușii vor trebui să-și revizuiască poziția.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Fundu
- Dl.Tudor

205

F/N.

6283

6 Noembrie 1945
(C.I. - P.).

Ares. 205

195/1

N O T A

După informațiuni deținute dela secretarul lui Titel Petrescu, președintele partidului social-democrat lucrează, în prezent, la redactarea unui memoriu care va fi înmânat delegatului Statelor Unite, Ethridge.

In acest memoriu, Titel Petrescu definește linia politică personală și a partidului pe care îl conduce, față de problemele actuale politice de ordin intern și extern.

La problemele de ordin intern, Titel Petrescu arată că Uniunea Sovietică sprijină numai partidul comunist român; față de această situație, partidul social-democrat își pune toate speranțele în ajutorul Statelor Unite.

Președintele partidului social-democrat lucrează la memoriu la domiciliul său din Strada Brezoianu Nr.9.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Fundu.

207

S. S. I. Cr/G. 6283 7 Noembrie 1945

C. I. - Pr. Sursa: Rică

~~195/2~~

206

LA FIŞE

N O T A

Dl. Devi Calmanovici, directorul ziarului "Vocea Galaţilor" (oficios socialist) spune că Dl. Titel Petrescu a fost împiedicat să vorbească la întrunirea de Duminică a partidului socialist care s'a ţinut în acel oraş. După ce au vorbit D-nii Adrian Dimitriu, Vlad Dimitriu şi alţi fruntaşi locali, a venit rândul Dlui Titel Petrescu la cuvânt. In acel moment din sală au început să se audă lozinci ca acestea: "Stalin, Stalin" "Vrem partid unic". Toate încercările Dlui Titel Petrescu şi ale fruntaşilor locali de a restabili liniştea şi ordinea au rămas fără rezultat. In faţa acestei situaţii Dl. Titel Petrescu a trebuit să renunţe la cuvânt. D-sa a vorbit în aceiaş zi la clubul partidului, rostind discursul pe care trebuia să-i ţină în sala de întrunire. Efectul, bine înţeles nu a mai putut fi acelaş.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu

S. S. I.
C. I. - DIVERSE
Cr/Z.

8 Noemvrie 1945
"Demostene"

207

6283

195/3

207

[redacted]

N O T A

Fruntaşii partidului socialist, din jurul D-lui Titel Petrescu, au examinat Miercuri seara situaţiunea din guvern şi în special dela Ministerul de Interne.

S'a arătat D-lui Titel Petrescu, că a fost numit secretar general al ministerului de interne pentru poliţie şi siguranţă, Dl. Avram Bunaciu, comunist.

Fruntaşii socialişti au socotit gestul ca o provocare la adresa partidului socialist, care a cerut prin deciziunile adoptate la conferinţa partidului, să se creeze un subsecretariat de Stat pe lângă Ministerul de Interne, al poliţiilor şi siguranţei, pentru un reprezentant al partidului socialist.

Dl. Titel Petrescu a declarat că numirea D-lui Bunaciu nu îmbracă un caracter politic, ci a fost determinată probabil de anumite necesităţi.

Comunicat :

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl: Fundu

F/N. 6283

8 Noembrie 1945 298
(C.I. - P.).

Ares. 195/4 208

[redacted]

N O T A

Paul Theodorescu, într'o convorbire pe care a avut-o în ziua de 5 Noembrie a.c., cu Elena Raiciu, secretara resortului pentru propagandă, presă și cultură din organizația Capitalei a partidului social-democrat, a afirmat că punctul de vedere al lui Titel Petrescu, în legătură cu viitoarele alegeri, este categoric împotriva cartelării cu partidul comunist.

Titel Petrescu este dispus să închee un acord electoral cu orice partid politic, afară de partidul comunist.

Președintele partidului social-democrat explică această atitudine prin aceia că orice colaborare în plus cu partidul comunist, va constitui un nou șir de constrângeri și umiliri pentru membrii partidului pe care îl conduce.

Titel Petrescu este hotărât să-și impună punctul său de vedere la congresul partidului din 1-2 Decembrie a.c., când va fi desbătută și problema alegerilor viitoare.

Șeful partidului social-democrat își dă seama că va întâmpina greutăți și presiuni din partea partidului comunist, în această chestiune, tot așa cum întâmpină, în prezent, cu formarea partidului unic muncitoresc, însă speră să reușească.

Comunicat:
Dir. Coordonării
Dl. Zaharia
Dl. Fundu.

269

S. S. I. Cr/G. 9 Noembrie 1945

C. I. - Pr. Sursa: Demostene

6283

195/5 909

OPERAT LA FIȘE

N O T A

Situaţiunea din partidul socialist este socotită foarte încordată în urma acţiunii de formare a Frontului Unic Muncitoresc.

Dl. Titel Petrescu se opune categoric la prezentarea în alegeri sub firma comună cu partidul comunist, deoarece D-sa este convins că rezultatul alegerilor ar fi altul pentru partidul socialist dacă s'ar prezenta singur în faţa urnelor.

Totuşi, situaţiunea este foarte încordată în partidul socialist, unde grupul cu D-nii Rădăceanu şi Voitec este pentru Frontul Unic.

Cercurile naţional-ţărăniste dau ca sigură o sciziune a partidului socialist şi ruperea grupului Rădăceanu-Voitec de partid.

Totuşi, Dl. Titel Petrescu se va prezenta în alegeri în fruntea partidului socialist, care va candida singur şi sub firma proprie.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zharia
- Dl. Fundu

S. S. I.   Cos/G.   9 Noembrie 1945
C. I. - Pr.   Surșa: Hanganu

6283

210

OPERAT LA ...

195/6

210

NOTA

Precizarea alăturată, apărută în ziarul "Ultima oră" de Miercuri seara prin care Titel Petrescu afirmă că Partidul Social Democrat va candida singur în viitoarele alegeri și că va respinge orice cartel electoral, a fost dictată la telefon chiar de președintele partidului social-democrat.

Această precizare a fost dată în urma faptului ~~xxxx~~ că în "Libertatea" a fost tăiat din reportajul asupra întrunirii social-democrate dela Galați pasagiul în care Dl Titel Petrescu făcea această ~~xxx~~ declarație. Menționam că la Libertatea această precizare a fost refuzată.

Verificată.

S. S. I. Cos/G. 211

C.[illegible]. - Pr. 6283

9 Noembrie 1945

Sursa: Hanganu

~~195/7~~

211

[illegible] LA FIȘE

N O T A

Astăzi de dimineață Titel Petrescu a telefonat lui S.Polizu, directorul administrativ al ziarului "Ultima Oră" rugându-l să nu apară în ziarul de după amiază comunicatul dat de Biroul Politic al Partidului Social-democrat asupra tulburărilor de eri, întrucât el nu este de acord cu acest comunicat pe care l-a citit azi dimineață în ziare și care - deci - a fost redactat fără știrea lui.

In urma acestei intervenții, Ultima Oră de azi nu a publicat decât comunicatul Ministerului de Interne.

Sursa sigură

Comunicat:

- Dl.Zaharia
- Dl.Fundu
- Serv.Presei

[illegible] 212 195/8

212

recunoștința pe care o datorăm.

Partidul social-democrat merge singur în viitoarele alegeri

Declarațiile d-lui C. Titel Petrescu, președintele partidu lui social-democrat

In ultimele zile s'a discutat foarte mult chestiunea colaborării partidelor muncitorești în alegerile legislative ce se anunță că vor avea loc într'un termen apropiat.

D-na Ana Pauker la Ploești și d. Lucrețiu Pătrășcanu, ministrul Justiției, la Brașov, și-au exprimat dorința ca partidele comunist și social-democrat să meargă împreună în aceste alegeri.

Iată însă că la acest deziderat al fruntașilor comuniști se produce un răspuns venit din partea d-lui C. Titel Petrescu, președintele partidului social-democrat, care, la întrunirea socialistă dela Galați, ce a avut loc Duminică, vorbind despre viitoarele alegeri legislative și explicând economia proectului nouei legi electorale întocmit de Cercul de studii al partidului social-democrat și-a exprimat părerea că trebue respins orice cartel electoral, **PARTIDUL DE SUB PREȘIDENȚIA D-SALE URMÂND SĂ MEARGĂ SINGUR IN ALEGERI.**

Această opinie a d-sale, d. Titel Petrescu a confirmat-o azi unui redactor al ziarului nostru și este probabil că ea va fi repetată și în cursul declarațiilor pe cari președintele partidului social-democrat le va face la „Libertatea", în cadrul adunării funcționarilor social-democrați.

„Ultima Oră"
Miercuri 7 Noembrie 45

195/9

F/N. 6283 9 Noembrie 1945
(C.I. - P.).

Ares. 213

LA FGE

N O T A

In seara zilei de 8 Noembrie a.c.,la domiciliul lui Titel Petrescu,a avut loc o consfătuire intimă,la care au participat,între alţii, Adrian Dimitriu,D.Popp,Ion Pas,N.Deleanu şi Dr. Iagnov.

In timpul consfătuirei,preşedintele partidului social-democrat s'a arătat neliniştit în urma ultimului discurs rostit de Dl.Churchill în Camera Comunelor,în care fostul premier englez a avut numai cuvinte măgulitoare faţă de Uniunea Sovietică.

Atitudinea lui Churchill,coroborată cu aceia a conducătorilor americani,care au declarat că formal nu vor face parte dintr'o înţelegere îndreptată împotriva Uniunii Sovietice,a avut o mare influenţă asupra lui Titel Petrescu.

Datorită acestui fapt,Titel Petrescu şi-a manifestat faţă de cei prezenţi părerea că,în acest caz,este foarte probabil ca Uniunea Sovietică să-şi impună punctul său de vedere în politica internă din România şi să sprijine cu aceiaş hotărâre partidul comunist român.

Plecând dela această premiză,Titel Petrescu şi-a exprimat părerea dacă,în această

./.

situaţie,nu este cazul ca partidul social-democrat să se înţeleagă cu partidul comunist.

Pentru aceasta,preşedintele partidului social-democrat crede că ar fi necesar să se ia din nou în discuţie,în Sfatul Capitalei şi în Comitetul Central,problema partidului unic muncitoresc.

In legătură cu formarea partidului unic muncitoresc,Titel Petrescu a spus că,deşi partidul social-democrat nu are decât de pierdut din această contopire,pentru a nu suferi consecinţe mai grave în viitor,este preferabil,în prezent,acest act.

Mai departe,Titel Petrescu a arătat că, conducătorii partidului comunist ar face mult mai bine dacă în loc de a se lupta cu el şi cu partidul pe care îl conduce,s'ar lupta cu celelalte partide.

Diferendele dintre partidele social-democrat şi comunist ar putea fi uşor înlăturate,dacă conducătorii comunişti ar înţelege să discute în mod amical situaţia,a opinat Titel Petrescu.

In concluzie,şeful partidului social-democrat a spus celor de faţă că,deşi se teme să antreneze partidul într'o aventură care i-ar putea fi fatală,totuş va mai pune încăodată Sfatului Capitalei şi Comitetului Central problemele ridicate mai sus.

Comunicat:

- Dir.Coordonării.
- Dl.Zaharia
- Dl.Fundu.

F/N.

6283

195/13

13 Noembrie 1945
(C.I. - P.)
Ares. 215

VERIFICAT LA FIȘE

N O T A

După evenimentele din ziua de 8 Noembrie a.c., Titel Petrescu a declarat față de colaboratorii săi, printre cari și Eugen Cristodorescu, unul dintre secretarii săi, că "lucrurile s'au întâmplat în așa fel încât "ceilalți" să piardă, iar "el" să câștige".

"Partidul social-democrat nu se amestecă în chestiuni de asemenea natură, întrucât este un partid conștient de demnitatea sa și un partizan al libertății".

Titel Petrescu a mai declarat că "a semnalat Aliaților neparticiparea partidului social-democrat la ultimele evenimente", evidențiind "conduita și seriozitatea organizației pe care o conduce", față de celelalte partide.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu.

195/14

F/N. 6283 13 Noembrie 1945
(C.I. - P.).

Ares. 216

OPERAT LA FIȘE

N O T A

In ziua de 10 Noembrie a.c., Titel Petrescu într'o expunere pe care a făcut-o față de unii dintre colaboratorii săi intimi, a spus următoarele, în legătură cu tactica sa în conducerea partidului de până acum și intențiile sale de viitor :

"După 23 August 1944, întrucât partidul social-democrat se prezenta, din punct de vedere al cadrelor, foarte slab, am făcut un joc de prudență față de partidele istorice. Acest joc a constat dintr'o atențiune specială față de șefii partidelor istorice. Indeosebi, am aplicat această tactică politică în timpul guvernului Rădescu și sub actualul guvern, până la instalarea guvernului laburist în Anglia".

"Ulterior, șansele partidelor istorice scăzând, iar partidul social-democrat întărindu-se în mod simțitor, am crezut că nu mai este cazul ca atitudinea curtenitoare față de partidele istorice să fie continuată.

"Pentru a marca acest moment, partidul social-democrat, prin exponenții săi cei mai autorizați au făcut declarații defavorabile partidelor istorice, în cele mai multe cazuri acestea fiind chiar atacate".

./.

OPERAT LA FIȘE

195/15

"In acest din urmă timp, numărul membrilor partidului a crescut considerabil.

217

"Deoarece am văzut că Uniunea Sovietică este hotărâtă în a susține ferm partidul comunist și guvernul Dr. Groza, am căutat să arăt că sunt pentru o apropiere de partidul comunist."

In continuare, președintele partidului social-democrat a declarat :

"Sunt împotriva partidului unic muncitoresc; înțeleg să acționez numai cu partidul meu".

Pentru viitor, Titel Petrescu a adoptat o tactică de espectativă și de neutralitate.

Președintele partidului social-democrat asistă la ciocnirea dintre partidele istorice și partidul comunist, socotind că din această luptă adversarii vor ieși uzați.

Speculând lupta dintre aceste grupuri, partidul social-democrat își va trâmbița neutralitatea, dezaprobând în acelaș timp mijloacele brutale întrebuințate de adversari.

Partidul social-democrat va arăta masselor că este partizanul "dreptății" și al "libertății", singurul în drept să conducă țara.

Titel Petrescu speră ca în alegerile viitoare să obțină un rezultat sdrobitor față de celelalte partide, rezultat care să-l transforme în stăpân absolut al situației politice din România.

Având această situație, președintele partidului social-democrat va trata apoi cu partidul comunist și cu partidele istorice, pe care le va dirija după cum îi vor dicta interesele sale.

Comunicat:
ir. Coordonării
1. Zaharia
1. F[illegible]du.

195/16

F/N. 6283

16 Noembrie 1945
(C.I. - P.).

Ares. 218

N O T A

Eugen Cristodorescu, secretarul lui Titel Petrescu, a afirmat că preşedintele partidului social-democrat socoteşte că evenimentele din 8 Noembrie a.c., constituesc o înfrângere desăvârşită a guvernului şi partidului comunist.

Desfăşurarea evenimentelor, pretinde Titel Petrescu, sunt o mărturie a afirmaţiilor sale.

Astfel, delegatul Marck Ethridge, convins de acţiunea de opresiune exercitată de partidele comuniste din Bulgaria şi România, a plecat la Moscova pentru a arăta că în aceste condiţii Statele Unite nu vor recunoaşte niciodată actualele guverne din aceste ţări.

Este mai mult ca probabil că, expunerile delegatului american făcute la Moscova, privitor la situaţia din aceste două ţări, au fost luate în consideraţie, aceasta judecând după faptul că D-nii Generali Vinogradov şi Susaicov au fost chemaţi urgent, respectiv la 12 şi 14 Noembrie a.c., la Moscova.

O altă dovadă că punctul de vedere al Statelor Unite, în speţă Ethridge, a reuşit să fie luat în consideraţie la Moscova, o constitue faptul că, în prezent, partidul comunist român încearcă

./.

o manevră politică internă,prin unele tatonări în vederea remanierii guvernului.

In astfel de condiţiuni,partidul social-democrat are ocazia să preia conducerea ţării şi supremaţia politică în România.

Uniunea Sovietică,dacă este hotărâtă să facă concesii,le face desigur tot pe linie de stânga,astfel că vor fi nevoiţi să sprijine un guvern cu majoritate socialistă.

Titel Petrescu este încredinţat că,în zilele care vor urma,partidul comunist va încerca să obţină de la el personal şi dela partidul social-democrat,consimţământul pentru o participare într'un guvern remaniat,care în fond să nu ştirbească comuniştilor ceva din actuala supremaţie politică.

De data aceasta,a declarat Titel Petrescu, partidul comunist nu va obţine colaborarea şi partidul social-democrat va lua conducerea ţării.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Fundu.

O/D

S.S.I.
C.I.
P.

6283

186

19 Noemvrie 1945

Sursa : Crăciun 220

OPERAT

N O T A

In legătură cu disensiunile din sânul partidului social-democrat, grupul FLUERAŞ - MAGLAŞU - GRIGOROVICI, care pretinde că se găseşte pe linia partidului, a transmis - prin JUMANCA - hotărîrea lui de a sprijini pe C.TITEL-PETRESCU, în cazul când acesta se va rupe de „comunizanţi".

Dealtfel, partizanii lui Fluераş şi Grigorovici sprijină în Ardeal şi Bucovina pe Titel-Petrescu, împotriva lui LOTAR RADACEANU.

COMUNICAT :

- Dir.Coord.
- Dl.Dir.Z.
- Dl.Sbdr.Fundu
- Ref.Sp.T.O.

--

S. S. I. Cr/G. 22 Noembrie 1945

C.I. - DIVERSE Sursa: Demostene

221

N O T A

Dl.Titel Petrescu a solicitat prin intermediul misiunii americane, o întrevedere cu Dl.Etheridge. S'a răspuns că Dl.Etheridge va vedea pe toţi şefii de partide imediat după terminarea întrevederilor cu oficialităţile.

Dl.Titel Petrescu a redactat şi un memoriu, în care expune situaţia din România şi activitatea partidului socialist.

Concluziile tezei Dlui Titel Petrescu sunt că în România sunt necesare alegeri libere şi că poporul nu este comunist.

Dl.Etheridge s'a interesat îndeaproape asupra structurii partidului socialist, dorind să cunoască dacă a avut ecou şi în păturile ţărăneşti.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Boeru
- Dl.Fundu

F/N.

24 Noembrie 1945
(C.I6 - P.).

Ion Popa.

222

6283

196/2

222

N O T A

Titel Petrescu duce o acţiune intensă pentru a-şi pregăti o majoritate la Conferinţa social-democrată din 2 Decembrie a.c.

Apropiaţii lui Titel Petrescu (Teişeanu, Somuz, etc.), în discuţiile lor declară că, dacă nu se va obţine o majoritate la conferinţa din 2 Decembrie a.c., Titel Petrescu va rupe partidul social-democrat în două şi va candida separat în fruntea celor ce-l vor urma.

Titel Petrescu e înclinat spre această atitudine, fiindcă crede că guvernul va dizolva partidele naţional-ţărănesc şi liberal. Având însă opoziţia elementelor de stânga din partidul social-democrat, de care se teme că vor cere neapărat front unic în alegeri, Titel Petrescu are asigurarea conducătorilor naţional-ţărănişti şi liberali că-l vor sprijini în alegeri chiar rupt fiind de partidul social-democrat, sau mai ales fiindcă e rupt de acel partid.

Dacă Titel Petrescu candidează cu întreg partidul social-democrat pe o listă comună cu partidul comunist, voturile naţional-ţărăniste şi liberale vor merge către Tătărăscu (evident, în cazul când partidele naţional-ţărănesc şi li-

./.

196/3 223

223

beral nu vor candida, indiferent din ce motive).

Conducerea național-țărănistă și liberală îl manevrează însă pe Titel Petrescu pentru a rupe partidul social-democrat, în cazul când majoritatea partidului nu l-ar urma. Are promisiunea că rupt de partid, va obține toate voturile național-țărăniștilor și liberalilor și va avea o puternică majoritate, fiindcă și cadrele social-democrate din foarte multe părți ale provinciei îl vor vota.

Rupt de partidul social-democrat, Titel Petrescu are perspectiva ca alegerile să-l impună cu o mare majoritate și să domine complect situația politică, fără nici un fel de opoziție din partea aripei de stânga social-democrată, care îi face acum opoziție.

De altfel, ruptura în partidul social-democrat nu ar fi decât pentru moment, fiindcă toți social-democrații care nu l-ar urma acum ar reveni la dânsul, dacă obține această majoritate de voturi în alegeri.

Perspectivele acestea îi surâd lui Titel Petrescu și înclină a-și fixa în acest sens linia politică.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu.

J/D

S.S.I.
S.I.
P.

6283

24 Noemvrie 1945

Sursa : Crăciun

224

OPERAT LA FIŞE

N O T A

In vederea întrevederii cu ETHERIDGE, C.TITEL-PETRESCU, şeful partidului social-democrat, a pregătit un memoriu, în care - după ce arată vechimea p.s.d. în România - accentuează asupra faptului că acest partid este cu totul distinct de P.C.R.

Mai arată în acest memoriu că social-democraţii sunt „persecutaţi" de comunişti, anexează lista arestaţilor şi în concluzie accentuează asupra faptului că social-democraţii sunt hotărîţi să meargă singuri în alegeri, cu orice risc.

Se pare că Titel-Petrescu a fost destul de satisfăcut de întrevederea cu Etheridge, exprimându-şi convingerea - în cercul său de intimi - că partidul social-democrat ar avea de jucat un rol extrem de important în criza guvernamentală, care stă gata să izbucnească.

COMUNICAT :

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Boeru
- Dl.Fundu
- T.Orzaru

S. S. I.
C. I. - DIVERSE

Cr/G.

6283

- 26 Noembrie 1945 -
Sursa: Demostene
225

198

OPERAT LA FIŞE

225

N O T A

Intrevederile Dlui Ethridge cu fruntaşii socialişti au fost determinate de Dl. Titel Petrescu.

Şeful partidului socialist a urmărit ca trimisul preşedintelui Truman să afle şi dela fruntaşii socialişti poziţia partidului său şi piedicile ce i le pune guvernul Groza la sugestiile partidului comunist, pentruca să nu se mai spună că D-sa este izolat în propriul său partid şi că se găseşte în minoritate.

Dl. Titel Petrescu are pregătit un memoriu destinat Dlui Ethridge, în care arată că partidul socialist are un mare curent în ţară în special în rândurile muncitorilor şi învăţătorilor, dar că se găseşte terorizat de partidul comunist, care îl doreşte integrat într'un Front Unic Muncitoresc, sub titulatura căruia să se prezinte în alegeri.

Dl. Titel Petrescu se declară în memoriul său, partizanul efectuării alegerilor.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu
- Dl. Boeru

OPERAT LA FIŞE

6283 198/1 227

I O N P O P A

26.XI.945

Frunze

Ionel prin Sergiu. Sursa: Oamenii dela Cabinetul lui Titel Petrescu.

Proectul de lege electorală la care lucrează Titel Petrescu prevede trecerea controlului alegerilor dela Ministerul de Interne la Ministerul de Justiţie.

Explicaţia constă în faptul că întregul aparat al Ministerului de Interne e comunizat pe când Ministerul de Justiţie mai are elemente democrate care nu stau în totul la dispoziţia comuniştilor.

F/N.

27 Noembrie 1945
(C.I. - P.).

Ares. 226

OPERAT LA FIŞE

6283

198/

NOTA

Emil Cristodorescu, secretarul lui Titel Petrescu, a arătat, Duminică 25 Noembrie crt., următoarele, relativ la întrevederile D-lui Ethridge cu fruntaşii social-democraţi din România :

Titel Petrescu este mânios şi foarte nemulţumit, deoarece s'a izbutit de către conducerea partidului comunist să fie audiaţi de către Mark Ethridge toţi fruntaşii partidului social-democrat, cari au făcut şi fac opoziţie modului de a vedea şi a conduce partidul în ultimele luni.

Pentru a nu fi primit odată cu ceilalţi fruntaşi ai partidului, Titel Petrescu a hotărât, deoarece ţine ca declaraţiile sale să fie hotărâtoare în formarea convingerii delegatului american, să nu le facă odată cu ceilalţi, ci singur.

Invocând astfel că trebue să se deplaseze în provincie, a obţinut prin secretarul său, dela Mark Ethridge, ca să-i fixeze ca zi de întrevedere ziua de Marţi 27 Noembrie a.c.

Titel Petrescu va încerca să demonstreze lui Mark Ethridge că a ascultat în majoritatea cazurilor pe cei nemulţumiţi de conducerea sa şi mai ales pe cei cari reprezintă extrema stângă în conducerea partidului social-democrat. Toţi aceştia sunt şi adepţi ai colaborării strânse cu

./.

partidul comunist şi actualul guvern şi privesc chiar favorabil problema "Partidului Unic".

Titel Petrescu spune că declaraţiile lui Lotar Rădăceanu, Theodor Iordăchescu, Şerban Voinea, Victor Bratfăleanu, Leopold Filderman, Dumitru Pop, etc., au fost aproape complect pe linia declaraţiilor făcute de membrii partidului comunist român şi cei ai Confederaţiei Generale a Muncii.

De la această linie nu s'au abătut decât uşor Iosif Jumanca şi Romulus Dan. Aceştia au arătat, dar numai în mică măsură, că partidul social-democrat nu aprobă întru totul măsurile şi dogma în a conducem a partidului comunist.

Deasemeni, aceştia au schiţat că partidul social-democrat ar dori să-şi urmeze drumul său propriu şi că nu ar fi pentru moment pentru un partid unic muncitoresc.

Titel Petrescu a numit pe social-democraţii din Confederaţia Generală a Muncii, trădători a ai cauzei partidului. Arată că aceştia s'au vândut partidului comunist.

Intre declaraţiile lui Gh. Apostol şi ale celor făcute de Miga Levin şi Victor Bratfăleanu, nu a existat nici o deosebire.

Ei au arătat că fără deosebire de partid, toţi muncitorii sunt strâns uniţi în jurul Confederaţiei Generale a Muncii şi a guvernului Groza. Au arătat că nu există fricţiuni şi puncte deosebite de vedere între muncitorii români din diferite partide.

./.

Muncitorii social-democraţi sprijină cu toată căldura şi sinceritatea actualul guvern Groza.

Titel Petrescu califică pe cei doi membrii social-democraţi în Confederaţia Generală a Muncii, mincinoşi şi vânduţi şi arată că declaraţiile lor au fosta unor membrii ai partidului comunist, nu a unor membrii ai partidului social-democrat.

Arată că nu se miră că Theodor Iordăchescu şi chiar Lotar Rădăceanu au fost pe linia declaraţiilor D-rului Petru Groza şi a D-nei Ana Pauker, cu privire la complecta înţelegere dintre muncitori şi dintre partidele cari se găsesc actualmente în guvern.

Titel Petrescu a spus că Mişa Levin şi Bratfăleanu, fac jocul partidului comunist cu speranţa că aceştia îi va ajuta să-l îndepărteze dela conducerea partidului social-democrat şi să-i ia locul. Deaceia declaraţiile făcute de aceştia nu au nici o importanţă şi le consideră normale, dar nu poate înţelege cum Ştefan Voitec nu a fost în stare să arate lui Ethridge starea disperată în care se găseşte România şi populaţia română, prin conducerea partidului comunist şi a guvernului Groza.

Ştefan Voitec nu a fost în stare să arate vina guvernului Groza, în actualul faliment economic şi financiar al României.

Titel Petrescu a spus că va arăta ~~să~~ tot ceiace ceilalţi nu au vrut să declare.

El va arăta, conform promisiunii făcute

./.

198/5 230

M.S.Regelui,că partidul social-democrat este alături de Suveran în disputa dintre partidul comunist şi Majestatea Sa.

Deasemeni,Titel Petrescu va arăta,pe linia declaraţiilor făcute de M.S.Regele Mihai I şi de către ceilalţi membrii ai Palatului,teroarea pe care o exercită Rusia în România,prin partidul comunist.

Preşedintele partidului social-democrat va prezenta lista unui număr nesfârşit de membrii ai partidului social-democrat arestaţi,internaţi în legăr şi chiar omorâţi de către partidul comunist.

Va arăta gravele divergenţe între muncitorii social-democraţi şi cei ai partidului comunist şi prăpastia care s'a săpat între aceştia.Va arăta că muncitorii membrii ai partidului social-democrat se ridică contra teroarei exercitată de partidul comunist şi că în numele muncitorilor partidului său,cere sprijinul Statelor Unite pentru reîntronarea în România a libertăţii individuale,libertăţii de gândire şi manifestare,libertatea presei şi garantarea proprietăţii individuale.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Fundu.

O/D

S S I
C I
P

6283

28 Noemvrie 1945 199
Sursa : Crăciun 231

N O T A

In cercurile apropiate lui C.TITEL-PETRESCU, șeful partidului social-democrat, se susține cu tărie teza separării de frontul unic muncitoresc.

Aceste cercuri pretind că massele social-democrate vor merge cu șeful lor și că numai candidaturile pe liste separate le pot aduce succes în alegeri.

După a doua vizită făcută lui ETHERIDGE - cu care ocazie Titel Petrescu a adus o serie de precizări în legătură cu atitudinea ostilă față de social-democrați a autorităților comuniste - cercurile de mai sus își manifestau un optimism foarte puternic.

Se pare că Titel Petrescu a reușit să-și asigure sprijinul miniștrilor TUDOR IONESCU și ST.VOITEC, astfel că în comitetul central contează pe următorii : Tudor Ionescu, St.Voitec, ADRIAN DIMITRIU, ȘERBAN VOINEA, N.DELEANU, JUMANCA; iar pentru conferința partidului dela 1 Decemvrie mai contează și pe următorii fruntași: VLAD DUMITRIU, ADRIAN STAMBULEANU, EUG.RADIAN, VINOGRADESCHI, NICULESCU-MALU, care va fi numit secretar general adjunct.

Deasemenea, contează în general pe toate organizațiunile ardelene.

Deàltfel, cercurile „titeliste" lansează svonul că LOTAR RADACEANU se va despărți de partid, înființând un partid radical-socialist.

COMUNICAT :

- Dir.Coordonării
- Dl.Dir.Zaharia
- Dl.Sbdir.Boeru
- Dl.Sbdir.Fundu
- Ref.Sp.T.Orzaru

27 Noembrie 1945.

6283

232

Acţiunea Burcă-Iordăchescu

Am anunţat la timpul său că delegaţia social-democrată care a plecat la Londra, a avut însărcinarea să transmită o corespondenţă importantă şi anume un demers pe care Iordăchescu şi Burcă l-au făcut pe lângă partidul laburist, în sensul ca acesta să trimită în România un delegat special, care să ţină legătura cu P.S.D.-

Titel Petrescu nu a fost informat în legătură cu această corespondenţă, deoarece grupul Iordăchescu-Burcă nu e mulţumit cu conducerea actuală a P.S.D. şi în special de faptul că această conducere nu ţine un contact destul de strâns cu anglo-americanii din străinătate.

Grupul Burcă-Iordăchescu socotea necesar să "existe o legătură cât mai strânsă cu anglo-americanii, pentru ca în felul acesta punctul de vedere al partidelor de stânga să poată fi făcut cunoscut, iar influenţa lui Maniu şi Brătianu să poată fi micşorată".

Delegaţia s'a înapoiat în ţară, fără să fi izbutit a fi primită în mod oficial de reprezentanţii partidului laburist. Cauza este că li s'a cerut mandat special din partea lui Titel Petrescu.

De semnalat că deşi normele de colaborare între partidele social-democrate cer numai semnătura secretarului general - în cazul de faţă a lui Iordăchescu- totuşi în ce priveşte România s'a făcut excepţie.

S'a constatat că conducerea partidului laburist nu voeşte să lucreze decât cu Titel Petrescu. Căutându-se explicaţia, s'a ajuns la concluzia că legătura între Titel Petrescu şi laburişti este făcută prin Maniu, care a cerut în mod expres ca englezii să nu lucreze decât cu Titel Petrescu.-

Maniu a izbutit în această acţiune a sa deoarece - din informaţiile ce ni se dau - împuternicitul partidului laburist în România este un om de încredere al englezilor, care..."din întâmplare" e naţional-ţărănist.

Deocamdată n'am putea comunica numele acestuia.

Delegaţia P.S.D. care a fost la Londra a reuşit totuşi să ia legătura cu cercurile partidului laburist, în numele ziarului "Libertatea" şi numai în această calitate. Rezultatul acestei acţiuni a provocat deprimare în rândurile grupului Burcă-Iordăchescu.

200/1

F/N. 29 Noembrie 194[illegible] 233
(C.I. - P.).

6283

Ion Popa
Ionel. Sursa: Sergiu.

N O T A

In întrevederile pe care Eugen Rosenberg, membru al U.T.S., fost delegat al tineretului român la congresul dela Londra, le-a avut la Londra cu Laski şi cu alţi laburişti, acesta a aflat că Titel Petrescu e acel care a informat guvernul englez despre toate frământările politice din ţară - aceasta şi în sensul că guvernul englez şi anumiţi conducători de dreapta ai partidului laburist sunt informaţi de existenţa fracţiunilor de stânga şi dreapta din sânul P.S.D., precum şi de tot ceeace ştie dânsul, Titel Petrescu, despre ce se petrece în partidul comunist şi la Direcţia politică sovietică.

Laburiştii apropiaţi de Bevin sunt informaţi de Titel Petrescu de discuţiile acestuia cu partidele "istorice" şi de dorinţa lui de colaborare cu conducătorii acestor partide. Aceleaşi cercuri engleze ştiu că singura opoziţie posibilă în România împotriva partidului comunist şi U.R.S.S.-ului, ar fi un guvern Titel Petrescu, susţinut de partidele "istorice", cari au mari simpatii, mai ales în massele orăşeneşti mici burgheze şi în populaţia rurală.

./.

OPERAT LA FIŞE

Din discuţiile pe care le-a avut Eugen Rosenberg cu Laski, reiese dorinţa acestuia ca guvernul englez să sprijine un guvern Titel Petrescu.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu.

S. S. I.   Cr/G.   28 Noembrie 1945   235

.I. - DIVERSE   Sursa: Rudy

6283

200/3

235

[stamp:] ... LA FIŞE

N O T A .

Panait, care a fost cu Titel Petrescu la Timişoara, a spus că, Titel Petrescu şi-a asigurat toate voturile pentru Congresul care începe în Bucureşti.

In timpul discursului ţinut la Timişoara, Titel Petrescu a fost întrerupt cerându-i-se front unic în alegeri. La Reşiţa a fost linişte.

In legătură cu interview-ul publicat în "Jurnalul" de Duminică şi semnat de Ion Panait, omul lui Titel Petrescu, afirmă că, chiar dacă la Congresul partidului nu vor veni delegaţii străini invitaţi, tabăra lui Titel Petrescu va pune din plin chestia alegerilor şi candidaturilor pe listă proprie, iar în ce priveşte cenzura, s'a tăiat pasajul în care spunea că "un guvern nu poate sta la cârma ţării, fără a avea promulgările Regelui.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Furdu

F/N. 6283 29 Noembrie 1945
(C.I. - P.).
Ares.
200/4
236

NOTA

Ion Spârlea, preşedintele Sectorului III Albastru al P.S.D., a arătat eri că Titel Petrescu a indus în eroare organele româneşti de siguranţă, convenind cu delegatul Ethridge ca acesta să participe la întrunirea P.S.D. dela Timişoara.

Spârlea afirmă că delegatul Ethridge a fost la Timişoara, unde Titel Petrescu i-a arătat starea de spirit reală a populaţiei României.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu.

200/5

F/N.

6283

1 Decembrie 1945 237
(C.I. - P.).
Ion Popa.
Grigoriu. Sursa: Felea.

237

N O T A

In seara zilei de 30 Noembrie a.c., Titel Petrescu a vizitat, la Athenée Palace, pe câțiva delegați din provincie, veniți la conferința partidului social-democrat și a discutat cu ei chestiunile politice ce se vor pune la conferință.

In discuțiile cu acești delegați, Titel Petrescu le-a arătat perspectivele P.S.D.-ului în alegeri, care - dacă nu candidează împreună cu partidul comunist - are asigurat concursul partidelor național-țărănesc și liberal.

Pentru această conferință, Titel Petrescu și-a organizat colaboratorii în așa fel încât să reiasă dorința acestora și a întregului partid de a merge singuri în alegeri.

Oamenii lui, șefi de organizații, vor releva cât mai mult toate incidentele pe care le au cu comuniștii, aceasta pentru a ajunge la concluzia imposibilității de a continua colaborarea cu partidul comunist.

Titel Petrescu și oamenii lui vor cere (aceasta numai în caz de absolută necesitate), îndepărtarea din funcțiile de responsabilitate și chiar din partid a elementelor comunizante: Mișa Levin, Zaharia Tănase și Iordăchescu.

./.

200/6 238

239

Necesitatea afirmării cât mai puternice a partidului social-democrat şi aceasta mai ales ca o organizaţie complect deosebită de partidul comunist şi în diverse atitudini, chiar împotriva partidului comunist.

Aripa stângă a partidului cunoscând intenţiile preşedintelui partidului, este hotărâtă să-l combată prin toate mijloacele. Aripa stângă şi în primul rând Iordăchescu, Felea, Mişa Levin, Zaharia Tănase, precum şi restul grupului fost ghelertist, nu contează prea mult pe Voitec şi ca o măsură tactică au ocupat "punctele strategice" ale sălii din localul Libertatea. Aceasta, pentru a putea influenţa chiar pe oamenii lui Titel Petrescu. Sunt apoi hotărâţi să prelungească cu trei - patru zile conferinţa şi, prin întrevederi personale cu oamenii lui Titel Petrescu, să ducă acţiune contra acestuia.

Urmează să se vadă din felul cum se va desfăşura conferinţa, dacă va fi cazul să se producă noui schimbări de atitudine.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu.

F/D

S S I
C I
P

6283

4 Decemvrie 1945
Sursa : Ion Popa

239
200/7
228

N O T A

In şedinţa dela 3 Decemvrie a.c., stânga social-democraţilor a făcut încercări pentru a schimba rezoluţia lui C.TITEL-PETRESCU în chestiunea alegerilor.

Au agitat necesitatea acestei schimbări : VOITEC, LOTAR RADACEANU şi BURCA, având opoziţia îndârjită a lui Titel Petrescu şi ADRIAN DIMITRIU.

Primii au cerut un nou vot nominal. Titel Petrescu s'a opus, dar până la sfârşit a cedat şi votul nominal a dat următorul rezultat : 104 voturi pentru Titel Petrescu şi 98 pentru stânga, care cerea schimbarea rezoluţiei, în sensul ca alegerile să se facă împreună cu partidul comunist.

Văzând că Titel Petrescu nu are decât o majoritate de şase voturi, stânga a început să scoată în public câteva acte doveditoare că unii dintre cei care-l susţineau pe acesta sunt foşti colaboratori ai lui ANTONESCU.

Nu s'a mai ţinut seama de aceste acte, dar stânga - în frunte cu ZAHARIA TANASE, LEVIN - îi reproşează lui Voitec că nu a vorbit înainte de a se pune chestiunea la vot. Voitec nu a vorbit decât o singură dată, numai atunci când şi-a susţinut raportul politic. Dacă vorbea şi înainte de votul pentru rezoluţia asupra alegerilor - spune stânga - Titel Petrescu nu ar fi avut nici această majoritate.

In orice caz, stânga social-democrată a fost foarte surprinsă dă Titel Petrescu nu are decât aşa o slabă majoritate. Ei contau pe o majoritate mai mare a lui Titel Petrescu şi, datorită atmosferei care a dominat conferinţa, discută de pe acum găsirea unei posibilităţi de a-i răsturna rezoluţia.

-----=-----

COMUNICAT: - Coord.
- Dl.Dir.Z.
- Dl.Fundu

S. S. I. Cos/G. 5 Decembrie 1945
C. I. - Pr. Sursa: Hanganu

6283

200/8

240

240

OPERAT LA FIȘE

N O T A

Informatorul nostru ne înaintează textul exact al raportului făcut de C. Titel-Petrescu asupra alegerilor, în cadrul Conferinței partidului social-democrat.

In textul stenografiat al raportului au fost făcute tăeturi chiar de C. Titel-Petrescu. Raportul urma să apară în "Ultima Oră", dar din motive pe care informatorul nostru le va afla în curând, nu a mai apărut.

Anexăm textul integral al raportului menționând că textul subliniat reprezintă pasagiile care au fost șterse de Titel Petrescu.

RAPORTUL DLUI C.TITEL-PETRESCU ASUPRA ALEGERILOR.

E în sentimentul unanim al organizaţiilor de partid - şi această constatare am făcut-o în peregrinările mele prin ţară - ca partidul nostru să meargă singur în alegeri, cu programul, cu oamenii, cu steagul său propriu.

Aceasta dovedeşte că organizaţiile de partid au conştiinţa forţelor lor.

Un cartel electoral ar face ca partidul nostru să sufere pierderi mari şi nu mă gândesc numai la pierderea electorală a multor voturi, dar mă refer la pierderea morală, la pierderea influenţei sale proprii atât în treburile publice ale ţării, cât si în rezolvarea problemelor mari, internationale, în care cuvântul nostru - socialist - solidar cu toate celelalte partide socialiste din Internatională - trebue spus răspicat si pe aceeasi partitură a ideologiei noastre socialiste.

Internationala Socialistă ce-si avea sediul la Bruxelles nu si-a putut reconstitui organizatia din cauze pe care le întelegeti foarte usor. Legăturile internationale nu se pot reînoda din cauza dificultătilor rezultând din urmările războiului. Starea aceasta tranzitorie între războiu si pace care nu s'a încheiat încă. Ocupatia armatelor străine în multe din tările europene si imposibilitatea nu numai a călătoriilor dintr'o tară într'alta, dar chiar

./.

a corespondenței poștale, face imposibilă în fapt, întrunirea Internaționalei care nu a fost desființată nici un moment deși nu a activat nici un moment. Dar sperăm ca ea să-și reia firul activității întrerupte de războiu și atunci partidul nostru încadrat în această mare hotărâtoare organizație internațională în marile probleme ale organizării păcii, va trebui să-și spuie cuvântul său, în unison cu celelalte partide socialiste, distincte de orice alte formațiuni politice.

Va trebui deci să ne păstrăm fizionomia noastră proprie socialistă pentru ziua de mâine în cadrul Internaționalei Socialiste, dar cum spuneam adineauri și pentru a ne menține influența noastră morală, prestigiul partidului nostru în opinia publică și în directivele democratice socialiste, ce trebuesc imprimate vieții economice și sociale din țara noastră.

Dacă partidul social-democrat ar intra într'o coaliție electorală problema nu se pune decât ipotetic și nu o discut decât ca atare, el ar pierde enorm din prestigiul ce l-a câștigat cu atâta străduință în massele mari populare.

Dar chiar din punctul de vedere al rezultatului total electoral și al influenței partidelor de stânga în viața politică a țării căci aceasta urmăresc amicii noștri comuniști ca țel imediat în lupta electorală ce va să vină - rezultatul ar fi periclitat, fiindcă foarte multe voturi s'ar pierde prin abținerea dela vot sau votarea cu partidele istorice care având ființa legală vor participa de-

./.

sigur la alegeri.

Sunt aderenti ai partidului comunist, membrii fanatici ai ideii pure comuniste, care cred c'ar prefera să se abţină dela vot, decât să meargă la urne şi să pună stampila în listele în care figurează reactionarii social-democrati de astăzi, social-patrioţi trădători de eri.

După cum sunt foarte mulţi - oh, foarte mulţi social-democrati şi mai ales simpatizanti de ai partidului nostru, care în ruptul capului nu ar da voturile lor listelor cartelate social-democrate comuniste, upiste, frontul plugarilor, etc.

Deci rezultatul urmărit de amicii comunişti prin liste cartelate - un număr mai mare de voturi - dacă ei urmăresc sincer acest rezultat, departe de a se realiza el se va nărui.

Dar tovarăşi este o veche atitudine şi o tactică tradiţională a partidului nostru de a fi şi a rămâne ceeace suntem social-democraţi, ducând lupta electorală pe cont propriu şi profitând de campania electorală în ţară, pentru recrutarea de noi aderenţi pentru ideile şi programul nostru, pentru educaţia masselor în spiritul concepţiei noastre politice, socialiste.

Chiar când eram mici şi slabi.....

Am făcut cu partidul naţional-ţărănesc fiindcă eram slabi........

Alegerile legislative cu febra politică pe care o suscita în massele largi populare, constituesc un moment foarte prielnic pentru a face propaganda

./.

ideilor noastre deosebite de ale celorlalte partide a programului nostru distinct de-ale celorlalte organizaţiuni politice sub orice denumire reală sau camuflată s'ar înfăţisa ele cetăţenilor ţării.

Mai cu seamă în epoca actuală când spiritele sunt încă desorientate, o clarificare, o sinceră exprimare a ideilor, a metodelor noastre de acţiune impune să mergem singuri în alegeri.

Partidul nostru trebue să permită oricărui alegător care voeşte să voteze pentru un candidat social-democrat, să găsească în faţa lui omul credincios steagului nostru căruia să-i acorde totala sa încredere şi faţă de care să-şi poată îndeplini datoria sa de socialist sau de simpatizant al socialismului.

Din punct de vedere psihologic, un asemenea cartel n'ar putea să se realizeze, raporturile dintre mişcarea noastră şi partidul comunist fiind în foarte multe judeţe încordate, ceeace periclitează chiar existenţa F.U.M.

Voim să asigurăm partidului social-democrat independenţa sa, libertatea sa de mişcare, voim să ne numărăm ca să ne dăm seama şi de raportul de forţe în guvern.

Nu voim să se mai spună că suntem la remorca nimănui şi nu vrem să fim mulţumiţi nimănui. Egoismul de partid, demnitatea de partid ne interzice să intrăm într'o coaliţie care ar mai îngădui asemenea calificări jignitoare pentru membrii partidului nostru.

./.

Să ne păstrăm fizionomia noastră proprie democrată și socialistă.

In consultarea generală a țării, acum după războiu și după o perioadă lungă de dictatură și de confuzie generală în spirite, socot că e o necesitate imperioasă ca fiecare partid să meargă singur în alegeri, pentru a lămuri ideile proprii, pentru a-și da seama de maturitatea politică a alegătorilor, de orientarea lor bine precizată spre partidele cu ideologi și în metode de acțiune diferite.

Tara noastră intrând într'o fază nouă a istoriei ei, e bine ca voința populară să se exprime într'o atmosferă clară, lipsită complect de echivoc pentru partidele cărora le dă încrederea iar nu într'o confuzie de programe și ideologii disperate, de natură a desorienta și mai mult spiritele care abia încep să dibuiască la luminișul vieții publice postbelice.

Să nu uităm că la alegerile ce vor veni, vor participa și femeile. Ele reprezintă un contingent egal dacă nu mai mare decât al bărbaților. Trebue să le lămurim și pe ele asupra țelurilor și metodelor noastre de acțiune, proprii, trebue să le facem și lor educația politică socialistă chiar de acum de când participă și ele la viața publică.

Alegerile în primăvară. Dificultăți tehnice, dificultăți de ordin material. Legea electorală. Avem și noi proectul nostru. Legea va trebui promulgată și conflictul constituțional dintre Rege și Guvern subsistând, ~~xx~~ nu se va putea întocmi legea și confecționa listele electorale. Materialmente imposibil

./.

200/14

246

curând. Contestatii, etc.

Să nu provocăm deceptii. Elementul sufletesc, elementul psihologic contează aşa de mult. Să ţinem seama de el.

Problema cartelului electoral s'a pus în toate ţările în cari au fost alegeri. In Franţa, ca şi în Ungaria, în Austria ca şi în Italia, în afară de Bulgaria, - alegeri contestate de doi din cei trei Mari Aliati, si unde partidul social-democrat s'a frânt în două şi pe acest considerent al confuziei, pretutindeni partidele social-democrate au luptat sau au hotărât să respingă cererile pentru comunişti de a se cartela în alegeri şi să meargă singure în alegeri.

Cartelul în alegerile municipale în Budapesta care au precedat alegerile legislative le-au demonstrat tovarăşilor noştri social-democraţi greşeala politică făcută, confuzia provocată în spirite şi îndepărtarea alegătorilor dela ei în avantagiul partidului mic-burghez agrarian.

Vom profita de lupta electorală pentru a marca un pas mai departe în drumul nostru mereu tot înainte spre o îndrumare nouă a spiritului public în direcţia democrată şi socialistă.

Fiindcă convingerea mea este că politica noastră social-democrată prin propagandă şi educaţie poate creia din poporul nostru un neam demn de faza istorică democrată şi socialistă în care a intrat omenirea. Europa în tot cazul - odată cu prăbuşirea regimurilor dictatoriale şi totalitare fasciste.

201

S. S. I.
C. I. - DIVERSE
Cr/Z.

5 Decembrie 1945
"Demostene"
247

OPERAT LA FIșE

6283

N O T A

D-nii Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu au transmis felicitări D-lui Titel Petrescu pentru succesul obţinut la conferinţa partidului social-democrat, prin hotărîrea de a nu candida în alegeri împreună cu partidul comunist şi de a nu face frontul unic muncitoresc, care ar fi dus la desfiinţarea partidului socialist.

Dl. Iuliu Maniu a adresat o scrisoare D-lui Titel Petrescu, în care îi spune că istoria politică a ţării va înregistra contribuţia sa într'unul din momentele grele la apărarea şi salvarea regimului democratic.

Dl. Titel Petrescu a comunicat D-lor Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu, că în cursul zilei de Joi va avea întrevederi cu ambii şefi de partide.

Cercurile naţional ţărăniste arată că, intre D-nii Titel Petrescu, Lotar Rădăceanu, Voitec şi ceilalţi militanţi în favoarea unei colaborări cu comuniştii, a existat o înţelegere ascunsă, care a fost realizată cu prilejul votării rezoluţiei.

Comunicat :

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Orzaru
- Dl. Fundu

F/N. 201/1 6283 14 Decembrie 1945
(C.I. - P.).
Ares.

248

N O T A

Intrebat despre motivul pentru care Titel Petrescu înţelege să menţină relaţii amicale cu Dinu Brătianu şi Iuliu Maniu, Emil Cristodorescu, secretarul lui Titel Petrescu, a răspuns următoarele :

"Titel Petrescu este convins că nu va putea guverna cu succes în România, nici un partid de stânga, fără a fi ajutat moraliceşte şi mai ales materialiceşte, de partidele "istorice".

"Rezultatele dezastruoase obţinute de actualul guvern Groza, sunt concludente."

Titel Petrescu vrea să-şi menţină deci neştirbită prietenia lui Maniu şi Brătianu.

In cursul acestei săptămâni şi în zilele ce vor urma, Titel Petrescu a avut şi va avea întrevederi cât mai numeroase cu Dinu Brătianu şi Maniu. Contactul este ţinut zilnic şi va fi ţinut tot mai strâns în timpul conferinţei de la Moscova a miniştrilor de externe.

După afirmaţiile lui Titel Petrescu, Maniu şi Brătianu au fost asiguraţi de Gen. Schuyller şi Greer, că Anglia şi America nu vor recunoaşte în nici un caz guvernul Dr.Groza şi că va impune un

./.

guvern de colaborare - până la alegeri - din partidele din România, care au luat parte la acţiunea dela 23 August 1944.

In vederea formării acestui guvern, Maniu şi Brătianu au căpătat asentimentul lui Titel Petrescu, de a susţine în timpul discuţiilor de constituire, punctul de vedere al lui Maniu şi Brătianu.

Unul din punctele de pe acum stabilite, este ca să se obţină ca Ministerele de Interne, Răsboi şi Externe, să fie atribuite unor personalităţi neutre, care însă să fie controlabile prin cele trei partide şi prin Palat.

Acesta va fi singurul punct care s'a hotărât să fie apărat, în discuţiile de până acum. Ulterior se va trece la scoaterea aparatului de stat din mâna partidului comunist.

Maniu şi Brătianu vor fi ţinuţi tot timpul la curent cu rezultatele obţinute la conferinţa dela Moscova, prin cele două misiuni.

In eventualitatea obţinerii unui rezultat pozitiv la Moscova, şefii partidelor istorice vor ţine, împreună cu Titel Petrescu, o consfătuire comună.

Până atunci, discuţiunile vor continua prin întrevederi separate. Secretarii lui Titel Petrescu vor fi zilnic în legătură cu Maniu şi Brătianu.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu.

F/N.

6283 201/3

15 Decembrie 1945
(C.I. - P.).

Ion Popa

250

N O T A

Alecu Mihăileanu a afirmat față de informatorul nostru că, Ștefan Voitec a primit în cursul acestei săptămâni o scrisoare din partea lui Iorgu Iordan, ambasadorul României la Moscova.

In această scrisoare, Iorgu Iordan îi atrage atenția lui Voitec asupra unei convorbiri pe care a avut-o cu Ministrul de Externe Molotov, care i-a declarat că e foarte nemulțumit de atitudinea politică a lui Titel Petrescu, de toate manevrele lui politice pentru sprijinirea partidelor "istorice" și de tot concursul pe care acesta îl dă celor ce sabotează guvernul, atât pe linie politică, cât și pe linie economică.

Totodată, Iorgu Iordan îi cere lui Voitec să dea toată atenția nemulțumirilor arătate de ministrul Molotov, și să discute această chestiune cu Titel Petrescu, precum și cu restul conducerii P.S.D.-ului și să se ia măsuri ~~rapide de îndreptarea situației~~ în consecință.

Ambasadorul României la Moscova mai atrage atenția lui Voitec că, după informațiile pe cari le deține, Molotov și întregul guvern sovietic sunt hotărâți pentru o politică cât mai fermă în țările balcanice și că atitudinea lui Titel Pe-

./.

LA FIȘE

201/4 251

- 2 -

251

trescu poate atrage consecințe ~~foarte nesimpa~~ nefavorabile
tice pentru P.S.D. din țară.

Alecu Mihăileanu pretinde că a citit personal această scrisoare.

<u>Comunicat</u>:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu.

F/N. LA FIŞE 6283

19 Decembrie 1945
(C.I. - P.).

Ares. 252

N O T A

Titel Petrescu, fiind întrebat de colaboratorii săi, înainte de a pleca la Sinaia, de ce părăseşte Capitala într'un moment când conferinţa dela Moscova ar putea lua hotărâri importante privitoare la România, a răspuns următoarele :

"Şi acum, ca şi altă dată, hotărârile referitoare la România se vor lua la Sinaia, unde se poate ţine contact permanent cu M.S.Regele.

"La Sinaia vor veni Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu, precum şi alţi oameni politici, care vor hotărâ soarta viitoare a României.

"M.S.Regele Mihai este hotărât, aşa după cum a arătat delegatului american Ethridge, că dacă până la 1 Ianuarie 1946 conflictul dintre Coroană şi guvernul Groza nu va fi rezolvat, să abdice. Acesta va fi unul dintre punctele care se vor discuta la Moscova.

"Aceasta fiind situaţia, se presupune că Dr.Groza va fi sacrificat.

"La Sinaia, consfătuirile politice pot avea loc mai uşor şi fără să fie stingherite de organele de siguranţă româneşti, ele fiind sub "paza" ofiţerilor din misiunile americană şi britanică.

./.

OPERAT LA FIȘE

~~253~~ 253 ~~203~~

"Tot la Sinaia va fi hotărâtă viitoarea formulă de guvernare în România".

La plecare, Titel Petrescu a spus că va menține legătura cu Capitala prin Ion Burcă, Adrian Dumitriu și George Silviu.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu.

204

S. S. I.
C. I. - DIVERSE
Cr/Z.

19 Decembrie 1945
"Demostene"

254

6283

OPERAT [illegible]

N O T A

Dl.Titel Petrescu a plecat la Sinaia, pentru a rămâne în timpul sărbătorilor acolo. In cursul zilei de Marţi, Dl.Titel Petrescu a avut o lungă intrevedere cu Dl.Negel, mareşalul Palatului.

Dl.Titel Petrescu s'a declarat impotriva formării eventuale a unei regenţe, care să preia prerogativele regale.

Seful partidului socialist a comunicat D-lui Negel că ţine să-l asigure pe Rege de intreaga simpatie şi de tot devotamentul său, ca român.

Punctul de vedere al D-lui Titel Petrescu, exprimat D-lui Negel, a fost că situaţiunea politică din România depinde de rezultatele conferinţei dela Moscova.

In eventualitatea unui acord la Moscova, situaţiunea din România va fi pe deplin clarificată. In cazul unui dezacord, Dl.Titel Petrescu este convins că un conflict intre anglo-americani şi ruşi va fi inevitabil.

Comunicat :

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Dl.Fundu
- Dl.Cernea

205

Echipa de Filaj

28 Decembrie 1945

Nr 935 255

6283

255

N O T A

In urma investigaţiilor făcute, în vederea stabilirii gradului de rudenie dintre inginerul DUMITRU FURNICA MINOVICI şi avocatul CONST.TITEL PETRESCU, Preşedintele Partidului Social Democrat, precizăm că sora Inginerului Minovici este soţia lui Const.Titel Petrescu, numiţii fiind deci cumnaţi. Relaţiile dintre dânşii fiind de ordin familiar şi de rudenie prin afiliaţiune.

6283 205/1

F/N.

31 Decembrie 1945
(C.I. - P.).

Ion Popa 256

256

Frimu, prin I. Wainer.
Sursa: Ilie Dumitru, un intim al lui Titel Petrescu.

N O T A

In ultimele două zile, Titel Petrescu a făcut presiuni pe lângă conducerea național-țărănistă și la Misiunea Britanică și Americană, în sensul ca delegatul național-țărănist care urmează să intre în guvern să nu fie, în nici un caz, Dr.Lupu.

Delegatul să fie un om de încredere al lui Maniu, fiindcă Dr.Lupu, odată în guvern, va fi în totul la discreția partidului comunist.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Boeru
- Dl. Fundu.

F/N.

205/2

31 Decembrie 1945
(C.I. - P.).

6283

Ares. 257
257

OPERAT LA FIŞE

N O T A

In ziua de 30 Decembrie a.c., Eugen Cristodorescu, secretarul lui Titel Petrescu, a afirmat, faţă de Mihăilescu-Olt, şeful de cabinet al ministrului Burcă şi Crăioveanu, şeful de cabinet al secretarului general George Silviu, următoarele în legătură cu activitatea preşedintelui partidului social-democrat, din timpul Sărbătorilor :

"La Sinaia, Titel Petrescu a avut, în afară de şefii partidelor istorice, mai multe întrevederi cu M.S.Regele.

"Preşedintele partidului social-democrat a asigurat pe Suveran de tot devotamentul său. La rândul său, Suveranul şi-a manifestat deplina sa încredere în Titel Petrescu.

"De acord cu şefii partidelor istorice şi cu Titel Petrescu, M.S.Regele ar fi stabilit, între altele, şi modul de acţiune faţă de delegatul Uniunii Sovietice, Dl.Ianuarevici Vâşinski. Se speră că delegaţii Angliei şi Statelor Unite vor sprijini această acţiune.

Pentru câştigarea ambasadorilor Hariman şi Kerr, misiunile anglo-americană din Capitală şi-ar fi luat angajamentul ca, în cadrul revelicanelor ce

./.

vor organiza, să determine pe aceştia a susţine, faţă de delegatul Uniunii Sovietice, punctul de vedere al Suveranului.

Partidele naţional-ţărănesc şi naţional-liberal, au transmis prin Maiorul Young (ofiţerul de legătură cu partidele istorice), misiunii britanice, punctul lor de vedere care să fie adus la cunoştinţa ambasadorului Kerr, iar prin Rică Georgescu, misiunei americane, pentru ambasadorul Hariman.

M.S.Regele Mihai va face toate eforturile să obţină dela cei trei delegaţi libertatea de a hotărâ în legătură cu Ministerele de Interne, Răsboi, Finanţe, Comunicaţii sau Muncă.

Dintre departamentele ocupate în prezent de reprezentanţii partidului comunist, Suveranul nu va obiecta nimic asupra ministrului Justiţiei, asupra căruia este de acord a fi deţinut, mai departe, de ministrul Lucreţiu Pătrăşcanu.

In ceeace priveşte locul de prim ministru, se va cere ca Dr. Petru Groza să fie înlocuit printr'o persoană neutră; va fi propus patriarhul Nicodem. In cazul când acest lucru nu va fi admis, M.S.Regele, având consimţământul lui Maniu şi Brătianu, va propune pe Titel Petrescu, care - făcându-i-se cunoscut acest lucru - a acceptat.

M.S.Regele va cere ca toate decretele, numirile în funcţiuni, concedieri, etc., efectuate după data declanşării crizei constituţionale, să fie declarate nule.

./.

205/4 259 269

In cazul când delegatul Uniunii Sovietice, Dl.Vâşinski,va cere respectarea comunicatului în sensul ca,în actualul guvern să fie introduşi câte un membru al partidelor naţional-ţărănesc şi liberal,se va cere şi nu se va ceda,ministerele de Interne şi de Răsboi.

Se crede că partidul comunist nu va admite acest lucru şi,în această situaţie,guvernul va trebui să demisioneze.

In cazul când nu se va conveni ca Ministerele de Interne şi Răsboi să fie acordate unor neutrii sau reprezentanţi ai partidelor naţional-ţărănesc şi liberal,Suveranul a căzut de acord cu Iuliu Maniu şi Brătianu,ca aceste ministere să fie date social-democraţilor.

Titel Petrescu a mai afirmat că Dr.Petru Groza şi încă alţi doi membrii ai guvernului (nu i-a numit),şi-au manifestat intenţia,în seara zilei de 29 Decembrie a.c.,de a demisiona,însă, au fost împiedicaţi să facă acest lucru de conducerea partidului comunist.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Boeru
- Dl.Fundu

207/i
6283

Demostene

260

260

LA FIŞE

D. Titel Petrescu şi-a manifestat intrega satisfacţie pentru rezultatul alegerilor din Anglia.

Şeful partidului socialist a declarat că previziunile sale s'au realizat intocmai şi că incepe acum in Europa o epocă de socializare şi de triumf a socialismului.

D. Titel Petrescu a spus că, conform indicaţiunilor pe cari Dsa le posedă dinainte Internaţionala II-a socialistă dela Amsterdam va fi mutată la Londra.

Partidele socialiste din Europa vor fi sprijinite puternic dela Londra. Guvernele in cari socialiştii participă, se vor bucura neindoios de sprijinul dela Londra.

D. Titel Petrescu socoate deasemenea că şi in România situaţiunea politică va fi influenţată de reuşita laburiştilor in Anglia

Poziţia partidului socialist român se va consolida, el devenind factorul important şi decisiv, alături de cel comunist.

S. S. I.
C. I.
Cr/G.

6283 207/2 8 Ianuarie 1946

OPERAT LA FIȘE

261
261

NOTA Nr 20

Dl.Titel Petrescu a depus în mâinile Dlui Averel Harriman un memoriu în 12 pagini scrise la mașină, în legătură cu situațiunea politică și economică a României.

Memoriul Dlui Titel Petrescu relatează raportul real de forțe dintre formațiunile politice din guvern și narează o serie de fapte întâmplate în ultimul timp, pentru confirmarea tezei sale.

Dl.Titel Petrescu arată că raportul de forțe din guvern, pe baza raportului de forțe dintre partide, este cu totul inexact.

Pentru garantarea alegerilor libere Dl.Titel Petrescu preconizează neutralizarea ministerului de Interne și numirea unor delegați anglo-sovieto-americani, care să le supravegheze.

Deasemenea, memoriul preconizează libertatea presei, urmând a se ridica cenzura și putând apărea oricâte ziare.

Dl.Harriman a primit memoriul Sâmbătă, și a promis să-l remită Departamentului de stat.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Boeru
- Dl.Fundu
- Dl.Orzaru

S.S.I.
C.I.
F/N.

207/3

6283

9 Ianuarie 1946 262

OPERAT LA FIŞĂ

262

N O T A Nr.16

In ziua de 8 Ianuarie a.c., Emil Cristodorescu, secretarul lui Titel Petrescu, a afirmat faţă de informatorul nostru, că, în urma dorinţei exprimate de ambasadorul Hariman, prin Maiorul Tucker, dela misiunea americană, acesta a avut o întrevedere cu Titel Petrescu.

In timpul întrevederii, Hariman a exprimat preşedintelui partidului social-democrat, toată gratitudinea sa faţă de atitudinea avută în tot decursul anului 1945, care, după cum i s'a relatat de către Suveran şi Generalul Schuyller, a fost demnă şi conştientă.

Statele Unite şi Anglia vor sprijini acţiunile partidului social-democrat şi ale conducătorului său.

Anglia şi Statele Unite nu vor uita faptul că preşedintele partidului social-democrat din România şi-a exprimat formal dorinţa ca România să reia cât mai curând posibil relaţiunile cu aceste ţări.

Ambasadorul Hariman a arătat apoi lui Titel Petrescu că, atât el personal, cât şi partidul pe care îl conduce, vor avea de jucat, în viitor, un rol istoric în salvarea României din situaţia grea în care se găseşte.

./.

Hariman a adăugat apoi că președintele partidului social-democrat trebue să lupte din răsputeri pentru a menține echilibrul în frământările politice ce vor urma.

Ambasadorul american a cerut lui Titel Petrescu să acorde, ca și până acum, tot sprijinul său M.S.Regelui.

După ce s'a discutat în legătură cu situația economică din România, Hariman a promis lui Titel Petrescu că imediat ce se va reîntoarce în Statele Unite, va pune guvernului american problema reluării relațiilor economice dintre aceste două țări.

La sfârșitul întrevederii, Hariman a declarat că Statele Unite și Anglia vor sprijini, în viitor, un guvern condus de șeful partidului social-democrat.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Boeru
- Dl.Fundu

S.S.I.
C.I.
F/N.

6283

207/5

10 Ianuarie 1946
264

OPERAT LA FIŞE

NOTA Nr.21

In ziua de 9 Ianuarie a.c.,Ion Spârlea, şeful Sect.III Albastru,a arătat în cercul unor prieteni politici,că Titel Petrescu,împreună cu Adrian Dumitriu,au întocmit după 1 Ianuarie a.c., un memoriu,care a fost predat,prin Iorgu Iordan, D-lui Andrei Ianuarevici Vâşinschi.

In acest memoriu,între altele,se subliniază forţa actuală a partidului social-democrat şi lipsa de înţelegere cu partidul comunist,care în loc să lupte frăţeşte alături de social-democraţi îi atacă pe aceştia în toate împrejurările.

In cuprinsul memoriului,se arată deasemeni că partidul social-democrat este animat de cele mai frumoase sentimente faţă de Uniunea Sovietică şi conducătorii săi.

La sfârşitul memoriului,se cere,pentru şeful partidului social-democrat,favoarea de a fi primit de Dl.Vâşinschi.

Memoriul a fost primit de către Dl.Vâşinschi,care însă a obiectat că nu poate primi pe Titel Petrescu,întrucât trebue să plece urgent la Londra,fapt ce a desamăgit profund pe conducătorul social-democraţilor.

Comunicat:
-Dir.Coordonării
-Dl.Boeru
-Dl.Fundu

10 Ianuarie 1946 208

265

OPERAT LA FIȘE

N O T A

Titel Petrescu, președintele partidului social-democrat, într'o conversație avută cu N.N.Pătrașcu i-a declarat că el este sceptic în ceiace privește corecta aplicare a acordului dela Moscova în legătură cu România, de către guvernul Groza.

Titel Petrescu a mai precizat că el va merge singur în alegeri chiar dacă ar urma să se producă unele rupturi în partid. Sentimentul cadrelor partidului este ca social-democrații să-și verifice simpatiile electorale.

In ceiace privește politica internațională, Titel Petrescu și-a manifestat optimismul deoarece în urma ~~celor trei~~ întrevederi avute cu Harriman, ambasadorul american la Moscova, a ajuns la concluzia că Statele Unite nu și-au modificat atitudinea de intransigență față de Uniunea Sovietică.

208/1 266

S.S.I.
C.I.
F/N.

11 Ianuarie 1946

266

6283

N O T A Nr.24

La sărbătorirea lui Dinu Brătianu, pentru împlinirea a 80 ani, care va avea loc Duminică 13 Ianuarie a.c., din partea partidului social-democrat vor lua parte Titel Petrescu, sau Ion Pas, I.Capraru şi Anton Manea, aceştia din urmă ca delegaţi ai tineretului.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Boeru
- Dl.Fundu

S. S. I.
C. I.
Cr/G.

6283

209

14 Ianuarie 1946
267
267

N O T A Nr. 41

Sâmbătă după amiază Dl. Titel Petrescu și un grup apropiat de fruntași ai partidului socialist au examinat situația politică, în lumina înființării noului partid Național-Popular de sub președinția Dlui Mitiță Constantinescu.

S'a arătat că partidul are oarecare șanse să concentreze elemente din mica burghezie, în special din rândurile de dreapta de odinioară, care socot astfel posibilă reintrarea în viața politică.

S'a arătat deasemenea că prezența Dlui Mitiță Constantinescu nu este întâmplătoare, D-sa fiind autorul unui plan economic de 5 ani pentru refacerea țării, în genul planului sovietic de 5 ani.

Starea sănătății Dlui Mitiță Constantinescu este socotită însă extrem de șubredă, D-sa fiind bolnav [redacted].

Dl. Titel Petrescu a arătat că, partidul național-popular ca și cel țărănesc al Dlui Dr. Lupu sunt menite să lovească în partidul socialist, deoarece se adresează unei pături importante a poporului român, pe care contează și social-democrații.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Boeru
- Dl. Fundu

S.S.I.
C.I.
F/N.

6283 209/i 268

23 Ianuarie 1946

268

N O T A Nr.46

La începutul lunii Ianuarie a.c., Titel Petrescu a întocmit un plan de activitate personală, pe care și l-a propus să-l execute până la ținerea congresului general al partidului.

Acest plan constă, în linii generale, din-tr'o acțiune de câștigare a tuturor conducătorilor social-democrați din marile întreprinderi stabilite în Capitală și provincie, precum și a șefilor de organizații din întreaga țară, cu scopul evident de a-și pregăti o masă de manevră pentru congres.

In Capitală, acțiunea dusă de Titel Petrescu a dat rezultate apreciabile, acesta reușind, până în prezent, să câștige de partea sa, printre alții, pe A.Calomfirescu dela U.C.B., Andrița dela Gaz și Electricitate, Lerescu dela P.T.T. și Ștefan Cioc dela S.T.B. Influența lui Titel Petrescu asupra acestora s'a putut observa foarte bine cu prilejul ultimelor întruniri ținute de grupările social-democrate din întreprinderi, în sala "Libertatea", când linia politică afișată de președintele partidului social-democrat a fost puternic susținută de către noui săi adepți.

Paralel cu acțiunea întreprinsă în Capi-

./.

OPERAT LA FIȘE

209/2 269

269

tală, Titel Petrescu a activat intens și în provincie, în care scop a luat contact, telefonic, și prin oameni de legătură, ca Vasiliu Belmont, Niculescu-Malu, Ispir, Adrian Dumitriu și alții, cu numeroși fruntași ai partidului.

După evidența ținută de secretarul lui Titel Petrescu, acesta începând dela data de 7 Ianuarie a.c. până în prezent, a luat legătura cu următorii membrii ai partidului, din provincie :

Organizația Prahova și Ploești.

- Nicolae Stroescu
- Avocat Nicolae Ionescu ✓
- Dr. Marin Ion.
- Grigore Rădulescu (Văleni).

Organizația Brașov.

- Prof. Ion Clopoțel
- Senchea Aurel (Zărnești).
- Prof. Ionescu (Tohani).

Organizația Dâmbovița - Târgoviște.

- Dumitru Șerbu
- Traian Ionescu - Tătăranu
- Șerbu Grigore (Fieni).
- Ionescu Gh. Ion (Șotânga).
- Ioan Bănulescu (Pucioasa).
- Grigore Rădlescu (Târgoviște).

Organizația Brăila.

- Avocat Vârnav
- Gheorghe Petraru
- Avocat Dumitrache
- Petre Zigman.

Organizația Fălticeni.

- Prof. Virgil Tempeanu
- Avocat Haimovici
- Avocat Schwartz
- Grigore Loghin.

Organizația Bacău.

- I. Marcovici
- Dinu Constantin (Buhuși)
- Zargiu (Piatra Neamț).

./.

Organizatia Jud.Covurlui - Galati.

- Gheorghe Mușetescu
- Avocat L.Ghetreanu
- Ing.Dragomirescu
- Avocat Crăciun.

Organizatia jud.Ialomita - Călărași.

- Anastasescu Constantin
- Gheorghe Baciu
- Guțulescu Ion.

Organizatia jud.Caraș - Timișoara.

- Moise Cocoș
- Efti Gherman
- Traian Mihăilescu

Organizatia jud.Făgăraș.

- Nicolae Șelaru (președ.învățăt.).
- Justin Bica
- Traian Mesaroș.

Organizatia jud.Tecuci.

- Nicu T.Popovici
- Insp.Lazăr Androne
- Preot Ștefan N.Maxim
- Invățător Alex.Aparu (Nicorești).

Organizatia jud.Tutova - Bârlad.

- Ing.Constantin Dobrescu
- Ing.Cazacu Vlad

Organizatia jud.Gorj.

- Avocat Virgil Stoicoiu
- Prof.Vasile Darmacu
- Invățător Dumitru Tătăroiu.

Organizatia jud.Vaslui.

- Ing.Gheorghe Boboc
- Ing.Ioan Iulian.

In afară de aceștia, a avut întrevederi cu:

- Gheorghe Constantinescu (Roșiorii de Vede).

- Constantin Oancea (Câmpina).

- Profesor Baziloiu (Breaza).

./.

Din Capitală, Titel Petrescu a mai luat contact cu :

- Dumitru Găvana (org.Băneasa).
- Avocat Gorea Alexandru (Circa II-a).
- Colonel Agapiescu Nicolae (Circa II-a).
- Avocat Croitoru Gheorghe (Circa 27).
- Traian Tonciulescu (org.Tei).
- Pavel Alexandrescu (Circa 36 - 37).
- Melicescu Marin (Circa 36 - 37).
- Marian Nicolae (Circa 16).
- Năstase Gheorghe (Circa 29).
- Emilian Stefănescu (Circa 3).
- Dumitru Apostolescu (Circa 15).

Acţiunea întreprinsă de Titel Petrescu este similară cu aceia dinaintea conferinţei generale a partidului, din 1 şi 2 Decembrie 1945, însă mult mai cuprinzătoare şi mai bine organizată.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Boeru
- Dl.Fundu

S.S.I.
C.I.
F/N.

6283

26 Ianuarie 1946

272

N O T A Nr.52

In vederea reluării raporturilor şi a stabilirii unui contact cât mai strâns cu partidele socialiste din străinătate, Titel Petrescu a hotărât trimiterea unor curieri cari să viziteze Londra, Paris şi Zürich.

Pentru această misiune au fost aleşi Puiu Stănescu şi Constandache, dela Soc. "Romar", cari, sub pretextul unor afaceri comerciale, vor vizita, în scopul arătat, centrele menţionate mai sus.

Puiu Stănescu şi Constandache sunt tovarăşi de afaceri cu Haris Moscovici, membru marcant al partidului social-democrat, care, deşi este socotit ca făcând parte din aripa stângă a organizaţiei, în mod factic este omul lui Titel Petrescu.

Eliberarea paşapoartelor va fi uşurată de Gh. Tătărăscu, cunoscut cu Constandache, care, însă, nu cunoaşte adevăratul scop al plecării şi de cine sunt trimişi cei doi reprezentanţi ai Societăţii "Romar".

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Boeru
- Dl. Fundu

S. s. I.
C. I.
Cr/G.

29 Ianuarie 1946

N O T A Nr.153

Atitudinea Dlui Titel Petrescu este apreciată de conducerea celor două partide liberal și național-țărănist, conformă cu angajamentele contractate prin acordul prealabil încheiat cu D-nii Iuliu Maniu și Dinu Brătianu.

Dl.Titel Petrescu a declarat Luni, că va face imposibilul pentru a împiedica listele comune între partidele dela guvern sau între cele din F.N.D.

Partidul socialist va merge singur în alegerile legislative, chiar cu riscul ca un important grup, cu D-nii Lotar Rădăceanu și Voitec să se desfacă de partid.

Dl.Titel Petrescu a declarat că a încheiat un acord cu partidele liberal și național-țărănist și înțelege să-l respecte.

In împrejurările actuale, partidul socialist deține arbitrajul în viața noastră politică și de atitudinea lui depinde desfășurarea situațiunii în viitor.

Aceste declarații, Dl.Titel Petrescu le-a făcut, Luni, Dlui Const.Botez, intimul Dlui Dr. Lupu.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Dl.Zaharia
- Serv.Politic

S.S.I.
C.I.
S/N.

211/2

31 Ianuarie 1946

6283

274

OPERAT LA FIŞE

N O T A Nr.56.

In vederea unui contact mai strâns cu delegaţii politici din întreprinderile din Capitală, cât şi a câştigării acestora pentru linia sa politică, Titel Petrescu a hotărât să participe la şedinţele viitoare ale delegaţilor.

Tot în acest scop, Titel Petrescu a hotărât cooptarea, în sfatul partidului, în comitetul central şi în sfatul organizaţiei Capitalei, a unui număr mai mare de delegaţi din întreprinderi.

Astfel, în ziua de 31 Ianuarie a.c., Sfatul organizaţiei Capitalei, în cadrul unei şedinţe, va mai coopta în rândurile sale câte doi membrii din întreprinderile mari din Capitală.

Până în prezent, aceste întreprinderi aveau numai câte un delegat în Sfatul organizaţiei Capitalei.

Comunicat:
- Dir.Coordonării.

S.S.I.
C.I.
P.
S/N.

6283

TRECUT LA FIȘE

7 Februarie 1946

292
275

N O T A Nr.72

La sfârşitul lunii Ianuarie a.c., Titel Petrescu a fost primit în audienţă de Nunţiul Apostolic, Andrea Casullo.

In timpul audienţei, care a avut loc la domiciliul particular al Nunţiului Apostolic, preşedintele partidului social-democrat a depus un memoriu în care se arată că partidul comunist, prin Ion Burcă, omul său de încredere din partidul social-democrat, caută să elimine din comitetele de întreprindere pe toţi fruntaşii şi muncitorii social-democraţi adepţi ai liniei sale politice, şi să introducă oameni din aripa stângă, condusă de Lotar Rădăceanu, care vor face jocul partidului comunist.

Titel Petrescu pregăteşte un memoriu asemănător spre a fi înmânat M.S.Regelui, cu adăugirea că "nu înţelege să fie scos din arena politică în apropierea alegerilor parlamentare şi când socialiştii din toate statele europene sunt învingători faţă de comunişti".

Comunicat:
- Dir.Coordonării.

S.S.I.

C.I.
P.
S/N.

6283

213

7 Februarie 1946

276

OPERAT LA FIŞE

N O T A Nr.67

Titel Petrescu a afirmat, faţă de N.Stroescu, preşedintele organizaţiei social-democrate a jud.Prahova, că în ultimul timp a avut cu Nunţiul Apostolic din România, Andrea Casulo, mai multe consfătuiri cu caracter intim, în cursul cărora a fost sfătuit să nu cedeze comuniştilor şi să meargă singur în alegeri.

Nunţiul Apostolic, a spus Titel Petrescu, este unul dintre cei mai puternici susţinători ai partidului social-democrat din România.

Preşedintele partidului social-democrat a mai afirmat că a predat Nunţiului Apostolic un memoriu, cuprinzând date în legătură cu unele presiuni pe cari membrii partidului comunist le-au făcut împotriva social-democraţilor din întreprinderi şi uzine.

Confidenţele făcute de Titel Petrescu preşedintelui organizaţiei de Prahova, au avut de scop să-l impresioneze pe acesta şi să-l determine spre a merge pe linia politică dorită de şeful partidului social-democrat.

Comunicat:

- Dir. Coordonării.

S.S.I.
C.I.
P.
S/N.

6283

214

7 Februarie 1946

277

217

N O T A Nr.70

In zilele de 4 şi 5 Februarie a.c., Titel Petrescu a primit pe şeful organizaţiei social-democrată Sebeş, prof. pensionar Fuşcă, cu care a discutat în legătură cu o eventuală rupere a partidului.

Fuşcă a promis loialitate lui Titel Petrescu.

De menţionat că pentru captarea organizaţiei Sebeş, care este una dintre cele mai puternice din Ardeal, luptă şi Lotar Rădăceanu.

Comunicat:
- Dir. Coordonării.

S.S.I.

C.I.
P.
S/N.

6283

215

7 Februarie 1946

278

INTERPRETAT LA FIŞE

N O T A Nr.67

Titel Petrescu a afirmat, faţă de N.Stroescu, preşedintele organizaţiei social-democrate a jud.Prahova, că în ultimul timp a avut cu Nunţiul Apostolic din România, Andrea Casulo, mai multe consfătuiri cu caracter intim, în cursul cărora a fost sfătuit să nu cedeze comuniştilor şi să meargă singur în alegeri.

Nunţiul Apostolic, a spus Titel Petrescu, este unul dintre cei mai puternici susţinători ai partidului social-democrat din România.

Preşedintele partidului social-democrat a mai afirmat că a predat Nunţiului Apostolic un memoriu, cuprinzând date în legătură cu unele presiuni pe cari membrii partidului comunist le-au făcut împotriva social-democraţilor din întreprinderi şi uzine.

Confidenţele făcute de Titel Petrescu preşedintelui organizaţiei de Prahova, au avut de scop să-l impresioneze pe acesta şi să-l determine spre a merge pe linia politică dorită de şeful partidului social-democrat.

Comunicat:

- Dir. Coordonării.

S.S.I.
C.I.
P.
S/N.

8 Februarie 1946

216

6283

279

278

OPERAT

N O T A Nr.77

Constantin Titel Petrescu şi-a exprimat, faţă de colaboratorii săi, dorinţa de a face unele tatonări în vederea unei colaborări, în viitoarele alegeri, cu partidul ţărănesc-democrat condus de Dr.N.Lupu.

Preşedintele partidului social-democrat ar fi dispus să facă aceste demersuri, cu toate că este convins că Dr.Lupu a părăsit partidul naţional-ţărănesc la sugestiile partidului comunist şi pentru acest motiv propunerile sale ar putea fi refuzate.

Comunicat:
- Dir.Coordonării.

211

S.S.I.
C.I.
P.
S/N.

6283

8 Februarie 1946

220

OPERAT

N O T A Nr. 80

Constantin Titel Petrescu personal, cât şi prin oamenii săi de încredere, duce tratative cu Samoilă, fost preşedinte al Uniunii Camerelor de Muncă, şi Valeriu, fost secretar al acestei Uniuni, pentru înregimentarea acestora în partidul social-democrat.

Samoilă este cunoscut pentru aversiunea pe care o are faţă de Lotar Rădăceanu, pe motiv că actualul ministru al Muncii a fost pentru desfiinţarea Uniunii Camerelor de Muncă.

Pentru aceste considerente, Titel Petrescu este convins că atât Samoilă, cât şi Valeriu, vor împărtăşi vederile sale politice şi vor fi împotriva unei politici de colaborare cu partidul comunist.

Comunicat:
- Dir. Coordonării.

--

Dela "H 14"   8 Februarie 1946

218

281

6283

Pol

Titel Petrescu a fost invitat de Comitetul Internaţionalei a II-a Socialiste pentru stabilirea unui congres mondial, pentru a re-creia Internaţionala Socialistă ca organism lipsit de frontieră.

Personal, după cât cunosc, diferenţele între ideile socialiste engleze şi belgiene deoparte, franceze de altă parte, italiene, româneşti, de altă parte, nu cred că vor reuşi niciodată să poată re-creia Internaţionala Socialistă.

Când eram în exil, am avut oferte din partea unui grup socialist belgian, cu aprobarea d-lui De Broucker, de a mă ajuta la creiarea unui jurnal socialist în România. Imi puneau la dispoziţie fonduri foarte mari, ca promisiuni. După succesul socialiştilor din Anglia, am încercat să reiau în discuţie această chestiune, dar n'am mai primit nici un răspuns.

In aceeaşi ordine de idei, cum dl. Vălimărescu doreşte să facă cunoştinţa D-lui Titel Petrescu, am hotărât o reuniune la mine acasă - n'am fixat încă data - la care vor lua parte o serie de prieteni de ai mei ce doresc a se înscrie în partidul social democrat şi cari astfel vor face cunoştinţa dlui Titel Petrescu. Afară de Vălimărescu, vor mai fi Arion, Pavel Pavel, Kaufman, etc.

Voi şti în mod exact ce este cu invitaţiunea de a merge la Roma.

S. S. I.
C. I.
Cr/G.

6283

12 Februarie 1946

282

218/1

282

N O T A Nr.253

Desbaterile din comitetul socialist în vederea adoptării unei hotărâri privitoare la participarea la alegerile viitoare au fost urmărite cu mult interes de toate partidele.

Hotărârile ce s'au luat au provocat o vie surprindere în cercurile naţional-ţărăniste şi liberale faţă de care Dl.Titel Petrescu contractase angajamentul solemn de a merge singur în alegeri şi nu în cartel cu comuniştii.

Se ştie că în comitetul socialist au fost două rezoluţii, dintre care una a Dlui Şerban Voinea care era pentru respingerea cartelului cu comuniştii şi una a Dlui Voitec, pentru un cartel cu partidul comunist.

Rezoluţia Dlui Voinea a întrunit 10 voturi, iar cea a Dlui Voitec 19 voturi.

Comitetul socialist s'a pronunţat aşa dar pentru colaborarea în alegeri cu comuniştii. S'a decis convocarea congresului general al partidului, în vederea adoptării unei deciziuni definitive.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Serv.Politic

S. S. I.
C. I.
Cr/G.

6283

218/2

12 Februarie 1946

283

283

N O T A Nr.255

Intr'o conversaţie asupra regimului alegerilor generale, Ghiţă Pop a declarat că partidul naţional-ţărănist nu va participa la alegeri în cazul în care nu va avea asigurări certe în ce priveşte libertatea lor.

Iuliu Maniu a căzut de acord pe deplin cu Dinu Brătianu pentru retragerea miniştrilor liberali şi naţional-ţărănişti din guvern în cazul unor ingerinţi.

Deasemenea partidele naţional-ţărănist şi liberal se vor retrage din guvern şi din alegeri, în cazul în care nu s'ar ajunge la un acord cu privire la libertatea lor.

Ghiţă Pop a mai arătat că Iuliu Maniu nu înţelege să facă dificultăţi guvernului în activitatea lui, însă nu înţelege să camufleze cu prezenţa reprezentantului naţional-ţărănist în guvern, efectuarea unor alegeri lipsite de libertate integrală.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Serv.Politic

S. I.
. I.
PRONUMELE s/G.

218/3

13 Februarie 1946
284

6283

8

[stamp: ...LA FIŞE]

284

N O T A Nr.261

Titel Petrescu a declarat Marţi dimineaţa că nu înţelege să se supună hotărârii comitetului executiv socialist, care a votat colaborarea cu partidul comunist în alegerile generale.

Titel Petrescu a avut Marţi întrevederi cu Iuliu Maniu, Dinu Brătianu, Dr.Lupu, etc.

Titel Petrescu le-a declarat tuturor că partidul socialist nu poate merge decât singur în alegeri, altfel riscând să-şi distrugă întreaga organizare.

In eventualitatea că congresul general va vota în favoarea colaborării, Titel Petrescu a anunţat că va trage consecinţele.

Doctorul Lupu l-a sfătuit pe Titel Petrescu să revină asupra acestei atitudini şi să înţeleagă că rolul partidului muncitoresc, cum este cel socialist, este în primul rând de a consolida frontul proletar din România.

Sunt indicii certe că Titel Petrescu este consiliat în acţiunea sa de cercurile anglo-americane.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Serv.Politic

S S I
C I
P

A/D

6283

219

13 Februarie 1946

285

NOTA Nr. 146.

CAMIL DUMITRESCU, consilier în Ministerul Af.Externe, a afirmat că C.TITEL-PETRESCU, chiar dacă va rămâne tot în minoritate, în urma Congresului partidului social democrat - deşi este convins că Congresul îi va fi favorabil - el tot va participa, cu cei ce se vor grupa în jurul lui, singur în alegeri.

MANIU a afirmat că, indiferent dacă va ieşi sau nu învingător în alegeri, el va sfătui Coroana pentru un guvern p.s.d. de nuanţa Titel Petrescu, găsind că aceasta este unica formulă de compromis care ar împăca relativa salvare a ordinei interne a ţării, cu limita de acceptări a U.R.S.S.

COMUNICAT :

- Dir.Coordonării
- Subs.Politică

S.S.I.
C.I.
P.
S/N.

6283

220
14 Februarie 1946 286

286

NOTA Nr.95

In ziua de 12 Februarie a.c.,Const.Titel Petrescu împreună cu Adrian Dumitriu și Ilie Dumitru, au redactat o scrisoare - program,prin care se comunică normative secrete,organizațiilor social-democrate din întreaga țară,privitoare la modul cum trebuesc aleși delegații pentru congresul general ce se va ține la 10 Martie a.c.,în București.

Scrisoarea conține amănunte și ordine categorice ca delegații trimiși la congres să fie dintre acei ce sunt credincioși grupului Titel Petrescu și să voteze împotriva cartelului în alegeri cu F.N.D.,propus de partidul comunist.

După redactarea scrisorii - program,s'au tras la Gestetner,la Ministerul Producției de Războî,un număr de circa 200 exemplare,care apoi au fost supuse corectării lui Titel Petrescu,Adrian Dumitriu și Ilie Dumitru.

Scrisorile urmează să fie expediate,prin oameni de încredere,cu începere de azi 14 Februarie a.c.

Se înaintează alăturat o copie de pe această "scrisoare - program".

Credem că este cazul ca aripa stângă din partidul social-democrat să înceapă o acțiune similară aceleia întreprinsă de grupul Titel Petrescu,în sensul susținerii punctului său de vedere.

Comunicat:
-Dir.Coordonării.

6283

221
2387

Stimate tovarăş,

Comitetul Central al Partidului Social-Democrat, a primit în ziua de 6 Februarie a.c. o propunere scrisă din partea Partidului Comunist, prin care, acesta invita P.S.D. de a merge în alegerile legislative viitoare, pe liste comune, cu partidele ce compun Guveenul de azi şi eventual şi alte grupări democratice, fără a mai da alte preciziuni, cerând un răspuns în această chestiune.

Cum atitudinea partidului nostru, aceea de a merge pe liste proprii în alegeri, a fost fixată în principiu de conferinţa ce a avut loc la 1 - 3 Decembrie 1945, care prin rezoluţia adoptată în unanimitate preciza că această atitudine nu va putea fi reexaminată decât de o altă conferinţă sau congres, care se va convoca dacă va fi cazul în condiţiuni concrete, atât biroul politic cât şi comitetul central nu au fost în măsură a lua o hotărâre, ci s'a căzut de acord, ca întreaga problemă să fie reexaminată definitiv într'un congres extraordinar, care s'a fixat pentru ziua de 10 Martie 1946, şi care urmează a se ţine la Bucureşti, în locul ce se va anunţa.

Inainte de a vă da lămuriri cu privire la alegerea delegaţilor, precum şi la modalitatea de vot, vă facem o dare de seamă a şedinţei comitetului cen-

./.

tral, din zilele de 9 şi 10 Februarie a.c., pentru a putea cunoaşte exact situaţia şi a înlătura orice fel de svonuri dăunătoare partidului.

Atât în biroul politic, cât şi în comitetul central, s'au degajat două păreri contrarii asupra acestei chestiuni.

Una a tov. Titel Petrescu, susţinută de tov. Şerban Voinea, A. Dimitriu, Moş Ion Codreanu, C. Barta, Ilie Dumitru, Romulus Dan, Marian Parisești, Gh. Urzică şi Iosif Jumanca, care au cerut ca partidul să meargă singur în alegeri şi alta a tov. Ştefan Voitec şi Lotar Rădăceanu, susţinută de tov. Tudor Ionescu, I. Burcă, A. Braester, Bâzgă, Iosif Bruder, Ing. Dimoftache Eugenia Rădăceanu, Eussman Emil, Leopold Filderman, Mişa Levin, B. Solomon, Theodor Iordăchescu, N. Lazu, Ion Pas, Dumitru Pop, Gh. Stroia, Zaharia Tănase, care au propus ca partidul nostru să meargă la alegeri împreună cu Partidul Comunist, Partidul Liberal Tătărăscian, Frontul Plugarilor, Uniunea Patriotică, Madosz-ul şi toate celelalte grupări din Guvern şi altele pe care partidul comunist le va accepta şi propune.

Cu toate că singurul organ în drept a lua o hotărâre în această chestiune este congresul şi că deci punctul de vedere al comitetului central nu poate fi obligator faţă de partid, unii membrii ai comitetului central - în frunte cu tov. Voitec - au cerut să se voteze rezoluţia sa.

In această situaţie, s'a redactat încă o rezoluţie a tov. Voinea şi Titel Petrescu şi s'a admis ca

./.

ambele rezoluţii să se voteze pentru ca ele să fie aduse la cunoştinţa congresului, care va decide.

Cu alte cuvinte, toţi tovarăşii trebue să ştie că rezoluţia tov. Rădăceanu şi Voitec, care a întrunit întâmplător în comitetul central majoritatea, nu este obligatorie faţă de nici un membru de partid, care au dreptul ca prin delegaţii ce şi-i vor alege pentru congres să-şi exprime şi să voteze punctul de vedere ce-l au în această chestiune.

Nu s'a decis deci mergerea în alegeri împreună cu Partidul Comunist, aşa că orice svon în această direcţie trebue combătut.

S'a decis doar, ca la congres să se examineze ambele propuneri şi el singur să decidă, dacă e cazul a schimba punctul de vedere al conferinţei din 1 şi 3 Decembrie 1945, acela pe care şi noi îl susţinem, de a merge singuri în alegeri.

Tot comitetul central a mai decis ca în vederea obţinerii unei păreri sincere şi conştiente să se dea posibilitatea fiecărui membru să-şi expună liber punctul său de vedere şi să-l propage printre ceilalţi tovarăşi, individual sau în adunări, pentrucă astfel masa partidului să cunoască exact problema şi să se pronunţe în cunoştinţă de cauză.

Veţi face deci adunări de lămurire arătând punctul de vedere al ambelor rezoluţii şi susţinând pe acela de a merge singuri în alegeri, iar la alegerea delegaţilor veţi încheia procese verbale, care să arate voturile adunării.

Un exemplar, îl veţi aduce şi încredinţa tov. Titel Petrescu.

./.

In ceeace priveşte modul cum se vor alege delegaţii: Biroul a fixat următoarele norme,pe care vă rugăm a le avea în vedere pentru buna ordine.

Tinem să subliniem cele precizate de tov. Titel Petrescu,că numai un congres ales în mod cinstit şi cu consultarea largă a masselor partidului, va fi cel recunoscut a lua valabil,decizia la 10 Martie a.c.

Delegaţii la congres vor fi aleşi dintre membrii cu cel puţin un an vechime,de către adunarea generală convocată în acest scop de fiecare organizaţie,în proporţie de un delegat pentru fiecare mie de membrii.

Organizaţiile ce vor avea sub o mie de membrii,trimit totuşi un delegat.

Fiecare fracţiune de mie care depăşeşte 500 membrii,se consideră o mie şi are drept la un delegat.

Exemplu: o organizaţie are 900 membrii; alege un delegat.Dacă are 7.000 membrii,alege 7 delegaţi,dacă are 7.501 membrii alege 8 delegaţi.

Votează toţi cei ce au 6 luni vechime în partid.

Fiecare delegat are dreptul de a veni la congres cu cel mult 3 mandate,adică un delegat poate primi dreptul de a reprezenta 3.000 de membrii maximum.

Aceste mandate trebuesc specificate anume în delegaţia ce o are dela organizaţie.

Exemplu: pentru 7.000 membrii pot veni în loc de 7 delegaţi numai trei,din care doi cu câte

./.

trei mandate,şi unul cu un mandat.

Organizaţiile care au dreptul la mai mult de 2 delegaţi,adică au peste 2.000 membrii,pot da mandat de a le reprezenta şi vota în numele şi pentru voturile ce le au în plus şi unor membrii ai partidului din Capitală.

De exemplu: organizaţia Dvs.are dreptul - să zicem - la 7 delegaţi.Urmează a desemna doi tovarăşi din organizaţia Dvs.,care pot avea două mandate sau şase,după cum decideţi să vină,pentru câte o mie sau câte trei mii de membrii.Pentru ceilalţi cinci mandate sau unul ce au rămas,puteţi da însărcinare unor tovarăşi din Capitală,care să vă reprezinte şi să voteze în numele organizaţiei Dvs.

Vă rugăm ca în cazul în care procedaţi aşa, aceste mandate să fie trimise tov.Titel Petrescu, fără însă a completa numele tov.ce urmează a se folosi aici la Bucureşti.

Veţi menţiona în ele numărul de voturi ce le reprezintă şi veţi îngriji ca aducătorul lor să fie om de încredere.

Aici le vom completa noi cu numele celui ce le va avea dintre membrii susţinători ai punctului nostru de vedere.

Veţi menţiona că ele reprezintă voinţa membrilor de a merge singuri în alegeri.

Această măsură e luată pentru ca să se economisească eventual cheltuelile de deplasare.

Ar fi de dorit însă ca delegaţii să vină toţi aici,ca să se poată vedea clar punctul de vedere al organizaţiei Dvs.

./.

Partidul va îngriji de cheltuelile ce nu vor putea fi acoperite de Dvs.

Dat fiind numărul de delegaţi ce-i puteţi alege şi la care aveţi dreptul, este bine ca pentru fiecare părere, dacă sunt două şi în raport cu numărul celor ce le susţin - noi credem că toţi vor să mergem singuri - să alegeţi delegaţi cari să le reprezinte şi să voteze.

De exemplu: In adunare vor fi 5.000 care vor vrea să meargă singuri în alegeri şi o mie care vor să mergem împreună.

Cei 5.000 vor alege cinci delegaţi ai lor şi cei o mie un delegat al lor.

Veţi încheia proces verbal de acest lucru şi apoi îl veţi aduce tov.Titel Petrescu.

Vă rugăm a respecta şi a cere a se respecta aceste norme, pentru ca astfel să putem avea un punct de vedere real.

In ceeace priveşte delegaţii, ei pot fi şi din afara comitetului şi din acest punct de vedere e bine să observaţi ca ei să reprezinte punctul de vedere al membrilor alegători şi să fie pe cât se poate tovarăşi cari să nu poată fi influenţaţi de ceva sau corupţi.

Noi ne referim la conştiinţa cinstită şi clară a tuturor membrilor de partid şi a delegaţilor.

Intrucât punctul nostru de vedere este acela de a merge singuri în alegeri, vă vom trimite în câteva zile - prin Secretariat - un rezumat al motivelor care-l justifică, Dvs. urmând a-l face cunoscut

./.

tuturor membrilor noştri.

In credinţa că el va triumfa, primeşte stimate tovarăşe salutările noastre socialiste.

S S I
C I
P

A/D

284 298

13 Februarie 1946

6283

284

OPERAT

Gr. Forcean executor

NOTA Nr. 146

CAMIL DUMITRESCU, consilier în Ministerul Af.Externe, a afirmat că C.TITEL-PETRESCU, chiar dacă va rămâne tot în minoritate, în urma Congresului partidului social democrat - deşi este convins că Congresul îi va fi favorabil - el tot va participa, cu cei ce se vor grupa în jurul lui, singur în alegeri.

MANIU a afirmat că, indiferent dacă va ieşi sau nu învingător în alegeri, el va sfătui Coroana pentru un guvern p.s.d. de nuanţa Titel Petrescu, găsind că aceasta este unica formulă de compromis care ar împăca relativa salvare a ordinei interne a ţării, cu limita de acceptări a U.R.S.S.

COMUNICAT :
- Dir.Coordonării
- Subs.Politică

S S I
C I
P

O/D

15 Februarie 1946

N O T A   Nr. 182.

C.TITEL PETRESCU a primit vizita lui ŞERBANESCU, nepotul Generalului RADESCU, cu care a avut o lungă convorbire.

Gen.Rădescu a ţinut să comunice lui Titel Petrescu că cercurile britanice agrează foarte mult poziţia independentă a partidului socialist şi urmăresc cu multă atenţiune lupta pentru candidatura separată.

Gen.Rădescu a ţinut să transmită lui Titel Petrescu informaţiunea sa directă, din cercuri britanice, după care un cartel socialist cu comuniştii ar periclita rămânerea partidului socialist în internaţionala socialistă şi ar condiţiona sprijinul de acum înainte al partidului laburist.

Gen.Rădescu a sfătuit pe Titel Petrescu să continue lupta împotriva listelor comune, fiind încredinţat că va recruta mult mai mari succese prin candidatura separată, impunându-se ca un mare partid politic.

Titel Petrescu a transmis lui Rădescu asigurarea că partidul socialist de sub conducerea sa nu va candida în alegerile generale pe alte liste decât cele proprii.

---=---

COMUNICAT :
- Dir.Coordonării
- Subsecţia Pol.

--

S.S.I.
C.I.
P.
S/N.

6283

300
296

20 Februarie 1946

OPERAT

N O T A Nr.141

Const.Titel Petrescu, a început o intensă acţiune de lămurire a maselor partidului social-democrat şi în acelaş timp o organizare a cadrelor, care au aderat la linia sa politică, fapt care duce la concluzia că, încă înainte de ţinerea congresului fixat la data de 10 Martie a.c., situaţia din interiorul organizaţiei s'ar putea clarifica în mod definitiv.

Această concluzie este trasă din faptul că în fiecare judeţ, sunt desemnaţi, de pe acum, fruntaşii credincioşi lui Titel Petrescu, care vor ocupa posturile de conducere în organizaţiile respective, în cazul ruperii partidului.

Titel Petrescu este convins că scindându-se, partidul se va consolida şi, bazat pe această convingere, crede că înlăturarea grupului Lotar Rădăceanu - Voitec, trebue realizată înainte de congres, aceasta pentru a avea cât mai mult timp, în lămurirea maselor, înainte de alegeri.

Există indicii că, ruperea partidului social-democrat ar fi fost sugerată lui Titel Petrescu şi de Iuliu Maniu, Dinu Brătianu şi Generalul Rădescu, cu prilejul ultimelor consfătuiri pe care le-a avut cu aceştia.

Şefii partidelor istorice, ca şi Gen.Ră-

./.

descu, au convins pe Titel Petrescu că, partidul social-democrat va realiza un mare număr de voturi în alegerile parlamentare, indiferent dacă o parte din cadrele partidului se va rupe şi va merge cu comuniştii.

Comunicat:

- Dir. Coordonării.

OPERAT

K-28 302

6283

D-Dir. [illegible]

21 Februarie 1946

2098

OPERAT

N O T A

Intr'o recentă conversaţie avută cu Dr.Tuţi Vasiliu văr cu Titel Petrescu, acesta şi-a manifestat pesimismul în legătură cu problema normalizării situaţiei politice din România.

Titel Petrescu i-a declarat că el este convins că partidul social-democrat se va rupe, ca urmare a atitudinii adoptată faţă de problema colaborării cu partidul comunist în alegeri.

In ceeace priveşte atitudinea Uniunii Sovietice, Titel Petrescu crede că ea nu va ~~renunţa~~ accepta sub nici un motiv ca să se facă alegeri libere pentru că are exemplul situaţiei din Ungaria şi Austria. In aceste ţări alegerile fiind libere partidele comuniste au fost înfrânte iar guvernele alcătuite sunt anglo sau americanofile.

Şeful partidului social-democrat este convins că problema României va continua să turbure situaţia internaţională. Dacă nu vom asista la o modificare a politicii externe sovietice, România va trebui să accepte integrala dominaţie a Uniunii Sovietice.

Deasemeni, el a mai spus că oficialitatea sovietică îl consideră la fel ca şi pe Iuliu Maniu şi că aşa se explică faptul că nu i s'a dat paşaport pentru a pleca la Londra ca să ia contact cu cercurile laburiste din Occident.

6283

503

26 Februarie 1946 299

<u>N O T A</u> 153

La sfârșitul săptămânii trecute, Titel Petrescu a primit, din partea birourilor politice ale partidelor național-țărănesc și național-liberal, o notă scrisă, semnată de N. Penescu și Bebe Brătianu, în care se precizează că în cazul când partidul social-democrat va merge singur în alegerile parlamentare, partidele istorice îi vor acorda tot sprijinul material și moral, pentru a ieși victorios.

In cuprinsul notei se mai arăta că, oferta este făcută pentru salvarea țării, întrucât partidele istorice își dau perfect de bine seama că, în cazul când ar obține majoritatea în alegeri, Uniunea Sovietică ar face presiuni asupra țării, în așa fel încât i-ar sdruncina complect existența.

Partidele istorice, continuă nota, conștiente de acest lucru, pentru a cruța România de o experiență tristă și considerând că partidul social-democrat este singurul partid care poate salva țara dela un dezastru, înțeleg că este de datoria lor de a da tot concursul acestui partid.

La sfârșit, nota subliniază că partidul social-democrat are de ales, între a nu fi nimic, sau a deveni cel mai puternic partid din România, căruia, după alegerile parlamentare, îi va reveni misiunea istorică de a salva țara.

./.

Titel Petrescu a desvăluit conținutul notei intimilor săi politici și a dat, totodată, dispozițiuni ca textul notei să fie trimis și organizațiilor, cunoscute a fi de partea sa, din provincie.

Până în prezent, textul notei a fost trimis prin delegați, următoarelor organizații : Târgoviște, Galați, Brașov, Reșița, Valea Jiului și Tr. Severin.

Delegații au primit instrucțiuni dela Titel Petrescu, în sensul de a demonstra fruntașilor din provincie că, partidele istorice nu numai că nu vor mai prezenta un pericol în alegeri, dar că ii va ajuta, în acest caz, șansele partidului social-democrat de a câștiga alegerile și de a prelua conducerea țării fiind foarte mari.

Printre delegații care au fost trimiși în provincie, menționăm pe Vlad Dumitriu, Ing. Vămiliu - Belmont și ziaristul Panait.

6283

305

27 Februarie 1946

304

NOTA

Const.Titel Petrescu,considerând că scindarea partidului este mai mult decât un fapt împlinit,a delegat pe câțiva dintre colaboratorii săi să caute un local pentru instalarea sediului.

In prezent,delegații se află în tratative avansate cu proprietarii localului "Amicitia",din Str.Intrarea Zalomit.

După amenajarea noului sediu,se proectează editarea unui oficios,intitulat "Lumea Nouă",care va apare sub conducerea lui Șerban Voinea.

In comitetul de conducere al noului partid, ce va fi condus de Titel Petrescu,vor intra,pe lângă cei cari au votat pentru rezoluția propusă de Șerban Voinea și susținută de Titel Petrescu în ședința comitetului central din 9 și 10 Februarie a.c.,mai mulți ardeleni și 3 - 5 muncitori.

In cursul acestei săptămâni se vor stabili sursele de venituri ale nouei organizațiuni politice,în proect fiind ca,la început,să se recurgă la donații din partea membrilor care să varieze între 5.000 - 100.000 lei,aceasta după starea materială a acestora.

306

27 Februarie 1946

302

6283

OPERAT LA ...E

N O T A

In vederea strângerii fondurilor necesare propagandei electorale, Const. Titel Petrescu a hotărât să se facă colecte printre membrii fruntaşi ai partidului, sub forma unor donaţii.

Totodată, s'a fixat ca suma minimă pentru donat, lucrătorii 5.000 lei, iar proprietarii de ateliere şi mici întreprinderi, câte 50.000 lei.

Leg. T. Petrescu gen. Aldea

6283

303 ~~307~~

1 Martie 1946

303

OPERATIV

N O T A

In ultimul timp se semnalează că, Titel Petrescu a avut mai multe întrevederi cu Generalul Aldea, în cursul cărora acesta din urmă a insistat, pe lângă preşedintele partidului social-democrat, să forţeze ruperea partidului.

Constantin Titel Petrescu ar fi răspuns Generalului Aldea că nu este încă hotărât în mod definitiv să rupă partidul, întrucât se teme că: (a spus textual) "Dacă fac acest lucru mă curăţă sau comuniştii, sau ruşii".

6283

5 Martie 1946 308

304

504

N O T A

Vlad Dumitriu a afirmat unui cunoscut al său politic, că în ziua de 28 Februarie a.c., la domiciliul lui Titel Petrescu, a avut loc o consfătuire intimă, cu caracter particular, la care au luat parte şi fruntaşi ai aripei stângi din partidul social-democrat.

In urma discuţiilor avute, s'a stabilit că, oricare va fi rezultatul congresului din 10 Martie a.c., integritatea partidului să nu fie atinsă.

-----

8 Martie 1946 309

305

305

Constantin Titel Petrescu este decis sa faca caz personal din demiterea lui Ilie Dumitru dela presedintia Camerei de Munca Bucuresti si pentru aceasta cazul va fi pus si desbatut în Congresul dela 10 Martie 1946.

Membrii delegati ca participanti la congresul P.S.D. trebue sa fie prezenti în Capitala în ziua de 9 Martie 1946, spre a li se face comunicari din partea conducerii P.S.D.

6283

Nu mai este de actualitate

Material venit după Congres

310

8 Martie 1946

6283

306

308

OPERATIV

N O T A

Const.Titel Petrescu a primit, prin mijlocirea ziaristului N.N.Pătrașcu, vizita ziaristei Elisabeta Barker dela agenția Reuter, căreia i-a făcut unele declarații în legătură cu situația politică internă.

Intre altele, președintele partidului social-democrat s'a plâns numitei ziariste că "social-democrații sunt terorizați de comuniști", citând în acest sens cazul profesorului Motaș, asupra căruia s'au tras mai multe focuri de revolver, și acela al lui Mihăilă, care este și președinte al Federației Minierilor, căruia i s'a pus "de către comuniști", dinamită în sobă și care a scăpat numai datorită faptului că nu a venit în ziua aceia acasă.

311

8 Martie 1946

6283

202

387

OPERAT LA FISE

N O T A

In ziua de 7 Martie a.c., Const. Titel Petrescu a ţinut o consfătuire intimă, cu Adrian Dumitriu, Vlad Dumitriu, Vasiliu Belmont, Adrian Stambuleanu, Gh. Musetescu, Arhip, Novac, Dante Gherman, Ion Spârlea, Raul Vasiliu, Iosif Jumanca, Nacu, Eugen Cristodorescu şi alţii, în cursul căreia s'a discutat în legătură cu modalitatea votării în congresul general dela 10 Martie a.c.

In urma discuţiunilor avute, s'a hotărât ca, înainte de începerea discuţiunilor la ordinea de zi, fruntaşii aripei drepte să ceară ca votarea rezoluţiei ce va fi adoptată de congres, să se fac prin vot secret.

Titel Petrescu a dat cuvânt de ordine ca în cazul când această propunere nu va fi aprobată toţi membrii aripei drepte să părăsească sala odată cu el.

Totodată, preşedintele partidului social-democrat a declarat că, în acest caz, va declara congresul ca nefiind valabil.

In legătură cu intenţiunile sale, menţionate mai sus, Titel Petrescu a informat misiunile anglo-americane din Capitală.

312

8 Martie 1946

6283

308

OPERAT LA ... DE

N O T A

Cercurile intime ale lui Titel Petrescu deşi pretind că au majoritatea,totuşi manifestă o îngrijorare crescândă în legătură cu congresul dela 10 Martie a.c.

Această îngrijorare s'ar datora faptului că aceştia se tem de a nu fi împiedicaţi să pătrundă în sală,sau chiar de a fi arestaţi în prealabil.

Având în vedere această eventuală situaţie,Titel Petrescu,"hotărât de a se rupe de comunizanţi",a dat dispoziţiuni intimilor săi "ca să găsească din vreme alt local,unde eventual să ţină congresul".

38

8 Martie 1946

6283

309

309

N O T A

Cercurile intime din jurul lui Titel Petrescu contează pe o majoritate apreciabilă la congresul din 10 Martie a.c.

Astfel - după aprecierile lor - se contează pe toate județele din Transilvania, cu excepția probabilă a unei părți din Arad, a Timișoarei și Târnavelor.

In Vechiul Regat se contează pe județele Vlașca, Teleorman, Constanța, Tulcea, Covurlui, Tecuci, Tutova, Bacău, Romanați.

-----

11 Martie 1946

~~3/4~~ 3/4

6283

310

310

N O T A

372

C.TITEL-PETRESCU nu a părăsit locuinţa, lucrând la întocmirea unui memoriu asupra felului cum au decurs desbaterile congresului, argumentând şi necesitatea constituirii unui nou partid.

El a cerut misiunii americane să-i trimită un gazetar, pentru azi 11 Martie orele 15-16, la el acasă, căruia îi va încredinţa memoriul.

---

8 Martie 1946

6283

315

311

N O T A

Const.Titel Petrescu a primit, prin mijlocirea ziaristului N.N.Pătrașcu, vizita ziaristei Elisabeta Barker dela agenția Reuter, căreia i-a făcut unele declarații în legătură cu situația politică internă.

Intre altele, președintele partidului social-democrat s'a plâns numitei ziariste că "social-democrații sunt terorizați de comuniști", citând în acest sens cazul profesorului Motaș, asupra căruia s'au tras mai multe focuri de revolver, și acela al lui Mihăilă, care este și președinte al Federației Minierilor, căruia i s'a pus "de către comuniști", dinamită în sobă și care a scăpat numai datorită faptului că nu a venit în ziua aceia acasă.

316

8 Martie 1946

312

6253

N O T A

Const.Titel Petrescu a invitat la congresul general al partidului social-democrat din 10 Martie a.c.,mai mulţi ziarişti străini,aflaţi în Capitală,printre care şi Markham.

6283

13 Martie 1946 317
"H 14" 313
313

N O T A

Cluj, 26 Februarie 1946

Dl. Profesor Papilian dela Facultatea de Medicină - foarte intim al D-lui Titel Petrescu - afirmă că : "Eu sută în sută voi fi cu Titel". In continuare a spus că Titel "are mari obligaţii faţă de Englezi, care l-au ajutat moral, şi ştriu bine, chiar material".

Gen Dir. Boieru

6283

K.66

13 Martie 1946.

~~318~~
314
314

N O T A

După cum s'a raportat la timp, d. Titel Petrescu, şeful partidului social-democrat, înainte de a cunoaşte rezultatul congresului partidului dela 10 Martie, a fost invitat în Anglia. De data aceasta, rezultatul congresului a produs mare senzaţie în anturajul Misiunei Engleze, care s'a interesat deaproape şi care ar fi fost informată că elementele extremiste, au fost acele ce au cerut votul pe faţă şi nu "secret", aşa după cum politica tradiţională a Angliei este.

Titel Petrescu, care a părăsit congresul şi care a arătat în acea şedinţă o serie de telegrame, printre cari şi una a partidului laburist englez, cari cereau ca partidul social-democrat să meargă singur în alegeri şi nu cartelat, va organiza din nou partidul social-democrat, făcându-se sciziune, este nevoit să întrerupă voiajul său proectat în Anglia.

Dacă se verifică.

De altfel în ultima vreme ar fi aflat Titel Petrescu, că autorităţile sovietice nu i-ar acorda viza de plecare din ţară.

Cazul a produs mare surprindere în cercurile engleze dela Misiunea Britanică şi se aşteaptă ca presa engleză să facă ample comentări, cari vor fi cât se poate de defavorabile celor ce au deter-

./.

minat această surpriză a congresului social democrat şi cari au renunţat la "votul democrat", adoptând pe cel "dictatorial" a regimurilor tari, susţin cei din jurul lui Titel Petrescu.-

------

320

14 Martie 1946

6283

316

316

N O T A

Const.Titel Petrescu se află în tratative cu Vladimir Corbasca, pentru ca acesta din urmă să se alăture, cu întreaga organizaţie pe care o conduce, partidului pe care primul intenţionează să-l constitue.

In ceeace priveşte numele noului partid, s'ar putea, în cazul când tratativele ar da un rezultat pozitiv, să fie "partidul socialist român" aceasta întrucât nu ar mai-fi nevoie de nici o formalitate de făcut, deoarece Vladimir Corbasca a înscris, în urmă cu două săptămâni, la Tribunalul Ilfov, partidul sub denumirea de mai sus.

----- -

6283

~~321~~

14 Martie 1946

317

317

N O T A

In prezent, C.TITEL PETRESCU lucrează la redactarea unui manifest, ce va fi tipărit sub îngrijirea lui ADRIAN DIMITRIU.

In acest manifest, Titel Petrescu arată - între altele - „modul cum au fost măsluite alegerile la congresul din 10 Martie a.c. şi că partidul social democrat nu este împotriva Uniunii Sovietice, a cărei politică o admite în parte".

În încheere, manifestul arată că „vechiul partid social democrat continuă să activeze sub conducerea aceluiaşi şef şi cu acelaş program".

322

14 Martie 1946

318

6283

318

N O T A

In cursul zilei de 11 Martie a.c., Const. Titel Petrescu a avut întrevederi cu Bebe Brătianu şi N.Penescu, cu cari a discutat în legătură cu cele petrecute la congresul partidului şi îndeosebi, asupra scrisorii prezentată şi citită în şedinţă, de Ing.Tudor Ionescu.

6283

323

14 Martie 1946

319

319

N O T A

După congresul partidului social-democrat, ţinut în ziua de 10 Martie a.c., Titel Petrescu a primit pe ziaristul O'Brain dela Associated Press, căruia i-a declarat că el va continua şi cu mai multă energie acţiunea partidului socialist, pe linia partidelor socialiste europene încadrate în proectul de reconstituire a Internaţionalei a II-a.

Ziaristul O'Brain a manifestat un deosebit interes pentru cele relatate de Titel Petrescu, exprimându-şi totodată mirarea şi revolta pentru "procedeele utilizate de comunişti" cu ocazia congresului dela 10 Martie a.c.

6283

14 Martie 1946
320 ~~324~~
320

N O T A

In dimineaţa zilei de 12 Martie a.c., TITEL PETRESCU a fost vizitat la domiciliu de către ziaristul MARKHAM, dela „CRISTIAN SCIENCE MONITOR", căruia i-a expus felul cum a decurs congresul şi mai ales modul cum „a fost violentată voinţa organizaţiilor provinciale".

„Acest congres - a afirmat Titel Petrescu - a fost o mistificare".

Referitor la scrisoarea citită de TUDOR IONESCU, Titel Petrescu a afirmat că „este un fals grosolan şi prost plăsmuit".

Markham - care dăduse o cablogramă, în care expunea episodul cu scrisoarea produsă în congres - a fost convins că este vorba de un act apocrif şi imediat după întrevederea cu Titel Petrescu s'a grăbit să dea o a doua telegramă, în care a rectificat afirmaţiunile din prima şi le-a completat cu informaţiunile date de Titel Petrescu.

Ziaristul american spune că niciodată nu l-a găsit pe Titel Petrescu mai energic şi mai dispus pentru acţiune.

La sfârşitul conversaţiei, Titel Petrescu a declarat lui Markham că „mă simt purificat şi clarificat".

6283

14 Martie 1946 ~~325~~

321

N O T A

In cercurile din jurul lui Titel Petrescu se spune că în ziua de 12 Martie a.c., la ora 17, tatăl ministrului Rădăceanu ar fi făcut o vizită lui Titel Petrescu.

In cursul convorbirii, Rădăceanu - tatăl a desavuat pe fiul său, socotindu-l că a intrat sub "influențe rele" și acționează pe o linie greșită, străină de tradiția socialismului românesc.

Tatăl ministrului Rădăceanu l-ar fi asigurat pe Titel Petrescu "că îl va urma cu devotament până la capăt".

6283

14 Martie 1946 326

322

OPERAT

N O T A

In urma atitudinii adoptată de Titel Petrescu, după congresul dela 10 Martie a.c., Şerban Voinea a declarat următoarele :

"Acum Titel a început să facă prostii. Era mai politic, mai estetic şi mai cuminte, dacă pleca liniştit la Sinaia şi aştepta ziua când poate altă conjunctură l-ar fi făcut din nou necesar acţiunii partidului social-democrat".

Referitor la scrisoarea Brătianu - Penescu, Şerban Voinea a afirmat că "aceasta este o glumă şi un fals prost făcut. A fost o nedibăcie şi o inutilitate, întrucât atmosfera congresului era deja câştigată pentru cartelul cu partidul comunist.

"Scrisoarea nu a contribuit cu nimic la soluţiunea adoptată, în schimb a dat "cal de bătaie" partidelor istorice şi a declanşat un scandal de presă internaţional".

6283

327

15 Martie 1946

323

N O T A

Din cercurile apropiate lui Titel Petrescu, se semnalează că acesta s'a împăcat cu Gh.Grigorovici, fost președinte al partidului social-democrat.

Impăcarea s'a produs în urma demersurilor făcute de soția lui Grigorovici, D-na Tatiana Grigorovici.

Gh.Grigorovici urmează să fie cooptat în comitetul central și în biroul politic al noului partid înființat de Titel Petrescu.

-----

19 Martie 1946 328

6283

324

N O T A

Const.Titel Petrescu fiind informat că s'ar urmări de către guvern interzicerea activităţii partidului pe care îl conduce, a luat contact cu cercurile anglo-americane, dela care, expunându-le situaţia în felul menţionat mai sus, a primit răspunsul că acest lucru nu va fi posibil şi că îşi va putea desfăşura nestingherit activitatea.

6283

20 Martie 1946 329

325

N O T A

Constantin Titel Petrescu a convenit ca directorul ziarului "Timpul" să tipărească în tipografia acestui ziar declaraţiile ce urmau să apară în ziarul "Jurnalul de Dimineaţă" şi care, la opoziţia lucrătorilor, nu au putut fi publicate.

Declaraţiile vor apare sub forma unui manifest şi vor fi difuzate simultan în toate cartierele din Capitală, de către echipe formate din tineretul social-democrat.

De menţionat că tipărirea declaraţiilor lui Titel Petrescu se vor face cu asentimentul lucrătorilor dela ziarul "Timpul", care în majoritate împărtăşesc politica fostului preşedinte al partidului social-democrat.

Dir. Baeru
6283

K. 66
330
20 Martie 1946.
326

OPERAT LA ...

N O T A

Misiunea Britanică urmăreşte cu un interes deosebit acţiunea lui Titel Petrescu de a-şi organiza noul său partid socialist.

In urmărirea acestei acţiuni, la Misiunea Britanică s'a afirmat că Titel Petrescu a început discuţiile pentru formarea unui nou Comitet Central al Partidului Socialist, şi în acelaş timp studiază posibilităţile convocării unui Congres general, cu participarea delegaţilor din întreaga ţară.

Cercurile engleze mai sunt informate că Titel Petrescu păstrează contact cu unii exponenţi ai Misiunei Britanice, prin cari s'ar face şi legătura cu Partidul Laburist.

Semnificativ în acest sens este afirmaţia făcută la Misiunea Engleză că pentru opinia din Anglia este de dorit ca Partidul Socialist al lui Titel Petrescu să păstreze independenţă faţă de Partidul Comunist, mai ales în alegeri.

Pol

Conjunct. de Ilfov 6283

24 Martie 1946

327

NOTA

La sediul Circ-ţiei 23 a Partidului Social Democrat,fracţiunea Titel Petrescu,din Bucureşti Calea Văcăreşti nr.214,a avut loc o manifestaţie de simpatie pentru grupul care s'a solidarizat pe linia trasată de C. Titel Petrescu. La această manifestaţie au participat un număr de circa 40-50 de persoane ,responsabilii făbricilor Apretura şi Lemaytre,- Din partea Comitetului Central al Partidului Social Democrat,au participat domnii:Adrian Dimitriu, fost mimistru,Ilie Dumitru, fost preşedintele Camerii de Muncă,şi actualul preşedinte al Cir.23, Spârlea,preşedintele sectorului trei Albastru ,avocat Zisu,I.Axel industriaş şi Zomer inspectorul general al Camerii de Muncă.

La ora 11, Ilie Dumitru a dat cuvântul Dlui Adrian Dimitriu care printre altele a spus:"Ne-am desolidarizat de tovarăşii comunişti,pentrucă noi urmărim câştigarea maselor muncitoreşti pe cale evolutivă şi de convingere,ci nu cum înţeleg ei,pe calea dictaturii şi a pistolului. Atât noi cât şi comuniştii purtăm aceiaşi haină,însă a noastră ,ca stofă,este mult superioară.-Voitec a mai făcut o ruptură şi nu a rămas decât cu sălile ocupate cu pistoalele şi cu ciomegile,iar noi am rămas cu masele de muncitori care ne urmează şi acum.-Tovarăşii comunişti,văd în noi reacţiunea,dar adevărata reacţiune se plimbă pe calea Victoriei, este îmbrăcată în haine negre şi face parte din rândurile partidului Comunist.Ca încheiere Adrian Dimitriu a cerut ca muncitorii să fie uniţi în jurul lui Titel Petrescu care nu doreşte altceava decât binele şi propăşire muncitorimii româneşti.-

In continuare a vorbit Spârlea care a criticat atitudinea D-lor Lothar Rădăceanu şi Stefan Voitec,care s'au abătut dela drumul trasat de Titel Petrescu şi a cerut ca atunci când vor fi trataţi cu violenţă,să răspundă cu violenţă.Accentuând că Titel Petrescu a salvat ţara într'un moment crucial.Cea mai mare teamă a Partidului Comunist nu oreprezintă nici partidele istorice ale lui Maniu şi Brătianu,ci numai Partidul Social Democrat condus de vajnicul luptător Titel Petrescu al cărui steag trebue să-l urmăm."-Consilierul Zomer a asigurat că Crica 23 a rămas loială lui Titel Petrescu,iar Adrian Dimitriu a răspuns că nu numai Circa 23,dar chiar ţara întreagă.-

Manifestaţia a luat sfârşit la ora 12.-

R. Rămureanu
C. Cavodar

S.S.I.
III/P.
T/N.

~~5778~~
6283

28 Martie 1946 332
Ion.

3328

OPERAT LA

N O T A

In ziua de 25 Martie a.c.,Titel Petrescu a avut o consfătuire cu Adrian Dumitriu,Ion Mirescu şi Iosif Jumanca.

S'a discutat în legătură cu apariţia ziarului "Lumea Nouă".

Fostul şef al partidului social-democrat s'a arătat nemulţumit de faptul că până în prezent guvernul nu i-a dat cuvenita aprobare pentru apariţia sus-numitului ziar.

El a promis că va solicita o audienţă la Generalul Susaicov,căruia îi va comunica "tratamentul la care este supus".

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Subsecţia Politică.

6283

H.B.34 333
28 Martie 1946
329

NOTA

Titel Petrescu, venit eri la înmormântarea lui Barbu Ştirbey a avut lungi convorbiri cu ing. Ştefan Mihăescu, Eugen Filotti şi Ghiţă Popp.

S.S.I.
III/P.
T/N.

6283

29 Martie 1946
Romeo.

334
330

OPERAT LA

N O T A

Discuțiunile duse între emisarii lui Titel Petrescu și Ion Gigurtu, pentru a-l convinge pe acesta de a se înscrie în gruparea titelistă, nu au dat rezultate favorabile.

Fostul președinte al Consiliului de Miniștri, a comunicat lui Titel Petrescu că : "La vârsta și cu experiența lui, nu-i mai este permis să comită gafe politice".

In privința fondurilor necesare cheltuelilor de propagandă, cercurile din jurul lui Ion Gigurtu au afirmat că nu poate fi vorba de o subvenționare a partidului titelist, dar "Banca "Vultur", din concernul Mica, n'ar refuza un împrumut personal lui Titel Petrescu, dacă acesta ar avea garanțiile necesare".

Comunicat:

- Dir. Coordonării.
- Subsecția Politică.

6283

331 331

335

RADIOGRAMA

Timişoara 3o Martie 1946
orele 9,15

Suntem în posesia unui manifest tipărit, semnat de Titel Petrescu, ca preşedinte, în numele comitetului central al P.S.D.-ului.
Manifestul este tipărit în numele P.S.D.- şi prin care Titel nu recunoaşte hotărîrea congresului din lo Martie şi declară că vor continua cu adevăraţii social democraţi, acţiunea de partid, vor convoca un nou cogres la care vor înfăptui epuraţia şi consfiinţi hotărîrea lor pentru salvarea unităţii şi individualităţii partidului. Acest manifest a sosit azi la Timişoara în puţine exemplare.

No.65

S S I
III
P

T/D

332 336

2 Aprilie 1946

I O N 332

6283

OPERAT LA ...

N O T A

CONST.TITEL-PETRESCU, cunoscând că organizaţia de Călăraşi este în întregime alături de LOTAR RADACEANU - ST.VOITEC, a dispus ca ILIE DUMITRU să plece în acea regiune, pentru a încerca să capteze în rândurile grupării sale pe unii dintre membrii locali ai partidului social democrat.

COMUNICAT :

- Dir.Coordonării
- Subs.Politică

~~337~~ 333

K. 66

2 Aprilie 1946. 333

I = Director Brezeanu 6485

OPERAT

N O T A

La Misiunea Britanică se precizează că Titel Petrescu în viitoarea sa acţiune va arăta ca exemplu de comportare politică atitudinea adoptată de Partidul Socialist francez, care a hotărât să meargă singuri în alegeri.

Totodată Titel Petrescu a declarat profesorului Gusti că majoritatea socialiştilor din ţară sunt alături de el, iar socialiştii cari au trecut în tabăra adversă sunt acei cari au fost şantajaţi de comunişti prin ameninţarea cu anumite "divulgări", fapt care i-a determinat să ia cunoscuta atitudine.

H.B. 34

4 Aprilie 1946

334

D-Dir. Boeru
6183

N O T A

Primarul oraşului Sinaia, Filipescu, care este omul lui Titel Petrescu, înlesneşte diferite întrevederi ale acestuia la locuinţa sa.

Aflu dela persoane bine informate, că în casa acestuia s'au dus toate tratativele dintre Titel Petrescu şi manişti-liberali.

Pentru a masca lucrurile, primarul Filipescu aduce acasă la el şi pe unii miniştri cari nu sunt cu Titel Petrescu, pe care îi invită la masă.

Pol

S. S. I.
C.SP.
C/St.

U. C. ~~339~~
5 Aprilie 1946
335
335

6283

C. I.

OPERAT ...

N O T A

In ziua de 1 Aprilie 1946, Constantin Titel Petrescu a vizitat la orele 12 pe Roger Sarret şi pe noul consilier Christian Auboyneau, prin intermediul cărora a expediat o scrisoare adresată lui Eduard Herriot şi una preşedintelui de consiliu Felix Gouin, scrisori în care arată pe larg situaţia grea în care se sbate datorită acţiunei adversarilor săi politici.

C. Titel Petrescu este foarte bine apreciat la Legaţia franceză şi acţiunea sa de a merge separat în alegeri şi fără tutela comunistă fusese primită cu entuziasm de diplomaţii francezi aflaţi în Bucureşti.

Pol
A se verifica dacă este posibil prin Romeo şi Andrei

V.S.27 340

6 Aprilie 1946

335

336

6 APR. 46.

D= Director Baeru

6283

OPERAT

NOTA

Markham, Armelani şi Corbu au fost primiţi în ziua de 5 Aprilie 1946 de Titel Petrescu.

Leaderul social-democrat i-a informat că a luat parte la un dejun oferit de Jean Paul Boncour, în onoarea lui Holman, noul reprezentant diplomatic al Marei Britanii în România.

La masă Titel Petrescu a fost lângă Holman cu care a avut prilejul să vorbească timp mai îndelungat în limba franceză şi să-l informeze asupra ultimelor evenimente politice din România.

Titel Petrescu a afirmat că deşi foştii săi prieteni de partid caută, fie prin intimidări, fie prin corupţie, să atragă militanţii social-democraţi, însă marea majoritate a social-democraţilor din România a urmat directivele sale şi chiar dacă vreunul, din motive de interese pecuniare, pare a urma curentul lui Rădăceanu, aşa cum este cazul cu Jumanca (pe care Titel Petrescu l-a plasat la CASBI cu o remuneraţie de 350.000 lunar) aceştia au dat asigurări că rămân fideli preşedintelui lor (Titel Petrescu).

Curentul Rădăceanu, sprijinit de F.N.D., de guvern şi mai ales de comunişti, caută să împiedice în mod sistematic acţiunea sa pentru organizarea partidului său tergiversând autorizaţia apariţiei unui

./.

ziar, rechiziţionarea arbitrară şi continuă a localurilor închiriate de membri pentru instalarea cluburilor lor şi pentru meetingurile în Capitală şi în provincie ameninţări, arestări şi coruptiuni de tot felul, etc.

Lui Paul Stănescu, Secretar General la Ministerul Instrucţiunii Publice i s'a dat să înţeleagă că dacă nu se alătură mişcării lui Rădăceanu va trebui să-şi dea demisia şi evident că a demisionat.

Ing. Adrian Stambuleanu a fost destituit.

Titel Petrescu a prezentat două notificări prin Portărei pentru faptele de intimidare de câre au suferit partizanii săi, una la Ministerul Afacerilor Interne şi cealaltă la Preşedinţia Consiliului de Miniştri.

Tipografia unde Titel Petrescu a imprimat manifestele şi scrisoarea deschisă către tovarăşii socialişti dizidenţi a fost invadată de 12 comunişti, armaţi cu pumnale şi patronul a fost grav rănit.

La Galaţi comuniştii şi social-democraţi ai lui Rădăceanu au bătut pe militanţi bătrâni ca Gheorghe Muşătescu şi soţia sa şi pe Jean Arhip.

La Brăila un comisar de poliţie însoţit de un ofiţer rus şi escortaţi de jandarmi au rechiziţionat localul amenajat pentru organizaţia social-democrată a lui Titel Petrescu.

La Tg.Jiu adversarii lui Titel Petrescu au devastat sala unde îşi instalase organizaţia.

In organizaţiile mai mari muncitoreşti ca Reşiţa şi alte fabrici unde marea majoritate a muncitorilor fac parte din partidul social-democrat, lucrătorii înscrişi în partid intenţionând să apere unitatea

./.

partidului au hotărât să ceară organizaţiei centra.. din Bucureşti convocarea unui nou congres, iar alegerile să se facă prin vot secret, altfel la alegerile generale vor vota pentru Titel Petrescu.

In general Titel Petrescu este foarte optimist în ce priveşte viitorul partidului social democrat, marea majoritate a aderenţilor fiind de partea lui.

El se consideră prieten sincer cu Rusia, dar desaprobă întrebuinţarea violenţei care este tocmai "crezul" comuniştilor din toate ţările.

Din comitetul central al partidului său fac parte Romulus Dan, Ilie Dumitriu, Adrian Dumitriu, Ioan Codreanu, Gheorghe Muşătescu, Traian Nova, Alexandru Claudian, Constantin Motaş, Eftimie Gherman, Gheorghe Cristescu, P. Stoenescu, Niculescu Malu, Constantin Vicol, Iordan Ionescu, Ioan Sfârlea, Petre Bernăr, Radian Catană, Ioan Cioc, Flora Croitoru, Leon Gheler, Protopop Alexandru Bratea, Tiron Albani, Ioan Mirescu, Vasile Berghianu, care reprezintă organizaţiile regionale şi marile organizaţii.

Titel Petrescu afirmă că în cluburile social-democrate ale lui Rădăceanu se vede foarte puţină lume organizaţiile nu plătesc cotizaţiile şi ziarul "Libertatea" este în mod sistematic refuzat.

Nu se mai cumpără "Libertatea".

In legătură cu jurnalul pe care intenţionează să-l tipărească, Titel Petrescu declară că a cerut o audienţă lui Susaicov şi speră să obţină dela acesta autorizaţia necesară, autorizaţie pe care Ministerul Propagandei şi comuniştii vor să i-o refuze.

./.

Despre scrisoarea care ar fi fost semnată de Maniu şi Brătianu, Titel Petrescu afirmă că a vorbit cu Petre Groza personal şi că Prim-Ministrul ar fi declarat că Tudor Ionescu nu se va prezenta în faţa instanţelor judiciare, fiind ministru şi aceasta pentru a nu ridiculiza Cabinetul.

Cu această ocazie Titel Petrescu a prezentat celor 3 corespondenţi de presă câte un exemplar din "apelul său către ţară" şi din "scrisoarea deschisă către tovarăşii socialişti dezidenţi" (care se anexează în fotocopie) cu rugămintea de a le difuza în presa anglo-americană.

344

S.S.I.
III/P.
S/N.

6283

9 Aprilie 1946
"R" 340

OPERAT LA FIȘE

N O T A

In ziua de 4 Aprilie a.c.,Const.Titel Petrescu a predat misiunii britanice memoriul ce i-a fost cerut în seara zilei de 1 Aprilie a.c., printr'un ofițer superior din armata engleză.

După predarea memoriului,Titel Petrescu a convocat la locuința sa pe cei mai intimi colaboratori,cărora le-a citit cuprinsul documentului, care cuprinde patru capitole și anume :

I. Istoricul colaborării dintre P.S.D., P.C.R., F.N.D.,în pericada cuprinsă între 6 Martie 1945 - 10 Martie 1946,cu arătarea pe larg a raporturilor dintre social-democrați și comuniști în acest timp.

II. Propunerea partidului comunist făcută partidului social-democrat,referitoare la încheerea unui cartel în alegerile parlamentare.

In acest capitol,au fost trecute discuțiunile ce au avut loc în comitetul central al partidului social-democrat,în legătură cu propunerea partidului comunist și rezoluția adoptată în conferința generală din 1 - 3 Decembrie 1945.

III. Arătarea pe larg a modului cum s'au desfășurat lucrările congresului din 10 Martie a.c. In deosebi,s'a subliniat în memoriu că în dimineața congresului au fost aduse în fața sălii

"Libertatea" camioane cu membrii ai partidului comunist,care să influenţeze mersul lucrărilor congresului prin teroare şi ameninţări,precum şi organe ale jandarmeriei şi forţe poliţieneşti acestea din urmă pretinzându-se că sunt formate din membrii ai partidului social-democrat,în realitate fiind compuse din comunişti.

Tot la acest capitol,au fost citate diferite acte de teroare întâmplate în ţară,prin care aderenţii punctului de vedere susţinut de Titel Petrescu au fost siliţi să împărtăşească punctul de vedere exprimat de aripa Rădăceanu - Voitec.

IV. Teroarea deslănţuită de grupul Rădăceanu - Ştefan Voitec,asupra lucrătorilor tipografi,pentru a nu tipări manifestul redactat după congresul din 10 Martie a.c.,de Titel Petrescu.

In acest capitol memoriul arată că datorită maşinaţiunilor partidului comunist şi ale grupului Rădăceanu - Voitec,generalul Susaikov refuză să primească pe Titel Petrescu,spre a discuta în legătură cu cererea depusă de acesta privitoare la editarea unui ziar.

Deasemeni,în ultima parte a memoriului se arată că proprietarii localurilor ce urmează a fi închiriate ca sedii ale noului partid social-democrat,sunt ameninţaţi sub diverse forme,fapt în urma căruia aceştia au refuzat să mai închirieze camerile pentru care se convenise.

In ceeace priveşte scrisoarea citită în congres de către Ing.Tudor Ionescu,memoriul subli-

./.

niază că aceasta este apocrifă şi că datorită unor presiuni oculte,magistratul instructor nu poate să-şi îndeplinească misiunea pentru clarificarea situaţiei în această chestiune.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Subsecţia Politică.

S.S.I.
III/P.
T/N.

6283

11 Aprilie 1946
Demostene.

341
343

343

N O T A

Const.Titel Petrescu,nemulţumit de faptul că nu mai poate reprezenta partidul social-democrat la congresul socialist care se va ţine la Florenţa,a înaintat misiunii britanice un memoriu, în care arată că "reprezentarea mişcării socialiste din România la un congres de importanţa celui ce se va deschide la Florenţa,nu poate fi făcută prin Voitec - Rădăceanu şi Şerban Voinea,cari abandonând independenţa luptei,s'au înfeudat mişcării comuniste din România".

Fostul preşedinte al partidului social-democrat a rugat misiunea britanică,ca textul memoriului său să fie cunoscut de conducerea congresului internaţional socialist din Italia.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Subsecţia Politică.

348

11 Aprilie 1946
CALIN
344

6283

N O T A

C.TITEL-PETRESCU a invitat la locuinţa sa, pentru ziua de Vineri 12 Aprilie a.c., pe următorii reprezentanţi ai presei străine :

- BOTCHKAROFF,
- CORBU,
- FRANK YVES,
- NELLY FLORESCU,
- L.GYARFAS,
- G.HILPERT,
- I.C.KARABUCHAK,
- L.KIRSCHEN,
- KOHLIK,
- A.LANGAS-SEZEN,
- AL.LUBO,
- A.MANTERO,
- MARKHAM,
- Mc.DONALD,
- MESSAROVICI,
- L.V.MOREV,
- O'BRIEN,
- PAMCEV,
- N.PETRASCU,
- FR.STEVENS,
- TZURKAS şi
- MISS WISE,

cărora le va face declaraţiuni politice.

Anexăm un exemplar din aceste declaraţii.

D E C L A R A T I I L E

făcute presei streine de d.Const.Titel Petrescu
(Pres.Partidului Social Democrat Roman)

In urma congresului dela 10 Martie a.c.ale cărei rezoluţiuni viciate de ilegalităţi statutare,de fraude şi de falşuri au fost declarate nule şi neavenite,Partisul Social Democrat s'a scindat în două ramuri.

Marea majoritate a organizaţiilor de partid - mă refer la masele muncitoreşti din Capitală şi din Tară - continuă acţiunea de partid pe linia tradiţională,independentă şi socialistă şi înţeleg ca partidul să meargă singur în alegeri cu programul şi steagul său propriu.

In curând vom convoca o conferinţă şi ulterior un congres,în forme statutare şi cu practice oneste,care vor consfinţi - suntem siguri - acţiunea partidului nostru,salvat în insividualitatea sa.

Nădăjduim să ni se îngădue libertatea de a ţine adunări pe ţară,de a completa lămurirea maselor populare. Fiindcă partidul nostru este ostracizat,printr'o orbire politică guvernamentală,el este considerat ca inamicul public Nr.1.

Este o lună de când am cerut Guvernului autorizaţia de apariţie a oficiosului partidului "LUMEA NOUA" şi până azi nu am obţinut această autorizaţie.

Mi s'au cerut să fac declaraţii publice de către două ziare independente. Dar intervieurile nu au putut să vadă lumina tiparului. Imprimarea lor a fost interzisă. Abia mi s'a îngăduit libertatea publicărei unui manifest adresat Ţării.

Dar tipograful - membru al partidului social-democrat independent - a fost crunt maltratat şi azi zace în Sanatoriu.

Noi totuşi sperăm să biruim şi să impunem şi în ţara noastră un regim de sinceră şi reală democraţie.

Profund ataşaţi idei democrate şi socialiste,voim să facem din paetidul social democrat instrumentul politic,indispensabil în opera de reconstrucţie a ţării noastre. Contăm în această acţiune pe sprijinul moral atât al partidelor şi guvernelor socialiste de pretutindeni cât şi pe concursul marei noastre vecine şi aliate

./.

U.R.S.S.

Socot că partidul social democrat,respectuos cu ideologia şi metodele de acţine ale socialismului internaţional este organizaţia politică cea mai reprezentativă a intereselor şi aspiraţiunilor poporului român,popor de muncitori,ţărani şi mică burghezie în marea lui majoritate.

Simpatia de care se bucură în massele populare e datorită tocmai convingerii şi intuiţiei pe care le au aceste masse că partidul nostru este nădejdea de mâine a ţării.

In vederea alegerilor legislative ce sperăm că vor avea loc şi la noi în ţară, vom revizui în curând programul partidului şi vom lansa ţării un program minimal de acţiune. Partidul social democrat voeşte să ia parte la zidirea României Noui cu convingerea că această reclădire economică,politică şi morală nu se poate înfăptui decât cu programul şi concepţiile noui ale socialismului democratic, biruitor azi în toată Europa.

Punem accentul în această operă de reînoire a vieţii sociale şi spirituale pe : ordine şi legalitate,pe organizarea raţională a economiei ţării noastre,pe mărirea producţiei şi achitabila ei distribuţie.

Deasemenea pe instaurarea şi la noi în ţară a unor practice democrate,a unei largi democraţii politice şi sociale.

Dar,cum orice plan de reconstrucţie naţională este zadarnic conceput dacă liniştea nu dăinueşte între popoare,partidul social democrat consideră de a sa datorie să lupte - alături de toate paetidele socialiste din lume - pentruca condiţiunile păcii ce se va instaura în Europa de mâine,să nu mai lase să subziste sau să creieze noui conflicte între popoare.

Partidul nostru social democrat revendică drepturi şi onoarea de a participa prin reprezentanţi autorizaţi la tratativele de pace ce încep la 1 Mai la Paris,pentru a susţine punctele sale de vedere în chestiunile economice,financiare şi naţionale ce privesc România,chstiuni în strânsă legătură cu organizarea şi consolidarea păcii generale între popoare.

Socotim că nu numai pacea,dar şi prosperitatea generală trebuesc considerate indivizibile.

Voim ca cu un ceas mai de vreme pacea cu ţara noastră să se închee pentru a putea participa la O.N.U. şi la toatele organis-

./.

nele de refacerea lumii creiate pe lângă O.N.U.: Fondul Monetar Internaţional, Banca pentru Reconstrucţia Economiei Mondiale, U.N.E.S.C.O., etc. Numai astfel vom putea pune capăt haosului economiei şi inflaţiei monetare din ţara noastră.

Partidul social democrat urmăreşte o politică de solidaritate cu toate naţiunile şi pune accentul pe o colaborare loială şi reală cu U.R.S.S.

Zi cu zi această apropiere se va desăvârşi şi sperăm că ea se va cimenta într'o deplică încredere reciprocă.

Nu o politică de desbinare a noastră şi a marilor noştri aliaţi, ci una de unitate şi solidaritate internaţională în interesul făuririi unei civilizaţii superioare de pace şi de colaborare - acesta este crezul partidului social democrat român, pe care am onoarea a-l prezida.-

====== . ======

S.S.I.
III/P.
S/N.

6283

352

12 Aprilie 1946
Ion 348

N O T A

Titel Petrescu intenţionează şi în acest scop pregăteşte în secret o întrunire în sala "Barcelona" din Capitală, care ar urma să se ţină peste 2 - 3 săptămâni, într'o Duminică.

De menţionat că patronul sălii "Barcelona" este membru al partidului naţional-ţărănesc şi în acelaş timp este finul unui colaborator al lui Titel Petrescu.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Subsecţia Politică.

V. S. 27 8

15 Aprilie 1946

349

15 APR. 46 F.

D-Dir. Baeru

6783

353

N O T A

Urmare la nota din 13 Aprilie a.c., privitoare la declarațiile făcute presei străine de către C.Titel Petrescu, în ziua de 12 Aprilie 1946;

Se înaintează alăturat întrebările puse de către ziariștii străini: Rohne Marcel, corespondentul lui "Daily Express" și "Sunday Express", Kirschon Leonard, corespondentul lui "Associated Press", Messarovici, corespondentul agenției telegrafice jugoslave "Tanjug" și Schmerz, corespondentul lui "Der Bund" și răspunsurile date de către C.Titel Petrescu.

La declarațiile făcute presei străine de către C.Titel Petrescu au fost prezenți toți corespondenții străini, printre cari și O'Brien Franck, președintele asociației corespondenților presei străine și corespondentul lui "Associated Press", Northon, corespondentului lui "Christian Science Monitor" și Stevens, corespondentul lui "National Broadcasting".

Intrebare: - Aveţi intenţia să vă prezentaţi la alegeri pe liste separate ?

Răspuns: - Aceasta este intenţia noastră (a partidului social-democrat) să ne prezentăm la alegerile generale politice, absolut singuri.

In eventualitatea unui guvern de coaliţie, vom putea fi reprezentaţi proporţional cu numărul de mandate obţinute.

Intrebare: -Aţi informat autorităţile de agresiunea asupra tipografului Rădulescu ?

Răspuns: -Am căutat să obţin o audienţă la Dl. Preşedinte al Consiliului, dar nu m'a primit. Am fost deci obligat să mă adresez justiţiei şi am trimis prin intermediul Tribunalului Ilfov, două notificări, respectiv la Preşedinţia Consiliului de Miniştri şi la Ministerul de Interne.

Intrebare: -Consideraţi partidul naţional-ţărănist ca un partid reacţionar şi fascist ?

Răspuns: -Nu, deoarece nici cei Trei Mari Aliaţi nu-l consideră astfel, ci este văzut ca un partid democratic. Dovada ne-a fost dată la conferinţa dela Moscova unde s'a hotărît să se ceară participarea partidului D-lui Maniu în actualul guvern.

-/-

355 351

In mod personal trebue să recunosc că există o mare diferenţă între programul partidului social-democrat şi acel naţional-ţărănist, mai ales din punct de vedere social, deoarece partidul nostru are un program de natură esenţială democratică, pe când acel al D-lui Maniu ar fi mai degrabă conservator.

Intrebare: - Aţi obţinut răspuns la notificările făcute la Preşedinţia Consiliului de Miniştri şi la Ministerul de Interne ?

Răspuns: - Nu.

Intrebare: - In comentariul pe care l-aţi făcut cu privire la conspiraţia ce s'a făcut cu ocazia congresului, aţi atacat pe Lothar Rădăceanu şi Voitec, dar nu aţi spus nimic despre Voinea.

Răspuns: - Consider pe Rădăceanu şi Voitec ca fiind personal responsabili de ceiace s'a întâmplat.

In ce priveşte pe Voinea, pe care-l cunosc de foarte multă vreme, îl consider ca o victimă a uneltirilor lor, îi acord deci circumstanţe atenuante.

Intrebare: - Dvs. care aţi vorbit de disciplina de partid, nu consideraţi ca un act de indisciplină acela de a vă fi retras din partid pe motivul că nu vă puteţi înţelege ?

Răspuns: - Aici nu a fost o chestiune de neînţelegere, ci o chestiune de conştiinţă, principiul votului secret sau nu, este foarte important pentru a-l considera numai din punctul de vedere al disciplinei.

./.

Există o diferenţă fundamentală între cei care procedează după conştiinţa lor pe o linie dreaptă şi cei cari nu ţin de loc seama de această linie.

Intrebare: -Câţi membrii aveţi în partidul social-democrat ?

Răspuns: -220.000 înscrişi cari plătesc cotizaţia,dar cu ţăranii cari nu plătesc suntem 500.000.

Ţăranii nu plătesc,deoarece au fost obişnuiţi să nu plătească de celelalte partide,exceptând pe acel comunist.

La noi toată lumea plăteşte exceptând ţăranii,ca şi în partidul comunist este un fel de a arăta ataşamentul faţă de partid, care nu se bucură de venituri mari.

Intrebare: -Când aţi cerut autorizaţia de a tipări ziarul Dvs:

Răspuns: -24 de ore după ruptură am cerut autorizaţia pentru jurnalul meu,dar până în prezent nu mi-a fost dată,totuşi sper să o obţin cu toate dificultăţile cari mi se fac.

Intrebare: -Când credeţi că vor avea loc alegerile politice ?

Răspuns: -Prin luna August-Septembrie între recolta grâului şi a porumbului.

Intrebare: -Vă veţi prezenta singur ?

Răspuns: -Da,intenţia noastră este de a ne prezenta cu un program absolut separat de acel comunist.

La întrebarea: câte organizaţii provinciale sunt cu el şi câte sunt cu dizidenţii, Titel Petrescu a arătat un dosar voluminos cu sute de telegrame şi scrisori din partea organizaţiilor respective,în cari i se fac asigurări că,cu toate voturile contrarii ale congresului,social-democra-

-/-

ţii din provincie, rămân fideli vechiului lor preşedinte.

S.S.I.
III/P.
T/N.

6283

15 Aprilie 1946
Călin.

358
354

NOTA

In seara zilei de 9 Aprilie a.c., Const. Titel Petrescu a fost primit în audiență de Generalul Susaicov.

Obiectul audienței l-a format, printre altele, chestiunea apariției ziarului "Lumea Nouă".

Fostul președinte al partidului social-democrat a intervenit pe lângă Generalul Susaicov, pentru a i se da cuvenita autorizație de apariție a ziarului, la care Generalul Susaicov i-a răspuns că în această privință numai guvernul român este în măsură să decidă.

In timpul audienței discutându-se și chestiuni de politică internă, Titel Petrescu s'a declarat de acord în ceeace privește rolul pe care partidele muncitorești trebue să-l aibă în guvernarea țării, însă nu admite o colaborare cu fracțiunile conduse de Gh. Tătărăscu, Anton Alexandrescu și M. Constantinescu.

Dorința lui Titel Petrescu ca partidul social-democrat să candideze singur în viitoarele alegeri parlamentare, a fost criticată de Generalul Susaicov, în sensul că prin acest act s'ar fi dat un prețios concurs partidelor istorice, teză pe care Titel Petrescu a încercat să o combată, sus-

./.

355 355 359

ţinând că, prin participarea pe liste separate în alegeri, partidul vroia să-şi verifice forţele faţă de celelalte organizaţiuni politice.

Audienţa a durat timp de o oră, fără a se cunoaşte rezultatul.

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Subsecţia Politică.

360

6283

S.S.I.
III/P.
T/N.

17 Aprilie 1946
Romeo.

356

N O T A

Const.Titel Petrescu, însoţit de Adrian Dumitriu şi Ilie Dumitru, urmează să plece în comuna Potlogi - jud.Ilfov, de unde se vor înapoia după sărbătorile Paştelui.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Subsecţia Politică.

III/S

A/Z.

6283

361

24 Aprilie 1946

" Ion "

357

N O T A

In ziua de Vineri, 26 Aprilie 1946, C. Titel Petrescu pleacă în județul Romanați.

Această deplasare coincide cu plecarea în acelaș județ a Generalului Aldea Aurel și a Generalului Emilian Ionescu dela Palat.

Titel Petrescu se va înapoia la București în ziua de Marți 30 Aprilie 1946.

Comunicat:

- Dir. Coord.
- Subsecția Politică

S.S.I.
III/P.
Sim./N.

26 Aprilie 1946
Romeo.

362

358

6283

358

N O T A

Const.Titel Petrescu nu a avut nici o întrevedere, până în prezent, cu deputatul laburist John Mack.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Subsecția Politică.

S.S.I.
III/P.
Sim./N.

26 Aprilie 1946
Romeo.

6283

363

359

359

OPERATIV LA FIȘE

N O T A

Generalul Corbu a propus lui C.Titel Petrescu, colaborarea organizației sale, din fostul partid al foștilor luptători, dizolvat de Ministerul Aafacerilor Interne.

In acest sens și-a luat obligațiunea de a pune la dispoziția grupării Titel Petrescu organizațiile a 27 județe din țară.

Titel Petrescu nu a răspuns la această propunere, urmând să consulte "Biroul Politic", a cărui hotărâre o va comunica la timp Generalului Corbu.

Comunicat:

- Dir.Coordonării
- Subsecția Politică.

6283

REZIDENTA CRAIOVA.

SECŢIA III 31513
INTRAREA Nr.
din 9 MAI 1946

364

SECŢIA III — „REZIDENTE"
Comunicat: Politic 360
Cu rugămintea de a informa și:

N O T A: Nr.157
8 Mai 1946

In Dumineca Tomnei (28.IV,.a.c.), dl. c.Titel Petrescu a sosit în comuna Diosti Romanaţi, fiind naş la o nuntă în această comună.

Org. social-democrată din această comună a rămas întreagă alături de dl. Titel Petrescu.

Făcând declaraţii într'un cerc restrâns de prieteni politici din comună, dl. Titel Petrescu a explicat modul cum a decurs votarea celor două teze la congresul din 10 Martie a.c., accentuând că partidul condusde d-sa se va întări şi mai mult şi că F.N.D nu va avea şanse în alegeri, decât dacă va putea proceda ca la 10 Martie

D-sa a adăugat apoi, că " de data xcx aceasta nu vor mai putea proceda ca atunci, fiindcă Naţiunile Unite îşi vor trimite observatori la alegerile, ce se vor ţine la noi".

NUMELE

20. Mai 946
Domnul director general a ordonat să se dea aviz negativ atât pentru prelungire cât și pentru eliberarea unui nou pașaport.

18 Mai 1946

365

Constantin - Titel Petrescu

avocat, domiciliat în București Str. Brezoianu No 29, președintele partidului Social-democrat independent, solicită paşaport nou sau prelungirea paşaportului vechi pe timp de șase luni - pentru a merge la Londra unde urmează a asista la o conferință a delegaților socialiști care are loc la 18 Mai 1946. -

- Posesorul pasp. diplomatic No. 214 eliberat la 30 VII 1946 valabil până la 30 I 1946. -

Lucrarea a fost dată de către comisiune delegatului nostru în Comisiune pentru aviz S.S.I. -

20 Mai 1946
6283 Dosar personal
2047/A I f. 176, 178, 190, 227.
" /A II f. 52, 129, 306
" /A I f. 302
410/II f. 190
3013/III f. 192, 395
1108 f 30
3013/II f 198/18
52.. f 5, 38
4402 f 1
4512 f 24
3029/II f. 67
" /III f. 85, 87
" /IV f. 39
3192/XV f 55
3128 f 10-103, 120-200, 213-219
14209 f 2
3089/61 f 67.
3029/11 f. 278
3029/12 f 109, 287.
3013 /18 f. 450
17446 f 10
3.../12 f 180/2, 204/2, 481/1, 481/2
1811. f 1
3013/6 f. 162
3029/3 f 251
3270/12 f 112
3130 f 39
3128/1 f 444, 449, 454-457, 461-466, 471, 479
" /2 f 1, 6-10, 13, 17, 19, 21, 22, 66, 33, 35, 41, 44, 46, 50, 54, 68, 74-75, 77, 83, 84, 89, 91, 93, 98, 104, 106
3296 f 58
4030/4 f 460, 461
3340/2 f 368
18974 f 4.
3272/48 f 62.
34..1/2 182, 291, 337
3... f 17
3517 f 1
19241 f 10
3192/23 f 282, 288
" /24 f 17, 212, 516
10283 f 10-12
4857 f 104

S.S.I.
SECȚIA PAȘAPOARTE
INTRARE
Nr. 110955.
din 18. V. 1946

22 V 1946

Dl. H. de Gra. I.

Atenție; pașaportul diplomatic se reține la SSI, din ordinul Dlui Dir. Gral, dat prin Dl. Director Stroescu.
Pasp. diplomatic No 214 expirat la 30 I 1946. -

M. Cotlanu[?]

361

i4405 f 6, i56, i57-i59, i77, i80, i83
9000 f i89, i94, 2i8
i7082 f. i7
i9570 f 52
i4065 f i4
i5398 f 7
i5698 f. 25
i9652 f 2
i9786 f i, 2
i9796 f 3, 4
i783i f 86
i79ii f 38
i792i f. 7/i
i792i/i f 4
i6706 f 25
i957i f 83
i9570 f 65
i0929 f-4, i49, 306, 336, 504, 5i2,
i9839 f i
i9835 f ii
30i3/20 f 93
i237 f 38
533/i9 f. 698, 705
i008/ii f. 2i4
30i3/i8 f. 596/8
" /i9 f 477.
i48i/ii f 507
" /iii f 3, i8, 24, i43
i9945 f i
3029/i3 f. ii5/22.

[signature]

S.S.I. - Ps.
C/G.

9 Mai 1946 366

362

11.V.946

V

Imprimir

N O T A

Am onoare a semnala următoarele:

In ziua de 7 Mai 1946, orele 12, fiind în cabinetul dlui General Popescu, trimis din ordinul dlui Director Zaharia, am văzut pe biroul şefului de cabinet Gheorghiu, pasportul diplomatic a domnului Titel Petrescu.

Informându-mă, dl. sef de cabinet Gheorghiu mi-a comunicat că posesorul pasportului cere aprobarea pentru deplasarea în Anglia.

Am semnalat imediat telefonic acestea dlui Procuror Grigoriu care din informaţii obţinute ulterior ar fi constatat că susnumitul nu ar poseda pasport diplomatic.

Menţionez că pasportul domnului Titel Petrescu adus spre rezolvare dlui General Popescu, pentru viză de eşire sau pentru prelungire a fost sigur diplomatic.

R

REFERENT PRINCIPAL
M. Calcan

22.V.1946
At H.
La lucrare.-
M. Calcan

363

367

S.S.I. - Ps.
H/C

22 Mai 1946

N O T A

Constantin Titel Petrescu, de profesiune avocat, domiciliat în Bucureşti str.Brezoianu Nr.29, preşedintele partidului Social-Democrat Independent, solicită pasport nou sau prelungirea pasportului vechi pe timp de şase luni, pentru a merge la Londra, unde urma să asiste la o conferinţă a delegaţilor socialişti.

Numitul posedă pasportul diplomatic Nr.214 eliberat la 30.VII.1945, valabil până la 30 Ianuarie 1946.

Lucrarea a fost dată de către Comisia Interministerială delegatului nostru în Comisie pentru aviz S.S.I.

La data de 20 Mai 1946, Dl. Director General a ordonat să se dea aviz negativ atât pentru prelungirea celui vechi, cât şi pentru eliberarea unui nou pasport.

La data de 22 Mai a.c. Dl. Dir. General a ordonat prin Dl. Dir. Stroescu, să se reţină la S.S.I. pasportul diplomatic al susnumitului.

REFERENT PRINCIPAL,

6283

110.955/Ps.

către

DIRECTIUNEA GENERALA A POLITIEI
Serv. Pol. Ad-tive și Fruntarii

La Nr. 2334 din 13 Mai 1946;
Am onoare a vă face cunoscut că această Direcțiune Generală avizează negativ atât eliberării unui nou pasport, cât și prelungirii celui vechi, numitului Constantin Titel Petrescu.
Se restitue una anexă.

p. DIRECTOR GENERAL S.S.I.

OPERAT LA FISE

364

368

365 ~~369~~

S. I.
[Se]cţia III-a
[M]ilitar.
P/C.

6283

27 Iunie 1946.

OPERATIVE

365

Se spune că în ziua de 17 Iunie a.c. orele 18, societatea "Protecţia Animalelor", va da o serbare cu caracter intim la strandul "Lido", cu scopuri de a strânge fonduri pentru societate.

In realitate, va fi o reuniune politică la care urmează să ia parte şi Dl.C.Titel-Petrescu, împreună cu partizanii săi politici.

Se menţionează că Dl.C.Titel Petrescu este un membru marcant al susnumitei societăţi, având colaboratori intimi pe d-na Manolescu Strunga (soţia fostului ministru Manolescu Strunga şi pe prof.medic vetrinar Vechiu, actualul preşedinte al societăţii.

Comunicat:
- Politic.

Sursa : Bulet. M.St.M.din 16 şi 17 Iunie 1946.

17 Iunie 1946.-

Se verifica prin Andre. Cozma

NOTA INFORMATIVA.
****

Luni 17 Iunie 1946 orele 18, Societatea Protecția Animalelor va da o serbare cu caracter intim la Strandul Lido, în scop de a strânge fonduri pentru societate. In realitate va fi o reuniune politică la care urmează ia parte Dl. Constantin Titel Petrescu împreună cu partizanii politici ce împărtășesc ideile sale.

Menționăm că Dl. Constantin Titel Petrescu este membru marcant al susnumitei societăți având prietenă intimă pe D-na MANOLESCU STRUNGA (soția fostului Ministru Manolescu Strunga) și pe profesor VECHIU medic veterinar președintele Societății Protecția Animalelor, iar Strandul a fost la dispoziție de misiunea Americană se pare în recunoștința de adevăratul scop al serbării date de Dl. Constantin Titel Petrescu.-

Pol

366

~~370~~

366

OPER

6283

-REZIDENTA SIBIU-

Nr. 24. 270
Data 28. VI. 946 367

SECȚIA III — „REZIDENTE"
Comunicat [illegible]: Politic
Cu rugămintea de a informa

SECȚIA III
INTRAREA Nr. 34668
din 2 JUL 1946

OPERAT

N O T A

In ziua de 20 Iunie a.c., a avut loc o ședință a P.S.D. din localitate la sediul din Str. Regele Mihai I Nr. 26, la care au luat parte reprezentanții Comitetului Central ai acestui partid, în frunte cu : M. Fildermann, Secretar General la Ministerul de Războiu, Botici din Comitetul Executiv, Manea din partea U.T.S. și Maiorul Mihăilescu.

Fildermann luând cuvântul a afirmat : "La 10 Martie 1946 Titel Petrescu a făcut cel mai mare rău P.S.D. și în special muncitorimii, însă cu toate acestea partidul a rămas în picioare, a eșit învingător, s'a refăcut repede și s'a întărit, pentrucă știe ce vrea".

Realitatea însă este că acest partid în Jud. Sibiu se prezintă extrem de slab, și probabil tocmai din cauza acestei defecțiuni, sosesc în localitate la intervale scurte, socialiști încercați, pentru redresarea acestei organizații, ce a suferit defecțiuni serioase după 10 Martie a.c.

A doua zi, reprezentanții acestui partid s'au deplasat la Arsenalul Armatei și apoi la Uzinele Mârșa din Com. Avrig.-

---.---

Sursa : Serioasă

6283 371/1 368

5 Iulie 1946 368
ANDREI

OPERAT LA FIŞE

N O T A

C.TITEL-PETRESCU, care se găseşte la Sinaia, a fost vizitat recent de către GH.NICULESCU-MALU, căruia şeful dizidenţei socialiste i-a declarat - printre altele - următoarele :

„Am reuşit să conving forurile socialiste din Apus ca să înceapă o campanie de susţinere a partidului nostru şi sper ca foarte curând promisiunea să devină realitate, mai ales că noul preşedinte al laburiştilor englezi este un vechiu prieten al meu".

In privinţa alegerilor, C.Titel-Petrescu a declarat că organizaţia sa va candida chiar în cazul când opoziţia se va abţine.

369

11 Iulie 1946

LIVIU

6283

371/2

369

N O T A

M.S.Regele a primit, la sfârşitul săptămânii trecute, la Sinaia, în audienţă pe CONSTANTIN TITEL PETRESCU.

După această audienţă, şeful grupării socialiste dezidente, a declarat că Suveranul va sancţiona proectul legii electorale, deoarece nu vrea să dea naştere la un al doilea 23 August 1945.

In această privinţă, Majestatea Sa Regele este sfătuit şi de opoziţie "care nu vrea să dea posibilitatea guvernului de a evita alegerile şi de a guverna fără Parlament".

372

19 Iulie 1946

Dumitru 370

6283

P.S.D. (Titel

OPERAT

N O T A

In dimineaţa zilei de 18 Iulie a.c., Const.Titel Petrescu, şeful grupării dizidente socialiste, a părăsit Capitala, plecând la Sinaia.

In aceiaş zi, Adrian Dumitriu a vizitat pe Iuliu Maniu, discutând cu acesta condiţiunile unei acţiuni comune în vederea campaniei electorale.

373

14 August 1946

Sursa "Andrei".

6283

371

371

N O T A

Duminică, 11 August a.c., s'a ţinut la locuinţa lui Const.Titel-Petrescu, şedinţa Consiliului general al partidului, format din membrii Comitetului Central şi ai Biroului politic.

La această şedinţă au luat parte şi şefii de organizaţii din provincie, convocaţi în mod special, pentru fixarea candidaturilor la alegeri.-

Sedinţa a fost deschisă la orele 9, sub preşedinţia lui Titel Petrescu.-

Inainte de a se trece la obiectul principal al convocării, - fixarea candidaturilor - preşedintele partidului social democrat independent, a făcut un scurt istoric al evenimentelor politice din ultimul timp, insistând asupra teroarei deslănţuită de Guvern, împotriva membrilor din organizaţia titelistă.-

In continuare, vorbitorul asigură asistenţa că "mai curând decât se crede această stare de lucruri va înceta, deoarece imediat după încheierea păcii, Comisia Aliată de Control îşi va înceta activitatea, rămânând ca toate doleanţele cetăţenilor să fie supuse reprezentanţilor ambasadelor aliate, cari vor lua măsurile necesare".-

"Acum, - a continuat Titel Petrescu -, repre-

./.

zentanţii Angliei şi ai Americei, nu pot lua nici o atitudine din cauza Comisiei Aliate, unde din iniţiativa partidului comunist, se opresc toate memoriile înaintate de partide".-

Ocupându-se de politica externă, şeful grupării socialiste dezidente, a afirmat că"plecarea Comisiei române la Paris - la conferinţa păcii - nu-şi are rostul întrucât condiţiile de pace impuse României, par a fi definitive".-

A criticat compenenţa acestei Comisii în care nu se găseşte nici un reprezentant al opoziţiei şi socoate că "membrii Comisiei au plecat la Paris cu lecţia învăţată pe din afară".

După ce sfătueşte pe asistenţi să aştepte în linişte desfăşurarea conferinţei, depe urma căreia "o altă viaţă va înflori în România", Const.Titel Petrescu vorbeşte în legătură cu problema apropiatelor alegeri pe care le crede "private de cele mai elementare libertăţi".

A luat apoi cuvântul Adrian Dumitriu, care a insistat asupra luptei pe care organizaţia trebue să o ducă în actuala campanie electorală.

A criticat Legea electorală socotind-o antidemocratică şi după un aspru rechizitoriu la adresa Guvernului, a terminat făcând un ape călduros la solidaritate.-

După Adrian Dumitriu, a luat cuvântul Romulus Dan, care relevă faptul că o bună parte dintre membrii organizaţiei - chiar dintre fruntaşi - se întreabă dacă partidul funcţionează legal.-

./.

Este legal - a afirmat Romulus Dan - întrucât "nici o lege nu-l opreşte să funcţioneze şi datoria noastră este să popularizăm acest lucru, pentruca să nu pătrundă îndoiala în sânul membrilor din provincie.

A mai luat cuvântul Radian Catană, care îşi arată nemulţumirea faţă de Confederaţia Generală a Muncii,"a cărei fel de lucru duce la disolvarea clasei muncitoreşti, în sensul că acest For făcând jocul Guvernului terorizează pe muncitorii din fabrici, pentru a vota cu Guvernul".

După expunerile enumerate, s'a trecut la fixarea candidaturilor.

Const.Titel Petrescu fiind informat că referitor la candidaturile pentru Capitală vor fi vii discuţii, a hotărât ca în această şedinţă să se stabilească numai candidaturile pentru provincie, rămânând ca pentru Capitală să se fixeze ulterior.-

S'a stabilit ca în fiecare judeţ să candideze şeful judeţului, exceptându-se unele, unde vor candida membrii Comitetului Central şi ai Biroului politic.-

Astfel, la Braşov s'a fixat candidatura lui I.Mirescu, la Teleorman,Romulus Dan, la Cluj, Prof. Papilian, la Sibiu, V.Marghescu, la Caraş, Modoran, la Ialomiţa, Ilie Dumitru, Prahova,Nic.Malu, Vlaşca,prof. Anghelescu, Târnava Mică,prof.C.Motaş, la Neamţ, ing. Ispir, la Alba, prof.Micu, la Botoşani, av.Zisu, iar pentru Ilfov s'a hotărât ca locul întâi să i se atribue lui Selaru,iar cel de al doilea dr.Jianu, restul urmând a se completa ulterior.-

./.

Fixarea acestor candidaturi a produs vii discuţii şi nemulţumiri, întrucât unele judeţe au primit cu greu candidaturile impuse de Centru.

Astfel, av.Pariseşti a rămas foarte surprins de faptul că în judeţul condus de el, Centrul îi impune candidatura prof.Anghelescu.

La fel a fost primită cu greu candidatura prof. Motaş la Târnava Mică, a lui Romulus Dan la Teleorman, iar jud.Ialomiţa solicită candidatura lui Niculescu Malu, care este foarte cunoscut în acel judeţ.-

Candidatura prof.Micu, la Alba, a nemulţumit pe Creţu, care printr'o violentă eşire a declarat "că nu înţelege ca el să muncească şi altul să-i ia locul", ameninţând cu părăsirea partidului.

De remarcat, că şeful grupului celor nemulţumiţi pentru ficarea candidaturilor în alegeri, este avocatul Vlad Dimitriu care nici nu a luat parte la şedinţă.-

Faptul acesta a indispus pe Const.Titel Petrescu, care a declarat că va adresa o scrisoare avocatului Vlad Dimitriu, în care îi va cere să-şi lămurească atitudinea, sau să părăsească organizaţia.-

Se aşteaptă înapoierea din provincie a lui Ilie Dumitru, spre a se hotărâ definitiv asupra fixării candidaturilor în alegerile parlamentare.-

Intrucât se întrezăreau o altă serie de nemulţumiţi, Const.Titel Petrescu ridică şedinţa la orele 1,3o, motivând că este invitat la dr.Jianu.-

La terminarea şedinţei, au fost distribuite delegaţilor provinciali câte 2o până la 5o "Circulare" pentru a fi difuzate aderenţilor titelişti.-

31 August 1946

N O T A

In ultimele zile, Prof.GH.ZANE, membru marcant al partidului naţional ţărănesc, a avut la Sinaia mai multe întrevederi cu CONST.TITEL PETRESCU, preşedintele partidului social democrat independent.

Cu ocazia discuţiilor avute, Gh.Zane a încercat să convingă pe Titel Petrescu de necesitatea încheerii unui cartel electoral în actuala conjuctură politică internă.

Titel Petrescu a arătat fruntaşului naţional ţărănist că poate colabora la acţiuni paralele, în ceeace priveşte demersurile diplomatice sau poliţia de alegeri, alături de P.N.T., însă în niciun caz nu poate accepta cartelul şi socoteşte orice insistenţă inutilă, deoarece hotărîrea este luată : "partidul social democrat independent va merge singur în alegeri".

378

6 Septembrie 1946

6283

376
376

OPERAT LA FIȘE

N O T A

Titel Petrescu, întrebat de informatorul nostru ce crede despre situaţia actuală, a declarat că el "nu crede că guvernul Groza va mai avea timp să facă alegerile fiindcă evenimentele internaţionale nu-i vor da răgazul"....

379
6283

8 Octomvrie 1946
CRACIUN 377
377

Nesemnată! Care sunt adevăratele motive ale refuzului. Rog a se atenţi inform.

OPERAT LA FIŞE

N O T A

In cursul ultimelor două săptămâni, conducerea partidului naţional-ţărănesc a făcut - prin VIRGIL SOLOMON - câteva încercări de a convinge pe C.TITEL-PETRESCU ca să facă un cartel cu naţional-ţărăniştii.

Cum Titel Petrescu a refuzat, V.Solomon şi-a exprimat părerea că şeful partidului social democrat independent s'ar teme de viaţa lui, deoarece ar fi fost ameninţat şi că deaceea nici nu activează, ci stă mai mult ascuns, ca să nu fie atacat de comunişti.

--=--

Neexploatată.

15 Octomvrie 1946
DUMITRU

Cartel

6283

380

378

N O T A

IULIU MANIU, şeful partidului naţional ţărănesc, a cerut lui CONST.TITEL-PETRESCU, preşedintele partidului social democrat independent, ca - în lipsa unui cartel general pe ţară - să admită ca organizaţiile judeţene să hotărască ele singure, dacă pot face carteluri locale, aşa cum vor face cu liberalii.

Titel Petrescu a refuzat şi acest lucru, declarând că nu poate face carteluri locale, odată ce a refuzat să facă un cartel general pe ţară.

In ceeace priveşte manifestul către ţară, şeful partidului social democrat independent a declarat că el refuză să semneze un text redactat de alţii, din moment ce nu a contribuit şi el la redactare alături de ceilalţi doi şefi de partide.

Continuare la nota DUMITRU din 12 Octomvrie 1946.

COMUNICAT :

- D-lui Vlaicu
- Dlui Dir.Zaharia
- Subs.Politică

24 Octomvrie 1946

"Dumitru" 379

OPERAT LA FIȘE

6283

~~380/1~~

379

N O T A

Titel Petrescu a declarat că a avut o întrevedere cu ambasadorul României la Varşovia, Raiciu, care l-a informat că în Polonia există o puternică mişcare de rezistenţă îndreptată împotriva Ruşilor.

Din această cauză ostaşii sovietici au fost îmbrăcaţi în uniforme poloneze.

---=---

Neverificată

Comunicat :

- D-lui Dir. Zaharia

-=-

6283

1 Noemvrie 1946

"DUMITRU"

~~380/2~~

380

N O T A

Titel Petrescu, a fost informat că agenţia "Rador" nu mai poate transmite în străinătate, deoarece Ruşii au cerut ca toate ştirile pentru străinătate să fie transmise de către agenţia "Tass".

Neverificată

Comunicat :
- D-lui Dir. Zaharia

-=-

1 Noemvrie 1946

"DUMITRU"

380/3 381

6283

381

N O T A

Titel Petrescu a fost informat de Şerban Voinea că Ruşii nu i-au dat viza pentru Berna, decât acum două zile.

Ruşii au refuzat viza în urma intervenţiei Primului Ministru Dr.Petru Groza, care vroia ca la Berna să meargă favoritul său, V.V.Stanciu.

Neverificată

Comunicat :

- D-lui Dir.Zaharia

-=-

PSDJ

4 Noemvrie 1946 382

"ANDREI"

6283

~~380/4~~

382

N O T A

Cineva din oraş a anunţat pe Titel Petrescu la telefon că în judeţul Tulcea s'au strâns, în mod benevol, în special dela ţărani, 8 milioane lei pentru fondul electoral.

Sursă serioasă

In curs de verificare

Comunicat :

- D-lui Dir. Zaharia

PSDI

4 Noemvrie 1946
"DUMITRU"

6283

~~380/5~~
383
383

N O T A

In seara zilei de 1 Noemvrie a.c., Titel Petrescu a avut o audiență la Misiunea Americană în legătură cu protestul înaintat acestei misiuni de către cei trei șefi ai partidelor din opoziție.

Cu această ocazie, Titel Petrescu, a depus, ca anexă la protest, documentele partidului său cu privire la dificultățile create de guvern în campania electorală.

Sursă serioasă
Verificată

Comunicat :

- D-lui Vlaicu
- D-lui Dir. Zaharia
- Subs. Politică

-=-

PSDY.

4 Noemvrie 1946
"ANDREI" 384

6283

~~380/6~~ 384

N O T A

In seara zilei de 1 Noemvrie a.c., la orele 19, Titel Petrescu, împreună cu av.Zissu, au fost în audienţă la Misiunea Americană.

Av.Zissu a afirmat că i s'a spus lui Titel Petrescu, să dea instrucţiuni organizaţiilor ca să observe dacă nu apar ruşi îmbrăcaţi în civil.

Totodată i s'a cerut listă de judeţele în cari a întâmpinat greutăţi, din partea guvernului, la depunerea listelor.

----o----

Sursă serioasă
Verificată

Comunicat :

- D-lui Vlaicu
- D-lui Dir.Zaharia
- Subs.Politică

-=-

PSDI

5 Noembrie 1946
Dumitru

6283

~~380/1~~ 385

OPERAT LA FIȘE

N O T A

In audienţa din seara zilei de 1 Noembrie a.c. pe care Titel Petrescu a avut-o la Misiunea Americană, în afară de documentarea depusă, cu privire la piedicile electorale puse de guvern, şeful P.S.D.I. a adus în discuţie întreaga situaţie politică cerând ca Guvernul American să acţioneze mai prompt în ce priveşte România, deoarece opinia publică românească nu va mai putea aştepta multă vreme o intervenţie salvatoare din partea puterilor occidentale.-

Titel Petrescu a susţinut să se trimită cu orice preţ, la alegerile din România, observatori străini căci altfel guvernul va putea manevra după bunul plac pentru a obţine resultate masive.-

---

- Sursă serioasă
- In curs de verificare
- Complectează nota "Dumitru" din 4 Noembrie 1946.-

6 Noemvrie 1946
"ANDREI"

6283

~~380/8~~
386

OPERAT LA FIȘE

NOTA

Lucrarea lui Titel Petrescu, intitulată "Adevăratul Socialism și Beneficiile lui", se va tipări probabil în cursul lunei Decembrie a.c., sau Ianuarie 1947, în Anglia, în limbile engleză și română.

Pe lângă problema generală de socialism, cartea va cuprinde și o evoluție a socialismului din România după 23 August 1944.

Sursă neserioasă
în curs de verificare

PSDT

6283

6 Noemvrie 1946

"DUMITRU"

~~380/9~~

387

N O T A

Titel Petrescu,lucrează la redactarea unui memoriu şi a documentării necesare, pentru a-l înainta reprezentanţilor celor trei aliaţi la Bucureşti.

Sursă serioasă

In curs de verificare

Comunicat :

- D-lui Dir.Zaharia

--

6 Noemvrie 1946
"ANDREI"

6283

380/10 388

OPERAT LA FIŞE

388

N O T A

In şedinţa biroului politic din ziua de 4 Noemvrie a.c., Titel Petrescu a făcut cunoscut că, din informaţii ce deţine dela legaţiile americană şi engleză, în depozitele S.T.B., s'a înmagazinat o mare cantitate de arme şi muniţiuni cu un scop bine determinat.

---=---

Sursă serioasă
Neverificată

Comunicat :
- D-lui Dir, Zaharia

S. T. S. P. 6283 11 Noembrie 1946 381

Nr. 2065

388
389

N O T A

In Calea Victoriei nr.45,etaj 1,se găseşte Casa Parohială a Bisericii Creţulescu.

In această casă se găseşte instalate birourile parohiale şi birourile sediului de Partid,Constantin Titel Petrescu,căruia parohia i-a pus la dispoziţie două camere in acest sens.

Birourile parohiei cuprind următorii:

Fraţii efori Emil şi Niculae Kreţulescu,domiciliaţi în Str.Victor Emanoil nr.18;

Alexandru Plăescu,avocat,domiciliat în Str. Nănuleanu nr.18,

Romulus Marinescu,contabil,domiciliat în Str. av.Zorileanu nr.44,

Fl.Gh.Rădulescu,diacon şi pensionarul Slăvescu,în calitate de registrator,domiciliat în Bucureştii Noi.

Intendent Paraschiva Mihăilescu şi femeia de serviciu Ana Manolache cu domiciliul in casa parohială.

Birourile partidului,sunt deservite de:

Colonel pensionar Athanasiu, Dan Romulus,fost primar al Sect.II Negru sub regimul trecut şi dactilografa Elisabeta Protopopescu.

Avocatul Constantin Titel Petrescu a primit două camere pentru sediu în mod gratuit dela Parohie, pentru contra serviciile făcute Parohiei în direcţie juridică.

PSD'I

16 Noemvrie 1946
LIVIU

6283

381/1

390
300

OPERAT LA FIȘE

N O T A

C.TITEL PETRESCU a declarat că liberalii dinişti nu desfăşoară niciun fel de propagandă, în vederea alegerilor.

- Serioasă.
- Neverificată.

COMUNICAT :

- Dlui Dir.Zaharia
- Subs.Politice

STRICT SECRET

6283

PSDI

OPERAT LA FIŞE

3 Decemvrie 1946

"DUMITRU"

382/i

391

201

N O T A

In audienţa pe care a avut-o, în ziua de 30 Noemvrie a.c., orele 11, la Suveran, Titel Petrescu a prezentat un memoriu aproape identic cu cele prezentate anterior de Maniu şi Dinu Brătianu, referitor la abuzurile săvârşite de guvern în alegeri.

Spre deosebire de Maniu şi Brătianu, Titel Petrescu nu a trecut în memoriu pasagiul în care se cerea Regelui să nu participe la deschiderea Parlamentului.

Această cerere, preşedintele partidului social democrat independent a formulat-o verbal Suveranului, primind următorul răspuns:

"Dacă şi englezii ar fi dat răspunsul lor până azi, Sâmbătă, aş fi cerut măcar o amânare a deschiderii Parlamentului.

Intrucât n'am primit acest răspuns, nu mai am posibilitatea să fac nimic"

--o--

Sursă serioasă

Inf. Verificată

Comunicat :

- D-lui Vlaicu
- D-lui Dir. Firescu
- Subs. Politică

-o-

STRICT SECRET

PSD 9:

6283

4 Decemvrie 1946

"DUMITRU"

382/2

OPERAT LA FI...

392

382

N O T A

Titel Petrescu, ascultând la Radio Londra, comunicatul din seara zilei de 2 Decemvrie a.c., referitor la desbaterile din Camera Comunelor în jurul alegerilor din România, a rămas deziluzionat de faptul că reprezentantul guvernului englez nu a pus chestiunea nerecunoaşterii alegerilor şi nici a raporturilor cu guvernul român.

El crede că această lipsă de hotărâre, din partea guvernului englez, se datorează faptului că, aşteptându-se încheerea tratatelor de pace, Anglia nu vrea să provoace Uniunea Sovietică.

Sursă serioasă

Inf. Sigură

N.S.: Declaraţiile în Camera Comunelor au fost făcute de Maiorul Cristophor Mayheru, subsecretar de Stat la Afacerile Străine. El a declarat că alegerile în România nu au fost libere şi nici cinstite, dar nu a pomenit nimic de nerecunoaşterea lor.

Comunicat :

- D-lui Vlaicu
- D-lui Dir. Firescu
- Subs. Politică

STRICT SECRET

10 Decemvrie 1946
"DUMITRU"

PSDI
628

~~382/3~~
393

OPERAT LA FIȘE
393

N O T A

In legătură cu plecarea, înainte de termenul fixat, a lui Adrian Holman şi a generalului american Schuyller, Titel Petrescu a declarat că ea este în legătură cu o acţiune comună anglo-americană faţă de guvernul român.

Sursă serioasă
Neverificată

Comunicat :

- D-lui Dir. Firescu
- Subs. Politică

STRICT SECRET

6283 PSDI

11 Decemvrie 1946
ANDREI
382/4
394
384

OPERAT LA FIŞE

N O T A

Intr'o discuţie care a avut loc recent între TITEL PETRESCU şi ILIE DUMITRU, primul a declarat că a rugat pe ADRIAN HOLMAN, ca la plecare sa în Anglia, să-i mijlocească procurarea unei maşini tipogfafice, în condiţiuni avantajoase.

---=--

- Sursă serioasă.
- Neverificată.

COMUNICAT :

- Dlui Dir.Firescu
- Subs.Pol.

—

PSDI.

6283

382/5

14 Decemvrie 1946

DUMITRU

385

385

N O T A

In ziua de 13 Decemvrie a.c., C.TITEL PETRESCU a declarat unor ziarişti epuraţi că, în audienţa sa, care a avut loc înainte de deschiderea Parlamentului, la Rege, acesta i-a dat asigurări că imediat după semnarea tratatului de pace cu România, va fi dat un decret de amnistie pentru ziariştii epuraţi.

Totodată, Titel Petrescu a făcut cunoscut că pregăteşte apariţia ziarului său „LUMEA NOUA", la care va angaja un număr dintre aceşti ziarişti.

- Sursă serioasă.
- Inf.neverificată.

COMUNICAT :

- Dlui Dir.Firescu
- Subs.Presei
- Subs.Politice

STRICT SECRET

6283 R.S.D.J.

OPERAT LA FIȘE

16 Decembrie 1946
"Dumitru"
~~382/6~~
396
396

N O T A

In seara zilei de 13 Decembrie a.c., Titel Petrescu a vizitat pe Barton Berry și Gen.Schuyler.

El declară că aceștia i-au dat asigurări că România se poate considera "în faza finală a regimului de armistițiu și a teroarei comuniste".

Tot cu ocazia acestei vizite,cei doi i-au dat precizări referitor la atacul soldaților sovietici asupra lui Adrian Holman,în trenul spre Viena,când,pentru a salva actele secrete din mâinile agresorilor,acesta a aruncat o parte din documente prin fereastra vagonului.

Grație rezistenței opuse de însoțitorul lui Adrian Holman,soldații sovietici n'au reușit să ia decât niște cearceafuri.

Sursă serioasă.
Inf.neverificată.

Comunicat :
- Dl.Dir.Firescu.

STRICT SECRET

~~382/7~~ 6283 PSDR

17 Decembrie 1946
"ANDREI"

OPERAT LA FIȘE

397
397

N O T A

Burton Bery a trimis recent lui Titel Petrescu o fotografie a sa, frumos înrămată, cu o dedicație.-

---

Comunicat:
- Dl. Dir. Firescu

- Sursă serioasă.
- Informație neverificată

STRICT SECRET

PSDJ 382/8 18 Decemvrie 1946
"DUMITRU"
6283 398
OPERAT LA FIȘE

N O T A
============

389

Titel Petrescu a comunicat în ziua de 17 Decemvrie a.c., ziaristului Lovin Popescu, suspendat pe timp de trei ani, că de câtva timp guvernul face tatonări pe lângă șefii opoziției pentru a se cădea la un acord de principii asupra nouilor posibilități de colaborare cu cele trei partide.

Aceste sondagii pledează pentru o înțelegere în interes național între forțele politice pe baza formulei de la 23 August 1944, adică revenirea la guvernare a celor patru partide.

Titel Petrescu a precizat că toate propunerile de acest fel au fost respinse conform înțelegerii dintre șefii celor trei partide din opoziție de a nu duce "nici o discuție cu actualul guvern".

El a adăugat însă că aceste propuneri nu sunt sincere și că ele se încadrează într'o tactică abilă a P.C.R.-ului, aceea de împăciuire cu scopul de a potoli atmosfera anticomunistă din țară.

Refuzul opoziție ar fi exploatat de P.C.R., pentru a atrage oprobiul public asupra "istoricilor" și "titeliștilor", evidențiind "patriotismul de care sunt animați comuniștii".

"Dar - a adăugat Titel Petrescu- opinia publică nu se va lăsa prostită și nu va reacționa așa după cum îi comandă P.C.R. Alta va fi reacțiunea opiniei publice".

Comunicat :
- D-lui Dir. Firescu
- Subs. Politică

Sursă serioasă
Svon lansat

STRICT SECRET

PSDJ.

6283

18 Decemvrie 1946

"ANDREI"

~~382/9~~

OPERAT LA FIȘE

399

N O T A

Adrian Dimitriu, care urma să se înapoieze în ajunul Crăciunului din călătoria făcută pe la organizațiile din Ardeal, a primit dispoziții să se înapoieze imediat.

Această înapoiere este pusă în legătură cu oarecari tatonări făcute de național țărăniști pe lângă Titel Petrescu în vederea eventualității constituirii unui guvern în care blocul opoziției să joace rolul principal.

Sursă serioasă
Neverificată

Comunicat :

- D-lui Dir. Firescu
- Subs. Politică

STRICT SECRET

18 Decemvrie 1946
"ANDREI"

PSDJ
6283 340 ~~382/10~~

OPERAT LA FIȘE

400

N O T A

In cursul zilei de 17 Decemvrie a.c., Titel Petrescu a expediat, prin Legația Franceză, o scrisoare lui Leon Blum, în care îl felicită pe acesta pentru alcătuirea guvernului și mai ales pentru "felul demn și curajos cum a condus tratativele fără a se lăsa influențat de sugestii sau amenințări din afară".

"Această atitudine - spune Titel Petrescu în scrisoare - a impresionat mișcarea socialistă din România și ea face cinste mișcării socialiste franceze și șefului ei".

Scrisoarea a fost trimisă Legației Franceze prin avocatul Teișanu.

Sursă serioasă
Neverificată

Comunicat :
- D-lui Dir. Firescu
- Subs. Politică

PSDJ

21 Decemvrie 1946
"DUMITRU"

STRICT SECRET

6283

341

~~382/11~~

OPERAT LA FIȘE
401

N O T A

Fiind întrebat cum vede situaţia politică din ţară, Titel Petrescu a făcut următoarea declaraţie în ziua de 20 Decemvrie a.c. :

"Eu cred că numai prin luna Mai 1947, vom intra într'un circuit politic de normalizare.

"Numai atunci când vor pleca Ruşii se vor putea face alegeri libere, sub un nou guvern.

"Până atunci nici nu a bine să se facă vreo schimbare.

"Un nou guvern, ar însemna să moştenească toată situaţia grea de azi.

"Numai după trecerea iernii e bine să se facă schimbarea."

---=---

Sursă serioasă
Neverificată

Comunicat :

- D-lui Dir. Firescu
- Subs. Politică

-=-

P.S.D.I.

6283

31 Decemvrie 1946

DUMITRU

382/12

342

402

N O T A

In timpul sărbătorilor Crăciunului, au avut loc la Sinaia întrevederi între IULIU MANIU şi CONST. TITEL PETRESCU.

In ziua de 30 Decemvrie a.c., ADRIAN DUMITRIU, fruntaş al partidului social democrat independent, a plecat la Sinaia, pentru a-l informa pe şeful partidului său asupra ultimelor evenimente interne şi externe.

Inainte de plecare, fruntaşul titelist a avut o întrevedere cu BURTON BERRY, reprezentantul diplomatic al Statelor Unite, dela care urma să primească un răspuns, pe care trebuia să-l transmită lui Titel Petrescu.

- Sursă serioasă.
- Inf.neverificată.

COMUNICAT :

- Dlui Firescu
- Subs.Pol.

--

PETRESCU CONSTANTIN, zis Titel.

Avocat, domiciliat în str. Crişana Nr. 31, este un înfocat adept al ideilor şi principiilor socialiste, încă înaintea războiului s'a afirmat ca atare şi lua parte activă la toate acţiunile partidului în vederea educaţiunei muncitorimei.

In timpul când o parte a teritoriului ţării era ocupat de trupele austro-ungare, în Bucureşti se înfiinţase o organizaţie socialistă clandestină cu scop de a provoca revoluţia şi la noi, după modelul celei ruseşti. Printre conducătorii acestei organizaţii se afla şi Constantin Petrescu, care au fost arestaţi de autorităţile ocupante pentru faptul de răspândire a unor manifeste sediţioase.

Afacerea a fost deferită spre instruire Tribunalului Ilfov, iar după vreo două luni de cercetări D-l Judecător Negrea a dat ordonanţă de neurmărire.

După reîntoarcerea autorităţilor române în teritoriul vremelnic ocupat, activitatea socialistă a început să se afirme ca o mişcare revoluţionară.

C. Petrescu a luat parte la toate întrunirile ce se ţineau şi la multe din ele a luat chiar cuvântul.

Cu ocazia serbării zilei de 1 Maiu 1919, la grădina "Bordei" Petrescu a vorbit muncitorilor despre însemnătatea acestei zile şi a citit o scrisoare a deţinuţilor, cu care ocazie a găsit momentul favorabil să spună că condamnaţii politici vor fi eliberaţi în

./.

curând și atunci burghezia se va închina lor, probabil voind să înțeleagă prinaceasta că regimul socialist va fi întronat și la noi în țară, iar condamnații vor fi eliberați.

In cursul lunei Iulie 1919, Petrescu a plecat în Italia și de aici în Elveția la studii. In această țară a stat foarte puțin timp și a trecut în urmă la Paris, unde a luat contact cu conducătorii organizațiilor respective.

Pe când se afla în Elveția a fost subvenționat de partidul socialist spre a studia organizațiile respective din Apus.

In cursul Lunei Octombrie 1920, s'a înapoiat în Capitală, cu care ocazie urma să țină mai multe conferințe asupra organizațiilor socialiste din Apusul Europei.

Din cauza evenimentelor ce au avut loc în acea lună, când se punea la cale de către comitetul executiv al partidului socialist greva generală, nu și-a putut desvolta conferințele proiectate.

A luat parte în schimb la multe întruniri muncitorești, unde a îndemnat la organizare.

La întrunirile ținute de partidul socialist în zilele de 12 Sept. în sala "Grivița" precum și la 19 Septembrie 1920, din sala "Sf. Ionică 12", Petrescu a îndemnat muncitorimea să adopte sistemul lucrătorilor italieni și să ocupe prin forță fabricile cum s'a petrecut și în Italia.

La greva generală declarată în cursul lunei Oct-1920, Petrescu nu a avut o acțiune directă și nici nu a semnat ultimatumul adresat guvernului, că nu făcea

./.

In ziua de 13 Sept.1935 a ţinut o conferinţă la sediul Sindicatului ceferist întitulată "Fascism şi democraţie".

In ziua de 12 Oct.1935 a ţinut o conferinţă la sediul Central al partidului din Str.Isvor Nr.37, întitulată "Desfăşurarea evenimentelor externe în legătură cu conflictul italo abisinian".

In ziarul "Lumea nouă" din 12 Ianuarie 1936, a scris un articol întitulat "Frontul democratic".

In ziua de 21 Martie 1936 orele 21, a ţinut o conferinţă la sediul partidului social democrat vorbind despre atitudinea germaniei prin denunţarea tratatului dela Locarno.

In ziua de 17 Mai 1936 a ţinut o conferinţă în cadrele tineretului partidului social democrat tratând despre pace.

In ziua de 10 Iunie 1936 a ţinut o conferinţă la sediul Casei Poporului din Str.Isvor Nr.37 despre "Rolul social al democraţilor în guvernele din Franţa, Belgia, şi propaganda de guvernământ".

In seara zilei de 26 Sept.1936, a ţinut o conferinţă în sala Casei Poporului din Str.Isvor Nr.37, vorbind despre situaţia politică internă şi externă la care a participat numeroşi muncitori din toate întreprinderile industriale din Capitală.

La 2 Iulie 1937 a fost semnalat că a plecat la Paris unde participa ca delegat al partidului social democrat din România, la congresul partidului socialist francez, ce a avut loc la Marsilia în zilele de 11-14 Iulie 1937.

./.

Tot cu această ocazie a luat parte şi la desbaterile conferinţei internaţionale a juriştilor,unde contează ca membru în comitetul de conducere, în ziua de 16 Iulie 1937 la Paris.

Nedând nici o urmare Decretului Regal din 30 Martie 1938,prin care s'au dizolvat toate asociaţiile grupările sau partidele politice,partidul social democrat a continuat să activeze clandestin condus fiind de Cr.Grigorovici,Lotar Rădăceanu şi Titel Petrescu, care era şeful organizaţiei Capitalei şi Jud.Ilfov cu sediul central la Casa Poporului din Str.Isvor Nr.37.

In anul 1939 colaborează la ziarul "Jurnalul" al lui C.Vişoianu.

In ziua de 22 Iunie 1943 a avut o întrevedere cu Mihail Ralea la care s'a discutat:

a). Reorganizarea social democraţilor.

Mihail Ralea s'a arătat foarte surprins că social democraţii nu fac nimic pentru a-şi regrupa cadrele şi a lua contact cu conducerea celorlalte partide.

Această acţiune este necesară pentrucă social democraţii ar putea reprezenta la un moment dat o puternică forţă muncitorească având şi misiunea de a contracara activitatea mişcării comuniste, în rândurile muncitorimei.

Titel Petrescu a afirmat că acţiunea politică d acest fel,nu este posibilă deoarece exponenţii vechi ai partidului se tem de o reacţiune a autorităţilor, iar cadre noui social democrate nu există.

b). Atitudinea socialiştilor faţă de U.R.S.S.

Referitor la aceasta Titel Petrescu a declarat că între socialişti şi comunişti se poate ajunge la atitudine de neostilitate în nici un caz însă la o

./.

colaborare.

In acest sens a adăugat că exemplul laburiştilor englezi cari nu vor să colaboreze cu partidul comunist din Anglia, constitue o indicaţie referitor la atitudinea care trebue adoptată de socialiştii de pretutindeni şi deci şi de cei din România.

Mihail Ralea a cerut apoi lui Titel Petrescu relaţii despre atitudinea socialiştilor faţă de planurile Beveridge şi Keynes - Petrescu a răspuns că în prezent studiază aceste planuri şi în principiu este pentru "universalitatea"lor, deoarece influenţa socialistă poate abate comunismul".

In Octombrie 1943, ia contact cu antifasciştii din România care au sediile la biroul italian "Beretto" din Calea Victoriei Nr.91-93 şi Casa italiană din C.A. Rosetti Nr.5.

In Sept.1943, conteasă drept îndrumătorul fracţiunei rămase din fostul partid social democrat, ia contact cu Dr.N.Lupu, Mihail Ralea, pentru a stabilit punctul de vedere al grupărilor democrate faţă de ptoblemele la ordinea zilei şi pentru a discuta principial posibilităţile unei colaborări politice în cazul când conjuctura ar permite.

Circulă svonuri că Titel Petrescu ar fi prieten cu Sir Stafford Cripps şi cu Maiorul Atlee dela care ar primi ştiri.

In afară de cele arătate mai sus, rezultă din toată activitatea desfăşurată că este un democrat convins.

----

23 Ianuarie 1947
S.

SECRET

6281

348

408

N O T A

In ziua de 22 Ianuarie a.c.între orele 12 - 13 Legaţia Italiei a fost vizitată de C-tin Titel Petrescu, fiind primit de Pietro Gerbore.

---

25 Noemvrie 1946
S.

6283 389

OPERAT LA FIŞE

NOTA 349

In ziua de 23 Noemvrie a.c. la prânz, Vinograsky Duliu, se pare, din P.S.D. Titel Petrescu, s'a întreţinut în hallul hotelului Athénée Palace cu Borcea Mihai şi Melinte. Din această discuţie s'a putut auzi dela Vinograsky spunând celorlalţi că rezultatul alegerilor pe ţară este de 53% pentru P.N.T., 13% pentru P.N.L. şi 27% pentru Titel Petrescu. A mai spus că la Malaxa Titel Petrescu a obţinut 8000 voturi iar P.N.T. 4000.

La Bucureşti, afirmă, că Tărăniştii au avut 252.000 voturi şi acuză B.P.D. că au furat toate voturile pentru a reuşi în alegeri.

Avocatul Melinte a declarat că la Fălciu unde a candidat, i s'au furat toate voturile.

----

26 Noemvrie 1946

S.

OPERAT LA FIȘE

6283

350

410

390

N O T A

In ziua de 24 Noemvrie a.c. între orele 10,25 - 10,40 Legaţia Engleză a fost vizitată de secretarul lui Titel Petrescu, fiind primit de secretarul legaţiei.

----

26 Noemvrie 1946

S. 411

6283

OPERAT LA FIŞE 1801

351

N O T A

In ziua de 25 Noemvrie a.c. între orele 12 - 12,30 Legaţia Italiei a fost vizitată de C.Titel Petrescu fiind primit de Pietro Gerbore.

----

26 Noemvrie 1946

6283

412

352

N O T A

In ziua de 25 Noemvrie a.c. între orele 11,30 - 12,10 Legaţia Engleză a fost vizitată de Titel Petrescu, fiind primit de ministrul A.Holman.

6283

OPERAT LA FIŞE

~~393/1~~ Csp
414

~~354~~

Constantin Petrescu Titel, domiciliat în Bucureşti, Str. Brezoianu Nr.29, este originar din Craiova, născut în anul 1888, căsătorit.

Avocat, licenţiat al Facultăţii de Drept din Bucureşti, titularul este unul dintre cei mai vechi membrii ai Partidului Social Democrat din România iar din anul 1920 a fost ales ca Preşedinte al Partidului Social Democrat, calitate cu care a fost ales în toate legislaţiile ca deputat Socialist Democrat.

In acelaş timp s'a remarcat ca un bun orator şi un bun avocat, astăzi contează printre primii membrii ai Baroului de Ilfov şi are o clientelă numeroasă.

In prezent figurează în următoarele societăţi anonime:

Este preşedintele Consiliului de administraţie la "Cassa Poporului", societate anonimă civilă din Bucureşti Str. Isvor Nr.37.

Este membru consilier şi lichidator al soc. an. "Rudolf Mosse" s.a.r. Bucureşti.

Dispune de o avere importantă în numerar şi acţiuni de prim ordin. Este proprietarul apartamentului din imobilul bloc. Algiu situat în Str. Brezoianu Nr.29.

Are mari relaţiuni sociale şi în foarte bune

./.

355 393/2 415

raporturi de prietenie cu foştii şefi de partide ca Dinu Brătianu, Guţă Tătărescu, Iuliu Maniu, Vaida Voevod cât şi alţi fruntaşi politici şi foşti parlamentari.

—

17 Martie 1947
S.

SECRET

6283

353

413

NOTA

In ziua de 15 Martie a.c. între orele 11 - 11,30 Legaţia Franţei a fost vizitată de Titel Petrescu, fiind primit de Jean Paul Boncour.

RUL BASARABIA
entrul C.Albă

C. 2—Chişinău
INTRARE Nr. 1604
1943 Iulie 28

6283

SECRET

NOTA Nr. ~~287~~ 417. ~~395~~

23 Iulie 1943.-

SURSA: Rezid.Jud.Ismail.-

IUL. 1943
Comunicare

VALOAREA: Sigură.- OPERAT LA FIŞE

416

Titel Petrescu, fost demnitar politic, domiciliat în Bucureşti Str.Brezoianu Nr.39, rudă cu Rezidentul nostru din Ismail, intr o discuţie avută cu acesta a afirmat că războiul va fi pierdut în mod categoric de către germani şi că în curând în ţară se va produce un plebiscit în urma căruia se va schimba conducerea.-

In continuare Titel Petrescu s'a interesat de situaţia (în general) din Basarabia, rugând pe Rezidentul nostru ca atunci când se va mai deplasa la Bucureşti să-i mai aducă unele informaţiuni.-

Nu este exclus ca Titel Petrescu să fie în slujba unei puteri străine.-

----

Comunicat :

- Centrului Basarabia.-

S. I.

[...]TUL BRĂILA

492

NOEM 1944

6283

396

418

AGENTURA MUNICIPIULUI
INTRAREA No. 1778
Ziua 27 luna XI anul 1944

TRECUT LA FIȘE

358

Către

SECȚIA C. I.

Biroul Social-Politic

417

Soc-Pol
21-XI-944

Avem onoare a vă comunica că, Sâmbătă 25 Noembrie a.c. Domnul TITEL PETRESCU, Președintele Partidului Social-Democrat, va veni la Brăila.

Secția locală a partidului, va organiza în aceiași zi, la orele 17, o întrunire în Sala Teatrului Comunal.

La această întrunire, vor participa și fruntași ai organizației social-democrate din Galați.

Semnalul
nr. 1057 din 25 octombrie 1945 ~~419~~

418

ȚELURILE PARTIDULUI SOCIAL-DEMOCRAT

— Declarațiile d-lui C. Titel Petrescu —

In cursul zilelor de Vineri, Sâmbătă și Duminică au avut loc în Valea Jiului mari întruniri organizate de partidul social-democrat în centrele muncitorești dela Simeria, Deva, Calan, Hunedoara, Lupeni și Petroșani.

Din București au luat parte la aceste întruniri d-nii C. Titel Petrescu, președintele partidului. Adrian Dimitriu, ministrul producției de stat, N. Deleanu și Ilie Dumitriu, președintele Camerii de muncă.

Luând cuvântul în cadrul acestor întruniri, d. C. Titel Petrescu a expus în termenii următori, despre țelurile partidului Social-democrat.

CUVANTAREA D-LUI C. TITEL PETRESCU

Luând cuvântul la toate aceste **manifestări populare, președintele partidului social-democrat a mulțumit muncitorilor, țăranilor și intelectualilor pentru entuziasmul** și simpatia cu care a fost primit, spunând că aplauzele trec peste capul d-sale și se adresează direct partidului care timp **de 52 de ani duce lupta contra impilării clasei muncitoare pentru o viață mai bună.**

Au fost vremuri, — spune d. C. Titel Petrescu — și nu prea departate, când partidul nostru nu putea pătrunde la sate din cauza persecuțiilor deslănțuite contra lui. Azi, în acest val uriaș de oameni care se abate către el, **vedem că țărănimea aderă din ce în ce mai numeroasă la socialism,** ceeace înseamnă că flacăra generoasă a marilor idei care ne încălzesc pe noi și pentru care luptăm, a început să pătrundă și să lumineze și în lumea oropsită a satelor.

Ne bucură faptul acesta, — a continuat vorbitorul, — ne bucură fiindcă mai ales și pătura rurală a început să înțeleagă adevărul, să facă o politică justă și sănătoasă, politica clasei ei, care este în acelaș timp, politica clasei muncitoare și a intelectualității.

Analizând condițiile din trecut care au dus la înscăunarea dictaturilor nefaste, la deslănțuirea războiului, președintele partidului social-democrat a rostit apoi următorul îndemn : Azi trebue să faceți politică cu toții, fiindcă nu trebue să mai lăsăm niciuna din problemele prezente și de viitor, la discreția unei minorități. Muncitorii, țăranii și intelectualii trebue să hotărască singuri de soarta lor, realizând idealurile lor de dreptate, libertate deplină și democrație, care sunt idealurile socialismului. **Libertatea individuală și drepturile omului sunt cele două mari desiderate pentru care s'au jertfit martirii noștri și aceste nobile idei reprezintă și astăzi singura bogăție a partidului nostru pe care muncitorimea conștientă din țara românească este chemată în acest ceas greu al istoriei să o apere și să o pună în valoare pentru binele întregului popor.**

Iată dece, apelul meu se adresează tuturor conștiințelor libere, tuturor oamenilor care vor să trăiască în libertate și cărora le este dragă democrația și independența : să lupte pentru promovarea acestor idei, să lupte pentru victoria socialismului.

DESPĂGUBIRILE

In altă ordine de idei, d. C. Titel Petrescu, s'a oprit asupra împrejurărilor care au precedat actul dela 23 August 1944. D-sa a arătat cum, rând pe rând, din cauza concepțiilor greșite ale politicienilor care guvernau atunci s'au creiat și în țara noastră condiții favorabile dictaturii. Vorbitorul a sintetizat apoi ca pe o culme a acestor nenorociri abătute asupra poporului român, ziua când exmareșalul Antonescu ne-a târît în război.

Am fost târâți în acest război nenorocit contra Rusiei Sovietice, contra Angliei și Americii din voința unui singur om și al clicei ce-l înconjura. Partidul social democrat a protestat atunci pe toate căile dar ni s'a pus călușul în gură și ca urmare, împreună cu celelalte partide democratice, am început complotul contra dictaturii și pentru scoaterea țării cu un ceas mai devreme, din acest greu impas. Ca dovadă că nu numai noi, dar întreg poporul n'a dorit războiul contra marilor puteri, este actul dela 23 August 1944, când întreaga națiune în frunte cu Regele Mihai I a întors armele contra armatei hitleriste. Contribuția armatei române timp de un an de zile de lupte și jertfe, este cunoscută tuturor. Alături de viteaza armată roșie, ea și-a dat neprecupețit tributul de sânge, iar valoarea acestei participări a noastre în războiul contra Germaniei poate fi măsurată cu prețuirea acordată de către Soviete prin citarea pe ordine de zi și decorațiile oferite. Dar mai există și alte mărturii edificatoare : S'a recunoscut că intervenția armatei române a scurtat războiul și a hotărît decizia luptei din Vest cu 6—8 luni mai de vreme. Dar dacă acestea sunt recunoașterile și jertfele, — a continuat d. C. Titel Petrescu, — noi avem dreptul, avem datoria chiar, să cerem recunoașterea jertfelor iar la masa verde a păcii să ni se acorde și nouă despăgubirile cuvenite.

POPOR DEMOCRAT

Suntem un popor democrat, format din țărani și muncitori. Origina noastră a tuturor, este democrată, fiindcă țara românească este produsul unei lungi istorii de prefaceri sociale și de lupte pentru apărarea independenței și libertății.

Vorbind despre revoltele din trecut, despre rolul preotului, al învățătorului, al muncitorului, al tuturor celor conștienți, președintele partidului social-democrat caracterizează aceste lupte populare ca manifestări politice pentru libertate și democrație contra asupritorilor și concepțiilor antidemocratice.

Partidul social-democrat dela înființarea lui și-a însușit întotdeauna aspirațiile masselor populare și a luptat cu toate mijloacele pentru realizarea idealurilor de mai bine. Azi, când lumea veche, lumea nemiloaselor exploatări, a mizeriei și teroarei trebue să dispară, și soarele unei lumi noi trebue să răsară și în țara românească, cum răsare pretutindeni unde socialismul biruie, datoria tuturor este să vină alături de noi. După victoriile repurtate în Anglia, în Suedia, în Norvegia, oriunde au loc alegeri libere, nu se poate ca socialismul să nu birue și în țara noastră. Fiindcă socialismul este chezășia ordinei, competenței, legalității, dreptății, democrației.

In încheiere, președintele partidului social-democrat și-a exprimat încrederea că la viitoarele alegeri, ideile socialiste vor izbuti să triumfe cu ajutorul masselor, de țărani, muncitori și intelectuali.

Timpul
Nr 2964 din 17 octombrie 1945

6283 — 420 — D.P. — 419

EVENIMENTELE INTERNE ŞI EXTERNE LA ORDINEA ZILEI

Poziţia partidului social-democrat definită de d. C. Titel-Petrescu

In cadrul manifestărilor politice organizate de partidul social-democrat, a avut loc Duminică, inaugurarea sediului circ. 21 din str. Apolodor.

In faţa membrilor adunaţi la această solemnitate, primul a luat cuvântul *d. I. Burcă*, subsecretar de stat la ministerul de interne, care a vorbit despre ţelurile de viitor ale partidului social-democrat.

D. Adrian Dumitriu, subsecretar de stat la ministerul producţiei a vorbit apoi despre socialism şi realizările lui pe plan politic, economic şi moral, insistând asupra faptului, că astăzi, după cel al doilea război mondial, aspiraţiile masselor de muncitori, ţărani şi intelectuali, nu pot fi satisfăcute decât de socialişti şi nu se pot încadra decât în ideologia social-democrată.

EXPOZEUL D-LUI TITEL CONST. PETRESCU

Preşedintele Partidului Social-Democrat îşi începe discursul printr'un entuziast salut adus organizaţiei social-democrate care-şi inaugurează noul local în această circumscripţie.

— Suntem un partid politic cu totul DISTINCT de celelalte partide, — declară d. C. Titel Petrescu — având O IDEOLOGIE PROPRIE, UN PROGRAM DE ACŢIUNE APARTE CU METODE de guvernământ democratice, cu militanţii noştri, deosebiţi de ai celorlalee partide. Partidul social-democrat este partizanul COLABORARII la guvern cu alte formaţiuni politice — în anumite împrejurări politice (deşi el urmăreşte preluarea singur a puterii) dar în mozaicul guvernamental, el îşi păstrează fisionomia sa proprie căreia voeşte să-i dea contururi cât mai largi şi cât mai distinse.

Partidul nostru este identificat cu năzuinţele de propăşire pe linia democrată şi socialistă — ale poporului nostru. Cu credinţa în viitorul ţării, el urmăreşte — în lupta dintre partidele politice — să lărgească în massele populare curentul ideilor democratice socialiste. Partid politic vechi, de mai bine de 50 de ani în ţara noastră, — căci el a fost constituit în 1893 — a fost prigonit de celelalte partide de guvernământ, menţinându-se în faza propagandei de idei până la „lovitura de stat dela 23 August" anul trecut.

RECONSTRUCŢIA ŢARII

Azi el păşeşte în arena publică cu dreptul de a contribui în cea mai largă măsură la opera de RECONSTRUCŢIE TARII şi DE REGENERARE MORALA, pe temeiul principiilor democratice şi socialiste. Ultimele două războaie mondiale au revoluţionat întreaga lume din temelie. Ea nu se poate reconstrui decât pe alte baze, mai solide de largă COOPERARE INTERNAŢIONALA ŞI DE PACE DEFINITIVA între popoare. Sunt faze istorice în viaţa unui popor, care aduc cu ele probleme noi.

Noi trebue să fim în stare să înţelegem nevoile momentului istoric de azi, să găsim modul de a le satisface şi să lucrăm cu seriozitate, cu competenţă şi onestitate pentru realizarea noilor concepţii de viaţă economică şi socială.

Altfel, legătura dintre popor şi conducător se rupe.

Elementele tinere, competenţele — toate — elita muncitoare şi intelectuală — toţi cei care simt în ei puterea de a contribui prin munca lor la propăşirea ţării noastre dragi, cu obligaţia morală să se înroleze în partidul nostru — nădejdea de mâine a ţării — şi astfel, cu puteri mărite, să îndrumăm acţiunea de partid pe drumul progresului economic şi social, pe drumul reformelor cerute de massele populare, pentru a ajunge, treptat, treptat, la marile reforme de structură, în ritmul evolutiv al Europei de mâine.

LIBERTAŢILE PUBLICE

Principiile care stau la baza doctrinei ca şi a programului nostru de acţiune, — continuă d. C. Titel Petrescu —, sunt principiile democrate. Noi, sociali democraţi, vroim să realizăm aspiraţiile populare în cadrul unui regim de reală şi sinceră democraţie, regim de libertăţi individuale şi colective. De bună seamă, de aceste libertăţi nu pot beneficia organizaţiile politice care urmăresc în acţiunea lor să strangulez aceste libertăţi şi să instaureze un regim de dictatură. Poporul nostru, constituit în marea lui majoritate din ţărani, muncitori, mica burghezie şi intelectuali, este prin însăşi esenţa şi structura sa, un popor democrat. El doreşte conştient sau intuitiv, să fie cârmuit de un guvern care să respecte libertăţile publice.

In faza actuală a evoluţiei politice şi sociale, fiecare individ îşi afirmă dreptul de a gândi şi a simţi, aşa cum ţesătura creerului lui sau pachetul de nervi ce-l străbate, dictează conştiinţii lui, — bineînţeles — întrucât prin aceasta, nu aduce o vătămare mediului social sau statului din care face parte. Dar nu numai pe terenul politic, ci şi pe terenul economic şi social, tendinţa epocii evolutive actuale este spre: DEMOCRAŢIA SOCIALA, cea mai înaintată, spre DEMOCRATIZAREA MIJLOACELOR DE TRAI. Massele muncitoare, producătoare de azi, nu mai pot concepe PRIVILEGIUL UNOR MINORITAŢI atotstăpânitoare care-şi fac „partea leului" din bunurile produse de cei mulţi, în timp ce aceştia — care constituesc majoritatea numărului şi a muncii creatoare — sunt constrânşi de alcătuirea socială vitregă de azi să strângă cureaua şi să ducă o viaţă vecină cu animalitatea.

Partidul social-democrat duce lupta pentru biruinţa deplină, a libertăţilor publice dar şi pentru triumful democraţiei economice şi sociale pe care o poate da numai o justă şi mai echitabilă repartiţie a produselor muncii.

După desvoltarea acestei idei, d. C. Titel Petrescu trece în altă ordine, vorbind despre:

DESORGANIZAREA PRODUCŢIEI

Trecem — spune în continuare d-sa — printr'o epocă de adâncă criză şi desorganizare naţională şi internaţională datorită războiului cu urmările lui nefaste. După consideraţiuni generale asupra cauzelor acestei crize la noi în ţară, cu aspectele ei: desorganizarea producţiei, a transporturilor, devalorizarea banului, etc., d. C. Titel Petrescu arată că, raportul dintre salarii şi venituri de o parte, şi preţuri de alta, s'a rupt. Preţurile nu au putut fi îngheţate, toţi cei cu venituri fixe (salariaţii, pensionarii, micii rentieri), înoată în sărăcie în lupta aprigă cu valurile crescânde ale scumpetei.

Guvernul trebue să avizeze asupra acestei probleme, organizând mai temeinic: mărirea producţiei, transporturile prin normalizarea circulaţiei bunurilor, soluţionând cu un ceas mai de vreme, problema raporturilor dintre salarii şi preţuri, problema echilibrului constant între venituri şi preţul obiectelor de prima necesitate.

ADMITEREA ROMANIEI LA MASA PACII

Trecând la alte ordine de idei, pe plan extern, d. C. Titel Petrescu a spus: — „Partidul social-democrat din ţara noastră — asemenea partidelor socialiste de pretutindeni — urmăreşte organizarea păcii dintre popoare, în cadrul Naţiunilor Unite, voeşte ca ţara noastră să fie chemată, cu un ceas mai devreme la Londra, pentru a semna tratatul de pace şi a [illegible] a în marea familie a Naţiunilor Unite. Lumea întreagă nu poate păşi la o reconstrucţie generală decât într'un regim de pace definitivă între popoare libere şi independente. După carnagiul care a însângerat întreaga omenire, cei care au avut norocul să supravieţuiască, au dreptul la viaţă, au dreptul egal să se încălzească sub razele aceluiaş soare, dătător de prosperitate şi de viaţă.

Ţara întreagă face apel — termină d. C. Titel Petrescu, — la marii noştri aliaţi ca să găsească soluţia admiterii ei la masa verde pentru a putea păşi în linişte, la reconstrucţia economică şi politică sub semnul libertăţii şi al păcii."

DP Universul Nr. 245 din 6 Sept. 1944

399 421 420

OPERAT LA FIŞE

CUM S'A AJUNS LA ARMISTIŢIU

Lămuririle d-lui C. Titel Petrescu, conducătorul muncitorimii socialiste

D. ministru C. Titel Petrescu, dă în ziarul LIBERTATEA interesante amănunte cu privire la felul cum au decurs evenimentele cari au hotărît armistiţiul.

Cităm pasagiile de seamă din această expunere.

„Istoria amănunţită de mâine va reda cu fidelitate şi obiectivitate peripeţiile prin care au trecut partidele politice din România în ultimii ani în activitatea care trebuia să ducă la lovitura de stat din 23 August. E bine ca opinia publică să ştie însă chiar de acum că actul dela 23 August n'a fost o simplă lovitură de teatru adică n'a fost o acţiune spontană ci rezultatul logic al unei coordonări între cele patru partide de guvernământ din România cuprinzând cele două partide burgheze democrate: naţional-ţărănist şi naţional-liberal împreună cu cele două partide proletare: socialist şi comunist.

Partidele politice fuseseră desfiinţate încă de pe vremea regelui Carol II dar adevărul este că ele au continuat totuşi să activeze clandestin. Asta înseamnă că au lucrat fiecare pe cont propriu dar fără registre de membri, fără cărţi de membri, fără întruniri publice şi fără presă.

Singurul partid care a avut o presă clandestină a fost partidul comunist care avea o experienţă căpătată în timp de 22 ani de activitate clandestină.

Cele patru partide care reprezintă întreaga opinie publică a ţării au lucrat pe cont propriu pentru dărâmarea regimului ex-mareşalului Antonescu dar au avut legături şi între ele, legături care au dus apoi la o coordonare disciplinată a acestei acţiuni. Căci deşi atât de deosebite a doctrină totuşi aceste patru partide s'au regăsit pe linia interesului naţional: eliberarea României din ghiarele hitlerismului şi încetarea unui război nenorocit".

„Comitetul executiv al partidului nostru (social democrat) compus din elemente tinere energice hotărîte, capabile şi verificate printr'o lungă activitate socialistă, m'a însărcinat încă de anul trecut să iau contact cu conducerea partidului comunist, cu d. Iuliu Maniu şi cu d. Dinu Brătianu.

In principiu eram de acord cu toţii că Germania a pierdut războiul că România s'a angajat într'o aventură nenorocită alături de o Germanie dictatorială şi împotriva unui mare vecin socialist şi că trebue cu orice risc să înlăturăm regimul nefast încă înainte de deznodământul fatal al întregei probleme europene.

La începutul anului acesta legăturile între cele patru partide de azi deveniseră din ce în ce mai strânse. Intre partidul nostru în special şi tovarăşii din partidul comunist s'a încheiat în prealabil o alianţă cu denumirea Frontul unic muncitoresc şi cu ţelurile arătate mai sus. Imediat apoi, în urma înţelegerii noastre cu d-nii Iuliu Maniu şi Dinu Brătianu am putut închega acum trei luni Blocul Naţional Democratic al celor patru partide.

Nu putem trece cu vederea rolul imens pe care l-a avut în această acţiune patriotică Majestatea Sa Regele Mihai I, ale cărui sentimente şi convingeri le cunoaştem, dar pe care căutam pe cât posibil să-l ţinem departe de toate aceste frământări politice.

Interesant şi înălţător însă în acelaşi timp este că paralel şi independent de acţiunea partidelor, Majestatea Sa activa în acelaşi sens împreună cu parte din comandanţii de mari unităţi sau sub diferite forme conducători cu autoritate în armată, oameni care-şi dădeau seama că ţara merge spre un dezastru iremediabil.

CONTACTUL PARTIDELOR CU SUVERANUL

Nu pot să dau prea multe amănunte, dar cred că pot să spun astăzi, că în ultimele două luni şefii celor 4 partide au luat contact şi cu Majestatea Sa Regele care era ajutat în acţiunea Sa, pe plan militar de d. general C. Sănătescu, Mareşalul Palatului, d. general Aurel Aldea, actual Ministru de Interne, d. general Mihail Racoviţă, ministru de război actualmente, d. general Dămăceanu, etc. plus personalităţi proeminente ca d. Barbu Ştirbei, C. Vişoianu Stârcea-Moczonyi etc.

Paralel aveam legături cu U. R. S. S. în vederea semnării armistiţiului prin d. Ştirbei la Cairo şi prin d-na Alexandra Kolontai, ambasadoarea Sovietelor la Stockholm.

Cu câtva timp înainte de lovitura dela 23 August se hotărîse ca d. general Aurel Aldea să plece la Moscova cu plenipotenţă din partea Regelui şi a Blocului Naţional Democratic, pentru ca să încheie armistiţiu. S'au ivit însă dificultăţi de ordin militar şi tehnic, astfel că misiunea d-lui general Aldea n'a putut fi dusă la îndeplinire. Totuşi, pe anumite căi diplomatice aliaţii fuseseră informaţi de starea de spirit din ţara românească, de hotărîrea partidelor, a Majestăţii Sale Regelui şi Armatei.

Eşirea din Axă şi alăturarea noastră de Aliaţi a întârziat însă deoarece fostul mareşal Antonescu simţise că se pregăteşte ceva. Cu toate că partidele au lucrat cu absolută discreţie, totuşi se ştia în toată ţara că evenimentele se precipită spre un deznodământ fatal. Fostul mareşal începuse să ia oarecari măsuri de contra-carare a ceea ce bănuia şi el că se va întâmpla.

Dar tocmai pentru ca să împiedicăm de a lua măsuri hotărîtoare măsuri care puteau duce până la completa lichidare a acţiunii noastre de salvare a ţării, am grăbit, în a doua jumătate a lunii August, lovitura de stat.

IN AJUNUL ZILEI HOTĂRÂTOARE

După ce ne-am pus cu toţii de acord asupra datei şi modalităţii loviturii de stat, am făcut în ziua de 22 August o ultimă încercare de a-l determina pe fostul Mareşal Antonescu să încheie el însuşi armistiţiul, el care deslănţuise tot dezastrul. In seara de 22 August, în numele grupului celor patru partide a fost rugat d. Ion Mihalache — care avea relaţii personale cu generalul Antonescu — să se ducă la Snagov şi să încerce să-l convingă pe fostul mareşal că interesul ţării cere imediata încetare a oricăror relaţiuni cu Germania hitleristă, alungarea armatelor germane din ţară şi încheerea păcii. In acest scop ex-mareşalul era invitat să ceară armistiţiul. Să nu pară curios că i s'a cerut lui acest lucru. Era într'o linie logică. Ţara era într'o situaţie tragică, lovitura de stat ce se pregătea nu putea admite întârzieri, masele presau, iar mareşalul trebuia să repare greşala.

Ion Antonescu a răspuns prin d. Mihalache că îşi dă seama de situaţie, dar a cerut un răgaz de o zi pentru ca să reflecteze. Am constatat mai târziu că el voia să ceară... asentimentul nemţilor.

De aceea, a doua zi dimineaţă, Miercuri 23 August, întruniţi acasă la d. Dinu Brătianu toţi reprezentanţii partidelor, în afară de prietenul Lucreţiu Pătrăşcanu, care era rău hăituit de Siguranţă, am rugat pe d. George Brătianu, să facă o ultimă încercare în numele partidelor politice pe lângă fostul mareşal, să plece de urgenţă la Snagov şi să ceară răspuns precis la oferta ce i se făcuse prin d. Ion Mihalache: da sau ba.

Ex-Mareşalul ezita. D. George Brătianu, în asentimentul şefilor celor patru partide, i-a sugerat ideia să se prezinte imediat la Palat pentru ca să discute acolo întreaga chestiune cu Majestatea Sa Regele.

Ion Antonescu a acceptat. După amiază la ora 4, însoţit de Mihai Antonescu s'a prezentat Regelui, cu care a avut o discuţie foarte agitată. Generalul se încăpăţâna să ceară consimţământul nemţilor pentru încheierea armistiţiului României, CEEACE ERA O ABERAŢIE. Majestatea Sa, în faţa acestei atitudini de încăpăţânare orbească, i-a declarat arestaţi. Bineînţeles totul s'a făcut cu asentimentul prealabil al Blocului Democratic.

Imediat după aceasta a fost chemat la Palat şi generalul Vasiliu, care în momentul acela mai era încă ministru subsecretar de stat la Interne, şi a fost şi el arestat. De asemenea generalul Pantazi, ministrul de război.

Peste un sfert de oră membrii actualului guvern au primit investitura. Lovitura de stat era consumată.

ARMATA ŞI-A FĂCUT DATORIA

Pot să mai adaug că, — dealtfel cred că reese şi din cele ce am povestit până acum, — armata şi-a făcut complet datoria. Ea a stat strânsă în jurul Regelui şi alături de partidele politice.

Era interesant că s'a lucrat în aşa fel, încât faimoasa poliţie secretă germană, fiorosul Gestapo n'a ştiut nimic. Spre pildă, în după amiaza acelei zile de 23 August, la ora 5, fostul mareşal Antonescu avea întâlnire cu ministrul german Clodius. Nevenind la întâlnire (generalul Antonescu era arestat la ora aceea) ministrul Clodius şi-a dat seama că se întâmplă ceva grav. Dar era prea târziu. Gestapo-ul era deja imobilizat.

Totuşi nu se rupseseră toate legăturile cu Germania. Trebuia să aranjăm modalităţile de plecare a armatelor nemţeşti din ţară în aşa fel încât populaţia să nu aibă de suferit. De aceea pentru ora 8 seara au fost chemaţi la Palat baronul Manfred von Killinger ministru plenipotenţiar al lui Hitler şi generalii Hansen şi Gestenberg comandanţii armatelor germane din ţara noastră. Li s'a adus la cunoştinţă că România a rupt legăturile cu Axa, că a trecut de partea Aliaţilor şi că armatele nemţeşti pot pleca libere dela noi fără a fi dezarmate cu condiţia ca înaltul comandament german să le dea ordine să se retragă în completă linişte. Generalul Hansen şi-a dat cuvântul de onoare că aşa se va întâmpla. Baronul von Killinger a fost insolent dar s'a supus în faţa realităţii. Totuşi a doua zi dimineaţa a început bombardarea Capitalei. Cuvântul de onoare al unui general german fusese călcat în picioare iar bucureştenii au avut să trăiască trei zile şi trei nopţi de teroare nemaipomenită cu imens număr de victime şi pagube materiale. De abia când armata română a putut intra în acţiunea de curăţire a aerodromurilor ocupate de nemţi bravii noştri bucureşteni au putut răsufla mai uşuraţi.

Jurnalul de dimineață
Nr 48 din 11 Ian. 1945

400

D-Pers

OPERAT LA FIȘE

422

421

23 AUGUST 1944

MĂRTURIA UNUI PARTICIPANT DE SEAMĂ

Cum infățișează d. Const. Titel Petrescu, președintele partidului social-democrat, desfășurarea loviturii de stat

Când se va scrie istoria zilei de 23 August, acei cari au trăit-o numai din emoția generală revărsată asupra Capitalei și a țării, de primele zvonuri și apoi de undele radio-ului, se vor mira — fără îndoială, — de numărul lucrărilor ce vor apare.

Cei de mai târziu, însă, vor găsi foarte normală bibliografia evenimentului — definitiv conturat în istoria poporului român. După cum nu ne miră astăzi nenumăratele scrieri despre evenimentele hotărîtoare din trecutul îndepărtat.

Faptele petrecute la 23 August și în dramaticele trei-patru zile care i-au urmat, constitue un lanț de momente grele, în care foarte multe personagii au avut roluri de seamă.

A existat desigur un ax central, în jurul căruia se învârteau ițele. Dar până la desăvârșirea fericită a operației, fiecare secțiune își avea program de lucru și răspundere proprie, în spații de timp determinate. Ba în unele clipe deveniau hotărîtoare însărcinări, socotite a fi, la început, ajutătoare.

D. CONST. TITEL PETRESCU

Din primele reportagii ale anchetei noastre, cititorii și-au dat seama că deși evenimentul dela 23 August, a fost minuțios pregătit, din vreme, totuși împrejurările au impus decizii rapide și esențiale, din pricina neprevăzutului. Cu atât mai mult se reliefa atunci meritul inițiativei și al curajului, — proprii fiecăruia dintre participanții la lovitura de stat.

E destul să amintim, în această privință, că la un moment dat, nu exista în Capitală, după deslănțuirea sălbatecului atac aerian din 24 August, decât un singur centru activ politic (acela din Splaiul Unirii 5, la locuința,—și în adăpostul respectiv, unul din cele mai bine consolidate — d-lui Ghiță Pop) în legătură cu centrul comandamentului militar, care făcea față, cu deosebită pricepere și eroism, presiunei nemțești. Despre amănuntele acestor zile pline de amenințări, dar de îndrăzneață luptă pentru viitorul țării, vom scrie altă dată.

Sublinăem doar că fiecare din aceste episoade își are martorii și povestitorii săi.

Putem împărtăși cititorilor că mulți dintre participanții la lovitura de stat din 23 August își vor înfățișa în scris, misiunile avute și contribuțiunile aduse.

Este deasemenea posibil ca și partidele politice să editeze broșuri, cuprinzând activitatea lor în pregătirea și reușita zilei de 23 August.

Azi, redăm câteva destăinuiri.

Șeful partidului social-democrat a dat satisfacție dorinței legitime a cetățeanului, de-a asculta chiar din gura unui fruntaș participant, la mărețul act politic, relatarea sumară dar suficient de cuprinzătoare a evenimentului.

Venită imediat după data, definitiv intrată în istoria țării, — povestirea d-lui Const. Titel Petrescu, are și prospețimea faptului abea consumat și tăria mărturiei imediate datorată Cronicei.

ROLUL SUVERANULUI

După ce amintește de formarea *Frontului Unic Muncitoresc* și apoi a *Blocului Național Democratic*, d. Titel Petrescu spune:

„Nu putem trece cu vederea rolul imens pe care l-a avut în această acțiune patriotică Majestatea Sa Regele Mihai I, ale cărui sentimente și convingeri le cunoaștem, dar pe care căutăm, pe cât posibil, să-l ținem departe de toate aceste frământări politice.

Interesant și înălțător însă, în acelaș timp, este că paralel și independent de acțiunea partidelor, Majestatea Sa activa în

23 AUGUST 1944

(Urmare din pag. I-a)

celaş sens, împreună cu parte din comandanţii de mari unităţi sau sub dife- ite forme, conducători u autoritate în armată, ameni care-şi dădeau ama că ţara merge spre dezastru iremediabil".

n cele două luni premergătoare 23 August, şefii partidelor din ocul Naţional Democratic au luat ontact şi cu Majestatea Sa Regele, care era ajutat în acţiune Sa, pe plan militar de d. general C. Sănătescu, Mareşalul Palatului, d. general Aurel Aldea, fostul ministru de interne, d. general Mihail, d. general M. Racoviţă, d. general Niculescu, general Dămăceanu, etc., plus personalităţi proeminente ca d-nii Barbu Ştirbei, Const. Vişoianu, Stârcea-Mocsony, Gh. Niculescu-Buzeşti ş. a.

Paralel aveam legături cu U.R.S.S. în vederea semnării armistiţiului prin d. Ştirbei la Cairo şi prin d-na Alexandra Kolontay, ambasadoarea Sovietelor la Stockholm".

MISIUNEA GENERALULUI ALDEA

E interesant de remarcat că d. Titel Petrescu este primul om politic care destăinueşte misiunea ce urmase s'o aibă d. general Aurel Aldea, încă înainte de 23 August.

Se hotărîse ca d. general Aldea să plece la Moscova cu plenipotenţă din partea Suveranului şi a Blocului Naţional-Democratic pentru încheerea armistiţiului.

Numai dificultăţi de ordin militar şi tehnic au împiedecat realizarea acestei misiuni.

Totuşi, pe anumite căi diplomatice, Naţiunile-Unite au fost informate de starea de spirit din ţara românească, de hotărîrea partidelor, a M. S. Regelui şi a Armatei.

AUTO-MAREŞALUL ANTONESCU SIMTE CEVA...

Să dăm cuvântul în continuare d-lui C. Titel Petrescu:

— „Eşirea din Axă şi alăturarea noastră de Aliaţi a întârziat însă deoarece fostul mareşal Antonescu simţise că se pregăteşte ceva.

...te că partidele au lucrat cu ... discreţie, totuşi se ştia în ...ă ţara că evenimentele se precipi... spre un desnodământ fatal.

...ostul mareşal începuse să ia oa... ari măsuri de contra-carare a ceea... bănuia şi el că se va întâmpla.

Dar tocmai pentruca să împiedecăm ...a lua măsuri hotărîtoare, măsuri ...re puteau duce până la completa ...hidare a acţiunii noastre de salva... a ţării, am grăbit, în a doua jumătate a lunii August, lovitura de ...at.

CE S'A INCERCAT LA 22 AUGUST

După ce ne-am pus cu toţii de a...cord asupra datei şi modalităţii lo...viturii de stat, am făcut în ziua de 23 August o ultimă încercare de a-l ...determina pe fostul mareşal Antonescu să închee el însuşi armistiţiul, el care deslănţuise tot dezastrul.

In seara de 22 August, în numele grupului celor patru partide, a fost rugat d. Ion Mihalache — — care avea relaţii personale cu Antonescu — să se ducă la Snagov şi să încerce să-l convingă pe fostul mareşal, că interesul ţării cere imediata încetare a oricăror relaţiuni cu Germania hitleristă, alungarea armatelor germane din ţară şi încheerea păcii. In acest scop ex-mareşalul era invitat să ceară armistiţiul.

Ion Antonescu a răspuns prin d. Mihalache că îşi dă seama de situaţie, dar a cerut un răgaz de-o zi pentruca să reflecteze. Am constatat mai târziu că el voia să ceară... asentimentul nemţilor.

CUM A FOST ADUS ANTONESCU LA PALAT

De-aceea, a doua zi dimineaţa, Miercuri 23 August, întruniţi acasă la d. Dinu Brătianu, toţi reprezentanţii partidelor, în afară de prietenul Lucreţiu Pătrăşcanu, care era rău hăituit de Siguranţă, am rugat pe d. Gheorghe Brătianu, să facă o ultimă încercare, în numele partidelor politice, pe lângă fostul mareşal, cerându-i răspuns precis la oferta ce i se făcuse prin d. Ion Mihalache: da sau ba?

Ex-Mareşalul ezita. D. Gheorghe Brătianu, în asentimentul şefilor celor patru partide, i-a sugerat ideea să se prezinte imediat la Palat, pentruca să discute acolo, întreaga chestiune cu Majestatea Sa Regele.

Ion Antonescu a acceptat.

După amiază la ora 4, însoţit de Mihai Antonescu, s'a prezentat Regelui, cu care a avut o discuţie foarte agitată.

Antonescu se încăpăţâna să ceară consimţământul nemţilor pentru încheerea armistiţiului României, — ceeace era o aberaţie.

M. Sa Regele în faţa acestei atitudini de încăpăţânare orbească i-a declarat arestaţi. Bineînţeles, totul s'a făcut cu asentimentul prealabil al Blocului democratic.

Imediat după aceasta a fost chemat la Palat şi generalul Vasiliu, care, în momentul acela, mai era încă ministru subsecretar de stat la Interne, şi a fost şi el arestat. Deasemeni generalul Pantazi, ministrul de Războl.

Peste un sfert de oră membrii primului guvern susţinut de Blocul Naţional-Democratic au primit investitura.

Lovitura de s'at era consumată.

Armata şi-a făcut complet datoria.

Ea a stat strâns în jurul Regelui şi alături de partidele politice".

...ŞI CLODIUS!

Nu putem încheia aceste rânduri fără a aminti că tot d-lui Const. Titel Petrescu se datoreşte cunoaşterea unui alt semnificativ amănunt, din ziua de 23 August.

In acea zi, fostul mareşal avea întâlnire, la ora 5, cu faimosul ministru german Clodius, împuternicitul pentru tratativele de jefuire economică a ţării.

La ora aceea Anonescu fiind arestat, n'a mai putut fi la întâlnire. Clodius a mirosit îndată că se întâmplă ceva grav... Era prea târziu.

Poliţia secretă germană, înregistra şi pe teren românesc, unul din eşecurile, cu consecinţe dezastruoase, în materie de informaţii, aşa cum a păţit şi cu prilejul altor evenimente mari, pe alte tărâmuri, care au săpat groapa hitlerismului.

M. STRUM

F/N. 15 Noembrie 1945
(C.I. - P.).
Ares. 423

OPERAT LA FIȘE

N O T A

In ziua de 14 Noembrie a.c., Titel Petrescu a afirmat următoarele, în legătură cu recentele declarații pe care ministrul Teohari Georgescu le-a făcut reprezentanților presei străine din Capitală :

"Nu credeam că un om încercat ca ministrul Teohari Georgescu să facă astfel de declarații.

"Publicarea acestor declarații și în presa românească, a produs într'adevăr o deosebită impresie în rândurile populației, însă populația nu a citit și comentat atât răspunsurile date de ministrul de Interne, cât întrebările ce i-au fost puse de ziariștii străini.

"Intrebările puse de ziariștii străini au fost de așa natură, încât ele au fost socotite de către toți cari le-au citit, tot atâtea acuzații aduse Ministrului de Interne și partidului comunist.

"Opinia publică a tras, din aceste întrebări, concluzii clare asupra vinovaților din ziua de 8 Noembrie a.c. și oricine, din guvern, va mai încerca să spună altceva pentru a îndrepta situația, va fi de prisos.

"Ziua de 8 Noembrie 1945, va rămâne ca o victorie a partidelor istorice față de guvern și

partidul comunist, iar roadele acestei victorii se vor vedea în curând.

"Partidul social-democrat nu poate fi amestecat în desfășurarea acestor evenimente; din aceste evenimente însă, partidul social-democrat va avea numai de câștigat.

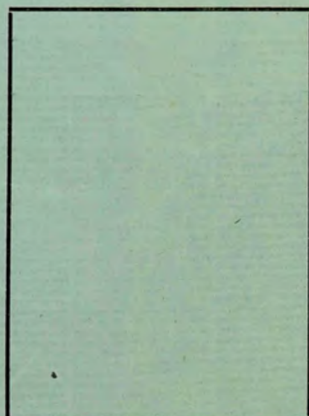
"Biroul Politic al partidului social-democrat a dezavuat, prin comunicatul apărut în ziare, cele întâmplate în ziua de 8 Noembrie și a pactizat cu guvernul, pentru a da satisfacție autorităților sovietice, care, altfel, ar fi putut interpreta că social-democrații împărtășesc acțiunea manifestanților".

Comunicat:

- Dir. Coordonării
- Dl. Zaharia
- Dl. Fundu.

~~I.8.~~ Div. 45 P.T. 365

~~425~~ 91 424

17. X. 1945

Dosar No. ....

Numele: Petrescu Titel Constantin

Funcţiunea: Ziarist şi avocat Preşed. Partidului „Social Democrat". -

Gradul :

Domiciliul: st. Brezoianu 29

Telefon : Auto :

Născut în: Craiova ziua: 2 luna: II anul: 1888

Starea civilă: căsăt. cu Sofia

Naţionalitatea: română. -

Sosit la : Dela:

Pasport : Rechemat la:

Motivul :

Activitatea anterioară :

Dir. II-45/91

~~366~~ ~~426~~ 425

Trădătorii de țară şi-au primit dreapta pedeapsă

Sentința în procesul grupului de complotiști, spioni și sabotori

Eri dimineață, la orele 10, Tribunalul Militar a pronunțat cu unanimitate de voturi următoarea sentință împotriva acuzaților din procesul grupului de complotiști, spioni și sabotori:

MAX AUSCHNITT, în contumacie, muncă silnică pe viață și degradare civică pe viață.
ALEXANDRU POPP, muncă silnică pe viață și degradare civică pe viață.
ION BUJOIU, muncă silnică pe viață și degradare civică pe viață.
MANU GHEORGHE, muncă silnică pe viață și degradare civică pe viață.
MĂCELARIU HORIA, muncă silnică pe viață și degradare civică pe viață.
PETRAȘCU NICOLAE, muncă silnică pe viață și degradare civică pe viață.
TEODORESCU EUGEN, muncă silnică pe viață și degradare civică pe viață.
MĂRGINEANU NICOLAE, 25 ani muncă silnică, degradare civică pe 25 ani.
BALȘ ALEXANDRU, 15 ani muncă silnică, degradare civică pe 15 ani.
GHEORGHIU DIMITRIE, 20 de ani muncă silnică și degradare civică pe 20 ani.
BONTILĂ GHEORGHE, 15 ani muncă silnică, degradare civică pe 15 ani.
CHIOREANU NISTOR, 20 ani muncă silnică, degradare civică pe 20 ani.

Tuturor inculpaților li s'au aplicat amenzi, cheltueli de judecată și confiscarea averii. Sunt condamnați la degradare militară: Bujoiu, Popp, Măcelariu, Gheorghiu, Petrașcu, Teodorescu, Manu, Chioreanu, Mărgineanu, Bontilă.

In încheiere Tribunalul Militar constatând că din desbateri și din actele dosarului rezultă indicii că ar avea amestec în această afacere și următorii: CONST. TITEL PETRESCU, VALERIU NEGULESCU și ION TIBERIU PĂDUREANU, a dispus trimiterea dosarului la Parchetul Militar pentru sesizarea Direcțiunii Generale a Securității Poporului.

Sentința Tribunalului Militar a fost primită cu vii aplauze și cu o puternică manifestație de aprobare și satisfacție de către numerosul public prezent.

Publicăm textul complet al sentinței Tribunalului Militar în pag. 4-a.

Div II 91

~~367~~ ~~427~~

426

N O T A

DUBOIS, dela Legaţia Belgiei, furnizează informaţiuni lui Const.Titel Petrescu şi-i trimite reviste necenzurate de autorităţile române.-

----

Dr. Tănoiu

6 Iunie 1947
S.

~~369~~

SECRET

Div. II
91

428

lui CERNEA

N O T A

In ziua de 5 Iunie a.c. între orele 10,25 - 11 Legaţia Engleză a fost vizitată de secretarul lui Titel Petrescu, fiind primit de secretara ministrului A.Holman.

-----

17 Iunie 1947 368
S. 428

Div II
91 427

SECRET

N O T A

In ziua de 13 Iunie a.c. între orele 10 - 10,35 Legaţia Engleză a fost vizitată de secretarul lui Titel Petrescu fiind primit de Maiorul Porter.

New-York Times. STRICT-SECRET 4 Iunie 1947

Div II
91
429

Londra.

Reprezentanţii colaboraţionişti social-democraţi au plecat astăzi la Zürich pentru a participa la conferinţa internaţională socialistă. Delegaţii partidului social-democrat independent au fost împiedecaţi să părăsească ţara. Constantin Titel Petrescu, şeful socialiştilor independenţi, a adresat un protest conferinţei dela Zürich, afirmând că "social democraţii independenţi nu pot fi prezenţi la conferinţă, fiind consideraţi ca inamicul public Nr.1 de către regimul dictatorial care guvernează ţara în strânsă colaborare cu gruparea comunisto-social-democrată". Manifestul afirmă că "massele muncitoare din România au rămas leale ideologiei socialiste şi tacticei democratice" şi deaceea "ele contestă dreptul fracţiunii guvernamentale oportuniste ca să le reprezinte". In acelaş timp Social Democraţii Independenţi au adresat conferinţei dela Zürich un apel, cerând "reprobarea oprimării, arestărilor şi tratamentului nedemn la care sunt supuşi cei ce aparţin Partidului Social Democrat Independent".

ss. Nasta

STRICT SECRET

Div II
91 430
371

N O T A

In ziua de 30 Mai a.c., a avut loc la domiciliul lui Const. Titel Petrescu, ședința biroului politic a partidului social democrat Independent, la care au luat parte : Const. Titel Petrescu, Adrian Dumitriu, Romulus Dan, I. Mirescu și av. Iancu Zissu.

Șeful grupării titeliste a arătat celor prezenți că în audiența "foarte cordială", pe care a avut-o la Suveran, a expus și verbal cele relatate în memoriu, insistând în special asupra arestărilor și provocărilor guvernamentale.

Deasemenea, Const. Titel Petrescu, a arătat M.S. Regelui că membrii partidului social democrat independent s'au ferit să răspundă la aceste provocări și cu toate acestea au fost arestați.

Șeful titeliștilor pretinde că Suveranul i-ar fi arătat că aceiaș situație este și la celelalte partide de opoziție și i-a recomandat să aibă răbdare.

In altă ordine de idei, Const. Titel Petrescu a făcut cunoscut biroului politic că după informațiunile sale înlocuitorul lui Burton Berry în România este Schonfeld, cu care este sigur că va lucra tot așa de bine ca și cu fostul reprezentant politic american.

In continuare, președintele partidului social

./.

democrat independent arată că a făcut cunoscut Suveranului dorința de a participa la Congresul Socialist din Germania, unde a fost invitat, dar se teme că Guvernul nu-i va elibera pașaportul.

- Neverificată

SECRET

30 Maiu 1947

S.

373

432

15

Dlui CERNEA

Lg cu fact politica interna

Div II

91

N O T A

In ziua de 28 Maiu a.c. între orele 10,45 - 11,25 Legația Engleză a fost vizitată de Titel Petrescu, fiind primit de ministrul A.Holman.

433

22 Martie 1947
S.

Dull
91 374

N O T A

Legatia Frantei.

Maşini particulare.

La ora 10,30 vine un individ cu maşina Nr.166 B.propr."Vatra" S.A.R. Strada Vasile Contă Nr.12 împreună cu soţia lui Constantin Titel Petrescu şi Doamna Jaclin Petrescu, din Aleea Zoe Nr.22 merge la secţia consulară şi pleacă la ora 10,50.-

----

REPUB... PO...

MINISTE... AFA...
...NERALĂ

21 Martie 1947
G. 434

Div II
91 375

N O T Ă

Ministrul Franţei Jean Paul Boncour a avut invitaţi la masă în seara zilei de 20 crt. pe C-tin Titel Petrescu şeful Partidului Social Democrat, un individ cu numele de Matos şi un domn ce vine cu aut nr. 2390 B. prop.

[redacted]

K. 66

21 Martie 1947

Secret

la fraesp

Div. II

435

91 376

N O T A

Titel Petrescu se află în plină desfăşurare a unei acţiuni,ce caută să-l plaseze pe prima linie a vieţii muncitoreşti. După ce a făcut întâmpinări la cele patru puteri dela Moscova şi la toate partidele socialiste din Europa,privitor la îngrădirea libertăţii şi a desvoltării grupării sale în ţară şi-a convocat şi congresul său pentru zilele de 10-11 Mai crt. Aci se ştie precis că Ministerul de Interne nu va aproba ţinerea acestui congres şi aceasta tot după sugestiile Rusiei.

Dacă acest congres va fi interzis,atunci Titel Petrescu va lansa un apel către toate statele ce compun O.N.U.-ul,în care va preciza după date şi bine documentat,situaţia partidului din ţară şi prigoana la care sunt expuse partidele opoziţioniste.

-----

17 Martie 1947
S.

SECRET

Div. II
91

~~112~~ 436
~~377~~

N O T A

In ziua de 15 Martie a.c. între orele 11 - 11,30 Legaţia Franţei a fost vizitată de Titel Petrescu, fiind primit de Jean Paul Boncour.

-----

17 Martie 1947
DUMITRU şi ANDREI

~~378~~ 437

Dos II
91

la fr.

N O T A

In ziua de 15 Martie 1947, CONST.TITEL PETRESCU, preşedintele Partidului Social Democrat Independent, a fost în audienţă la JEAN PAUL BONCOUR, Ministrul Franţei, căruia i-a înaintat copii depe toate demersurile şi protestele făcute de Partidului Social Democrat Independent împotriva regimului.

- Verificată.

COMUNICAT :

- D-lui Vlaicu
- " Firescu
- " Torceanu
Secţia I-a

379

SECTIA III-a

11 Martie 1947

" Liviu,Dumitru,Andrei "

la fra vev 1/2

Div. I 438

91

N O T A

In ziua de 10 Martie 1947,Const.Titel Petrescu,preşedintele partidului social democrat independent,a depus la Legaţia Marei Britanii memoriul privitor la Tratatul de Pace,în care protestează împotriva clauzelor economice şi teritoriale.-

O copie dupe acest memoriu a fost trimis şi lui Iuliu Maniu prin curierul Negoiţă.

In cursul zilei de 11 Martie a.c.Const. Titel Petrescu va depune acelaş memoriu la Ambasada Sovietică,la reprezentanţa politică a St.Unite şi la Legaţia Franţei.-

------

Comunicat:

- Sectia II-a

- Verificată.
- Exploatată.

Secret

112 La fise ~~în buletin~~

H.B. 111

26 Februarie 1947

Div. II / 91   380   439

N O T A

Alăturat remit textul scrisorii înaintate de Maniu, Brătianu şi Titel Petrescu către şeful guvernului în legătură cu tratativele cu guvernul american.

Se confirmă

Dr.Berkovici spunea aseară că acceptarea condiţiilor de către guvernul român, s'a făcut după ce şefii opoziţiei au depus acest mesaj şi după ce guvernul american a dat un răgaz de 48 ore celui român ca să răspundă dacă acceptă condiţiile - altfel nu va mai lua în considerare cererea României.

De altminteri, alăturatul memoriu a fost cunoscut la americani încă de Duminică seara şi a fost comunicat în America.

+

Tot d-rul Bercovici a spus că transporturile ce vin în România vor fi controlate de delegaţii Crucii Roşii americane pentru a se împiedeca orice surpriză, fie chiar vânzarea pe sub mână. Pe de altă parte paza transporturilor, până la destinaţie, vor fi americane. Vor veni elemente de M.P.(poliţia militară).

Se confirmă

------

13 III 947

S'a primit fără textul scrisorei asa cum se arată în prezenta

28

Div II
91

~~390~~

~~381~~
440

24 FEB. 1947

SS2
ca fișă

Se înaintează alăturat - în original şi traducere,- un manifest al "Partidului Socialist al Muncitorilor Italieni" din Roma, trimis D-lui C.T.Petrescu, Bucureşti, str.Brezoianu Nr.29, Bloc C.

Rugându-vă să binevoiţi a dispune de urmare.

12 Februarie 1947
S.

SECRET

382

~~391~~

441

d/2 Div II
91

da

N O T A

In ziua de 10 Februarie a.c.între orele 10,10 - 10,25 Legaţia Suediei a fost vizitată de secretarul lui Tital Petrescu fiind primit de Iohanse

----

REPUBLICA POPULARĂ ROMÂNĂ

Div. II
91

10 Februarie 1947.
SEC...

N O T A

383
442

Legatia Suediei.

La ora 8,50 vine Vera Ascker pleacă la ora 13,05 revine la ora 15,30 şi pleacă la ora 19.

La ora 9 vine D-na Ferenczy pleacă la ora 13,05 revine la ora 15 şi pleacă la ora 18.

La ora 9,10 vine Margareta Piltz pleacă la ora 13,10 revine la ora 16 şi pleacă la ora 19.

La ora 9,15 vine secret. Iohansen pleacă la ora 13,10 revine la ora 15,10 şi pleacă la ora 18,30.

La ora 9,30 vine D-ra Krupenschi şi pleacă la ora 13,25.

La ora 9,35 vine Bernard Tauben şi pleacă la ora 11,30.

La ora 9,40 vine Miron Tzichipolis şi pleacă la ora 11,30.

La ora 10 vine secret. Ericson şi pleacă la ora 10,30.

La ora 10,10 vine secretarul lui Constantin Titel Petrescu şeful Partidului Social Democrat este primit de secretarul Iohansen şi pleacă la ora 10,25.

La ora 10,45 vine un domn cu auto nr. 1046 B prop. ________________ şi pleacă la ora 11,20.

La ora 10,50 vine Calisendorf Percival şi pleacă la ora 11,25.

La ora 11,40 vine Haglof Stig şi pleacă la ora 12,05.

La ora 12,15 pleacă soţia ministrului în oraş şi revine la ora 13,20.

La ora 12,45 vine o doamnă blondă cu auto nr. 37 prop. Misiunea Americană şi pleacă la ora 13,05.

La ora 12,30 vine consulul Stefan Bezzi şi pleacă la ora 13.

Intre orele 16,15 şi 20,30 soţia ministrului a lucrat la legaţie pentru Crucea Roşie cu doamnele: D-na Calisendorf Percival, Haglof Stig, D-na Stefan Bezzi, soţia consulului şi încă patru doamne necunoscute.

./.

384 ~~393~~

PARTIDUL SOCIALIST
AL MUNCITORILOR ITALIENI
Direcţiunea
Piaţa Împăratul August 32 Roma

6 Februarie 1947

443

C. T. PETRESCU
SECRETARUL PARTIDULUI SOCIAL-DEMOCRAT ROMAN
Brezoianu 29 Bloc C.

BUCUREŞTI (România)

Dragi Tovarăşi,

In răstimpul de trei săptămâni dela scizfunea din P.S.I.U.P. suntem în măsură de a vă trimite un prim raport în ceeace priveşte, în linii generale, situaţia noului partid referitor la partea organizatorică. Numărul deputaţilor care au aderat până astăzi este de 48; circa 20 n'au luat încă o decizie de opţiune pentru unul sau celălalt partid; restul de 45 au rămas în partidul lui Nenni.

O repartizarea definitivă a grupului parlamentar va fi posibilă numai în timpul proximelor desbateri din Adunarea Constituantă.

Munca de organizare a partidului continuă rapid: din 104 federaţii ale vechiului partid au fost reconstituite circa 75; 5 sau 6, dintre cari Trieste şi Gorizia s'au declarat provizoriu autonome, în aşteptarea unei decizii. Ele sunt conduse, din cauza aceasta, de tovarăşi, care în perioada dinainte de congres au votat moţiunea autonomistă. Nu e posibil încă de a da numărul secţiilor reconstituite, însă este destul de ridicat; în provincia Roma circa 45; peste 40 la Napoli. Desvoltarea partidului este deosebit de rapid şi viguroasă în centrul- sud.

In ceeace priveşte participarea elementelor proletare, putem afirma că ea a mers peste cât s'a prevăzut.

./.

O mare parte din cei înscriși în vechiul partid, aparținând categoriei muncitoare trece la partidul nostru, ca de ex: în nucleele stebilimentelor a unor zeci de fabrici la Neapole, Bari, Milano; și înainte de toate în marile întreprinderi mecanice din Torino stabilimentele siderurgice din Genova și intreprinderile din Piombino.

Este important afluxul țăranilor, mai ales în regiunea Bologna; la Molinella (Bologna) unde s'au înscris recent 2800 membre; în AltoVeleto printre muncitorii agricoli, în câmpia romană și mai ales în zona Pontinia, Sezze, Cisterna, Latina, etc. unde în multe secțiuni cei înscriși în partidul nostru au întrecut deja pe cei înscriși în secțiile vechiului partid.

Destul de important este și afluxul elementelor din alte partide și al elementelor care până acum au fost străini de activitate politică, numai după o lună vom fi în stare de a vă da o cifră aproximativă de cei înscriși.

In ceeace privește tineretul vă putem da o cifră aproape exactă, calculând că la una sută mii înscriși în veche organizație peste 75.000 sunt cu partidul nostru, cu majoritatea federațiunilor. Intregi federațiuni care au votat moțiunea fuzionistă înainte de Congres, ca de ex.: Novara, Cremona, Bergamo, Como, au trecut în majoritatea absolută la noi încă în urma faptului că partidul fuzionist a desființat practic mișcarea autonomă a tineretului transformând-o în "Secția de Muncă a Tineretului", după tipul comunist și inițiind o politică de înglobare a tinerilor în frontul tineretului controlat, ca în toate țările, de elementele comuniste.-

./.

Tocmai tinerii din federaţii sunt cei cari reconstituesc rapid şi cu elan organizaţia de partid. 445

In aceste săptămâni au continuat manifestaţiile de violenţă din partea fuzioniştilor, care denotă perpetuarea metodelor pe care le-am denunţat deja pentru perioada de pregătire a congresului.

Este în intenţia noastră de a vă trimite un al doilea memoriu şi cât mai grabnic asupra acestei acţiuni, îndată ce documentele strânse vor fi completate. Este vorba de ocupări violente de sedii de ale federaţiilor provinciale şi acolo unde majoritatea democratică decisese să adere la P.S.L.I. şi unde apartenenţa localurilor revine noului partid. Printre cazurile cele mai grave sunt : invazia sediilor din Bologna (unde raportul la congresul provincial era: 19.000 autonomişti 8.800 fuzionişti); la Bari (unde raportul era de 7.400 autonomişti şi 4.500 fuzionişti), la Modena (idem 2/3 în favoarea noastră), la Padova (3/4 autonomişti şi 1/4 fuzionişti), la Rovigo (13.000 autonomişti şi 4.000 fuzionişti).

In localităţile arătate elementele fuzioniste, chiar înarmate, au invadat localurile cu sprijinul comuniştilor comiţând cu aceste ocazii violenţe împotriva tovarăşilor prezenţi în sedii. Acestea pentru federaţii. Alte cazuri de violenţă s'au verificat în peste una sută secţiuni în care majoritatea a votat pentru adeziunea la P.S.L.I.

Tovarăşii noştri autonomişti au mai fost expulzaţi din organizaţiunile sindicale, din camerele de muncă şi din comitetele de direcţie a federaţiilor şi chiar din Confederaţia Generală a Muncii; şi aceasta în netă con-

./.

tradicţie cu regulele susţinute de toate partidele,că sindicatele sunt organe în afară de orice competiţiune politică.

Fapte de acest gen s'au petrecut la Reggio Emilia, la Modena şi la Napole.

Vom reveni la această relatare cu un al doilea memoriu pentru a ilustra atitudinea politică a partidului în ceeace priveşte noul guvern,la care direcţiunea a hotărât să se abţină,mai ales faţă şi de poziţia luată de noi în ceeace priveşte tratatul de pace cu Italia.

Aşteptând comunicările voastre vă trimitem salutu-rile frăţeşti.

SECRETARUL OFICIULUI INTERNATIONAL
AL P.S.L.I.
(Matteo Matteotti)

ss. M. Matteotti

~~397~~ K. 66 447

19 Februarie 1947

Secret

N O T A

Din afirmaţiile lui Titel Petrescu făcute amicilor săi, ar reeşi că în ţară lumea ar fi instigată să facă "revoltă" împotriva autorităţilor, etc. sub motiv că nu există alimentaţie. Această agitaţie, după părerea şefului partidului social-democrat independent, ar porni chiar din partea elementelor comuniste, cu scopul de a izbucni "revoluţie".

Toate acestea au făcut ca Petrescu Titel să adreseze un apél către ţară şi cetăţeni, rugându-i să nu dea nici o atenţie la toate provocările, recomândând ascultare şi "resemnare" faţă de greutăţile prin care trecem.

Şeful socialiştilor independenţi crede a şti că asemenea provocări sunt intenţionat puse la cale, pentru ca prin o situaţie tulbure aparentă să se scuze măsurile excepţionale ale guvernului şi cari nu ar fi retrase încă multă vreme, deşi tratatul de pace îl obligă să facă acest fapt.

SECRET

~~389~~ 23 Ianuarie 1947

S. ~~398~~

8/2

DIV II 448

91

N O T A

In ziua de 22 Ianuarie a.c. între orele 12 - 13 Legaţia Italiei a fost vizitată de C-tin Titel Petrescu, fiind primit de Pietro Gerbore.

449

22 Ianuarie 1947
S.

DIV II / 91 ~~380399~~

N O T A

Legaţia Italiei.

La ora 12 vine Constantin Titel Petrescu este primit de Pietro Gerbore şi pleacă la ora 13.

La ora 14 pleacă Pietro Gerbore împreună cu Doamna şi merge în oraş la masă la I.Lugojeanu fost ministru şi revine la ora 16.

[redacted]

REPUBLICA POP

SECRET

MINISTERUL AFA

NERALĂ

20 Ianuarie 1947
S.

Dir. V 391/100
91 450
340

N O T A

In ziua de 18 Ianuarie a.c. între orele 20,20 - 23,30 ministrul suedez Patrik de Reuterswärd cu soţia sa, au fost la C-tin Titel Petrescu fiind invitaţi la masă.

----

18 Ianuarie 1947
S.

Div II
91

ß 2 – 382 431

SECRET

~~401~~ ~~344~~

N O T A

Legaţia Suediei.

La ora 9 vine Doamna Ferenczy şi pleacă la ora 13,15.

La ora 9,10 vine Margareta Piltz şi pleacă la ora 13,35.

La ora 9,20 vine Principesa Sturza cu Principesa Ghica ia pe soţia ministrului în oraş şi merg la Depozitul Crucii Roşii,revinela ora 13,20.

La ora 9,55 vine D-ra Krupenschi şi pleacă la ora 13,30.

La ora 10 vine secretarul Anjou Knut şi pleacă la ora 10,40.

La ora 10,35 vine secretarul Ericson şi pleacă la ora 10,50.

La ora 11,30 vine Doamna Brăescu şi pleacă la ora 11,45.

La ora 12 pleacă ministrul în oraş la Depozitul Crucii Roşii şi revine la ora 12,40.

La ora 12,55 vine consulul Franţei la Sofia,pleacă la ora 13,15 în strada Atena Nr.11 la Birourile Fabricei de Chibrituri.

La ora 13,40 vine Calisendorf Percival şi pleacă la ora 13,45.

La ora 15,25 pleacă ministrul în oraş cu o doamnă necunoscută şi merg la depozitul Crucii Roşii,revine la ora 18,30,pleacă la ora 18,40 şi revine la ora 23,30.

La ora 20,20 pleacă soţia ministrului în oraş unde se întâlneşte cu soţul său şi merg la C-tin Titel Petrescu Şeful Partidului Social Democrat unde sunt invitaţi la masă şi revin la ora 23.30.

Strict secret

K. 28

16 Decembrie 1946

N O T A

In legătură cu svonurile şi informaţiile contradictorii ce au circulat în ultimele zile cu referire la situaţia internă din România, C. Titel Petrescu, şeful partidului social democrat independent, - a declarat următoarele în cercul intimilor lui:

La sfârşitul lunii Ianuarie 1947 va fi actuală problema alcăturii unui guvern de uniune naţională care să semneze tratatul de pace şi să realizeze normalizarea situaţiei politice interne şi acea a relaţiilor României cu puterile apusene.

Amânarea pentru 15 Februarie 1947, când urmează să fie semnate tratatele de pace cu şi de către ţările foste satelite ale Germaniei, - se explică prin dorinţa Angliei şi a Statelor Unite ca până la acea dată să se ajungă la crearea de guverne cu adevărat reprezentative atât în România cât şi în Bulgaria.

Anglia şi Statele Unite nu vor ratifica tratatele dacă nu se va ajunge la alcătuirea de guverne naţionale în România şi Bulgaria.

Convingerea lui C. Titel Petrescu mai este că alcătuirea unui asemenea guvern de uniune naţională va atrage ca o condiţie sine qua non, şi dizolvarea actualului parlament şi deci efectuarea unor noi alegeri.

C. Titel Petrescu crede că este posibil chiar alcătuirea unui guvern de personalităţi neutre sau de tehnicieni pentru efectuarea alegerilor.

---

394 9

K. 66

11 Decembrie 1946

458

Secret

Ss2 în evid. Frau

DIV. II.
91

403

N O T A

După cum este informat oficiul de presă al Misiunei Britanice, partidul social-democrat independent al lui Titel Petrescu, va lansa zilele acestea un manifest către ţară şi altul adresat în special clasei salariaţilor.

Prin aceste două manifeste Titel vrea să explice ingerinţele guvernului cu prilejul alegerilor generale, ce ar fi fost "falsificate" şi apoi adresându-se salariaţilor, va indica cum ei sunt "terorizaţi" de comitete de fabrică şi întreprinderi, pentru sentimentele lor, ce sunt alte decât cele comuniste.

In scopul arătat ar fi avut loc Sâmbătă 7 Decembrie o consfătuire la locuinţa lui Titel Petrescu la care au luat parte fruntaşii partidului său, printre cari se citează numele lui Romulus Dan, av. Vicol, Niculescu-Malu, etc.

DIV II
91

395

K. 66

9 Decembrie 1946

SECRET 454

404

N O T A

Titel Petrescu a hotărît cu amicii săi din partidul social-democrat independent să facă intervenţie pe lângă Federaţia Sindicală Mondială, căreia să-i semnaleze situaţia "vitregă" a clasei muncitoare din ateliere, întreprinderi particulare şi a funcţionarilor de stat cari sunt "liberi" de a face politică cari doresc ei, ci aceea care le este impusă de către Confederaţia Generală a Muncii, care a instalat comitete de fabrică şi cele de sindicate pe la Ministere, cu normative, ce înseamnă "dictatură" şi "terorizarea" acestor salariaţi.

Pe lângă aceste toate, intervenţia lui Titel semnalează că toţi acei ce se opun, sunt fie arestaţi, sau daţi afară şi aruncaţi mizeriei atât ei, cât şi familia lor.

O primă întâmpinare care Titel Petrescu a făcut-o Confederaţiei Generale a Muncii dela noi nu a avut efectul dorit, care i-a răspuns pe un ton, cât se poate "lipsit de bun simţ", aşa încât făcând această intervenţie la Federaţia Sindicală Mondială, aşteaptă că aceasta să dea un avertisment Confederaţiei Generale a Muncii ca să înceteze la actele semnalate de Titel, sau chiar că o va exclude din plenul Federaţiei Sindicale Mondiale.

~~396~~ 455
K. 66

9 Decembrie 1946

SECRET

~~405~~

N O T A

Titel Petrescu a hotărît cu amicii săi din partidul social-democrat independent să facă intervenţie pe lângă Federaţia Sindicală Mondială, căreia să-i semnaleze situaţia "vitregă" a clasei muncitoare din ateliere, întreprinderi particulare şi a funcţionarilor de stat cari sunt "liberi" de a face politică cari doresc ei, ci aceea care le este impusă de către Confederaţia Generală a Muncii, care a instalat comitete de fabrică şi cele de sindicate pe la Ministere, cu normative, ce înseamnă "dictatură" şi "terorizarea" acestor salariaţi.

Pe lângă aceste toate, intervenţia lui Titel semnalează că toţi acei ce se opun, sunt fie arestaţi, sau daţi afară şi aruncaţi mizeriei atât ei, cât şi familia lor.

O primă întâmpinare care Titel Petrescu a făcut-o Confederaţiei Generale a Muncii dela noi nu a avut efectul dorit, care i-a răspuns pe un ton, cât se poate "lipsit de bun simţ", aşa încât făcând această intervenţie la Federaţia Sindicală Mondială, aşteaptă că aceasta să dea un avertisment Confederaţiei Generale a Muncii ca să înceteze la actele semnalate de Titel, sau chiar că o va exclude din plenul Federaţiei Sindicale Mondiale.

----

397 D.

Paris, 7 Decembrie 1946.

466

Div. II. / 91

406

17 JAN. 1947

2

- ceeace interesează şi p. fişe

Iubite maestre,

Chiar din ziua în care am primit prin profesorul Hibandet scrisoarea d-stre, memoriul, documentele şi cei 1000 fr.fr., m'am pus pe lucru; iar dacă nu v'am scris până acuma, este că tot aşteptam să am veşti mai bune de anunţat.

Memoriul, tradus în viteză, l-am dat imediat D-nei Brunchwicg şi - prin intermediul lui Remy Sicard - am făcut să parvină la cunoştinţa membrilor partidului şi la "Populaire". D-na B. a fost imediat categorică: "Nu pot face nimic pentru el. Nu am nici o autoritate. Nu eu conduc partidul. Blum este bine informat de Daniel Mayer a cărei soţie (Cleta) este română şi a păstrat legături cu ţara ei. Dealtfel numai când îmi aduc aminte ce bine au fost primiţi, la Conferinţa Păcii, de către partid, Voitec şi ceilalţi, îmi dau seama că orice intervenţie în acest sens ar fi inutilă." Mi-a promis că vă va scrie; aşa că poate ştiţi toate acestea.

Remy Sicard - care face parte din aripa anticomunistă a partidului - a încercat din răsputeri ca memoriul d-stre să aibă un ecou favorabil. L-a întrebuinţat chiar ca exemplu, în şedinţă (eram de faţă) cu scopul de a potoli pe comunizanţii partidului, arătându-le ce se întâmplă în alte ţări şi prin ce sunt siliţi să treacă vechii şi cei mai

./.

mai destoinici socialişti. A fost, bine înţeles, aplaudat de cei care se aşteptau la asemenea procedee...dar atâta tot.

S.F.I.O.-ul suferă de maladia la modă a socialismului; pe zi ce trece îşi vede membrii tot mai iremediabil separaţi în două: aripa comunizantă şi aripa independentă. Iar, din nefericire, aripa independentă este în minoritate.

Vă veţi da dealtfel seama de toate aceste penibile lupte interne, din pachetul cu ziare şi reviste (31 de cotidiane şi 3 reviste) pe care vi l'am expediat recomandat ieri dimineaţă. Pachetul din Octombrie, trimis puţine zile după vizita lui Thibaudet şi conţinând 3 "Populaire", 1 "Gavroche" 4 "Revue Socialiste" şi 1 "Pensée Socialiste", sper că l-aţi primit de multă vreme. De nu, spuneţi-mi, pentrucă fiind recomandat pot reclama aci la poştă. "La Tribune des Nations" este necunoscută în librăriile pariziene şi la partid. Nu ştiţi unde apare ?

Charles Dumas şi cei dela "Populaire" sunt foarte amabili, foarte politicoşi, foarte promiţători, dar evită cu grijă să ia o atitudine în luptele interne ale ţărilor sub control comunist. Et pour cause....

Ce să vă mai scriu, dragă maestre ? Că Parisul este mai frumos ca oricând în acest început de iarnă ? Că spectacolele sunt strălucite ? Că, în ciuda preţurilor enorme, restaurantele şi boîtes-le sunt pline, femeile elegante şi automobilele americane numeroase ? Mai bine nu mai scriu nimic.....să nu vă fac să vă pară şi mai rău că

./.

nu puteţi veni.

Noutăţi multe în librării nu prea sunt; iar când apar, sunt epuizate într'o săptămână. Hârtie ar fi...dar nu prea este electricitate - două zile pe săptămână fără lumină - şi materialul de tot felul complet uzat. Cred că basmele mele - trad. din Ispirescu - vor apare de Crăciun. Volumul despre Manzoni s'a epuizat; am salvat vre-o treizeci de exemplare ca să le trimit la librării în ţară. Nu de alta, dar să nu creadă Bucureştenii că dacă m'am măritat am aruncat pana. Veţi primi prin preajma sărbătorilor volumul meu printr'un prieten care se va ocupa la Bucureşti de recepţionarea şi plasarea lor. Iar ca planuri de viitor... am început un roman !! Sunt tare curioasă să văd ce qu'il va donner.

Ce face "De la revoluţia franceză la revoluţia rusă"? O Traducem ? In vederea acestui eveniment caut să mă perfecţionez în limba franceză. Cu multe urări de bine pentru sărbători şi "la un an mai bun", maestre, să sperăm.

ss. Dorothea.

Exp. Dorothea Christescu
9 rue Troyon
Paris XVII

D-sale D-lui
Const. Titel Petrescu
Str. Brezoianu 29, Bloc C.
Bucureşti
Roumanie.

2 Decemvrie 1946
S.

~~400~~

Div II - ~~409~~
91

459

ss 2

N O T A

In ziua de 28 Noemvrie a.c. între orele 17,30 - 18 Legaţia Engleză a fost vizitată de secretarul lui Titel Petrescu.

-----

2 Decemvrie 1946
S.

Div II 470 / 91 ~~101~~

460

N O T A

In ziua de 26 Noemvrie 1946 între orele 11,05 - 11,30 Legaţia Engleză a fost vizitată de Titel Petrescu fiind primit de A.Holman.

K. 66

29 Noembrie 1946

402

29 NOEM. 1946

Div II 411

91

461

N O T A

Zilele acestea va apare un manifest al lui Titel Petrescu, adresat către ţară. In afară de acesta, numitul va da şi o circulară către organizaţiile sale judeţene, recomandând felul activităţii pe cari aderenţii săi trebue să o desfăşoare.

Conţinutul manifestului, după cele spuse de anturajul său, este o "mulţumire" pentru cei ce l-au votat pe Titel şi apoi o înfierare a guvernului, pentru procedeul său de a "falsifica" rezultatul alegerilor.

Textul acestui manifest va fi făcut în aşa fel, pentru ca el să ajungă şi în mâinile Misiunilor Aliate, pentru ca aceste să ia cunoştinţă de acţiunea titelistă.

"S"

26 Noembrie 1946

Sf2

403 462

GL

Legături cu factorii colaboraționiști

DIV II.

91

412

N O T A

In ziua de 24 Noembrie a.c. între orele 10,25 - 10,40, secretarul lui Titel Petrescu a vizitat Legația Engleză, fiind primit de secretarul legației.

In ziua de 25 Noembrie a.c. între orele 11,30 - 12,10 Legația Engleză a fost vizitată de Titel Petrescu, care a fost primit de ministrul Adrian Holman.

------

404 26 Noemvrie 1946

S. 413

882

D/463

91

N O T A

In ziua de 25 Noemvrie a.c. între orele 12 - 12,30 Legaţia Italiei a fost vizitată de C.Titel Petrescu fiind primit de Pietro Gerbore.

----

26 Noemvrie 1946
S.

~~405~~ ~~414~~ 464

2 f.p. ref.

DIV II
91

N O T A

In ziua de 25 Noemvrie a.c. între orele 11,30 - 12,10 Legaţia Engleză a fost vizitată de Titel Petrescu, fiind primit de ministrul A.Holman.

465

25 Noemvrie 1946
S. ~~406~~

Div II / 91 ~~415~~

N O T A

Legaţia Italiei.

La ora 12 vine Constantin Tital Petrescu şeful Partidului Social Democrat este primit de însărcinatul cu afaceri Pietro Gerbore şi pleacă la ora 12,30.

La ora 16,30 pleacă Pietro Gerbore în oraş pe jos şi se înapoiază la ora 17,45.

------

25 Noemvrie 1946 466

S.

812

~~416~~

Div II / 91 407

N O T A

Legaţia Engleză.

La ora 11,30 vine Constantin Titel Petrescu şeful Partidului Social Democrat este primit de ministru şi pleacă la ora 12,10.

467

24 Noembrie 1946.

S.

Div II.
91 408/417

NOTA

Legatia Engleză.

La ora 10,25 vine secretarul lui C-tin Titel Petrescu şeful Partidului Social Democrat este primit de secretarul legaţiei şi pleacă la ora 10,40.

La ora 17 vine Rică Georgescu directorul S.A.R.Romåno-Americană este primit de secretara ministrului şi pleacă lamora 18,10.

[redacted]

468

8 Noembrie 1946

G.

Div.II
91

418
409

N O T A

In ziua de 7.XI.a.c. între orele 11,20-11,35 legaţia Franţei a fost vizitată de C.Titel Petrescu fiind primit şi întreţinându-se cu consulul Challet.

Situatie Interna

SS2 ~~Spre~~ pentru Buletin

K. 66

7 Noembrie 1946

469

Div. II.
91

~~419~~ ~~418~~

N O T A

Din cele aflate de anturajul lui Titel Petrescu, reese că ministrul comerţului al Cehoslovaciei, Laussmann venit recent în ţară, a ţinut să-l vadă întâi pe Titel Petrescu. Acesta a rămas surprins din ceeace s'a făcut în sânul social-democraţilor români, mai ales că s'a divizat acest partid.

Aci, în tabăra lui Titel, se arată satisfacţie pentru această atenţie a ministrului cehoslovac, spun titeliştii, ar fi "nemulţumit" cercurile guvernamentale.

-----

420 15

7 Noembrie 1946
G.

D IV-II
91

411 470

ff2

N O T A

In ziua de 6 ort.între orele 12,20-13 legaţia Franţei a fost vizitată de C-tin Titel Petrescu şeful partidului social democrat fiind primit de consulul Challet.

C.Sp. 27 Octombrie 1946.

Div. II.
91

~~4?~~ 471 ~~472~~

Din cercurile britanice.

1. In ziua de Miercuri 23 Octombrie a.c. a fost comunicată la Londra, încadrată în raportul radiodifuzat zilnic o importantă lucrare informativă a Dlui consilier Stewart, cuprinzând modul cum B.P.D.-ul, respectiv guvernul român, pregăteşte alegerile dela 19 Noembrie a.c.

Dl.Cpt.Heckley, dela serviciul radio-transmisiuni al Reprezentanţei Britanice, care a transmis acest raport, a declarat că cele cuprinse în raport pot fi socotite mai mult decât excepţionale prin gravitatea lor.

Intr'adevăr - a precizat Dl.Heckley - dovezile adunate până azi de anglo-americanii din România duc la condamnarea anticipată a acestor alegeri, cari după concluziile celui ce a făcut raportul, nu vor putea fi numite decât "crime împotriva libertăţii şi împotriva drepturilor legitime a unui popor".

Tot Dsa a mai adăugat că raportul în chestiune face mereu menţiune de izvoarele sale informative, cum ar fi de pildă unul din conducătorii Confederaţiei Generale a Muncii, care ar fi făcut într'un cerc strict intim mărturisiri complecte asupra întregului plan de acţiune.

Deasemeni, tot în acest raport se mai arată că o altă sursă, cea a Dlui Titel Petrescu, procură zilnic dovezi agenţilor englezi, iar cele mai grave sunt socotite discuţiile din celulele Partidului Comunist, discu-

./.

ţiuni cari sunt sistematic aflate prin "concursul valutei forte".

In rândul acestor dovezi de care se foloseşte Reprezentanţa Diplomatică Engleză în raportul său informativ sunt, de asemeni trecute şi numeroase consemne secrete ale Partidului Comunist din România, iar în concluziile raportului figurează şi următoarea întrebare :

-"Cum este posibil ca un personaj politic de talia Dlui Tătărăscu, cu pretenţia de a figura mai departe în analele istoriei româneşti, să se solidarizeze cu această acţiune, trăgând astfel foloase electorale ?".

2. După o discuţie care a avut loc Miercuri 23 Octombrie a.c. dimineaţa la Reprezentanţa Diplomatică Engleză din Bucureşti între Dnii John Ackland şi Bill Young, rezultă că cunoscutul ziarist turc Karaburçak Cemal Ihsan, corespondentul Agenţiei "Anatolia", care până acum a stat departe de organizaţiile informative străine, servind numai pecei din Legaţia Turcă, s'a înrolat în rândurile Intelligence-Service-ului, în conformitate cu dispoziţiunile secrete ce le-a primit dela conducerea agenţiei ce-o reprezintă, agenţie care la rândul ei se află de mult în solda intereselor engleze.

Primul contact al Dlui Karaburçak cu agenţii englezi va avea loc în dimineaţa de Duminică 27 Octombrie a.c. într'una din vilele dela Snagov, ocupat de englezi.-

----

Regretăm că am primit târziu informaţia fără a putea verifica

/ss/ Georgescu.

K. 66

19 Octombrie 1946

473

Ss2

Div II
91

~~483~~
~~474~~

NOTA

Kirschen, corespondentul ziarului "Echange Telegraph", crede a şti că Titel Petrescu a prezentat guvernului un protest împotriva modului cum a fost stabilită data alegerilor.

Pe de altă parte din aceiaşi sursă se mai spune că Titel Petrescu va înainta şi reprezentanţilor celor trei mari puteri un protest în legătură cu modul cum guvernul a pregătit alegerile.

Insfârşit, se mai precizează că Titel Petrescu acţionează de perfect comun acord cu cele două partide istorice şi că în prezina alegerilor el va adera la pactul de neagresiune încheiat de cele două partide istorice.

"G"

19 Octombrie 1946

Div. II
91

424
415

N O T A

In ziua de 17 Octombrie a.c., între orele 11 - 11,3 Titel Petrescu, preşedintele Partidului Social-Democrat Independent, însoţit de secretarul său, a fost primit în audienţă de către Adrian Holman, reprezentantul diplomatic al Marei Britanii.

"G"
19 Octombrie 1946

SS2

Div. II
91

475

425

N O T A

In ziua de 17 Octombrie a.c., între orele 11 - 11,30 Titel Petrescu, președintele Partidului Social-Democrat Independent, însoțit de secretarul său, a fost primit în audiență de către Adrian Holman, reprezentantul diplomatic al Marei Britanii.

K. 66
18 Octombrie 1946

Div 45 II ~~447~~ 476
91 ~~426~~

N O T A

Titel Petrescu a prezentat recent de tot guvernului român un protest împotriva felului cum s'a stabilit data alegerilor, el ca jurist a căutat să demonstreze "ilegalitatea" acestei date. Pe de altă parte informaţiile ce le avem din anturajul său,indică că d-sa ar urma să prezinte un asemenea protest şi aliaţilor,arătând că guvernul vrea să calece aceste alegeri, prin nerespectarea datei lor şi apoi prin "falsificarea"lor.

Prin acţiunea lui Titel Petrescu se întrezăreşte un acord ce ar avea cu partidele istorice că se va solidariza cu toate protestele opoziţiei,atunci când va fi cazul.

418

17 Octombrie 1946.

Div II G.

91 477

N O T A

Legaţia Engleză.

La ora 11 vine Constantin Titel Petrescu preşedintele partidului social democrat însoţit de secretarul său sunt primiţi de ministru A.Holman şi pleacă la ora 11,30.

La ora 11,35 vine un domn cu auto nr.249 C.D. prop.______________________________ ________________şi pleacă la ora 12.

~~Res~~

✓ ~~Herschovici Mendel~~

✓ ~~WIERNER David~~

✓ ~~Moise Ernest~~

✓ ~~KREBS Carol~~

✓ ~~Moise David Henrich~~

1919 Els

V. 99

4 Octombrie 1946

Div II. ~~419~~
91 / ~~420~~ 478

N O T A

Se înaintează alăturat în copie, memoriul-protest al lui Constantin Titel Petrescu, președintele Partidului Social Democrat Independent,- depus la Președinția Consiliului de Miniștri pentru Dl. Președinte al Comisiei Centrale Electorale, în ziua de 30 Septembrie a.c.

Se menționează că acest memoriu a fost dat spre știință și Misiunilor Engleză și Americană.

420
409
479

DOMNULE PREŞEDINTE,

In numele Partidului Social Democrat Independent am onoare a vă semnala următoarele violări şi grave abateri dela dispoziţiile legii electorale, rugându-vă să binevoiţi a constata nulitatea întocmirii listelor electorale, urmând a lua măsurile necesare pentru intrarea în legalitate.

In conformitate cu dispoziţiunile prevăzute în art. 12 din legea Nr.560/15 Iulie 1946 - şi ca urmare a unor principii constante în materie - întocmirea listelor electorale se face de magistraţii judecătoriilor în limita competinţei lor teritoriale şi în asistenţa Primarului Comunei - legiuitorul având mai multă încredere în magistratură decât în subordonaţii Puterii Executive.

Este exact că prin art.71 din lege, legiuitorul a făcut o derogare - parţială - pentru primele alegeri legislative, acordând magistraţilor posibilitatea întocmirii registrelor electorale "şi prin" Primăriile Comunelor respective.

Or, în interpretarea acestor texte clare de lege, atât în Capitala Ţării cât şi în restul Ţării, primăriile şi-au arogat dreptul exclusiv de a întocmi registrele electorale şi a le afişa, judecătoriile limitându-şi competenţa de a judeca doar contestaţiile.

./.

DOMNULUI PREŞEDINTE AL CONSILIULUI DE MINIŞTRI
(D-lui Preşedinte al Comisiei Centrale Electorale)

Listele electorale întocmite astfel de organele politico-administrative - primăriilor locale - sunt făcute cu călcarea vădită a textelor de lege susmenţionate şi ele sunt nule de drept, nulitate pe care urmează să o constataţi şi să o declaraţi ca for competent.

Primăriile arogându-şi singure dreptul de a face înscrierile în registrele electorale au omis şi alte abateri dela textele de lege, în afară de fraudele şi actele arbitrare ca:

a) Intocmirea listelor cu începere dela 1 Septembrie a.c. în loc de 15 Iulie, cum prevedea legea;

b) Ştergerea de pe liste a tuturor celor bănuiţi a nu fi partizani guvernului. Vă putem da o listă completă a aderenţilor noştri şterşi de pe liste deşi înscrişi la cerere. Citez cazul fostului ministru Social democrat independent Adrian Dimitriu - actualmente secretar general al partidului nostru.

c) Judecătoriile nu primesc decât contestaţii - nu şi cereri de înscriere, directe, pe temeiul unei circulări a Ministerului de justiţie care e dată cu flagranta călcare a legii electorale.

In contestaţii, judecătorii cer solicitanţilor să facă probe negative: că nu au fost epuraţi, că nu au cazier, etc. etc.

Or, conform art.71 din lege, înscrierea în registrele electorale se poate face pentru primele alegeri legislative până în ultima zi ce prevede termenul de 20 zile anterioare datei fixate pentru alegeri.

Nu mai adăogăm că partidul nostru nu are nici o posibilitate de a face propagandă, fiindcă:

./.

- nici până azi nu are autorizația de a face să apară ziarul său propriu "Lumea Nouă";

- militanții sunt urmăriți și arestați;

- postul de radio e la dispoziția exclusivă a guvernului;

- Administrațiile publice - ca poșta, de pildă - sunt mobilizate în serviciul de propagandă a guvernului (poșta ștampilând toată corespondența cu ștampila "Votați B.P.D.")

In nădejdea că cererea noastră legitimă și dreaptă va fi primită, primiți, vă rog asigurarea stimei mele.

(ss) Const.Titel Petrescu

30 Septembrie 1946

~~402~~ 423

3 Octombrie 1946.

G.

B2

D.IV. 482

91

N O T A

In ziua de 1 Octombrie a.c. între orele 12-13 legaţia Engleză a fost vizitată de Constantin Titel Petrescu fostul şef al partidului Social Democrat, fiind primit de ministrul Adrian Holman.

3.X.1946

483

Div. II.
91

~~433~~
~~424~~

Dl. C. T. PETRESCU
Secretarul Partidului
Social-Democrat Român
Brezoianu 29 Bloc. C.
Bucureşti.

Dragă camarade,

Dl. Mildred Bamford v'a scris la 18 Iunie ataşând o listă de întrebări despre desvoltarea partidului Dvs. dela 1939.

Acuma eu am luat locul D-lui Bamford în calitate de Secretar al Biroului Internaţional Fabian şi sunt nelinişţit de a fi capabil să editez pamfletul nostru despre Partidele Socialiste Europene dela 1939 îndată ce e posibil. De aceea, sper că veţi avea posibilitatea să-mi daţi răspunsurile referitoare la Partidul Dvs. la cea mai apropiată ocazie. In caz dacă nu aveţi posibilitatea să-mi transmiteţi informaţii, sper că-mi faceţi cunoscut acest lucru. Totuşi sper că Dvs. veţi avea grijă de răspunsuri, întrucât valoarea pamfletului va fi considerabil slăbită, dacă nu vom putea include cât mai multe ţări europene.

Pentru uşurinţa referinţelor anexez această listă de întrebări iarăşi în limba franceză.

Aş fi foarte recunoscător, dacă aţi putea să-mi comunicaţi următoarele :

a) Numărul membrilor aleşi în Parlament.

b) Numărul membrilor de partid în guvernul de astăzi al ţării.

Cu salutări cordiale frăţeşti
Al Dvs. sincer
Anne Whyte.

485 484

434

Dl. C. T. PETRESCU
Secretarul Partidului
Social-Democrat Român
Brezoianu 29 Bloc. C.
Bucureşti.

Dragă camarade,

Dl. Mildred Bamford v'a scris la 18 Iunie ataşând o listă de întrebări despre desvoltarea partidului Dvs. dela 1939.

Acuma eu am luat locul D-lui Bamford în calitate de Secretar al Biroului Internaţional Fabian şi sunt neliniştit de a fi capabil să editez pamfletul nostru despre Partidele Socialiste Europene dela 1939 îndată ce e posibil. De aceea, sper că veţi avea posibilitatea să-mi daţi răspunsurile referitoare la Partidul Dvs. la cea mai apropiată ocazie. In caz dacă nu aveţi posibilitatea să-mi transmiteţi informaţii, sper că-mi faceţi cunoscut acest lucru. Totuşi sper că Dvs. veţi avea grijă de răspunsuri, întrucât valoarea pamfletului va fi considerabil slăbită, dacă nu vom putea include cât mai multe ţări europene.

Pentru uşurinţa referinţelor anexez această listă de întrebări iarăşi în limba franceză.

Aş fi foarte recunoscător, dacă aţi putea să-mi comunicaţi următoarele :

a) Numărul membrilor aleşi în Parlament.

b) Numărul membrilor de partid în guvernul de astăzi al ţării.

Cu salutări cordiale frăţeşti
Al Dvs. sincer
Anne Whyte.

4956
455

Dl. C. T. PETRESCU
Secretarul Partidului
Social-Democrat Român
Brezoianu 29 Bloc. C.
Bucureşti.

Dragă camarade,

Dl. Mildred Bamford v'a scris la 18 Iunie ataşând o listă de întrebări despre desvoltarea partidului Dvs. dela 1939.

Acuma eu am luat locul D-lui Bamford în calitate de Secretar al Biroului Internaţional Fabian şi sunt neliniştit de a fi capabil să editez pamfletul nostru despre Partidele Socialiste Europene dela 1939 îndată ce e posibil. De aceea, sper că veţi avea posibilitatea să-mi daţi răspunsurile referitoare la Partidul Dvs. la cea mai apropiată ocazie. In caz dacă nu aveţi posibilitatea să-mi transmiteţi informaţii, sper că-mi faceţi cunoscut acest lucru. Totuşi sper că Dvs. veţi avea grijă de răspunsuri, întrucât valoarea pamfletului va fi considerabil slăbită, dacă nu vom putea include cât mai multe ţări europene.

Pentru uşurinţa referinţelor anexez această listă de întrebări iarăşi în limba franceză.

Aş fi foarte recunoscător, dacă aţi putea să-mi comunicaţi următoarele :

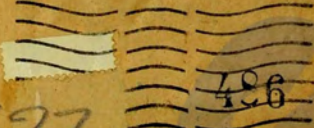
a) Numărul membrilor aleşi în Parlament.

b) Numărul membrilor de partid în guvernul de astăzi al ţării.

Cu salutări cordiale frăţeşti
Al Dvs. sincer Anne Whyte.

Div II
91

427

426
430

~~Mr. C.T.Petrescu,~~ to fise

Secretary,

Rumanian Social Democratic Party,

Brezoianu 29, Bloc C,

Bucharest.

FABIAN INTERNATIONAL BUREAU

11 DARTMOUTH STREET
LONDON SW1

Advisory Committee:
Mildred Bamford
H. N. Brailsford
James Callaghan, MP
Margaret Cole
R. H. S. Crossman, MP
Ernest Davies, MP
Maurice Edelman, MP
W. Arnold Forster
Patrick Gordon-Walker MP
Helen Grant
Jim Griffiths, MP
Denis Healey
Rita Hinden
Harold J. Laski
John R. Marrack
Michael Stewart, MP
W. N. Warbey, MP
Doreen Warriner
Dorothy Woodman
K. Zilliacus, MP

Acting Chairman: LEONARD WOOLF
Vice-Chairman: LORD FARINGDON
Secretary: ANNE WHYTE
Assistant Secretary: ANNE F. G. ROY
Telephone: WHItehall 3077

~~437~~ ~~428~~ 187.

3rd October, 1946.

Mr. C.T.Petrescu,
Secretary,
Rumanian Social Democratic Party,
Brezoianu 29, Bloc C,
Bucharest.

Dear Comrade,

Mrs. Mildred Bamford wrote to you on June 18th attaching a list of questions about the development of your Party since 1939.

I have now succeeded Mrs. Bamford as Fabian International Bureau Secretary, and am anxious to be able to issue our pamphlet on European Socialist Parties since 1939, as soon as possible. I hope therefore that you will be able to let me have the replies concerning your Party at the earliest opportunity. If for any reason you are unable to let me have the information, I hope you will let me know. I trust however that you can provide the answers as the value of the pamphlet will be considerably weakened if it does not include as many European countries as possible.

For ease of reference I attach this list of questions again in French. I should be most grateful if you could also let me know:-

a) the number of party members elected to the National parliament.
b) the number of party members in the present government of your country.

With cordial fraternal greetings.

Yours sincerely,

Anne Whyte

Anne Whyte.

tradusă

FABIAN INTERNATIONAL BUREAU

11 DARTMOUTH STREET
LONDON S W I

Acting Chairman:
LEONARD WOOLF

Vice-Chairman:
LORD FARINGDON

Secretary:
ANNE WHYTE

Assistant Secretary:
ANNE F. G. ROY

Telephone:
WHitehall 3077

438

428

488

3rd October, 1946.

Mr. C.T.Petrescu,
Secretary,
Rumanian Social Democratic Party,
Brezoianu 29, Bloc C,
Bucharest.

Dear Comrade,

Mrs. Mildred Bamford wrote to you on June 18th attaching a list of questions about the development of your Party since 1939.

I have now succeeded Mrs. Bamford as Fabian International Bureau Secretary, and am anxious to be able to issue our pamphlet on European Socialist Parties since 1939, as soon as possible. I hope therefore that you will be able to let me have the replies concerning your Party at the earliest opportunity. If for any reason you are unable to let me have the information, I hope you will let me know. I trust however that you can provide the answers as the value of the pamphlet will be considerably weakened if it does not include as many European countries as possible.

For ease of reference I attach this list of questions again in French. I should be most grateful if you could also let me know:-

a) the number of party members elected to the National parliament.
b) the number of party members in the present government of your country.

With cordial fraternal greetings.

Yours sincerely,

Anne Whyte

Anne Whyte.

~~429~~ 430 ~~430~~ 429

FABIAN INTERNATIONAL BUREAU
11 Dartmouth Street, S.W.1.

1. Votre Parti a-t-il subi, depuis 1939, ou subit-il en ce moment, une transformation radicale? S'est-il reuni a quelque autre parti ou groupement politique? A-t-on forme des autres groupements ou partis socialistes nouveaux qui possedent une certaine importance? Combien de membres y avait-il dans votre Parti en 1939? Et en 1946?

2. Est-ce que les tendances ou la politique de votre Parti s'est visiblement transformee ou dans les affaires domestiques ou dans les affaires etrangeres?

3. Est-ce que les relations de votre Parti et du parti communiste se sont transformees d'une facon importante depuis 1939? En tout cas, veuillez bien nous faire une exposition generale de ces relations et des problemes principaux qui existent en ce moment dans les relations de votre Parti avec le parti communiste.

4. Est-ce qu'il s'est produit quelque difference dans l'attitude de votre Parti en face du socialisme international depuis 1939, ou du moin aux environs de cette date? Est-ce qu'on est plus ou moins d'accord avec une action socialiste internationale (c'est a dire l'action unie des gouvernements socialistes dans les differents pays) qui donnerait lieu a une limitation des pouvoirs nationaux dans les affaires d'ordre economique - voir les unions douanieres, le controle commun du transport, le developpement international de certaines regions importantes qui depassent les frontieres?

5. Est-ce que la grandeur d'appui de votre Parti s'est changee depuis 1939 quant aux personnes et aux classes sociales qui se rangent derriere lui? Veuillez bien faire mention dans votre reponse s'il y a lieu des relations de votre Parti avec les catholiques ou avec les autres partis religieux.

6. A-t-on change dans votre pays, le systeme electoral, et l'a-t-on change de telle facon que la chance de votre Parti de gagner une representation plus grande, ou dans le gouvernement national, ou dans le gouvernement local, s'est augmentee ou diminuee?

7. Votre Parti a-t-il prepare et publie depuis la fin de la guerre une declaration generale de sa politique et de son programme? S'il y a lieu, veuillez bien nous en donner un exemplaire dans votre reponse, et commentez brievement sur ce que vous croyez de la plus grande importance dans une telle declaration.

8. Expliquez brievement ce que vous considerez comme plus important dans l'attitude de votre Parti envers la Russie Sovietique quant a des propositions pour une collaboration plus etroite, ou entre votre Parti et l'Union Sovietique, ou entre votre Parti et le parti communiste en Russie.

9. Quels sont les rapports entre votre Parti et
(a) les syndicats
(b) le mouvement co-operatif
(c) le parti paysan (s'il y a lieu)
dans votre pays? Est-ce que les developpements des sept annees dernieres ont eu une influence sur la force ou les tendances de ces mouvements? Les relations entre votre Parti et ces mouvements sont elles devenues plus ou moins etroites?

10. Est-ce que l'attitude de votre gouvernement ou des patrons dans votre pays s'est changee essentiellement envers les syndicats quant aux conventions collectives ou quant a la reconnaissance des droits du travail quand il s'agit d'avoir un representant sur les commissions et agences gouvernementales, etc.?

11. Quelles sont les difficultes les plus grandes qui s'opposent a une collaboration internationale plus etroite dont votre Parti a pris conscience, et qu'est-ce qu'on peut faire, selon vous, pour les ecarter?

3.6.46.

La fisă

440
439
490

FABIAN INTERNATIONAL BIROU
11 Darmouth Street S.W.1.
===

1. Partidul D-vs.din 1939 a suferit sau suferă în momentul de faţă o transformare radicală? - Sa alăturat altor partide sau grupărim politice ? - S'au format alte grupări sau partide politice cari să aibe vreo importanţă ? - Câţi membrii erau înscrişi în partidul D-vs.în 1939 ? - Dar în 1946 ? .-

2. Tendinţele sau politica partidului D-vs.s'au transformat în mod ~~xixibix~~ simţitor în domeniul ~~intexnxsaxxextern~~ afacerilor interne sau externe?

3. Relaţiile partidului D-vs.cu partidul Comunist s'au transformat în mod important din 1939 până acum ?.- In tot cazul vărugăm să me faceţi o expunere generală asupra acestor relaţii precum şi asupra princdpalelor probleme cari există în momentul de faţă între partidul D-vs.şi cel Comunist.

4. S'au prôdus unele modificări în atitudinea partidului D-vs. faţă de socialismul internaţional din 1939 sau cel puţin în jurul acestei date,? - Sunteţi mai mult sau mai puţin de acord cu o acţiune socialistă internaţională (adică acţiunea unită a guvernelor socialiste în ~~afacerilexţărilx~~ diferitele state) care ar da loc la o limitate a puterei naţionale în afacerile de ordin economic - ca uniunile vamale,controlul comun al transporturilor,desvoltarea internaţională a unor regiuni importante cari depăşesc frontierele ?

5. Soliditatea sprijinului partidului D-vs. s'a schimbat din 1939 în ce priveşte pe persoanele sau clasele sociale cari se alătură mişcării lui ? - Vă rugăm să menţionaţi ~~dacă~~ în răspunsul D-vs. dacă partidul D-vs. întreţine legături cu catolici sau cu alte partide religioase?

6. In tara D-vs.s'a schimbat sistemul electoral ? şi dacă s'a schimbat această schimbare ~~xă~~ dă şanse partidului D-vs. să capete o ~~papaxxxxxxxx~~ reprezentare mai mare ? fie în guvernul naţional fie în guvernul actual,această reprezentare s'a mărit sau s'a micşorat ?

7. Partidul D-vs.a preparat şi a publicat dela sfârşitul ~~războiului~~ răsboiului o ~~declaraţie~~ expunere generală a politicei şi programului său ? Dacă este cazul vă rugăm ~~să rugă~~ să ne trimiteţi un exemplar în răspunsul D-vs,comentând pe scurt ceiace credeţi mai important într'o astfel de expunere.

8. Explicaţi pe scurt ceiace consideraţi mai important în atitudinea partidului D-vs.faţă de Rusia Sovietică în ce priveşte propunerile pentru o colaborare mai xxxx strânsă sau între partidul D-vs. şi Uniunea Sovietică sau între partidul D-vs.şi partidul Comunist din Rusia .-

9. Cari sunt raportulrile xxxxx partidului D-vs. cu :

a.- sindicatele
b.- mişcarea cooperativă
c.- partidul ţărănesc (dacă este cazul),în ţara Dvs.

Ultimii şapte ani au avut vreo influenţă asupra forţei sau asupra tendinţelor acestor mişcări.? Relaţiile între partidul D-vs.şi aceste mişcări au devenit mai mult sau mai puţin stânse ?

10. Atitudinea guvernului Dvs. sau a patronilor din ţară s'a chimbat faţă de sindicate în ce priveşte convenţiunile colective sau recunoaşterea drepturilor de muncă cân este vorba de a avea un reprezentant asupra comisiumilor sau agenţiilorx guvernamentale, etc.- ?

11. Cari sunt dificultăţile cele mai mari cari se opun la o colaborare internaţională mai strânsă şi cari au fost înregistrate de partidul Dvs.,şi xxxx ce s'ar putea face pentru a le înlătura după părerea D-vs.?

3.6.46.-

402 ~~483~~

V.A.

2 Octombrie 1946.

Div. 45 II / 91 ~~442~~

N O T A

In cursul zilei de Marţi 1 Octombrie a.c., Adrian Holman, reprezentantul diplomatic al Marei Britanii, s'a consultat în vederea alegerilor cu reprezentanţi ai opoziţiei.

Astfel :

La ora 19,30 Holman a primit pe Iuliu Maniu care i-a depus un raport amănunţit asupra "ilegalităţilor comise de guvern cu privire la pregătirea alegerilor" şi care a cerut insistent intervenţia anglo-americană pentru amânarea "sine die" a alegerilor, pentru a asigura pregătirea lor "într'o atmosferă cu totul alta".

Intre orele 20-21 Holman a primit pe Titel Petrescu care susţinând acelaş punct de vedere a sugerat ca partidele de opoziţie să prezinte Misiunilor anglo-americană liste cât mai complete - pe întreaga ţară - referitor la cetăţenii înlăturaţi din listele electorale, pentru ca în baza acestui argument să se poată cere amânarea propusă a alegerilor.

Adrian Holman a considerat această sugestie ca foarte bună, admiţând-o.

Ca urmare a acestei discuţiuni, în cursul zilei de 2 Octombrie a.c. Titel Petrescu a comunicat lui Iuliu Maniu - în baza celor discutate cu Holman - că toate

./.

cele trei partide de opoziţie trebue să lucreze concertat pentru alcătuirea "listelor celor omişi" într'un termen cât mai scurt.

In cursul acestei zile Adrian Holman, care a fost pus în curent de Titel Petrescu - în legătură cu aceeaş chestiune - urmează a pune în curent şi a cere concursul - în acelaş sens - lui Bebe Brătianu.

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
DIRECȚIUNEA GENERALĂ A SECURITĂȚII POPORULUI

1 Octombrie 1946
S.

Div. II
91

~~444~~ 494
~~435~~

N O T A

Legația Engleză.

La ora 11,05 vine un domn cu auto Nr.3824 B.propr.Goldschmidt Samuely Str. Atanase Simu Nr.4, merge la consulat și pleacă la ora 11,15.

La ora 12 vine C-tin Titel Petrescu fostul șef al Partidului Social Democrat este primit de ministrul A.Holman și pleacă la ora 13.

La ora 12,05 vine un domn cu auto Nr.7888 B.propr. ____________ trimis de Dr.Mănuilă pentru un buletin informativ și pleacă la ora 12,15.

La ora 12,10 vine Generalul Victor Dombrovsky Primarul General al Capitalei este primit de ministrul A.Holman și pleacă la ora 12,25.-

----

V.A.

26 Septembrie 1946

405

N O T A

Se înaintează alăturat - în copie - memoriul protest depus de Titel Petrescu în numele Partidului Social Democrat Independent, Primului Ministru şi Oficiilor de presă ale Misiunilor Britanică şi Americană.

PARTIDUL SOCIAL-DEMOCRAT INDEPENDENT
DIN ROMANIA
Preşedinte: Const.Titel Petrescu
Bucureşti - Brezoianu 29,Bloc C. Telefon: 3.56.71

496

Bucureşti, 22 Septembrie 1946

437

DOMNULE PRIM MINISTRU,

Partidul Social Democrat Independent din România, cu onoare vă aduce la cunoştinţă următoarele:

Potrivit legilor şi Constituţiei acestei Ţări, precum şi convenţiei dela Moscova, iar în ultimul timp şi clauzelor înscrise în proectul ce urmează să devină Tratatul de pace cu România, dreptul de liberă asociere, de întrunire şi de manifestare este garantat tuturor cetăţenilor, cu excepţia organizaţiilor fasciste, hitleriste sau profasciste, iar Guvernul este chemat să ia măsurile necesare pentru traducerea în fapt şi garantarea acestor libertăţi.

Suntem azi în perioada premergătoare alegerilor legislative şi cu toate stipulaţiunile, o groaznică teroare este abătută asupra membrilor partidului nostru, ca: devastări de sedii, răpiri de membrii în maşini care sunt apoi bătuţi până la sânge, jefuiţi şi lăsaţi în nesimţire în diferite locuri pe câmp, concedieri din serviciu, urmăriri şi ameninţări cu moartea etc.

Parte din acestea sunt comise de către bande organizate în care au fost identificaţi membri şi responsabili ai partidului comunist şi sunt motivate pe consi-

./.

DOMNIEI-SALE
DOMNULUI PREŞEDINTE AL CONSILIULUI DE MINIŞTRI -BUCUREŞTI

derentul că cei vizaţi fac politică social-democratică independentă.

Aceste fapte depăşesc caracterul unor simple incidente electorale şi dovedesc o punere în scenă bine organizată, bine dirijată şi cu directive precise, iar făptaşii nu numai că nu sunt sancţionaţi şi nici opriţi, dar suntem informaţi că sunt şi recompensaţi, iar autorităţile legal constituite, sunt absente.

Iată două din multele cazuri concrete petrecute:

1) Atacarea sediului Circ. 26 şi a membrilor noştri din Capitală ce se găseau în şedinţă, de către grupe de indivizi sosiţi cu maşinile, după care au fost ridicaţi de către poliţie şi jandarmi şi transportaţi dela Prefectură la Văcăreşti şi apoi la Curtea Marţială, unde au fost ţinuţi în total 21 de zile.

După eliberarea lor ca nefiind vinovaţi cu nimic, toţi au fost concediaţi din serviciu: 10 muncitori dela Tipografia C.F.R. şi restul din alte întreprinderi. Mai mult, muncitorii Florescu M., Călin Ion şi Bostan Maria, când s'au prezentat la serviciu la Fabricile Reunite, nu numai că au fost îndepărtaţi din serviciu de către comitetul de fabrică, dar la chemarea acestuia, elemente străine de fabrică sosite cu maşina, au ridicat pe cei trei membri ai noştri, i-au dus pe câmp spre Borzeşti unde i-au bătut groaznic şi lăsat în nesimţire.

2) Răpirea secretarului organizaţiei noastre din Capitală împreună cu alţi trei membri de către o echipă compusă din 50 de indivizi, dintre care 27 veniţi la chemare cu maşina Partidului Comunist. Aceştia au fost duşi la sediul P.C.R. din str. Curtea de Argeş, bătuţi,

./.

 448 489

percheziţionaţi, luându-li-se servietele, stilourile şi banii, împreună cu diferite acte, dosare şi scrisori personale şi ale partidului. Intreaga echipă şi responsabili au fost identificaţi ca membri ai Partidului Comunist. Dela sediul partidului au fost apoi duşi pe câmp la Străuleşti, maltrataţi pe tot drumul cu tocurile revolverelor şi lăsaţi în câmp noaptea la orele 24. In maşină erau 23 de indivizi.

Am putea enumera şi alte cazuri, credem însă că şi numai acestea sunt suficiente pentru a determina măsuri şi aceasta cu atât mai mult cu cât mulţi dintre membrii partidului nostru sunt încontinuu urmăriţi şi ameninţaţi. Cazuri similare şi mai numeroase se petrec zilnic în provincie.

Tinem să mai subliniem că din cauza actelor de ilegalitate şi violenţă la care se dedau însăşi autorităţile de stat, partidul nostru este pus în imposibilitate de a face propaganda sa, atât în scris cât şi verbal.

Este suficient să vă arătăm că până azi cererea noastră repetată de a ni se acorda autorizaţia necesară apariţiei oficiosului nostru "Lumea Nouă", nu a fost soluţionată de Ministerul Informaţiilor, deşi ea este îndreptăţită, motivul iniţial acela al lipsei hârtiei, nu mai poate fi valabil azi, când între timp o serie de alte ziare au fost totuşi autorizate.

Vă mai arătăm că însăşi organele cenzurei refuză a da bun de imprimat manifestelor noastre iar echipele C.G.M. împiedecă apariţia în ziare a oricărei informaţiuni referitoare la activitatea noastră de partid.

./.

Ca partid organizat şi ca cetăţeni ai acestei ţări, pretindem cu toată tăria respectarea drepturilor cetăţeneşti, garantarea libertăţilor şi a posibilităţilor de manifestare precum şi garantarea siguranţei personale a membrilor noştri.

In acest scop vă rugăm Domnule Prim Ministru a da dispoziţiunile necesare, clare şi precise, organelor în subordine pentru aplicarea strictă şi imediată a măsurilor legale contra tuturor acelor care în mod organizat sau nu, atentează la viaţa, la libertatea sau avutul membrilor noştri precum şi pentru a fi satisfăcute cererile drepte ce până azi ne-au fost refuzate.

Primiţi vă rugăm Domnule Prim Ministru asigurarea stimei noastre.

PREŞEDINTE

[redacted]

SECRETAR GENERAL

~~450~~

Div. 45 II

91

"T"

21 August 1946.

~~441~~ 500

N O T A

In ziua de 17 August a.c. între orele 11 - 12, Legaţia Engleză a fost vizitată de Titel Petrescu care a venit împreună cu un domn, întreţinându-se cu reprezentantul diplomatic Adrian Holman.

B2

M I.
(Folker)
la dosar

DIV II
91

K. 66

21 August 1946

501
457
442

N O T A

Col. Porter, secretarul Legaţiei Engleze, a primit o serie de informaţiuni în legătură cu situaţia internă din partidul social-democrat.

Din aceste informaţiuni, - a spus el în comintim, - reiese că toţi partizanii lui Ştefan Voitec sunt profund nemulţumiţi de situaţia în care se află partidul şi că ei sunt dispuşi să producă chiar o ruptură în Frontul Unic Muncitoresc.

Toţi aceşti disensionişti sunt de acord că plecarea lui Titel Petrescu a însemnat lichidarea social-democraţiei, pentrucă simpatizanţii acestui partid sunt azi, ori alături de Titel Petrescu, ori alături de partidele istorice, şi în special alături de partidul naţional-ţărănesc, dat fiind programul lui economic şi social care depăşeşte chiar platforma B.P.D.

Deaceia, în cercurile amintite, - mai declară Col. Porter, - se vorbeşte din ce în ce mai insistent de necesitatea unei împăcări a lui Ştefan Voitec şi Lotar Rădăceanu cu Titel Petrescu, care se bucură de multă simpatie în ţară şi care are şi sprijinul partidului laburist englez.

Din cercurile intime lui Titel Petrescu, - se mai spune de către Col. Porter, - se manifestă un robust optimism. Inafară de manifestul electoral, lansat zilele

./.

acestea, Titel Petrescu va organiza o serie de întruniri în ţară pentru a explica acţiunea sa.

Titel Petrescu se bucură de tot sprijinul partidelor istorice şi, în lipsa unui oficios personal el are deschise coloanele ziarelor partidelor din opoziţie.

----

444 ~~453~~

17 August 1946. 503

DIV II

9 i

B2

N O T A

Legaţia Engleză.

- Titel Petrescu vine la ora 11 împreună cu un domn se întreţin cu reprez. diplomatic A.Holman şi pleacă la ora 12.

---

la ...

85368 ~~445~~ 504 627

CENTRUL PETROLIFER

Bz la fișe

DIV. V S II Nr. 2 August 1946

91 ~~454~~

N O T A

In continuarea identificărilor locuințelor din Sinaia a personalităților politice,a, stabilit că șeful dezidenței Social Democrate,TITEL PETRESCU,posedă vila "Alexandra",din strada Principesa Ileana Nr.43,unde vine din când în când.(Cartierul Cumpătu).

In prezent nu se află nimeni în această vilă.-

SECȚIA III – „REZIDENTE"

Secția II-a

CONTRA-SPIONAJ 25471 - 9 AUG. 1946

19 Iulie 1946.

DIV. / 91- B2 ~~446~~ 585 ~~455~~

~~21~~

N O T A

In dimineaţa zilei de 16 crt. Misiunea Diplomatică Engleză a fost vizitată de Constantin Titel Petrescu fostul preşedinte al Partidului Social Democrat. A fost primit de ministrul A.Holman.

Se va comunica d-lui C. I.

REUTER 18.VI.946

LONDRA

506

B2

DIV. II.
91

Titel Petrescu, preşedintele partidului social-democrat care s'a opus candidării pe liste unice alături de comunişti, a intervenit la C.A.C. pentru a protesta, căci, deşi el a cerut de mai bine de 3 luni autorizaţia de apariţie a jurnalului său intitulat "Lumea Nouă" pentru a putea răspândi vederile şi opiniile partidului său, guvernul nu a dat niciun răspuns favorabil cererii sale.-

(ss) Petraşcu.

H.B. 34
13 Iunie 1946

B2
Dv. II
91
507
~~497~~
~~448~~

NOTA

Titel Petrescu a redactat şi trimis Misiunilor Britanică şi Americană, ca şi ziarelor din Capitală, un protest privitor la răspunsul dat de guvern notelor anglo-americane.

Numitul consideră răspunsul ca nesincer şi lipsit de obiectivitate dând în special un exemplu la capitolul libertatea presei, afirmând că el a cerut încă din Martie autorizaţie pentru apariţia unui ziar al grupării sale, autorizaţie pe care n'a putut-o obţine până în prezent.

"G"

14 Iunie 1946

B2

DIV. II
91

508

45
449

N O T A

Miercuri 12 Iunie crt., Adrian Holman, reprezentantul politic al Angliei, a invitat la dejun pe C.Titel Petrescu.

Motivul principal al acestei invitaţii a fost transmiterea răspunsului partidului laburist englez la telegrama trimisă de C.Titel Petrescu, cu ocazia congresului anual întrunit săptămâna aceasta la Bournemouth.

In telegrama răspuns biroul partidului laburist mulţumeşte lui Titel Petrescu pentru felicitări şi îl asigură că lupta lui pentru păstrarea independenţei de acţiune a socialiştilor din România este bine privită în toate cercurile muncitoreşti din Anglia.

In conversaţia avută cu Adrian Holman, acesta a ţinut să precizeze lui C.Titel Petrescu că acţiunea lui de împotrivire faţă de partidul comunist se bucură de tot sprijinul partidului laburist care a apreciat în mod deosebit tactul şi înţelepciunea politică cu care a acţionat.

Adrian Holman a ţinut să precizeze că acţiunea diplomatică în desfăşurare, a Angliei şi a Statelor Unite, va duce în cele din urmă la normalizarea situaţiei şi în România şi că dacă nu va putea fi

./.

salvată cooperarea internaţională, războiul va fi inevitabil. In orice caz, în România ca şi în celelalte ţări aflate azi sub ocupaţie, guvernul englez va sprijini toate acţiunile partidelor socialiste.

C.Titel Petrescu a ţinut să precizeze că el nu s'a îndoit niciodată că va avea sprijinul partidului laburist şi că dealtfel este sprijinit şi de politica americană dar într'o măsură mai mică deoarece guvernul american mizează integral pe partidele istorice.

510

27 Mai 1946.

Div. II
91

N O T A

Legatia Elveției.

La ora 10,40 vine F.Polli din Spl. Independenței 118 și pleacă la ora 11,20.

La ora 11,30 vine F.Mathieu secretar la legația Belgiei cu un domn necunoscut sunt primiți de consul și pleacă la ora 12,10.

La ora 11,40 vine C.Titel Petrescu fostul șef al Partidului Social Democrat este primit de consilierul Henry Beat de Fischer și pleacă la ora 12,30.

La ora 12,35 consilierul Henry Beat de Fischer pleacă în oraș și merge la Ministerul de Externe unde este chemat urgent.

La ora 12,40 vine D-na Stănescu din str.Regală 12 și pleacă la ora 13,10.

A.G.1 — 2287

Se va comunica n. Dir. ...

Ia ... 32

U. C.

24 Maiu 1946

DIV II
91

511

461

652

N O T A

Contantin Titel Petrescu depune în mod regulat corespondenţa la Legaţia Franceză pentru a fi trimisă fruntaşilor socialişti francezi şi în special lui Ed.Herriot şeful socialiştilor francezi.

Constantin Titel Petrescu este foarte apreciat de ministrul Jean Paul Boncour şi consilierul Christian Aulgoyneau, care-i acordă tot sprijinul moral.

K. 66

20 Maiu 1946.

Div II.
91

~~462~~ 512
~~453~~

NOTA

Misiunea Britanică comentează nefavorabil faptul că lui Titel Petrescu nu i s'a acordat viza de plecare la Londra pentru a participa la Congresul Partidului Laburist, care are loc actualmente în Anglia.

Trimiterea lui Şerban Voinea ca reprezentant al socialiştilor este socotită de Misiunea Engleză ca inoportună, deoarece el nu va avea niciun succes şi va primi criticile laburiştilor la adresa socialiştilor dizidenţi, cari n'au păstrat solidaritatea partidului.-

----

454

18 Maiu 1946

Div. II
91

~~462~~ 513

N O T A

In ziua de 17 Maiu a.c. ministrul Franței Jean Paul Boncour a primit un plic din partea lui Constantin Titel Petrescu.-

------

K. 66

15 Maiu 1946

A
Titel Petrescu

Div II
91

~~464~~ 514 ~~455~~

N O T A

Misiunile Engleză și Americană au primit un memoriu din partea lui Titel Petrescu, care protestează împotriva Guvernului Groza pe chestia nerespectării libertății și a angajamentelor luate prin acordul dela Moscova.

Recent, Titel Petrescu a primit asigurări din partea celor două Misiuni că memoriul a fost înaintat guvernelor american și britanic.

In cercurile intime lui Titel Petrescu se afirmă că acesta este satisfăcut de intervenția sa și și-a exprimat optimismul său în ce privește reușita acțiunei sale.

NEW-YORK TIMES

LONDON

9 Maiu 1946

515

Congresul social democrat de sub şefi a lui Titel Petrescu, s'a întrunit azi dimineaţă.

La întrunire au participat delegaţi din întreaga ţară.

La orele 11, magistratul militar a întrerupt congresul, comunicând că Partidul Naţional-Democrat +) al lui Titel Petrescu n'a fost recunoscut nici de guvern nici de Comisia Aliată de Control.

Este vorba de socialiştii cari au refuzat să meargă la alegeri pe liste comune cu comuniştii şi "F.N.D.-

(ss) Nasta

+) exact ca în original.

DIV II
91

4 Mai 1946.

516

N O T A

In ziua de 2.V.a.c. între orele 11-12 legaţia Engleză a fost vizitată de Titel Petrescu, întreţinându-se cu Adrian Holman.

B2

H. B. 34

29 Aprilie 1946

~~447~~

517

~~458~~

DIV.45 II

91

N O T A

In cercurile Misiunei Britanice se afirmă că, în cursul săptămânii trecute Titel Petrescu a luat contact la Sinaia cu emisarii lui Iuliu Maniu, Virgil Solomon, Corneliu Coposu şi alţi fruntaşi naţional-ţărănişti.

In cursul zilei de astăzi Titel Petrescu urmează să întâlnească pe A.Holman, reprezentantul diplomatic al Angliei.

----

24 Aprilie 1946

Br. resp. + ~~468~~ 518

la Agi. Fr. – DIV II ~~91/439~~

N O T A

In ziua de 21 Aprilie a.c. ora 11,10 Legaţia Franţei a fost vizitată de Titel Petrescu, venit cu auto Nr.107032 - străină - lăsând o carte de vizită pentru Jean Paul Boncour.

B2
Buletin

K. 66

24 Aprilie 1946

DIV. 45 II.
91

~~169~~
519
~~460~~

NOTA

Misiunea Britanică a informat pe Titel Petrescu că un triumf al Partidului Socialist italian va avea de urmare sprijinirea Italiei într'o mare măsură din partea aliaţilor.

In primul rând Italia va recăpăta toate coloniile sale pe care le deţinea înainte de războiu.

O parte din aceste colonii, în special o serie de insule vor servi aliaţilor pentru câtva timp ca baze navale şi aeronautice pentru Orientul Mijlociu, în cazul unui eventual conflict.

~~470~~

21 Aprilie 1946.

520

132

Div. 45 II
91

N O T A

Legaţia Franceză.

La ora 11,10 vine Titel Petrescu cu o maşină străină cu nr.107032 lasă o carte de vizită pentru ministrul Jean Paul Boncour şi pleacă imediat.

La ora 11,30 Leon Lamy şi Robert Allart plec în oraş cu maşina nr.124 C.D.

La ora 12,30 consilierul Auboyneau pleacă în oraş cu maşina nr.1 T.T.6 X C.D. şi se înapoiază la ora 17,30.

----

ss.I.Donciu

K. 66

19 Aprilie 1946

Div. II
91

171/521
462

N O T A

Din cele aflate din jurul lui Titel Petrescu, indică că acesta a avut perfectă dreptate când la începutul congresului socialist dela Florenţa a afirmat că el va fi stăpânit de către tabara socialistă, iar cei ce urmăresc "unificarea" cu partidul comunist, vor fi înlăturaţi. Congresul încă nu s'a terminat, dar informaţiile ce le posedă Titel Petrescu din cercurile engleze, indică că toate şansele sunt ca ideea d-lui Titel Petrescu să triumfe şi aci, în Italia.

Dacă şeful partidului laburist englez va veni în ţară, atunci Titel Petrescu va căuta să convoace pe amicii săi, sperând cu prilejul acesta să refacă partidul său din trecut. Titel Petrescu pune mari speranţe pe congresul socialist din Italia, care, după el, va "lămuri" şi pe socialiştii partizanii "frontului comun cu comunişti".

V. S. 27

15 Aprilie 1946

Div II
91

403 472 522

N O T A

Urmare la nota din 13 Aprilie a.c., privitoare la declaraţiile făcute presei străine de către C. Titel Petrescu, în ziua de 12 Aprilie 1946;

Se înaintează alăturat întrebările puse de către ziariştii străini: Pohne Marcel, corespondentul lui "Daily Express" şi "Sunday Express", Kirschen Leonard, corespondentul lui "Associated Press", Messarovici, corespondentul agenţiei telegrafice jugoslave "Tanjug" şi Schmerz, corespondentul lui "Der Bund" şi răspunsurile date de către C. Titel Petrescu.

La declaraţiile făcute presei străine de către C. Titel Petrescu au fost prezenţi toţi corespondenţii străini, printre cari şi O'Brien Franck, preşedintele asociaţiei corespondenţilor presei străine şi corespondentul lui "Associated Press", Markham, corespondentului lui "Christian Science Monitor" şi Stevens, corespondentul lui "National Broadcasting".

464 472 523

Intrebare: - Aveţi intenţia să vă prezentaţi la alegeri pe liste separate ?

Răspuns: - Aceasta este intenţia noastră (a partidului social-democrat) să ne prezentăm la alegerile generale politice, absolut singuri.

In eventualitatea unui guvern de coaliţie, vom putea fi reprezentaţi proporţional cu numărul de mandate obţinute.

Intrebare: -Aţi informat autorităţile de agresiunea asupra tipografului Rădulescu ?

Răspuns: -Am căutat să obţin o audienţă la Dl. Preşedinte al Consiliului, dar nu m'a primit. Am fost deci obligat să mă adresez justiţiei şi am trimis prin intermediul Tribunalului Ilfov, două notificări, respectiv la Preşedinţia Consiliului de Miniştri şi la Ministerul de Interne.

Intrebare: -Consideraţi partidul naţional-ţărănist ca un partid reacţionar şi fascist ?

Răspuns: -Nu, deoarece nici cei Trei Mari Aliaţi nu-l consideră astfel, ci este văzut ca un partid democratic. Dovada ne-a fost dată la conferinţa dela Moscova unde s'a hotărît să se ceară participarea partidului D-lui Maniu în actualul guvern.

-/-

 47/465

In mod personal trebue să recunosc că există o mare diferență între programul partidului social-democrat și acel național-țărănist, mai ales din punct de vedere social, deoarece partidul nostru are un program de natură esențială democratică, pe când acel al D-lui Maniu ar fi mai degrabă conservator.

Intrebare: - Ați obținut răspuns la notificările făcute la Președinția Consiliului de Miniștri și la Ministerul de Interne ?

Răspuns: - Nu.

Intrebare: - In comentariul pe care l-ați făcut cu privire la conspirația ce s'a făcut cu ocazia congresului, ați atacat pe Lothar Rădăceanu și Voitec, dar nu ați spus nimic despre Voinea.

Răspuns: - Consider pe Rădăceanu și Voitec ca fiind personal responsabili de ceiace s'a întâmplat.

In ce privește pe Voinea, pe care-l cunosc de foarte multă vreme, îl consider ca o victimă a uneltirilor lor, îi acord deci circumstanțe atenuante.

Intrebare: - Dvs. care ați vorbit de disciplina de partid, nu considerați ca un act de indisciplină acela de a vă fi retras din partid pe motivul că nu vă puteți înțelege ?

Răspuns: - Aici nu a fost o chestiune de neînțelegere, ci o chestiune de conștiință, principiul votului secret sau nu, este foarte important pentru a-l considera numai din punctul de vedere al disciplinei.

./.

 475

Există o diferență fundamentală între cei care procedează după conștiința lor pe o linie dreaptă și cei cari nu țin de loc seama de această linie.

526

466

Intrebare: -Câți membrii aveți în partidul social-democrat ?
Răspuns: -220.000 înscriși cari plătesc cotizația,dar cu țăranii cari nu plătesc suntem 500.000.

Țăranii nu plătesc,deoarece au fost obișnuiți să nu plătească de celelalte partide,exceptând pe acel comunist.

La noi toată lumea plătește exceptând țăranii,ca și în partidul comunist este un fel de a arăta atașamentul față de partid, care nu se bucură de venituri mari.

Intrebare: -Când ați cerut autorizația de a tipări ziarul Dvs:
Răspuns: -24 de ore după ruptură am cerut autorizația pentru jurnalul meu,dar până în prezent nu mi-a fost dată,totuși sper să o obțin cu toate dificultățile cari mi se fac.

Intrebare: -Când credeți că vor avea loc alegerile politice ?
Răspuns: -Prin luna August-Septembrie între recolta grâului și a porumbului.

Intrebare: -Vă veți prezenta singur ?
Răspuns: -Da,intenția noastră este de a ne prezenta cu un program absolut separat de acel comunist.

La întrebarea: câte organizații provinciale sunt cu el și câte sunt cu dezidenții, Titel Petrescu a arătat un dosar voluminos cu sute de telegrame și scrisori din partea organizațiilor respective,în cari i se fac asigurări că,cu toate voturile contrarii ale congresului,social-democra-

-/-

ţii din provincie,rămân fideli vechiului lor preşedinte.

V. S. 27

13 Aprilie 1946

527

DIV. 4511
91

N O T A

Alăturat se înaintează în traducere şi fotocopie declaraţiile făcute de C.Titel Petrescu presei străine, în ziua de 12 Aprilie a.c. ora 11,30.

DECLARATIILE FACUTE IN FATA REPREZENTANTILOR PRESEI STRAINE DE DL.C.TITEL PETRESCU, PREŞEDINTELE PARTIDULUI SOCIAL DEMOCRAT ROMAN.

In urma congresului din 10 Martie trecut, ale cărui rezultate viciate de ilegalităţi, fraude şi falşuri, au fost declarate nule, partidul social-democrat s'a împărţit în două fracţiuni.

Marea majoritate a organizaţiilor partidului şi mă refer la massele muncitoreşti din Capitală şi din toată ţara, continuă activitatea lor pe bazele tradiţionale, independente şi socialiste şi sunt de acord ca să se prezinte singure în alegeri cu program propriu şi sub drapelul partidului socialist.

Vom convoca o conferinţă şi imediat după aceasta un congres, constituit de data aceasta cu toate formele statutare şi cu procedee cinstite, care vor consacra, suntem siguri, acţiunea partidului nostru, salvat în individualitatea sa.

Sperăm că vom parveni a obţine libertatea de a organiza reuniuni în ţară, pentru a da explicaţiile necesare masselor populare, partidul nostru fiind astăzi ponegrit.

Intr'adevăr, printr'o nesocotinţă politică a guvernului, partidul nostru este considerat ca inamicul public Nr.1.

De o lună am cerut guvernului, autorizaţia de a tipări un ziar "Lumea Nouă" şi nici până azi nu am

putut obține această autorizație.

Două ziare independente m'au rugat să fac declarații publice, din nefericire interwievurile mele nu au putut fi cunoscute, publicația lor fiind interzisă.

De abia am obținut autorizația de a tipări apelul adresat țării, dar tipograful membru al partidului social-democrat independent, a fost crunt maltratat și azi este internat.

Cu toate acestea, sperăm a impune în țara noastră un regim de sinceră și reală democrație.

Profund legați de ideia democratică și socialistă, vrem să facem din partidul nostru social-democrat, instrumentul politic indispensabil în opera de reconstrucție a țării noastre.

Ne bazăm în această acțiune pe sprijinul moral al tuturor partidelor și guvernelor socialiste din toată țările, precum și pe concursul marei noastre vecine și aliate Uniunea Republicelor Socialiste Sovietice.

Apreciez că partidul social-democrat, respectând ideologia și metodele de acțiune ale socialismului internațional este organizarea politică, care reprezintă cel mai bine interesele și aspirațiile poporului român, popor de muncitori, țărani și mici burghezi în marea sa majoritate.

Simpatia de care ne bucurăm în massele populare este datorită tocmai intuiției și convingerei pe care aceste masse le are, că partidul nostru este speranța de mâine pentru țara noastră.

-/-

In vederea alegerilor legislative care sperăm că vor avea loc şi aci, vom reface programul partidului şi vom anunţa ţării programul nostru minimal de acţiune.

Partidul social-democrat înţelege să ia parte la reconstruirea României Noui, cu convingerea că această reconstrucţie, economică, politică şi mai ales morală, nu poate fi împlinită decât datorită programului şi nouii concepţii a socialismului, care triumfă în prezent în toată Europa.

Noi punem accentul în această operă de purificare a vieţii sociale şi spirituale pe ordine, libertate, organizarea raţională a economiei ţării noastre şi mai ales pe mărirea şi echitabilitatea distribuirii producţiei.

Deasemeni pe instaurarea în ţara noastră a procedeelor democratice şi pe o largă democraţie politică şi socială.

Insă, cum orice plan de reconstrucţie naţională este de prisos dacă pacea nu domneşte între popoare, partidul social-democrat consideră de datoria sa să lupte alături de toate partidele socialiste din lumea întreagă, pentru a întrona mâine în Europa o pace în care să nu se mai găsească germenii nouilor conflicte între popoare.

Partidul nostru social-democrat revendică dreptul şi onoarea de a participa prin reprezentanţii săi autorizaţi, la discuţiunile păcii care vor începe la 1 Maiu a.c. la Paris, pentru a-şi susţine punctele sale de vedere în chestiunile economice, financiare şi naţionale, privind România, chestiuni care sunt

strâns legate de organizarea şi consolidarea păcii generale între popoare.

Noi credem că nu numai pacea, dar şi prosperitatea generală sunt indivizibile.

Noi avem dorinţa să se semneze cât mai repede tratatele de pace cu ţara noastră pentru a putea participa la lucrările Naţiunilor Unite şi la organele de reconstrucţie creiate de O.N.U. : Fondul Monetar Internaţional, Banca pentru Reconstrucţia Economiei Mondiale, U.N.E.S.C.O., etc. Numai astfel vom putea pune capăt la haosul economic şi la inflaţia monetară a ţării noastre.

Partidul social-democrat urmăreşte o politică de solidaritate cu toate naţiunile şi doreşte în deosebi o colaborare reală cu U.R.S.S. Fiecare zi desvoltă această apropiere şi sperăm să o vedem cimentată printr'o încredere totală şi reciprocă.

Nu o politică de desbinare internă sau de a marilor noştri aliaţi, ci o politică de unire şi solidaritate internaţională pentru a creia o civilizaţie superioară de pace şi de colaborare. Aceasta este crezul partidului social-democrat român, partid pe care am onoarea a-l prezida.

PARTIDUL SOCIAL-DEMOCRAT DIN ROMÂNIA
Președinte CONST. TITEL PETRESCU
BUCUREȘTI – BREZOIANU 29, Bloc C. TELEFON 3.56.71

532

București 194

DECLARATIONS FAITES DEVANT LES REPRESENTANTS DE LA PRESSE ETRANGERES PAR M. CONST. TITEL-PETRESCO, PRESIDENT DU PARTI SOCIAL-DEMOCRATE ROUMAIN.

Après le congrès du 10 mars dernier -dont les résolutions viciées par des illégalités statutaires, fraudes et faux ont été déclarées nulles et non avenues - le parti social-démocrate s'est divisé en deux fractions.

La grande majorité des organisations du parti - et je me réfère en cela aux masses des ouvriers de la Capitale et du pays - continue son activité, sur les bases traditionnelles, indépendantes et socialistes et est d'accord de se présenter seule aux élections, avec son propre programme et sous l'étendard du parti socialiste.

Nous allons convoquer une conférence et sitôt après un congrès, constitué cette fois-ci avec toutes les formes statutaires et avec des procédés honnêtes, qui consacreront, nous en sommes sûrs, l'action de notre parti, sauvegardé dans son individualité.

Nous espérons pouvoir obtenir la liberté d'organiser des réunions dans le pays, afin de donner les explications nécessaires aux masses populaires, notre parti étant aujourd'hui banni. En effet, par un aveuglement politique du gouvernement, notre parti est considéré comme l'ennemi public No. 1.

Il y a un mois que nous avons demandé au gouvernement la permission de faire paraître notre journal "LUMEA NOUĂ" (Le Monde Nouveau") et jusqu'à ce jour nous n'avons pu obtenir cette permission.

Deux journaux indépendants m'ont prié de faire des déclarations publiques; malheureusement mes interview n'ont pu être connus, leur publication ayant été interdite. A peine ai-je reçu la permission de faire imprimer l'appel adressé au pays, mais notre imprimeur, membre du parti social-démocrate indépendant, a été cruellement maltraité et est encore aujourd'hui interné.

Malgré tout, nous espérons réussir et imposer dans notre pays un régime de sincère et réelle démocratie.

Profondément attachés aux idées démocratiques et socialistes, nous voulons faire de notre parti social-démocrate l'instrument politique indispensable dans l'oeuvre de réconstruction de notre pays. Nous nous basons dans cette action sur l'aide morale de tous les partis et gouvernements socialistes de tous les pays, ainsi que sur le concours de notre grande voisine et allié: l'Union des Républiques Socialistes Soviétiques.

J'estime que le parti social-démocrate, respectueux de l'idéologie et des méthodes d'action du socialisme international est l'organisation politique qui représente le mieux les intérêts et les aspirations du peuple roumain, - peuple d'ouvriers, paysans et petite bourgeoisie, dans sa grande majorité.

La sympathie dont nous jouissons dans les masses populaires est due justement à la conviction et à l'intuition qu'ont ces masses, que notre parti est l'espoir de demain pour notre pays.

./.

En vue des élections législatives qui, nous l'esperons, vont avoir lieu ici également, nous allons refaire le programme du parti et nous allons annoncer au pays notre programme minimal d'action. Le parti social-démocrate entend prendre part à l'édification de la nouvelle Roumanie, avec la conviction que cette réconstruction économique, politique et surtout morale, ne peut être accomplie, que grâce au programme et aux nouvelles conceptions du socialisme, qui triomphe aujourd'hui dans toute l'Europe.

Nous mettons l'accent dans cette oeuvre de purification de la vie sociale et spirituelle sur l'ordre, la légalité, l'organisation rationnelle de l'économie de notre pays et sur l'augmentation et l'équitable distribution de la production.

De même sur l'instauration dans notre pays de procédés démocratiques et sur une large démocratie politique et sociale.

Mais, comme tout plan de réconstruction nationale est vain si la paix ne règne pas entre les peuples, le parti social-démocrate considère de son devoir de lutter - à côté de tous les partis socialistes du monde entier - pour instaurer demain en Europe une paix dans laquelle on ne pourra plus trouver les germes de nouveaux conflits entre les peuples.

Notre parti social-démocrate revendique le droit et l'honneur de participer, par ses représentants autorisés, aux discussions de la paix, qui commenceront le 1-er mai à Paris, pour soutenir ses points de vue dans les questions économiques, financières et nationales concernant la Roumanie, questions étroitement liées à l'organisation et à la consolidation de la paix générale entre les peuples.

Nous pensons que non seulement la paix, mais aussi la prospérité générale sont indivisibles. Nous voulons que l'on signe les traités de paix avec notre pays au plus tôt, afin de pouvoir participer aux travaux des Nations Unies et aux organismes de réconstruction créés par l'O.N.U.: le Fonds Monétaire International, la Banque pour la Réconstruction de l'Economie Mondiale, l'U.N.E.S.C.O., etc. De cette manière seulement nous pourrons mettre un terme au chaos économique et à l'inflation monétaire de notre pays.

Le Parti social-démocrate poursuit une politique de solidarité avec toutes les Nations et désire particulièrement une collaboration rélle avec l'U.R.S.S.

Chaque jour qui passe développe ce rapprochement et nous esperons le voir cimenté dans une confiance totale et réciproque.

Non pas une politique de désunion interne ou de celle de nos grands alliés, mais une politique d'unité et de solidarité internationale pour créer une civilisation supérieure de paix et de collaboration, - voilà le crédu du parti social-démocrate roumain, parti que j'ai l'honneur de présider.

C.2

B2 Brit

Corespondenți de presă

12 Aprilie 1946

534

Div 45 II 91

PRESS REUTER - LONDON

Titel Petrescu, președintele partidului social-democrat, a declarat astăzi presei că marea majoritate a organizațiilor partidului, s'a raliat lui și sunt de acord să se prezinte în alegeri pe liste separate nu împreună cu comuniștii pe liste unice.

El a afirmat că este persecutat de guvern și anume că nu a fost autorizat să scoată jurnalul său "Lumea nouă", autorizație pe care a cerut-o mai bine de o lună.

Toate interview-urile sale acordate gazetelor independente au fost interzise. Petrescu și-a exprimat speranța, în concluzie, că partidul său se va putea prezenta în alegeri, deși partidul său este considerat actualmente drept inamicul public Nr.1 și că va putea obține, în caz de alegeri libere, rezultate interesante, întrucât se bucură, spunea el, în massele populare de o simpatie accentuată.

(ss) Petrașcu

Reuter 11 Aprilie 1946

Londra.

S.1

B 2 — I.P. — Ziarele — Div. 4511 — 91 — 476 — 485 — 535

Titel Petrescu, preşedintele partidului social-democrat, a trimis o telegramă, exprimând solidaritate frăţească cu social-democraţii italieni, cari se întrunesc actualmente în congres la Florenţa. Intrebat de reprezentanţii presei străine asupra călătoriei recente a delegaţiei partidului social-democrat român formate din Lothar Rădăceanu, Ministrul Muncii şi Ştefan Voitec Ministrul Instrucţiunii Publice, cari pleacă la Florenţa. D-sa le-a contestat dreptul de a reprezenta partidul social-democrat român în străinătate, deoarece, a afirmat D-sa, "aceşti domni nu reprezintă decât o minoritate a partidului şi ei s'au aşezat în afara partidului şi a moralei socialiste prin fraudele şi actele ilegale pe cari le-au comis cu ocazia ultimului congres social-democrat român, ţinut la 10 Martie".

(ss) Petrescu

V.S.27

6 Aprilie 1946

536

~~486~~

~~477~~

DIV-4511

91

N O T A

Markham, [redacted] au fost primiţi în ziua de 5 Aprilie 1946 de Titel Petrescu.

Leaderul social-democrat i-a informat că a luat parte la un dejun oferit de Jean Paul Boncour, în onoarea lui Holman, noul reprezentant diplomatic al Marei Britanii în România.

La masă Titel Petrescu a fost lângă Holman cu care a avut prilejul să vorbească timp mai îndelungat în limba franceză şi să-l informeze asupra ultimelor evenimente politice din România.

Titel Petrescu a afirmat că deşi foştii săi prieteni de partid caută, fie prin intimidări, fie prin corupţie, să atragă militanţii social-democraţi, însă marea majoritate a social-democraţilor din România a urmat directivele sale şi chiar dacă vreunul, din motive de interese pecuniare, pare a urma curentul lui Rădăceanu, aşa cum este cazul cu Jumanca (pe care Titel Petrescu l-a plasat la CASBI cu o remuneraţie de 350.000 lunar) aceştia au dat asigurări că rămân fideli preşedintelui lor (Titel Petrescu).

Curentul Rădăceanu, sprijinit de F.N.D., de guvern şi mai ales de comunişti, caută să împiedice în mod sistematic acţiunea sa pentru organizarea partidului său tergiversând autorizaţia apariţiei unui

./.

ziar, rechiziţionarea arbitrară şi continuă a localurilor închiriate de membri pentru instalarea cluburilor lor şi pentru meetingurile în Capitală şi în provincie ameninţări, arestări şi corupţiuni de tot felul, etc.

Lui Paul Stănescu, Secretar General la Ministerul Instrucţiunii Publice i s'a dat să înţeleagă că dacă nu se alătură mişcării lui Rădăceanu va trebui să-şi dea demisia şi evident că a demisionat.

Ing. Adrian Stambuleanu a fost destituit.

Titel Petrescu a prezentat două notificări prin Portărei pentru faptele de intimidare de cāre au suferit partizanii săi, una la Ministerul Afacerilor Interne şi cealaltă la Preşedinţia Consiliului de Miniştri.

Tipografia unde Titel Petrescu a imprimat manifestele şi scrisoarea deschisă către tovarăşii socialişti dizidenţi a fost invadată de 12 comunişti, armaţi cu pumnale şi patronul a fost grav rănit.

La Galaţi comuniştii şi social-democraţi ai lui Rădăceanu au bătut pe militanţi bătrâni ca Gheorghe Muşătescu şi soţia sa şi pe Jean Arhip.

La Brăila un comisar de poliţie însoţit de un ofiţer rus şi escortaţi de jandarmi au rechiziţionat localul amenajat pentru organizaţia social-democrată a lui Titel Petrescu.

La Tg.Jiu adversarii lui Titel Petrescu au devastat sala unde îşi instalase organizaţia.

In organizaţiile mai mari muncitoreşti ca Reşiţa şi alte fabrici unde marea majoritate a muncitorilor fac parte din partidul social-democrat, lucrătorii înscrişi în partid intenţionând să apere unitatea

./.

partidului au hotărât să ceară organizaţiei centrale din Bucureşti convocarea unui nou congres, iar alegerile să se facă prin vot secret, altfel la alegerile generale vor vota pentru Titel Petrescu.

In general Titel Petrescu este foarte optimist în ce priveşte viitorul partidului social democrat, marea majoritate a aderenţilor fiind de partea lui.

El se consideră prieten sincer cu Rusia, dar desaprobă întrebuinţarea violenţei care este tocmai "crezul" comuniştilor din toate ţările.

Din comitetul central al partidului său fac parte Romulus Dan, Ilie Dumitriu, Adrian Dumitriu, Ioan Codreanu, Gheorghe Muşătescu, Traian Nova, Alexandru Claudian, Constantin Moţaş, Eftimie Gherman, Gheorghe Cristescu, P. Stoenescu, Niculescu Malu, Constantin Vicol, Iordan Ionescu, Ioan Sfârlea, Petre Bernău, Radian Catană, Ioan Cioc, Flora Croitoru, Leon Gheler, Protopop Alexandru Bratea, Tiron Albani, Ioan Mirescu, Vasile Berghianu, care reprezintă organizaţiile regionale şi marile organizaţii.

Titel Petrescu afirmă că în cluburile social-democrate ale lui Rădăceanu se vede foarte puţină lume, organizaţiile nu plătesc cotizaţiile şi ziarul "Libertatea" este în mod sistematic refuzat.

Nu se mai cumpără "Libertatea".

In legătură cu jurnalul pe care intenţionează să-l tipărească, Titel Petrescu declară că a cerut o audienţă lui Susaicov şi speră să obţină dela acesta autorizaţia necesară, autorizaţie pe care Ministerul Propagandei şi comuniştii vor să i-o refuze.

./.

Despre scrisoarea care ar fi fost semnată de Maniu şi Brătianu, Titel Petrescu afirmă că a vorbit cu Petre Groza personal şi că Prim-Ministrul ar fi declarat că Tudor Ionescu nu se va prezenta în faţa instanţelor judiciare, fiind ministru şi aceasta pentru a nu ridiculiza Cabinetul.

Cu această ocazie Titel Petrescu a prezentat celor 3 corespondenţi de presă câte un exemplar din "apelul său către ţară" şi din "scrisoarea deschisă către tovarăşii socialişti dezidenţi" (care se anexează în fotocopie) cu rugămintea de a le difuza în presa anglo-americană.

-----

482 481

SCRISOARE DESCHISA
către
tovarășii socialiști dizidenți

Am fost alături până eri pentru a străbate împreună drumul luptei socialiste. L'am străbătut din greu, etapă cu etapă, însufleţiţi de flacăra curată a luptei pentru un ideal; de dorința de a realiza omenirei trudite și necăjite un ideal social mai fericit, în cadrul viitoarei societăți socialiste; de dorința de a vedea făptura omenească bucurându-se în tihnă de rodul muncii ei, într'o societate liberă și condusă după propria ei voință.

O omenire întreagă și-avea privirea aţintită asupra noastră și își lega de noi nădejdea alinării necazurilor lor de azi și a libertății lor de mâine. Am vrut să rămânem credincioși acestei omeniri, am vrut să respectăm voința celor mulți, am vrut să mergem mai departe pe drumul nostru socialist, am vrut să mergm singuri în alegeri,... și voi n'ați vrut!

Desigur, aţi fost liberi să nu vreți, ați fost liberi să aveți alte păreri decât ale noastre. Nu aveați însă dreptul să nesocotiți voința întregului partid. Și totuși ați nesocotit-o!

Organizațiile noastre din toată țara au fost chemate să-și spună voința prin delegații lor, iar hotărîrea lor liberă, trebuia să fie hotărîrea noastră a tuturor.

De ce nu i-ați lăsat să se rostească liberi? De ce?

De ce acea luptă disperată cu orice mijloace, cu orice metodă pentru a obține cu orice preț rezultatul vrut de voi? De ce ați recurs la sisteme care sunt străine de tradiția mișcării noastre și de idealul pentru care luptăm? De ce?

De ce s'au „terminat" cărțile de membru cerute de organizațiile care își manifestaseră din 'nainte voința ca partidul să meargă singur în alegeri?

De ce s'au exercitat presiuni și amenințări asupra delegaților?

De ce v'ați opus votului secret care era singurul mijloc de a da posibilitatea delegaților să ia hotărîri libere și neinfluențate de presiuni de orice fel?

De ce ați recurs la formule nesincere și tendențioase pentru a crea confuzie în privința modului de votare?

De ce ați recurs la acele grosolane și manifeste falșuri?

De ce azi încă recurgeți la violențe și amenințări?

De ce ascundeți adevărul?

Nu! Nu vrem minciuni! Nu vrem teroare! Vrem adevăr și libertate!

Pentru socialism și libertate am luptat și pentru socialism și libertate luptăm! Iar lupta noastră înțelegem să o ducem pe calea adevărului și a cinstei. Nu înțelegem să ne însușim metode împotriva cărora am luptat întotdeauna și nu putem merge alături de acei care întrebuințează asemenea metode.

Mergem singuri înainte, pe drumul nostru vechi, cu principiile noastre și cu oamenii noștri.

Vom intra în lupta electorală ce începe și vom merge singuri în alegerile ce vin.

La capătul lor vom întinde mâna celor ce vor voi să se pună cinstit și sinceri în slujba intereselor clasei muncitoare și a socialismului democratic.

Vom putea realiza astfel programul nostru și prin luptă zi de zi, vom face să triumfe gândul nostru socialist! Cei ce nu ne înțeleg au trădat social democrația!

UN GRUP DE MUNCITORI
dela marile întreprinderi din București

5082

Manifestul Partidului Social-Democrat

Apel către țară

Partidul Social-Democrat — cu libertatea de gândire și de acțiune de care trebuie să se bucure orice partid politic democratic—consideră de a sa datorie să se adreseze țării, spre a-i lămuri atitudinea luată față de Congresul extraordinar din 10 Martie și a o chema la lupta pentru asigurarea viitorului Statului Român, într'o ordine nouă de propășire, libertate și pace.

Intrebarea ce se punea delegaților întruniți în Congres extraordinar, nu se reducea la simpla chestiune de tactică electorală aceea de a se ști dacă Partidul Social-Democrat trebuie să primească oferta de cartel cu organizațiile din F. N. D. — în alegerile legislative ce vor avea loc— sau să lupte singur cu listele sale proprii, cu programul, militanții și steagul său, deosebit de al tuturor celorlalte partide politice. Problema era mai gravă.

Era în joc însăși independența Partidului Social-Democrat, libertatea sa de mișcare, ființa sa proprie, ca organism politic de sine stătător.

Și am avut tristețea să constatăm că o parte din militanții din conducerea partidului — membrii în guvern — au folosit în recrutarea delegaților, personal din subordine asupra căruia s'au exercitat toate mijloacele de intimidare, de violențe morale și de corupere.

Pentru captarea spiritelor nu s'a cruțat nici procedeul infam al folosirei unui act fals, de natură a impresiona prin senzaționalul său, pe cei de bună credință.

Dar chiar în aceste condițiuni abuzive și imorale, și încă votul delegaților ar fi confirmat rezoluția luată de Conferința de la 1—3 Decembrie — de a merge singuri în alegeri—, dacă s'ar fi admis votul secret cerut de o mare parte din delegați, cu excepția celor lipsiți de orice valoare morală.

Lucrările unui astfel de Congres sunt nule și neavenite.

Cei ce s'au abătut dela morala socialistă, s'au făcut nedemni de a mai fi social-democrați, punându-se ei înșiși în afară de cadrele partidului nostru.

Noi continuăm acțiunea de partid, complectând cadrele de conducere cu vechi și încercați militanți din Capitală și din țară.

Un congres, statutar și onest convocat, va avea să consfințească — nădăjduim — operă de epurație și hotărârile noastre, care sunt expresiunea voinței tuturor organizațiilor din țară și de natură a salva unitatea și individualitatea Partidului Social Democrat.

Noi voim unitatea în demnitate și independență.

Cetățeni,

Respectând ideologia și tactica tradițională a partidului nostru, rămânem ceeace am fost întotdeauna: social-democrați.

Vom profita de campania electorală pentru a recruta noi aderenți printre muncitori, țărani, mici burghezi și intelectuali, pentru ideile și programul social-democrat.

Cu acest prilej ne vom număra rândurile și ne vom da seama astfel și de raportul de forțe, de care va trebui să se ție seama în guvernul parlamentar de mâine, — guvern de coaliție al partidelor reprezentative, sincer și real democrate, care vor birui, fiindcă țara reală voește și aspiră spre o organizare nouă de libertate, bună stare, ordine și deplină democrație socială.

Tot urmărind înfăptuirea transformărilor adânci sociale, ca țel final — operă de mai lungă durată — massele muncitorești și producătoare dela sate și din orașe se organizează și fac sforțările necesare, pentru ca în epoca actuală de tranziție dela un regim social la un altul, să obție — pe plan intern — reforme care să le ridice nivelul de viață materială și spirituală.

In politica externă, noi voim să se urmeze cu sinceritate și lealitate: politica tradițională a social-democrației din România și de pretutindeni, — aceea de solidaritate și de cooperare cu toate Națiunile-Unite.

Nu știm cine a conceput groaznica idee de a împărți lumea întreagă — deci și țara noastră — în două tabere: pentru sau contra puternicului nostru vecin dela răsărit: U. R. S. S.

Păstrăm convingerea fermă că țara nu trebuie să fie silită a alege între cele două părți, azi când se cere **u n i r e a** tuturor celor care au câștigat sângerosul războiu.

Pentru a scăpa de această nefericită alternativă nu se deschide decât un singur drum: acela al social-democrației internaționale. Civilizația modernă a creat între toate națiunile o solidaritate de neînlăturat.

Organizarea păcii și acțiunea de reconstrucție atât pe plan național cât și pe cel internațional, trebuesc întreprinse de pe acum, printr'o sforțare comună de înțelegere și colaborare a tuturor popoarelor, mari și mici.

Voim ca țara noastră să fie și să rămâie un Stat liber și independent, stăpân pe destinele lui și demn de marea Comunitate a Națiunilor Unite.

Poporul român, pacinic și îndelung răbdător, care a îndurat dealungul vremurilor, atâtea amare și crude suferințe, le-a biruit pe toate, fiindcă și-a pus încrederea în energia sa și în destinul său, — legat la rându-i de destinul omenirei.

Popor democrat prin însăși structura sa socială și spirituală, el își pune și astăzi nădejdea tot în el, pentru a pregăti generațiilor de azi și mai ales celor de mâine: o viață mai înălțată și mai fericită.

Trăiască Partidul Social-Democrat!

Trăiască Marii noștrii Aliați: U. R. S. S., Marea Britanie, Marea Republică a Statelor-Unite Americane și Franța Democrată și Socialistă!

Trăiască Internaționala Socialistă!

p. Comitetul Central al P. S. D., Președinte CONST. TITEL PETRESCU

5081

S. S. I.
C.SP.
C/St.

U. C.

5 Aprilie 1946

N O T A

In ziua de 1 Aprilie 1946,Constantin Titel Petrescu a vizitat la orele 12 pe Roger Sarret şi pe noul consilier Christian Auboyneau,prin intermediul cărora a expediat o scrisoare adresată lui Eduard Herriot şi una preşedintelui de consiliu Felix Gouin,scrisori în care arată pe larg situaţia grea în care se sbate datorită acţiunei adversarilor săi politici.

C.Titel Petrescu este foarte bine apreciat la Legaţia franceză şi acţiunea sa de a merge separat în alegeri şi fără tutela comunistă fusese primită cu entuziasm de diplomaţii francezi aflaţi în Bucureşti.

----

3 Aprilie 1946
543

NEW-YORK TIMES
London

Atitudinea adoptată de partidele social-democrate din Franța, Germania, Grecia și Italia este comentată cu mare interes în cercurile politice. In România partidul social-democrat se găsește în aceiaș situația ca și partidul socialist din Bulgaria. Titel Petrescu a arătat corespondentului Dvs. că a refuzat orice încercare de a reface unitatea partidului pe alte baze decât mergerea pe liste separate. Petrescu mi-a declarat că membrii cari l-au urmat, sunt urmăriți de autorități. El a trimis Primului Ministru și Ministrului de Interne comunicări pe cale oficială din cauză că cererile lui de audiență au fost respinse până în prezent. Petrescu mi-a relatat mai multe cazuri de muncitori social-democrați cari au fost bătuți și unele sedii ale partidului din provincie au fost devastate sau rechiziționate ilegal. Titel Petrescu a afirmat că majoritatea organizațiilor social-democrate îl sprijină pe el. Grupările conduse de către miniștrii social-democrați cari au rămas în guvern fac mare propagandă pentru o colaborare în alegeri cu comuniștii. Legea electorală încă nu e gata. Nimic n'a fost hotărât relativ la data alegerilor. Reprezentanții partidelor N.T. și Liberal în guvernul lui Petre Groza au prezentat noui proteste

./.

Azi 6.06.2002 noi
Romaît Mihai repr. SRI și
Antu Liviu repr. CNSAS am
procedat la renumerotarea dos. 40006
vol 6 care cuprinde 543 + V = 548 file

SRI

CNSAS